

HA MINDENKI MEGSZÉPÜLNE

REGÉNY

IRTA:
FORRÓ PÁL

BUDAPEST,
LÉGRÁDY TESTVÉREK KIADÁSA.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5572-62-3 (online)
MEK-15768

1.

- Oh! - kiáltott fel hirtelen Lotte kisasszony és izgatott mozdulattal fordult a hall bejárata felé, ahol szmókingos japán férfi lépett be az ötórai teához öltözött elegáns, ragyogóan szép hölgy társaságában.

- Örület, - mormogta Lotte - hihetetlen!

Boncz Andrást, a budapesti fiatal gavallért, akit édesatyja a német kereskedelem tanulmányozására küldött Berlinbe, - ahol azonban ez idő szerint még nem annyira az árukat tanulmányozta, mint inkább a vásárló hölgyközönséget - mélyen sértette Lotte kisasszony idegessége és tapintatlan felkiáltása. Hogyne, mikor végre egész heti könyörgés után rávette Lottét, hogy menjenek együtt az Adlon-szálloda ötórai teájára és ott egyik legszebb körmondata közepén kiderül, hogy Lotte nem is figyelt rá és egészen más dolog érdekli, mint a szerelem különböző problémáiról tartott előadása.

- Bocsánat, Lotte kisasszony, - mondotta gunyosan - nem tudtam, hogy Berlinben olyan ritka látvány a japán, hogy az emberek a székről szédülnek le izgalmukban, ha megpillantanak közülük valakit. Budapesten hamisgyöngyöket árulnak a Rákóczi-uton és senki sem veszi észre őket!

- Ez örület! - ismételte másodszor is Lotte - aki nem is hallotta András megjegyzését.

- Valóban örület, - jegyezte meg epésen András - hogy egy berlini orvoskisasszony, dr. Lotte Kaiser, ennyire felizgul a japán láttára.

- Ugyan, - vett végre tudomást Lotte Andrásról - ki beszél a japánról? Látja azt a nőt mellette, tudja kicsoda, ismeri?

- Nem én, sohasem láttam!

- Müller Friderikának hívják. Együtt jártunk az egyetemre. Kémia-szakos volt.

- Hm, ott tanulhatta meg a vegyületek hasznosságát és ezért barátkozik európai nő létére japánokkal! Igaza van, ez izléstelenség.

- De értse meg végre, semmi közöm a japánhoz. Sem a Friderika izléséhez. Egészen más, érthetetlen, tébolyító dolog, ami ennyire felizgatott.

- Valóban hálás lennék, ha végre megmagyarázná!

- Hát először is Friderika egyike volt a legszegényebb kollégáknak, akinek kopott és izléstelen ruhái közismertek voltak az egyetemen.

- Istenem, sok millió nő futotta be már azt a rövid utat, amely a kopott ruháktól a párisi remekiekig vezet!

- Csakhogy Friderika tisztességéhez kétség sem férhet. A legfélszegebb és legerényesebb hajadona volt a világnak.

- Lehet, hogy ez a japán dusgazdag, összetalálkoztak valahol és feleségül vette. Friderika kisasszony, amint látom, feltűnően szép hölgy.

- Hát ez az éppen, amit nem értek, ami megfoghatatlan. Müller Friderika volt a legcsunyább lány, aki valaha is átlépte az egyetem kapuját. Ez pedig nagy szó, mert valljuk be, hogy szép számmal akadtak a kolleganők között rémeslábu, rövidlátó, vérszegény, satnyatestű példányok. Friderika valamennyin túltett.

Boncz átnézett a hall szemközti oldalán ülő ujonnan érkezett párhoz és alaposabban szemügyre vette Friderikát. Rózsásan üde, hamvas arca volt, a nyaka, karja, válla formás, gömbölyű, a termete arányos, a haja sötétszőke, dus és hullámos.

- Lotte kisasszony, ön tuloz. Ez a nő sohasem lehetett csunya!

- De ha mondom! A legcsunyább, a legformátlanabb, pattanásos bőrü, ritkahaju volt, a lába vastag, az orra hosszú...

- Elég... elég! Ne végezze ki teljesen. De ha ez így van, akkor ez a nő nem azonos Müller Friderikával.

- Hiszen éppen az a megfoghatatlan, hogy mégis ő az. Abban a pillanatban, mikor a terembe lépett, ő is megismert engem. Egészen furcsa volt... Éreztem, hogy valaki rám néz. A nyakamon éreztem a pillantását. Mint valami apró szuró, nyugtalanító bizsergést. Bolognában kísérletet folytattak az emberi gondolatnak rádió útján való átviteléről. Bebizonyították, hogy a gondolatok elektromos hullámokat lövellnek ki és vannak érzékeny emberek, akik ezeket a hullámokat felfogják. Az ilyen emberek a médiumok és így keletkeznek a telepatikus csodák. Az imént világosan megéreztem, hogy Friderika rámnéz, felismert és... gunyolódik velem!

- Gunyolódik?

- Igen. Az egyetemen meglehetősen gyűlöltük egymást. Ez érthető, hiszen valamennyi kolléga és tanár nekem udvarolt és ő volt a Hamupipőke... Alattomos, gyűlölködő, rejtélyes lány volt, aki mindenkivel haragban volt. Sehová sem járt, minden idejét a laboratóriumban töltötte és szabad óráiban Ázsiáról szóló utleírásokat és tudományos könyveket olvasott. Egyszer a lakására mentem valami jegyzetért. Sohasem felejttem el azt a haragos pillantást és azt a dühös mozdulatot, amellyel kiragadta kezemből az egyik könyvet, amely az asztalán feküdt és amelyet szórakozott kíváncsisággal felemeltem. Egy hindu gyógyszer-tan volt. Ekzotikus növények gyógyhatásait tárgyalta. Néhány évvel később, diplomája elnyerése után, Friderika eltűnt. Ugy hallottam, hogy előzőleg levelezést folytatott valami japán doktorral, akinek egyik könyvét olvasta és ennek bizonyos állításairól vitatkozott levelében. A levelezés eredménye meghívás volt. Az orvosnak kémiai intézete volt Tokióban és Friderikát meghívta asszisztens-nőjének.

- Akkor hát meg van oldva a japán rejtély is. Ez a derék ferdeszemű és pápaszemes ur alighanem az a bizonyos orvos.

- Igen, minden meg van magyarázva, kedves Boncz, egyetlen dolgot kivéve: hogyan ment át Friderika ezen a csodálatos változáson? Értse meg, orvosnő vagyok, nem hiszek a csodákban, de tudományos alapon képtelen vagyok megmagyarázni ezt a rejtélyt!

E pillanatban - mintha csak válasz lett volna a tapintatlan kérdésre - Friderika arca feléjük fordult, a szeme gunyosan villant, az arca gögösen, megvetően mosolygott. Az egész alig tartott egy másodpercig. Lotte elsápadt.

- Menjünk, - mondotta - úgy érzem, az idegeim cserbenhagynak.

- No hiszen, gyönyörű dolog, ha már a doktorok is idegesek! - mosolygott Boncz. - Hiszen éppen most akartam kérni, hogy írjon valami receptet az idegesség ellen, mert bevallom, a história, melyet el méltóztatott mondani, eléggé kísérteties és félek, nem fogok aludni tudni!

De Lotte komoly maradt.

- Ne tréfálkozzék, kedves Boncz, az ember sok olyan dolgot sejt meg ösztönösen, melyet egyébként nem tudna megokolni. És én... komolyan nyugtalan vagyok. Bajtól félek...

- Oh, az már meg is történt. Mert kell-e nagyobb baj, mint ha egy csunya nő megszépül és vetélytársnőnek csap fel?

Lotte kinzottan nézett Bonczra:

- Maguk, magyarok, mindent elmésséggel ütnek el. Még a legfélelmetesebb dolgon is tréfálkoznak. De vigyázzon, talán sokkal hamarabb fog igazat adni nekem, semmint gondolná!

- Kedves doktorkisasszony, - mondotta Boncz néhány perccel utóbb, miközben a Friedrichstrassen levő penziójuk felé haladtak - Berlinben valóban nem nagyon kedélyes az élet. Két hete akarom megmondani önnek, hogy szeretem, de még sohasem mondhattam ki ezt a döntő szót, mert bármilyen bevezetést is kezdtem, ön kiragadta néhány szavamat és abból nyomban bölcsészeti értekezést rögtönzött. Maguknak mindenre van elméletük, mindenben túl vannak, lesújtóan okosak. Tetőtől-talpig észlények. Meg vagyok győződve, hogy a szívük helyén is agyvelő van.

- Bocsánat, barátom, tisztázzuk a dolgot. Maga most szemrehányást tesz nekem, vagy szerelmet vall?

- Szemrehányást teszek, amiért nem vallhatok szerelmet. Az előbb az Adlonban egy isteni tangót játszottak. Imádom a tangó muzsikáját. Csupa méltóság, halk epekedés. És nekem csordultig tele volt a lelkem. Gyönyörűen meg tudtam volna mondani, hogy mennyire szeretem. Azt hittem, megvan közöttünk a kellő érzelmi kapcsolat és akkor kiderült, hogy maga közben idegen hölgyek csiklandozó pillantását érezte a nyakán.

- Maga tulságosan lírai lélek, drága Boncz. Ez különben, úgy látszik, kortünet. Mióta a nők szellemi és egyéni felszabadulása rohamléptekkel halad előre és nem érnek rá érzelegni, a férfiak vették át a nyögdecseles szerepét. Maguk még mindig görcsösen ragaszkodnak a régi szerelmi játékok elavult és gyerekesen együgyű idilljeihez. A ma nője kenyeret keres, öntudatosan választja párját és ehhez igazán nem kell költeményeket szavalni és sóhajtozni. A nő még két évtized előtt is vérszegény, melegágyi virág volt, elpuhult és tehetetlen, mint a háremek odaliszkjei. Ez volt a férfiak legfőbb ellenérve és ütőkártyája: a nő nem való kenyérkereső pályára, mert nem bírja a fizikuma. A nők tehát elkezdtek sportolni és ma súlyemelő és birkózó bajnoknőink vannak. A La Manche-csatornát rekordidő alatt uszák át a nők. A harmadik repülőgép, amely átsuhant az óceán felett, már női pilótát is vitt magával. Menjen ki bármely délelőtt a grunewaldi sporttelepre...

- Már kint voltam. Láttam a futóbajnok nőket, a súlydobókat és Fräulein Tscharkowszkyt, a 120 kilós és két méter magas birkózó világbajnoknőt...

- Ez az! - kiáltotta felragyogó szemmel Lotte. - Nem mondhatják többé, hogy a nők testileg elsatnyultak. Megdőlnék a Weininger-féle gunyos számadatok, melyek a nők testi hitványságát akarják bizonyítani. Tscharkowszky kisasszony az új korszak diadala. A 2 méteres és 120 kilós óriásasszony, aki játszva teremti a földhöz az erejükre olyan nagyon büszke férfiakat. Még egy-két év és a sport minden ágában a nők tartják majd a világbajnokságot.

- Lehet kérem, de ha ez így lesz, akkor én nem a férfiak legyőztetését fogom siratni, hanem az esztétika halálát! Mondhatom, elszörnyedve menekültem a grunewaldi sporttelepről. Alig vártam, hogy viszontlássam magát és újra tudjak hinni a női bájban és szépségben.

Lotte megállt, mert a szavainak különös ünnepélyességet és nyomatékot akart adni.

- Erre a megjegyzésére csak azt mondhatom, Boncz ur, hogy éppen olyan felületes, mint a legtöbb megállapítás, melyet a férfiak a nőkkel szemben tesznek. A nők felszabadulása három pilléren nyugszik: erő, tudás és szépség! Fejlesztjük és szépítjük a testünket és mindazt megtanuljuk, amit a férfiak. Csodálkozom a szépségre tett gunyos megjegyzésén. Hiszen a nők

sohasem áldoztak annyit a kozmetikának, mint ma. Olvassa el a napilapokat. Tele vannak szépitőszerek ajánlásával. A fodrászok tökéletesen értik a hajfestés művészetét, ami igen fontos, mert így minden nő az egyéniségéhez legjobban illő árnyalatot választhatja. Szépészeti intézeteinket kiváló szakorvosok vették át, akik tudományos alapon formálják át a testet és javítják a bőr szépségének hibáit. Legyen nyugodt, barátom. Öntudatosan és biztosan haladunk utunkon. A küzdelem első részét csak úgy nyerhetjük meg, ha éppen olyan okosak és erősek vagyunk, mint a férfiak. Ha ezt elértük, akkor kerül sor a szépségre. Én úgy érzem, hogy közeleg az az idő, amikor minden nőnek módjában lesz megszépülni.

Hirtelen elkomolyodott, a homlokára könnyű ráncok futottak fel.

- Ki tudja, már talán ez a rejtély is megvilágosodott! Valaminek történnie kellett... egészen különös, rejtélyes csodának, ami megmagyarázza Müller Friderika megdőbbentő átváltozását.

Elhallgatott és elgondolkozva ment Boncz mellett. Így érkeztek a Viktória-penzióhoz.

2.

Amikor a penzió előszobájába léptek, a nagyterem felől zongoraszó hallatszott és egy erélyes női hang vezényelt: Lábujjhegyen lépkedni! Karokat fel! Ritmust változtatni! Kilégzés! Erős belégzés hátrahajtott felsőtesttel!

- Wild kisasszony tartja egészségügyi tornáit! - jegyezte meg némi gunnyal Boncz. - Néhány év előtt ezt a penziót feltétlenül huszárlaktanyának minősítették volna, ahol erélyes tornatanárok reggeltől estig fejlesztik a fiatalság tüdejét, izmait, mellét, lábát és külön minden porcikáját. Az ókori legendás amazonok nyájas szobacicák lehetnének e fanatikus egészségügyi tanárnők mellett, akik maguk ugyan javarészt szivbajosok, vérszegények és véznák, de meggyőződéssel hirdetik, hogy az ő módszerük csálhatatlan csodaszere a fiatalságnak és erőnek. Azt hiszem, negyvenhétféle rendszer szerint tanítják a lányokat tornászni és mindegyiknek más elmélete van arra, hogyan kell lélekzetet venni és milyen szög alatt kell előre, oldalra, meg hátra hajolni? Minden tizedik lány, aki elvégzi a középiskolát, tornatanárnőnek megy és minden lány csecsemőkorától kezdve nagyanyaságáig a mozdulatok gráciáját tanulja. Mindazonáltal sohasem volt annyi férfiasan darabos, kemény mozdulatu, testes nő, mint ma.

Lotte fölényesen mosolygott.

- Mulatságos, hogy a férfiakat mennyire felháborítja az, hogy a nők öntudatos, okos, önálló életet élnek. Persze, ez kissé megnehezíti a dolgukat. Azelőtt minden műveletlen kis legényke vagy sportférfiucska a nyegle nőhódító mezében garázdálkodhatott a szalonokban. Ma azonban férfi legyen az a férfi, aki urrá tud lenni eszünkön és szívünkön.

- Ne legyen erre büszke, kedves Lotte. Hiszen nem tudja, mennyi boldogságtól fosztja meg magát a tulságos józansága, a diplomás okossága és az elbizakodottsága.

- Téved, kedves barátom. Én tökéletesen elégedett vagyok. Nem mi nők lettünk boldogtalanabbak, hanem maguk férfiak és csak rövidlátásukban hiszik, hogy nekünk mártíromság a diploma és a kenyérkereset. A férfiak elkorcsosultak, a tehetségük kiégett és mi nők léptünk az előtérbe. Az irodalmi Nobel-díjat egy olasz író nyerte el. Mindenütt ott vagyunk, mindenüvé előre toljuk őrszemeinket. Ostoba francia regények pamfletteket irnak az önálló nőkről. Azt akarják elhitetni róluk, hogy a szabad szerelem papnői. Holott nekünk nincs is időnk érzéki dolgokkal foglalkozni. Teljesen leköt a munkánk és a sport. Igenis, a sport. Ez a mi szerelmünk.

- Végtelenül sajnálom, hogy nem lettem bokszbajnok vagy labdarúgó. Akkor talán megszeretne e rokonszenves foglalkozások kedvéért.

A közös társalgóban ültek és Lotte cigarettára gyújtott. Néhány pillanatig gondolkozott, azután szemközt fordult Boncz-cal.

- Ne gunyolódjék barátom. És ne formáljon még gondolatában sem karikatúrát belőlem. Vallomást akar? Azt akarja tudni, hogy van-e szívem? Hogy szenvedek-e néha én is a nagy vágytól? Nos, meggyónom: igen. De nekem célom és hivatásom van, melyekért áldozatot kell hoznom. Mindenki kénytelen értéket áldozni egy magasabb cél érdekében. Én a dolgozó nők egyesületének egyik vezetője vagyok. Minden energiámat az uttörés munkájának szentelem.

- De hát létezhetik-e olyan cél, melyért érdemes áldozatul vetni a boldogságunkat?

- Néha magam is kételkedem ebben. Mert látja... még nem győztem le egy régi, szép emlék kísértéseit.

Boncz ideges mozdulattal dobta el a cigarettáját, érezte, hogy arcából kiszökik a vér.

- Hogy érti ezt, mit jelentsen ez? Szerelmes... szeret valakit?

- Igen!

Dermedt, fülledt csend támadt. A férfi ujjai idegesen doboltak az asztalon. Lotte fájdalmas mosollyal nézett maga elé.

- De hiszen, - szólalt meg végre Boncz - magához senkit sem láttam bizalmasan közeledni és sohasem mondta, hogy szerelmes!

- Ez természetes. Most is csak azért szóltam, mert az előbb olyan nyilatkozatot tett, melyre válaszolnom kellett.

- De hát ki az? Kit szeret?

- Megmondom ezt is. Öt év előtt politikát tanított az egyetemen. Ez ugyan nem tartozott a szakmámhoz, de divat volt hallgatni. A legnagyobb teremben tartotta előadásait és még így is kintrekedt a hallgatóság fele. A nevét ismeri: Fritz von Battenberg. Ma a külügyminisztérium vezetője. Mi hallgatónők valamennyien szerelmesek voltunk belé. És nekem az a bizarr ötletem támadt, hogy orvostanhallgató nő létemre kollokviumra jelentkeztem nála politikából. Brillánsan feleltem minden kérdésére. A fiatal professzor csodálkozva kérdezte tőlem, hogyan jutott eszembe politikából kollokválni? És én akkor borzasztóan elpirultam. Erre az egy kérdésére nem tudtam válaszolni. De, úgy látszik, mégis megértett, mert másnap valamilyen ürügy alatt könyvtárába hívott és hosszan beszélgetett velem. Harmadnap újra ott voltam. És azontul minden héten néhányszor találkoztunk. Szerettük egymást. De választanunk kellett: a hivatásunk vagy a szerelmünk? Neki nem szabadott nősülnie. Diplomáciai pályán az ilyen lépés véglegesen megállíthatja az embert. Battenberg nem vehetett feleségül egy egyszerű polgárlányt. Csak a születési arisztokrácia egyik hölgytagját választhatta volna. Ezt nem tette. Inkább nőtlen maradt. És én... orvosnő lettem, dolgozó nő... alelnöke a szövetségünknek. Azóta nem is találkoztunk. A gyönyörű idillnek csak mosolygó emléke maradt és... egy levél!

- Battenberg irta?

- Nem. Azt a levelet Müller Friderika küldte.

Boncz némán, kíváncsian bámult Lottera. Láta, hogy sápadt arcán keserű mosoly remeg s a szemében különös fény gyullad, mintha könnyezni vagy villámokat szórni akarna.

- Abban a levélben végzetes harcot üzen nekem Müller Friderika. Mert ez a rut, különös teremtés izzón és halálos szenvedéllyel szerette Battenberget. Elviselhetetlenül szenvedett, mikor megtudta, hogy Battenberghez járok. A pillantása, mikor a kémiai órákon találkoztunk, szinte átfurt és mondhatom, nem mertem volna tejet inni olyan csészéből, melyet előbb az ő keze érintett. Félttem tőle és kerültem. De egy napon levelet kaptam tőle. Szó szerint emlékszem a tartalmára: „Utamba jöttél és elvitted azt a férfit, akit szeretek. Most te győztél, de ne örülj. Lesz idő, mikor visszakövetelem tőled. És elveszem, akár a férjed lesz, akár a szeretőd! Emlékezz erre!...”

Lotte elhallgatott, a kandallóba bámult, melynek vörös fénye megvilágította arcocskáját.

- Szereti... még mindig szereti!... - rebegte fájdalmasan Boncz.

Lotte megfordult s a kezét nyújtotta a fiatalember felé.

- Igen... szeretem! - suttogta halkan. - És kérem... ezt ne felejtse el! Nem szabad a ma délutáni beszélgetést többé megismételnie. És most azt is megértheti, miért akartam minden áron megakadályozni, hogy maga szerelmet valljon nekem.

- Oh, hát mi célja van ennek? Meddő, reménytelen szerelmet hordani szivünkben, mint a középkori várkisasszonyok vagy a holdvilágos bidermayer regények hősnői. No lám, a fölény, diploma, sportedzetség és józanság így festenek a kulisszák mögött.

- Mint érti ezt, barátom? Honnan tudja, hogy boldog vagy boldogtalan-e a szerelmünk? Volt maga már szerelmes?

- Bocsánat, alig egy félórája gyóntam meg, hogy most is az vagyok!

- Ha csak ezt tudja a szerelemről, mindössze ennyi érzését, színét, hangulatát, boldogságát és gyötrelmét ismeri, akkor minek beszéljek?

- De hiszen nem találkoznak!

- És mégis... szeretjük egymást. Néha megszólal a telefon a szobámban és egy hang azt mondja: szeretem! Nem kérdezem, hogy ki beszél és a hang sem mond többet. Olyan ez, mint egy virágszál vagy emlékeztető. És én visszasugom, forrón és könnyesen: szeretem! És most eljött Müller Friderika, hogy elrabolja tőlem!

- Ej, rémlátás! Hiszen ott a japán. Biztosan a férje.

- A cinkosa! Bűvész, mágikus vagy boszorkánymester... mit tudom én? Nem véletlenül jöttek az Adlonba. Bemutatkoztak. Itt vagyunk. Emlékszel a levélre? Most leszámolunk!

Ideges mozdulattal cigarettára gyújtott, de nyomban eldobta. Kinzottan ugrott fel a bőrkarosszékből és izgatottan járt fel és alá.

- Szép... nagyon szép lett! Veszedelmes, komoly ellenfél!

E pillanatban megszólalt a telefon. Lotte mintegy hipnotizáltan fordult a készülék felé, szemében rémület látszott.

- Menjen, - mondotta remegő hangon, András felé fordulva - kérdezze meg, hogy ki beszél?

És mintha gyökeret vert volna a lába, sápadtan, mozdulatlanul állt.

András leemelte a hallgatót.

- Ki beszél? - kérdezte. Azután Lotte felé fordulva mondotta: - Magát keresik. Női hang!

- Nem megyek! - sikoltotta Lotte. - Mondja, hogy nem vagyok itt, vagy akármit!

Boncz zavartan vette újra kezébe a hallgatót. De még mielőtt egy szót szólt volna, meg-hökkenve tántorodott vissza, arcán nagy megütközés látszott.

- Mi történt? Miért nem beszél? - kiáltotta Lotte.

- A központ elkapcsolt... vagy letették a kagylót! - mondotta tétován a férfi.

De hazudott. Mert mikor füléhez emelte a kagylót, valaki gunyosan belekacagott a kagylóba. De ez a kacagás már egy férfié volt.

3.

Néhány perccel Boncz és Lotte távozása után az Adlon-szálloda egyik bója a japánhoz lépett és halkán a fülébe sugott valamit, mire az idegesen felugrott és Friderika társaságában kísietett.

- A doktor ur poggyásza megérkezett! - jelentette a portás.

Négy hatalmas acélláda sorakozott a kapu alatt, melyeket az imént emeltek le láncok és emelők segítségével egy teherautóról.

- Méltóztassék megmondani, hogy hová vigyük a ládákat, mert az igazgatóság nem engedi meg, hogy ilyen súlyos acélládákat az emeleti szobákba állítsunk. Parancsolja talán, hogy beraktároztaassam?

- Isten őrizz! Ezekben a ládákból tudományos felszerelések vannak. Kényes gépek, hajszál-finom szerkezetek. Egy pillanatra sem hagyom őket idegen őrizetben. Van a szállodában a földszinten is szoba?

- Csak egy luxus-lakosztály. Száz arany márkába kerül naponta!

- Az ajtaja jól elzárható?

- Az ajtóink tökéletesek és ha parancsolja, külön biztonsági zárat alkalmazunk.

- Ennél is többet kérek. Vannak detektívjeik?

- Természetesen. Az ilyen nagy üzemnél...

- Nos, két detektívünknek ezentúl állandóan az én rendelkezésemre kell állnia. A ládákat beállítjuk a földszinti lakosztályba és az ajtókat lezárjuk. Említettem az előbb, hogy igen ritka és kényes műszerek vannak benne. Saját találmányaim. Egyelőre senki sem láthatja azokat. A detektívek kötelessége, hogy megakadályozzanak mindenkit abban, hogy az elzárt szobának még csak a közelébe is jussanak. Nincs a szobában kandalló vagy kályha, melynek a kéménnyel összeköttetése van?

- Központi fűtőszervezetünk van!

- Helyes. Az ablakok vasredőnye kifogástalan?

- Természetesen, uram!

- Rendben van. Kérem, küldje ide az igazgató urat!

Néhány perc múlva megjelent Thieming ur. Az angol képeslapokban láthatjuk néha előkelő főurak esküvőit. Csak azokon van olyan eszményi zsakett, mint amilyen rajta feszült.

- Parancsoljon, uram! - fordult a japán felé.

- Azt hiszem, - válaszolta ez - hogy kissé sokáig fogom igénybevenni szállodája vendégszeretetét. Hetekig is tarthat, amíg egy céljaimnak megfelelő palotát vásárolhatok. S minthogy én senkitől nem követelek bizalmat, átadok önnek egyelőre egy ötezer márkáról szóló csekket. Azt hiszem, megfelel önnek a csekk kibocsátója: a japán nemzeti bank!

Thieming ur azzal a mozdulattal hajolt meg, melyet eddig csak az indiai maharadzsa'knak, alkirályoknak és az inkognitóban utazó fejedelmeknek tartogatott. A japánt ezennel szintén közéjük sorozta. Csalhatatlan ösztöne azt sugta, hogy ez a zömök, szénfekete haju, rendkívül energikus ember diplomata, vagy legalább állami küldetésben jár.

És valóban, így is lehetett. Mert dr. Sawaky Yto hirtelen visszafordult és azt kérdezte:

- Nem tudja, Berlinben van a külügyminiszter helyettese, Battenberg báró?

- Igenis, itthon tartózkodik. Tegnap szólalt fel éppen a parlamentben...

Thieming ur hirtelen zavartan elhallgatott. Eszébe jutott, hogy Battenberg éppen a sárga veszedelemről tartott hosszú előadást és ismertette Japán minden képzeletet felülmúló háborus előkészületeit. Sőt valami titkos szerződésre is célzott, amely állítólag Kína és Japán között kötött. Ázsia megmozdult és nem tudni, hogy melyik pillanatban indul el megsemmisíteni Európát! Választania kellett, hogy Amerikával vagy Európával vegye fel a nagy mérközést. És választása a sokkal gyengébb Európára esett.

Sawaky arcán könnyű, rejtélyes és egyben gunyos mosoly suhant végig. Thieming ur úgy érezte, hogy a hideg fut végig a hátán. Egyszerre borzalmas gondolat villant át agyán. Ez a kifogástalan németességgel beszélő gyönyörű nő, aki a japán kíséretében van, aki vele együtt érkezett Tokióból, csak kémnő lehet. Thieming ur jó hazafi volt és a verejték ütött ki a homlokán. Elhatározta, hogy gyanujáról feltétlenül értesíteni fogja a rendőrséget. Mindenesetre jó lenne kissé közelebbről szemügyre venni azoknak az acélládáknak a tartalmát, melyeket száz-márkás szállodai szobában őriztetnek két detektívvel!

Mikor Sawaky elsőemeleti szobájába lépett, halkan felnevetett.

- Figyelted az igazgató elképedését? - fordult Friderika felé. - Ez a jó ember azt hiszi, hogy holnap már japán repülők fogják bombázni Berlint!

Elégedett mosollyal járt fel és alá, arcáról boldogság tükröződött.

- Minden jól megy! - mormogta. - Talán csak néhány hónap és a cél megvalósul.

És akkor Sawaky szeme felcsillogott és egészen közel simult Friderikához.

- ...akkor az enyém lesz! Ha tudnád, mennyire várom ezt a percet. Oh, milyen örület ez a várakozás.

- Így kellett ennek lenni, Sawaky, minden erődet, gondolatodat, érzésedet csak a munkába szabad állítani.

- Ha így is volt... ha ezerszer igazad van is... miért vagy mindig hideg, józan?... Ha csak egyszer is megmárosodtál és megremegtél volna a szavaimtól, ha átérezted volna a szenvedélyt, amely azokat fűti!

- Megigértem, hogy feleséged leszek!

- Munkabér! Jutalom! Pályadij! De nekem szerelem kell... lángoló, mindent elperzselő érzés!

És karjába ragadva a nőt, csókolni kezdte. Friderika kinzottan védekezett és erőtlenül viszonozta a csókokat. Sawaky észrevette ezt.

- Milyen hideg az ajkad! Nem szeretsz! Ne beszélj... Ne védekezz!

És csüggedten egy karosszékbe hanyatlott mint már annyiszor tette e gyötrelmes harcban, melyet Friderikával vivott. Különös... most mintha új titkok elé érkezett volna. Öt év előtt... akkor május volt és csodálatos orchideák nyíltak villája kertjében, egy levelet hozott a posta. Angol levél volt, de Németországból érkezett. Berlinből. Egy doktorkisasszony írta. Kétszáz-tizenhét oldal és így kezdődött:

„Uram!

A véletlen kezembe juttatta könyvének angolnyelvű fordítását. Elolvastam és lenyűgözve, megrendülve tettem félre. Azután diadalünnepet ülttem. Pezsgőt hozattam az én szürke és rideg szobámba, melyben csak rosszszaqu könyvek, állati és növényi preparátumok, kémiai vegyületek sorakoznak a polcokon és ittam sikoltó, ujjongó örömmel. A pezsgőt önre koccintottam, a kettőnk sikerére. Győztünk! Az ön lángesze megérezte egy igazságot, amely azonban csak elmélet maradt. És ugyanakkor én, egy távoli ország gyermeke, az ön könyvétől függetlenül megoldottam a nagy igazság apró kis részletkérdéseit, melyekről nem tudtam, hogy hová tartoznak, összességüknek mi a végső eredője? Az ön könyve gyújtott világosságot bennem. Az ön igazsága többé nem elmélet, hanem testté vált valóság. Az én felfedezéseim teszik azzá. Olvassa el azt, ami itt következik. Kiegészíti, teljessé teszi a munkáját. Nekünk most már közösen kell tovább haladnunk. Hat hét múlva ez a levél a kezében lesz. Huszonnégy órán belül szikratávirón fog magához kérni és újabb hat hét múlva Tokióban találkozunk. És azután elindulunk a szédítő, beláthatatlan siker útján, mi, az emberiség új korszakának megteremtői!...”

Igen, minden így történt. Szeptember elején érkezett meg Friderika és azután...

Sawaky végig simította tenyerével forró homlokát. Oh, micsoda nappalok és éjszakák végtelen sora. Azután a siker és a pokoli terv, miniszterekkel folytatott titkos beszélgetések és a megbízatás! A nemzeti bank korlátlan összeget bocsájt rendelkezésére. A milliárdok ezreit ha kell. Az állam minden megmozdítható pénzét... És most kezében van talán az egész világ sorsa. Néha úgy érzi, hogy ez több, mint amennyit egy ember idegei kibírnak. A lélekzete nehéz lett, a halántéka lüktetett, a szíve körül nyomást érzett. Minden tagjában ott remegett a türelmetlen, reménnyel és félelemmel vegyes munkavágy.

Micsoda káoszban élt! Szédítő, tébolyító iramban rohantak a napok, melyek benyultak az éjszakákba és reflektorok káprázó fénye mellett virradt rájuk a reggel.

Azután a három szörnyű hét. A borzalmas és fenséges kísérlet, mikor félőrülten, műszerekkel és injekciós tűkkel a kezében, jegyezte minden másodperc történetét. És Friderika lázas, tébolyult szeme, mely a bénult testből parancsolón nézett rá: folytatni! A tizedik éjszaka! Az ember gigászi harca a nagy Titokkal, új ösvény vágása az Élet legsötétebb misztériumain, új fények gyújtása a Tudományban! Micsoda szédítő, isteni érzés! Elsőnek láthatni a legnagyobb csodát.

Akkor történt!... Sawaky megborzongott a visszaemlékezéstől. Mintha zengő fénné vált volna a levegő, a tégelyeket hevitő lángok, az orvosszerek mágikus össze-visszasága, a testből kisugárzó delejes áramok, az akarat és szédítő siker elragadó lendülete a lelke mélyéig megrázták és onnan ujjongva tört fel minden, ami élni akarás, piros öröm, vér, vágy, társat kereső szenvedély volt! És ez a társ ott állt előtte, hódítón, asszonyi varázsának teljes vértetében. Friderika volt!

Igen, abban a pillanatban teljessé kellett volna válnia a csodának. Szótlanul és felremegve a siker mámorában adták az első csókot. És Sawaky karja kinyult, hogy átölelje az asszonyt...

De Friderika elhúzódott. Kitért az ölelése elől. Mit is mondott? Oh, hiszen az mindegy. A nagy fényességben fekete foltok sűrűsödtek, új gyötrelmes titkok...

S most itt van Berlinben. Abban a városban, ahonnan a levelet küldték. Ahonnan mindez elindult. Ide kellett jönnie, hogy a végzete beteljesedjék.

- Miért hallgatsz? Mire gondolsz? - kérdezte Friderika.

Sawaky felrezzent. Mosolyogni próbált.

- Fáradt vagyok! - mondotta. - És te?...

- Én? - nyújtózott Friderika párducos ruganyossággal - most támadok csak életre.

Elbucsuztak és Friderika átment a szomszéd szobába. Sawaky hallotta, amint megforgatta a kulcsot. És most egyedül maradt. Lececsavarta a villamlámpát és a sötétből a másik szoba felé nézett. Az ajtó hasadékán fény szűrődött át. Friderika nem feküdt le. Ir. Minden éjszaka előveszi naplóját és abba jegyezget. Vajjon mit írhatott ma? Hány lapot áldozhatott már szerelmükre? Milyen szavakkal rögzítette meg érzéseit? Ha egyszer kezébe kerülnének ezek a vallomások! Sawaky csupa nyugtalanság lett, valahányszor Friderikára gondolt. Szerelem és érthetetlen rettegés gyötörte. De hát mitől félt? Nem tudta. De néha szeretett volna térdre hullani Friderika előtt és könyörögni: Légy jó! Szeress! Nyilatkozz meg: áruld el a titkot, amely szemedben fátyolozódik, a mozdulataid mögött huzódik, mint a kigyó és besurran a csókod mézébe. Alattomosan és kémelve áll mögötted és vár. Mire vár? Az én életemre... a husomra, véremre, agyvelőmre! Meg akar ölni! Sawaky látomása olyan élénk volt, hogy halkan felkiáltott. Nem tudott tovább a szobában maradni, amely megtelt az ajtón átszűrődő fénysugárban remegő apró, izgató üzenetekkel. Lement az olvasóba és szórakozottan forgatta az angol lapokat. De a figyelmét nem tudták lekötni. Már éppen le akarta tenni a Morning Postot, mikor a Külföld rovatában a következő kábeljelentést olvasta:

Berlinből jelentik: Sawaky Yto, a világhírű japán orvos, akinek a biológia terén való felfedezései lázba hozták a tudományos világot, Európába érkezett és két nap óta Berlinben tartózkodik. Társaságában van asszisztensnője, dr. Müller kisasszony is. Sawaky állítólag az ő kérésére határozta el, hogy elsőül Németországot keresi fel...

Sawaky elámult. Hogyan, hát tudják, hogy Berlinben van és ezt egy angol lapból kell megtudnia? Mit jelent ez?

E pillanatban egy félig mosolygó, félig gunyos arcu urat vett észre, aki vele szemben ült és feltűnően nézegette.

- Ön doktor Sawaky Yto, ugyebár? - szólalt meg hirtelen az ismeretlen.

- Igen... de ön kicsoda, mit óhajt?

- A berlini riporterek becsületét akarom megvédeni. Nem akarom, hogy ön hülyének tartson bennünket. A nevem: Blum, a Morgenblatt munkatársa. Ezt azonban csak bizalmasan közlöm önnel és kérem, egy mozdulattal se árulja el, hogy ezt tudja. Mert akkor engem innen egyenesen a rendőrségre visznek!

- Nem értem! - mondotta elképedve Sawaky.

- Hát érteni én sem nagyon értem, de így van! Négy nap előtt, mikor a President Roosevelt megérkezését jelentették - amelyen ön utazott - valamennyi berlini lap szerkesztőjét a minisztériumba rendelték és ott szigorú utasítást kaptak: semmiféle hirt nem szabad hoznunk arról, hogy ön Németországba érkezett, nem szabad önnel interjút folytatnunk.

- De hát mit jelentsen ez?

- Azt, hogy a doktor urat nem tudósnek, hanem politikai személynek tekintik. Nincsenek önnel tisztában. Várják és figyelik, hogy mit akar cselekedni? El akarják önnel hitetni, hogy nem vettek tudomást jelenlétéről. Azt remélik, hogy így kevésbé óvatosan fogja a dolgait intézni. Remélem, méltányolja bátorságomat, hogy mindezt elmondtam önnek és hálás lesz érte!
- Mivel lehetek szolgálatára?
- Természetesen interjút kérek!
- De hiszen éppen most mondta...
- Bocsánat! Nem német, hanem francia és angol lapok számára küldök tudósításokat! Tehát: miért jött Európába?
- Kizárólag tudományos kutatásaim kiegészítése és az eredmények ismertetése céljából.
- Felolvasásokat fog tartani?
- Ugy van. Európa minden nagyobb városát felkeresem.
- Milyennek látja professzor ur az Európában annyira rettegett „sárga veszedelem” kérdését? Hisz-e az Európa és Ázsia közötti háború lehetőségében? Egy új tatárjárásban?
- Bocsánat, de ismétlem: nem foglalkozom politikai kérdésekkel!
- Professzor ur az emberi vérkeringés szabályozása, a vér összetételének megváltoztatása, a sejt szaporítása és elosztása körébe vágó roppant horderejű felfedezéseket tett. Öt év óta azonban egy német doktorkisasszonnyal egészen más irányú kísérleteket folytatott, melyek állítólag az emberiség életét forradalmasító eredményre vezettek. Azt mondják, hogy a fiatalság meghosszabbításának, vagy az örök szépség titkának kérdését oldotta meg. Mi igaz ebből?
- Erről nem nyilatkozhatom.
- Nem baj. Legfeljebb én leszek kénytelen kitalálni valamit a professzor ur helyett. Sokkal régibb ujságíró vagyok, semhogy ilyen kis makacskodással zavarba lehetne engem hozni. Oh, kitaláltam én már néhány ezer választ életemben. De mindenesetre az ön érdekében állna, hogy valami okosat adjak a szájába. Tehát: hosszú élet vagy szépség?
- Szépség!
- Brávó! Mindenki szép lesz! Már látom az ujságok öles hirdetéseit: Dr. Sawaky kenőcse mindenkit megszépít, üdévé tesz. Remélem, professzor ur, ön liberális ember és fajra, nemre és vallásra való tekintet nélkül szépít meg mindenkit. Ugyanis bevallom, magam is beállnék paciensei sorába.
- Nagyon fogok örövendeni, uram!
- Hát még én, mister Sawaky! Képzelve nálunk Berlinben még mindig szakácsnő izlésük van a hölgyeknek. Nem a szellemes arcu csunya férfiakat szeretik, hanem az atlétákat. Az én Olgám is a bajnoki labdarúgó csapat vezércsatárjába szerelmes. Uram, az én riportjaimat az egész világ gyönyörűséggel olvassa, de a kedvesemet még sohasem tudtam rávenni, hogy elolvassa valamelyiket. Utálja az írókat. Az egyetlen irodalmi műfaj, melyet élvezni tud, a sporttudósítás. Higgye el, professzor ur, a film rontotta meg az emberiség izlését. Csupa Apolló és Herkules szerepel. És valamennyien tornáznak. Árkokat ugratnak, sziklákat másznak. Ennélfogva a nők azt gondolják, hogy csak a sportférfiak szépek és csak azok lehetnek hősszerelmesek. De ön, remélem, sport nélkül is szépít?
- Ugy van!

- Ragyogó! Meg fogom írni, hogy ön, az élettan legkitünőbb ismerője, megveti a sportot és tagadja szépítő hatását! Uram, százmillió embertársam nevében szorítom meg a kezét! Ön új reményt csillogtat a lecsuszott, női kegyekből kiesett intellektuális emberek felé.

Sawaky igen kényelmetlenül érezte magát. Azt gondolta, hogy nagyon cifrán fog festeni az interju.

- Nem olvashatnám el a kéziratot, mielőtt elküldi? - kérdezte szerényen.

- Felesleges! - szavalt Blum. - Legyen meggyőződve, a legszellemesebb, legmeglepőbb, legszakszerűbb szavakat fogom a szájába adni.

- De bocsánat... Ön nem ismeri az anyagot!...

Blum vérig sértve emelkedett fel.

- Professzor ur, jegyezze meg, hogy a jó ujságíró mindenhez ért. A megszépítés titkát ön fedezte fel, de írni arról mégis csak én tudok!

E szavak után büszkén meghajolt és távozott. Egészen bizonyos, hogy sokkal különb embernek érezte magát Sawakynál, akit mindössze ötven frankra értékelt. Ennyit remélt ugyanis kapni a „Figaro”-tól megírandó tudósításáért.

Sawaky megkönnyebbülten lélekzett fel. Szüksége volt a magányra és nyugalomra, hogy fontolóra vegye helyzetét. Tehát kémkednek utána. Kelepcébe akarják csalni. Az arcára furcsa, keserű, gunyos mosoly ült. Oh, micsoda felfordulás, izgalom lesz itt huszonnégy óra múlva!...

És megint hallatta azt a sajátságos, halk, vinnyogó nevetést.

Az olvasószobába hirtelen egy nő lépett be. Nem vette észre Sawakyt, azt hitte maga van. A szomszédos társalgóból jött, hogy felfrissítse arcszínét. Különböző színes pudereket szedett elő, apró tégléket és gyors mozdulatokkal festette arcát, ajkát, szeme alját a tükör előtt. Egyszerre riadtan fordult meg. Valaki gunyosan nevetett mögötte. Egy furcsa, japán férfi, aki csufondáros pillantással mérte végig.

- Hiába minden... hiába! - mondotta rossz németséggel.

- Mit akar? Mit beszél? - kérdezte ijedten és haragosan a nő.

De a japán akkor már eltávozott a teremből. Fojtott, különös nevetése még behallatszott a folyosóról.

4.

A lámpák nagyrészt már lecsavarták. Néhány halványkék villanykörte égett. A folyosón álmos csend uralkodott. Sawaky óvatosan haladt előre. A lépései nesztelenek voltak. Az egyik keresztezésnél egy pincért látott közeledni, mire gyorsan egy oszlop árnyéka mögé rejtőzött. A fal mellé lapulva osont előre, fekete kabátjának feltúrte a gallérját, hogy még jobban a homályba olvadjon. Jól tudta, hogy mindjárt különös látványnak lesz a tanuja. Balfelé tartott, emlékezett még, hogy két bronzszobor között kell elhaladnia és azután...

Keze a nadrág zsebébe nyult és egy apró revolvert vett elő.

Most hirtelen imbolygó árnyak vetődtek a szemközti falra és halk nesz hallatszott. Négy ember tanakodott suttogva. Azután mintha kulccsal kaparásznának egy ajtó zárjában. Sawaky kezében megremegett a revolver. De még várnia kellett. Megfeszített idegekkel figyelt. És inkább

érezte, mint hallotta, hogy az ajtó kinyílt. A falakról eltűntek az árnyak. A négy férfi a szobába léphetett...

Sawaky órájára nézett. Éjfél utáni egy óra. Számolt: egy perc... két perc! Lassan előre kuszott. A szoba ajtaja nyitva volt. Most vad ugrással a küszöbön termett, revolverét felkapta és beharsogta a szobába!

- Fel a kezekkel!

A négy férfi egyszerre kiáltott fel. Sápadtan, megzavarodva hátráltak.

- Mi ez? Mi történik itt? hogy merészeltek a szobámba törni, igazgató ur?

Thieming egész testében reszketett.

- Bocsásson meg, doktor úr!... - hebegte.

- Magyarázatot várok! - kiáltotta a japán.

- Az a gondolatom támadt, hogy ezekben a ládákban veszélyes dolgok vannak... hiszen éppen úgy vannak csomagolva, mint a robbanóanyagok. Meg akartam nézni, hogy nincs-e az oldalukra valamilyen utasítás írva?

- Együgyűség. Ezt tőlem is megkérdezhetette volna. Egy világváros legelőkelőbb szállodájának igazgatója nem tesz titkos látogatásokat valamelyik vendége szobájában, hacsak erre felsőbb rendelete nincsen. Ez a három ur tehát az államrendőrség embere.

Csend támadt. Sawaky élvezte a zavart. Azután így szólt:

- Nem akarom fokozni a helyzetük kinosságát és ezért nem kérek igazoló iratokat. Ellenkezőleg, rendelkezésükre állok. Melyik láda felnyitását parancsolják?

Az egyik zömök, borotváltképű férfi előlépett, habozva nézett körül s azután rámutatott az egyik hatalmas szürke acélládjára:

- Talán ezt, doktor ur!

Sawaky egy vékony ezüstitűre fűzött kulcsköteget vett elő és egy ideig figyelmesen kerestek közöttük. Azután beillesztette a kikeresett kulcsot a láda zárjába és felnyitotta. A négy férfi kíváncsian hajolt a nyílás fölé, de nyomban csalódottan néztek össze. A láda üres volt.

Sawaky megvető pillantást vetett a megrökönyödött férfiakra.

- Talán valamelyik másikkal próbáljunk szerencsét! - mondotta.

Felnyitotta a másik ládát. A detektívek belenéztek. Az is tökéletesen üres volt.

- Remélem, megkímélnék attól, hogy a másik hármat is felnyissam?

- Bocsásson meg, doktor ur, - jegyezte meg a zömök, borotváltképű - de ez mégis csodálatos. Miért cipel ön magával ilyen súlyos üres ládákat Japánból?

- E ládákra feltétlen szükségem van tudományos kísérleteimnél. Vannak kényes preparátumaim, melyekhez nem szabad sem fénynek, sem nedvességnek érnie és amelyeket állandóan ugyanazon hőfokon kell tartani. E ládák sajátságos szerkezete az én titkom és csak Tokióban készítik. Remélem beérik ezzel a magyarázattal és nem fognak tovább zaklatni?

A négy férfi bocsánatkérést mormogott és együtt távoztak. Sawaky gondosan becsukta utánuk az ajtót. Azután elővette jegyzőkönyvét és egy feljegyzést nézett meg: február 22. 1 óra 17 perc. Az órájára tekintett. Egy óra 15 perc volt. Még két perc. Sawaky a ládához lépett, néhány csavart forgatott meg és fokokra állította be.

Az arany stopperóra halkán berregni kezdett.

Egy óra tizenhét perc.

A csavar körül hirtelen lilás fény kezdett derengeni és abban a pillanatban az imént még üresnek látszó ládában különböző tárgyak körvonalai bontakoztak ki. A levegőben sajátságos, átható illat terjengett. Mintha erős savak kémiai bomlása indult volna meg. Okkultista könyvek említik, hogy a sötétben néha hirtelen foszforeszkálva és fátyolos áttetszőségben válik anyaggá valami, amit addig sem látnunk, sem tapintanunk, sem éreznünk nem lehetett. Így bontakozott ki a ládában egymásután azurkék, rubin, sárga és kékes-zöld villódzásban titokzatos tartalma. Sawaky mohó, felragyogó pillantással simogatta végig a drága kincset. Arcán kaján, ördögi diadal ült. Azután ismét elforgatta a kondenzátorokat, kikapcsolta az áramot és gondosan becsukta a ládákat.

Kiment a szobából, az ajtót becsukta maga mögött. Visszakanyarodott a főlépcsőházhoz és lassu léptekkel felhaladt a szőnyeges lépcsőn.

Mikor a szobájába lépett, a szemközti ajtó résén még mindig átszűrődött a fény.

- Ir... még mindig ir! Rettentő sok mondanivalója van, füledt titkok, melyeket nem mer rám bízni... melyeket nem vallhat be és éjszaka papírra kell vetnie, hogy ne vessék szét a szívét.

Sawaky fel és alá járt a puha szőnyegen, a keze idegesen ökölbe szorult.

- Nem szeret! - sirt fel benne némán a kétségbeesés. - Nem szeret!

És hirtelen megállt sétája közben:

- Nem szeret... és akkor meg kell halnia!

A verejték kiverte homlokát, az ágya szélére ült és belesápadt a szörnyű gondolatba. De nyomban felrázódott bénultságából, ellenállhatatlan erő, végtelenbe lobogó szerelem lendítették előre. Beszélni akart Friderikával, hazudjon neki, kábitsa el... mindegy, csak ez a fekete árnyék tűnjön el. Szereti! Emberfelettien, örjöngve, esze és teste minden rezdülésével. Minden munkája, vergődése ezért volt. Minden sikere csak ez lehet!

Az ajtóhoz ment és a keze gépiesen lenyomta a kilincset. Az ajtó kinyílt. Friderika tehát a távollétében benne járt nála. Kereste? És mikor visszament szobájába, nem csukta be az ajtót. Miért? Vissza akart még jönni? Vagy őt várta?

Egy pillanat ezredrésze alatt villant mindez át a férfi fején. Azután meghökkenve dőbrent vissza. Különös látvány tárult eléje. Friderika az asztal előtt ült és... aludt. Mély álomba volt merülve. Az asztalon papírlapok. A napló levelei. Sawaky rászólt:

- Friderika!

A lány nem mozdult.

- Friderika! - kiáltotta másodszor is Sawaky s most már nyugtalan lett.

Az orvos észrevette, hogy valami nincsen rendben. A lányhoz sietett és gyengéden megrázta. Friderika a mozdulattól megingott és ha a férfi meg nem fogja, lezuhan a székről.

Sawaky ijedten visszahelyezte a karosszékre és körülnézett. Magyarázatot keresett: mi történt? És akkor egy keskeny, csillogó szerszámmal esett a tekintete: a morfiumos tű.

Sawaky visszaemlékezett a kísérletek boszorkányéjszakáira, a végsőig korbácsolt idegek összeomlására, amikor Friderika a morfiumban keresett enyhülést. Talán ismét rosszul lett? Valószínű, hogy ezért kereste? S mikor nem találta, visszament és injekciót adott magának...

Az asztalon lévő sápadt papírlapok mint gonoszkodó szellemkezek nyultak Sawaky felé. A férfi kerekre nyílt, rémült szemmel nézett rájuk. A szíve hangosan dobogott. Az álomba

dermedt nő úgy feküdt mellette, mint egy médium, akiből a hipnotizőr parancsára kilépett a valódi lénye és betükké vált az asztal tompa selymére hullatott papirokon. Sawaky keze kinyult az írások felé és mintegy részegen, tántorogva lépett feléjük. Sohasem érzett ehhez hasonló izgalmat.

De nem merte még felvenni. Előbb az alvóhoz lépett és megfogta a kezét. Gondosan vizsgálta az érverését. Azután a szíve fölé hajolt és feszülten hallgatódzott.

- Még legalább két óráig fog aludni! - mormogta.

A férfi találmányra kihuzta az egyik papírlapot és olvasni kezdte.

„Szeptember 17.

Sawaky rettenetes. Ember és démon, tudós, félisten és szörnyeteg. Néha vízióim vannak. Elvesztem emberi formámat és széthullok, az ösanyaggá változom, mely ott szűr-kélik nyúlósan, ragadósan Sawaky asztalán. És tőle függ, hogy mikor indul meg ereimben újra a vér, hogyan sorakoznak egymás mellé a sejtek, szövetek és mint viszi beléjük az idegek és izmok hálózatát. Szeret!... Mint a festő a színeket, a szobrász a márványt, a zenész a hangszert, melyekből terem! S én véle égek és kárhozom a szörnyű munkában, melyért a középkorban bizonyára megégettek volna és a ma tudósai a tébolydába zárnának...

Néha fellélegzem. A tükörbe nézek, mely sápadtan, ijesztően veri vissza megnyult arcomat. Menekülnöm kellene. Az eszem, ösztönöm, meggyötört testem egyaránt nógat, hogy menjek innen. És nem tudok. Szeretem Sawakyt? Lehetséges ez? Hogyan bonthatnának szárnyat könnyű, kacagó érzések a mi munkánk keserű erőfeszítésében, világot robbantó gigantikus lázadásunk közepette? És még sem tudnék élni nélküle. A világon minden a nemek harcából születik és hogy Sawaky szédületes sejtéseiből az emberiség új korszaka tornyosuljon ki, ahhoz én kellettem. Őt a lángész mindent letipró ereje sodorta előre, a tudós félelmes vakmerősége és ereje... de engem forró számum ragadott fel, mikor elindultam a messze keletre, tropikus viharok hajtottak a megújulás földje felé!

Gyülölöm a tanulást, megvetem a töprengést, az örökös kutatást, amely megfosztja színeitől, bájoságától a dolgokat, széttépi a meséket és megszürkíti a képzelőerő harsány színeit, megöli koboldjait, jó és rossz tündéreit, a lélek üde naivságát. De nekem nem volt választásom. Hiába akartam gyengéd, rajongó lenni, velem retentő igazságtalanság történt. Rútnak születtem. Borzasztó, mikor az ember önmagával folytat harcot, mikor gondolatainak finomsága, érzékei, ösztöne, lénye mind a szép felé hajtják és teste, külseje, mind ennek a merő tagadása. Az eleven poklot hordtam lelkemben, a nap minden órájában megújuló szenvedést. Embergyülölő lettem. Vérforraló, lázító igazságtalanságnak tartom, hogy nálam sokkal értéktelenebb lányok, akiknek lelkében megközelítőleg sem finomodott el annyira az Élet millió hangja, színe és rezgése, mint bennem, akiknek sejtelmük sem lehetett azokról a magasságokról és mélységekről, melyeket én jártam: szeretnek, kacagnak és részesei minden boldogságnak.

A tanulás akkor még csak menekülés volt. Öncsalás. Kábulat. De akkor elém került a férfi. Ott ültem vele szemben, mikor beszélt, én is egyike voltam a hallgatóinak. Minden akarásommal, emberségemmel, rajongásommal szerettem. A fakirok nem bámulhatják úgy a Buddha szobrot, melytől hipnotikus álomba merülnek, mint ahogyan én néztem őt. És nem vett észre. Néha futólag rám vetődött a pillantása, azután ijedten menekült tovább. Irtózott, vagy megbotráncozott. És láttam, hogy hova kuszik a tekintete, kin nyugszik meg. Észrevettem, hogyan suhan át arcán egy futó mosoly. Olyankor tudtam: őt nézi. A szerencsésebbet. A szebbet. A méltatlanabbat.

Oh, micsoda hónapok! És akkor - farsangi éjszaka volt, a város száz báltermében üvöltött a szakszofon és örjögött a jazz dobos - és én, az élet megtagadottja, megtaláltam az igazságot.

Emlékszem!... Mintha megvilágosodott volna a szobám és meleg biborfények fáklyáztak körülöttem. Az önkivület és delirium ritka pillanata, mikor ezerszeresre fokozódik idegeink érzékenysége és agyunkban szinte isteni világosság gyullad. Mindig hittem a léleknek az anyag feletti uralmában és halhatatlanságában. De ha ez így van - kiáltottam fel - akkor diadalmaskodnom kell a test felett. És viharzó erővel lett urrá felettem a felismerés: van mód arra, hogy megváltoztassam külsőmet! De ez a felismerés már egy öntudatom alatt felvett üzenet visszfénye volt. Igen... ma már kétségtelenül tudom: Sawaky izent nekem akkor! Az ázsiai ismeretlen tudós, aki a világba röpitette irtózatosszerű, társat és segítséget kereső akarását és annyi millió ember közül én fogtam fel az üzenetét. Mert az én idegrendszerem, vágyakozásom volt ugyanazokra a rezgésekre hangolva. Csak így történhetett, hogy másnap egy könyvesboltban, mikor szórakozottan kutattam a legujabb orvostudományi könyvek között, első fogásra biztosan és határozottan huztam ki Sawaky munkáját...

Azóta négy esztendő múlt el. Kusza, lihegő, vad iramu esztendők. Sawaky földöntulira magasodott és én... játékszer vagyok a kezében, mint a világ Zeuséban. Hatalmában vagyok, nem emberi, hanem már szinte isteni értelemben. Ujjá formált, rám adta a hozzám méltó testi köntöst. Csodálom és leborulok előtte. De ez a magasság félelmetes. Benne nincs gyermeki mosoly, játékos könnyedség, emberi gyarlóság. Hogy is lehetnék szerelmes belé? A szerelem alázatos, gyarló, teli botlással, drága tévedéssel. A szerelem menekül az okos emberektől, a gyermeklelkűeket keresi. És erősebb az Életnél, titokzatosabb a Halálnál. Minden miatta van. Az én sorsom, végzetem, minden eddigi utam is ezért volt. A távolból üzennek értem. Menni fogok..."

Sawaky nehezen lélekzett. Düh, fájdalom, keserűség marcangolták és haragosan turta szét a napló leveleit. Egy nevet keresett!... A férfit akarta ismerni! Ki az?

De sehol nem volt leírva.

- A ravasz kis bestia! - dühöngött - no lám, milyen óvatos volt. Nem szolgáltatja ki a kedvese nevét!

S amint feldultan, kutató gyorsasággal körülnézett, Friderika könyöke alatt megpillantotta az utolsó íveket. Óvatosan és egyenkint huzta ki őket és olvasni kezdte:

„Február 22.

Berlin!... Egy kirakat előtt mentem el délelőtt a Friedrichstrassén és hangosan felkacagtam, mikor belenéztem. Oh, emlékszem! Hat év előtt éppen itt álltam, amikor váratlanul szembe jött velem... Ó! Én zavartan, ijedten kaptam el a fejemet és akkor önkénytelenül a kirakat tükrebe kellett tekintenem. És láttam a rossz kalapomat, a csunya arcomat, a rettenetes ruhámat. A szájalmas, rémes teremtet, aki voltam. És a tükörben néztem, hogy mint megy el mellettem a férfi. Hidegen, fölényesen. Egy pillantást sem vetett rám. A szívem összeszorult, majdnem elestem és magam is lehunytam a szememet. Oh, én sem akartam látni azt a meggyötört, könnyes, sápadt, csunya arcot.

És ma újra ott álltam a kirakat előtt. A fejem gépiesen a tükör elé fordult és megnéztem magamat. Szép vagyok! Győztes! Hódító asszony. És a tükörben újra feltűntek a férfi-fejek, akik mellettem haladtak el. És a fejek mind csodálkozva, elragadtatva bámultak a tükörbe. Ha most jött volna!... De nem! Nem ilyen köznapian fogunk találkozni. Megdöbbenőn, ellenállhatatlan erővel fogok eléje állni!

Minden jól megy. Sawaky, mint egy gigászi lobogó... mindent elföd, beborít, mindenütt őt érzem, látom. Kinoz, szorongat ez a mérhetetlen hatalom és nagyság. Az őserő, amely most mindent mozgat és én... szeretnék elszakadni tőle! Megsemmisülök a közelében. Unottságot, fáradságot tettek, hogy elrejtsem reszketésemet. Ha utamra bocsájtana!...

De most nem lehet. Szörnyű harcra készülök és ő a mindent szétverő erő, aki mellém állott.

Már megkezdődött az ütközet. A villámok felcikáztak. Ma délután két szem nézett gyűlölködve az enyémbe. Mennyire megijedt, mikor felismert. Azután becsukódtak a szemek. Nem mertek tovább nézni. Nagyon mulatságos, hogyan tudnak beszélni a szemek. Az én szemem hideg, kegyetlen, gyilkos volt. És ragyogó. Szebb, ah! sokkal szebb, mint az övé. És éreztem, hogyan rémül meg, mint ismeri fel a végzetes veszélyt, az engesztelhetetlen ellenséget. Nem várta ezt a találkozást. Nem volt felvértezve. És visszavonult. Egy percig sem bírta. Mikor a szeme újra kinyílt és látta, hogy még mindig ott vagyok, felugrott és elsietett. E pillanatban ő sem alszik. Két asszony virraszt az éjszakában és készül a nagy leszámolásra.

Holnap... nagyszerű reggel lesz. És a reggel a győzelem napjába fog belefényesedni. Holnap úgy fog csillogni a napfény, mint még soha.

A szívem mintha kissé elfáradt volna. Megviselték az izgalmak. De erős akarok lenni, erős!...

Olyan szép ez a nagy világosság, amely az örömből, diadalból fényesedett ki körülöttem. De a lelkem mélyén megdidergek. A fény mögött tudom, leselkedik rám valaki. Sawaky!

Hálátlan, méltatlan teremtés vagyok. Együgyű és ostoba leány. Talán, ha már szerettem volna, ha nekem is mondtak volna izzó szavakat és éreztem volna valaha férfi csókját! De én még első, ragyogó érzéseimet viszem és azokat nem lehet, nem tudom Sawaky-nak adni.

Sawaky a félelmetes erő, orkán. Én ott lobogtam mellette, szárnyaltam vele szédítő ormokra, reszkettem és lelkesedtem a közös munka titáni lázában... de veréb voltam, aki rettegve gondoltam arra: mikor pusztít el egy szeszélyes pillanatában? Hogy is szerethetném őt? A szerelem gyengédséget, lágytságot, kölcsönös csodálatot, édes gyönyörűséggel telt csatákat áhitozik. Akit szeretünk, az Istenünk és gyermekünk egyidőben, imádjuk és babusgatjuk, tökéletesnek tartjuk és a szellőtől is féltjük, csodáljuk kíváncsiságát és mégis úgy érezzük, hogy csak velünk és rajtunk keresztül lehet tökéletes. A velem egyenlő embert keresem. A gögös, nőtipró férfit, a körülrajongott lovagot, aki úgy ment el mellettem, mint a csillagokba néző király, aki nem veszi észre az ut porába taposott kis legyet. Nekem vele kell megvívnom szerelmi harcomat.

Holnap! Látni fogom! Világot mozgó iszonyu akarással dobbanok eléje. És mögöttem ott lesz Sawaky. Néhány nap előtt, alkonyba hajló délután volt, vörös köpenybe takarva lépett elé. Arca sápadt volt és a fekete haja, fekete szeme... mint az élet mögött hallgató sötétség. Felsikoltottam. Mintha hóhért láttam volna. És azt kiáltottam: Ne bánts! Ne nyulj hozzám!

A szerelem gyümölcshozó, termékeny élet. Sawaky... a halál!”

A japán mozdulatlanul ült székében. Szeme szurósan, kegyetlenül szegeződött Friderikára.

- Micsoda komédiás, - mormogta keserűen. - Szándékosan rendezte ezt a jelenetet. Nem volt bátorsága szemembe mondani az igazat és így tárta elém.

Felállt, gondolkozott. Azután az asztalhoz lépett, a napló leveleit gondosan elrendezte, eltüntette a legkisebb nyomot is, amely elárulhatta volna, hogy a szobában járt. Az arcán ismét megjelent az alattomos mosoly. Visszament szobájába és cigarettára gyújtott.

Azután az ablakhoz lépett és kitekintett az utcára. A késő éjszakában zugott, örvénylett, csillogott a világáros sohasem szünetelő élete, festett arcú nők, mulatókból hömpölygő szerelmespárok, éjjelező művészek, csavargók, kalandorok, milliárdosok emberóceánja. És közöttük jár az ismeretlen férfi is. Ebben a városban él. Akit Friderika szeret és akihez visszatért. És akivel ő - Sawaky - élet-halálra fog küzdeni. Vele? Nem, mindenkivel. Az ostobák! Bódultan keringenek, kacagnak, apró szerelmi kalandokba mámorosodnak és nem tudják, hogy már készül az édes méreg. Az édes, gyönyörű, mindent elpusztító méreg!

5.

Lotte orvoskisasszony reggel kilenc órakor elindult Miss Margaret szépzéneti intézetébe, amelynek vezető orvosa volt. Miss Margaret ötvenezer dollárral és egy sereg recepttel a zsebében érkezett három év előtt New-Yorkból, ahol igen kalandos életpályát futott be. Tizenhatéves korában manikűrözött. Tizennyolc éves korában megtanulta a masszírozás nemes művészetét és egy szépítő orvosnak lett az asszisztense. Ott megismerkedett a különféle villanygépekkel, kék, vörös és sárga lámpákkal, rázó, evező, lovaglós masinákkal, hűtő, izzasztó, kenőcsöző eljárásokkal. Három év alatt tökéletes sarlatánná lett, aki fölényesen és csallhatatlanul rendelt minden szépséghibára orvosságot. És ezt az orvosságot is maga keverte. Mert az okos és élelmes lány esetenként egy patikushoz járt, ott megtanulta a szárító, puhító, hámlasztó, szőrtelenítő kenőcsök készítményi módját és úgy tett, mint minden más társnője: ő is kevert néhány titokzatos színű, nagyszerű illatu pomádét, azokat a rubin, topáz és smaragd színeiben tündöklő csodálatosan szép üvegekbe és tégelyekbe rakta, amelyek mindegyikét olyan gondosan pecsételték le, mintha kíváncsi emberszemtől, napfénytől, levegőtől, nedveségtől és minden más profán érintéstől óvni akarták volna a drága kincset.

Newyork legtekélyesebb rajzolójával készíttetett kis rajzokat a tégelyek címkéire. A rajzok arany, viola és gránátvörös színekben a női szépség előtt hódoló Világot ábrázolták. És a hódító nő keze egy kis diszes asztalkán nyugodott, melyen ott feküdtek Margaret kisasszony csodaszerei. Három évvel utóbb az orvos meghalt és egész vagyonát hűséges asszisztensnőjére hagyta. Margaret még egy évig Newyorkban maradt. Kiszámította, hogy a nagy konkurrencia mellett még évi huszezer dollár értékű reklám sem elegendő arra, hogy szépzéneti intézetét felvirágoztassa. Nem tud versenyezni Braddockkal, aki félmillió dollárért rendezett be egy márványpalotát, melynek földszintjén bronzból és mozaikból készült fürdőtermek vannak, ahol a kádban ülő páciensekre váltakozó sorrendben vetítettek gyógyító hatású kék és sárga sugarakat, vagy Pynsent csodatermeivel, ahol japánok és négerek dörzsölgették a milliárdos hölgyek arcára az emaillefestéket és minden testrész ápolásához más-más zenekar játszott megfelelő hangulatu muzsikát, mert Pynsent elmélete szerint a kezelés eredményéhez feltétlenül szükséges a pácienstől lelki hangulata is.

Miss Margaret tehát elhatározta, hogy olcsóbb valutájú országot keres és választása Németországra esett. Ez nem volt véletlen. Megfigyelte, hogy Newyorkban az intézetébe tévedt idegenek legtöbbje német volt. Németország - gondolta miss Margaret - mindenben utánozza

Amerikát. Különösen a filmgyártás terén szeretne Hollywooddal vetélkedni. Hölgyeiknek tehát elsőrendű érdeke, hogy ellessék az amerikai nő szépségének kulissza-titkait. Azt fogom hirdetni, hogy Norma Talmadge, Laura La Plante, Vera Reynolds az én intézetemben szépültek meg. Néhány csomag ajándék piperecikk ellenében bizonyára kapok tőlük dedikált fényképet is. Ezeket valamennyi lapban közölni fogom.

Igy történt, hogy néhány hónappal utóbb Berlin valamennyi lapjában a következő hirdetés jelent meg:

„Orvosi intézet élére feltétlenül csinos, jó megjelenésű fiatal orvosnőt keres amerikai tőkepénzes. Személyes jelentkezések naponta délután 3-4 között, a Carlton szállodában.”

Lotte Kaisert aznap délelőtt nevetve, ugrató mosollyal fogadták orvostársai a belgyógyászati klinikán.

- Reméljük, Lotte, hogy nem hoz szégyent ránk és maga nyeri ezt a szépséghez kötött orvosi állást. Örökös blamázs lenne, ha kiderülne, hogy szebb orvosnő is van Berlinben, mint maga!

Lotte nevetett, régen megszokta már az efféle enyelgéseket. Nem is igen törődött vele. De a délelőtt folyamán a klinikán igen kellemetlen hírek terjedtek el. A kormányhoz közel álló körökből kiszivárgó hírek szerint a kórházi orvosok fizetés-rendezése ismét eltolódik és valószínűleg csökkenteni fogják az eddigi létszámot...

Lotte meglehetősen reménytelennek látta jövőjét. Fizetéséből csak nyomorogni lehetett, magánprakszisa még nem volt. Igaz, mindennap akadt néhány kérője, de hát Lotte már mást szeretett.

A menzába mentek ebédelni. Siralmas tömegkoszt, vérszegény leves, izetlen, sovány hus, sok káposzta, lekváros derelye... brr! Ezt Lotte egyáltalában nem szerette. És a kollégák elviselhetetlenül szürkék, szórakozottak, pénztelenek voltak.

Lotte ebéd után hazafelé sétált. És egyszerre, amint az utcán felpillantott, a Carlton előtt állt. A városi villamos óra pontosan három órát mutatott. És Lotte, anélkül, hogy gondolkozott vagy fontolgatott volna, gépiesen, fagyosan, érzéstelenül bement a szállodába.

- Ennek a hirdetésnek a feladóját keresem! - fordult a portáshoz.

- Ah, igen, méltóztassék Mister Shotter titkár urral beszélni, első emelet 85.

Lotte egy pillanatig habozott. Felmenjen egy ismeretlen uriember szobájába? Szállodában?

De azután makacsul vállat vont. Végre is orvos, akinek nem lehetnek ilyen aggodalmai. Hátha beteghez hívnák?

Elszántan és erélyesen kopogott a 85-ös ajtón.

- Tessék! - hangzott belülről.

Lotte alig titkolhatta meglepetését, mikor a szobába lépett. Sárga selyem tapétás, antik butorokkal berendezett fejedelmi szalonban találta magát. Őszintén szólva nem is tudta, hogy a szállodákban ilyen fényűző helyiségek is vannak. A dusan faragott olasz renaissance stílusban készült íróasztal előtt egy sötét ruháju, nagyon elegáns és nagyon szép férfi ült. A férfi hidegen, feltűnő nyugodtan felemelkedett helyéről, mikor Lotte belépett és megkérdezte:

- Ön orvosnő? A hirdetés ügyében jön?

- Igen, uram!

- Nagyon örülök. Ön a huszonkettedik jelentkező.

- Akkor talán már meg is késtem?

- Ellenkezőleg. A legjobbkor jött. Mert bevallom, az ön elődei...

A titkár lesújtó, megsemmisítő mozdulatot tett és úgy fejezte be mondatát: ...szóval, egyáltalában nem feleltek meg a csinoság követelményeinek. De ön, azt hiszem, tetszeni fog Miss Margaretnek.

Lotte nagyot lélezett. Ez már rokonszenves dolog. Nem férfiről, hanem nőről van szó.

A titkár bocsánatot kért és eltűnt a másik szobába nyíló ajtón. Néhány perc múlva egy magas, szőke, előkelően öltözött csinos nő lépett a szalónba.

A hölgy tetőtől-talpig alaposan szemügyre vette Lottet, aki zavarba jött és elpirult. Érezte, hogy rosszul van öltözve és hogy az arcát is jobban kipuderezhetette volna. Hogy megmentse a helyzetet, rideg, üzleti hangon szólalt meg:

- Ön orvosnőt keres. Jelentkezem, bár bevallom, kissé szokatlan orvosi képesítésnek találom a szépséget.

Miss Margaret elmosolyodott.

- Ha megtudja, hogy miről van szó, mindjárt nem fog csodálkozni ezen a feltételen. Én ugyanis amerikai aránu modern kozmetikai intézetet akarok nyitni. Ahol minden szépséghibát meggyógyítunk. Látogatóink bizalmát már az első pillanatban fel kell fokoznunk. Az intézetben kizárólag szép nőket és férfiakat alkalmazhatok. Ön eléggé csinos, bár őszintén szólva - ezt ne vegye kérem rossz néven - abszolút nem ért sem a bőr ápolásához, sem az arc, szem és ajak kifestéséhez, sem a fésülködéshez. Ön legalább negyven százalékkal szépülhet meg szakszerű kozmetika alkalmazásával.

- Bocsánat, én nem paciensenőnek jelentkezem, hanem orvosnak!

- Kedves doktorkisasszony, attól tartok, hogy az ön eddigi orvosi tudománya igen kis szerepet fog játszani összeköttetésünk során. Micsoda gyakorlatot folytatott eddig?

- Belgyógyász vagyok!

- Hála Istennek, már félttem, hogy bőrgyógyász. Akkor ugyanis annyira gögös és elvakult lenne, hogy velem szóba sem állna kozmetikai kérdésekben. Így azonban talán mégis engem fog tekinteni az egyetemi tanárnak...

- Bocsánat, asszonyom, ha talán valamilyen kuruzslásról van szó...

- Ej, csak semmi nagyképi, hangzatos frázis, kisasszonyom. Én szépsészeti intézetet nyitok. Institut de beauté, mint a franciák mondják. És ott orvosra is van szükségem. Aki megvizsgálja a páciens, örködik arra, hogy a gőzben ne üsse meg a guta, hogy a villamos áram ne legyen túl erős, hogy az egyes izzasztó, fogyasztó, hámlasztó, fénybesugárzási kurák nem ártanak-e szívének, idegeinek? Esetleges kártérítési perek esetén - mert fájdalom, a mi foglalkozásunknál effélékre mindig el lehetünk készülve - az orvosi vezetés rendkívüli enyhítő körülmény, a tévedéseket tudományos érvekkel lehet kimagyarázni és végül a paciensek bizalmát erősen növeli, ha kezelés előtt egyéni orvosi vizsgálatnak vetjük alá, amelyért természetesen szintén külön fizet. És most, mielőtt válaszolna és kijelentené, hogy nem hajlandó segédkezet nyújtani ilyen nem tudományos működéshez, két dologra akarom figyelmeztetni: először is, hogy az én intézetem valósággal jótévközi az emberiségnek, amiről már néhány heti gyakorlat után meg fog győződni. És másodszor, hogy én önnek havi ötszáz márkát fizetek, melynek azonban legalább a háromszorosát keresi meg a paciensek által önnek fizetett jutalmakból.

Lotte elszédült. Eddigi havi jövedelme a legkedvezőbb esetben kétszáz márka volt. Miss Margaret olyan váratlan jólétet kínált, amilyenről álmodni sem mert. Többet fog keresni valamennyi férfi kollégájánál. Örültség lenne habozni.

- Szóval megegyeztünk! - mosolygott miss Margaret, nem is várva Lotte választát.

- Ön a gondolatokban olvas? - kérdezte meglepetten Lotte.

- Tíz éve foglalkozom nőkkel. Ismerem a nők lelkét, gondolkozását és logikáját, melyet a diploma sem változtathat meg. Ha munkatársam lesz, azt hiszem igen érdekes adatokkal fogja lélektani tanulmányait kiegészíteni. Az intézetemet körülbelül hat hét múlva nyitom meg. Addig eltart, amíg Mme Iphigénia belvárosi szalonját, melyet megvettem, átalakítatom. Ezt az időt igen hasznosan és kellemesen fogjuk eltölteni. Mindenekelőtt meg fogom önt szépíteni és így magán tanulhatja meg azokat az apró fogásokat, melyek a mi gyakorlatunk lényegét teszik.

- Ön hát azt állítja, hogy valóban meg tudja szépíteni az embereket?

- Kedves doktorkisasszony, látott ön már bűvészelőadásokat?

- Természetesen! - mondotta meglepetten Lotte.

- Nos, ugy-e tudja, hogy ott minden illúzió alapszik. A bűvész elhiteti a közönséggel, hogy csakugyan üres palackot vagy kosarat mutat, hogy a láda, amelyből embereket léptet ki, üres, hogy a kardjával valóban átszúrja az asztalra fektetett hölgyet. De mindez szemfényvesztés, ügyesség, fogások. Így teszünk mi kozmetikusok is. Valójában semmit, vagy igen keveset szépítünk pacienseinken, de elhitetjük velük, hogy szebbek lettek és mert megtanítjuk őket a helyes festés, bőrápolás és fésülködés néhány fogására, ők viszont másokkal tudják elhitetni, hogy megszépültek. És ne felejtse el: a divat is teremthet szépség-tipust. Ha, mondjuk, ki-találok egy bizonyos arcfestést és azt néhány divathölgy útján népszerűsitem, úgy csakhamar egész sereg semmitmondó arcot alakíthatunk át érdekesen divatossá.

Igy lett Lotte Miss Margaret intézetének orvosnője és ezidőszerezt Berlin minden gazdag, nagyvilági nője miss Margaret kádjaiban óhajtott megfiatalodni. Az intézet Berlin legelőkelőbb negyedében egy egész palotát foglalt le és már nemcsak orvosi rendelője volt, hanem divatszalónja is.

- Ez a palota, - mondotta miss Margaret - a szépség áruháza. Mert mit ér az, ha megszépítem a hölgyek testét, előnyösre formálom külsejüket, ha helytelen öltözködéssel mindent lerontanak. Nagyon kevés olyan nő van, aki ismeri magát és tisztában van azzal, hogy alakjához, szeméhez, hajához, mozdulataihoz, egyéniségéhez miféle ruhát kell hordania. Az én divatszalómon élén biztos szemű és ítéletű iparművésznök állanak, akik minden vevőre egyénileg komponálják meg a ruhát, kalapot, cipőket...

- Naponta legfeljebb ötven hölgyet fogadok! - jelentette ki miss Margaret és az ujonnan jelentkezőknek napokkal előbb kellett bejelenteniük magukat, hogy sorra kerüljenek.

Az intézetben a legélénkebb élet uralkodott. Az ünnepelt operettprimadonnák, a meztelen táncosnők, a kereskedelmi tanácsosok és bankárok feleségei reggel kilenc órától délután kettőig Miss Margaretnél szépültek. A tortura, melyen mindenkinek keresztül kellett esnie, a következő volt:

Kilenc órákor Lotte és a vezetése alatt álló segédorvosok minden egyes pácienszt megvizsgáltak, lemérték testsúlyát, megvizsgálták vérkeringését. Fél tízkor kezdődött az egészségügyi torna. A hölgyek kicsavarták a nyakukat, kifecskézték a derekukat, hasonfekve csusztak, háton fekvé emelgették a lábukat, pontos ütemre körbe szaladgáltak.

Féltizenegykor következett a fürdőkúra. Nyakig bezárt hengerbe dugták az áldozatokat és úgy gőzölték őket. Azután jéghideg vízzel nyakon öntötték, utána ismét langyos vízzel ledörzsölték őket és a különleges masszázsokat végezték el rajtuk. Ez a soványodást és a vérkeringés javítását szolgálta. Tizenegy órakor a bőrápolás került sorra. A termekben kigyulladtak a különböző higanylámpák, sercegett a lila alpesi fény, a kék fény, a reumát gyógyító forró lámpa, a vörös besugárzások. Mindenfelé szikráztak a villamos drótok. Ezután a villamos szőrtelenítés nem éppen fájdalommentes proceduráján kellett átesni.

Tizenkettőkor a nyak és arc ráncait tüntették el finom ujj-dörögölgetéssel és azután különleges iszap-álarcot raktak a hölgyek különböző tagjaira, melyek a bőrt puhították és festésre alkalmassá tették.

Félegykor arc- és szemfestés, szemöldök és nyakborotválás. Egy órakor hajfestés és fésülés.

Mikor két óra tájban a holtra fárasztott, agyondörzsölt, festett paciensek letámolyogtak a lépcsőn, szívében égi boldogság honolt, arcuk mosolygott és meg voltak győződve, hogy tündérszépek. Miss Margaret a hallban állt, mindenkinek előtte kellett elvonulnia, hogy személyesen ellenőrizze, rendben van-e a festés, fésülés? Mindegyik hölgy számára volt egy finom bókja és szigorú utasítása:

- Odahaza, ebéd után, azonnal fekdjék le. Az étrendet a doktorkisasszony receptje szerint állítsa össze. Ötig fekdjék. Este pedig, mielőtt elmegy valahová, használja gondosan kenőcseimet.

Az üzlet káprázatosan ment. Miss Margaret elhatározta, hogy rövidesen megnyitja a kozmetikai sebészeti osztályt is, ahol az orr és mell formáit szabályozzák, továbbá az arcon vagy nyakon látható csunya forradásokat, vörös és lila foltokat bőrátültetéssel tüntetik el.

Lotte nem volt boldog. Megvetette magát, amiért bókokat kellett mondania ellenszenves, elhájasodott, élvezetért és gyönyörért lihegő öregedő asszonyoknak, akik a pénz mindenhatóságával akarták leigázni a kort és hittek abban, hogy mint a mesék varázslói, új bőrben és szépségben támadhatnak fel. És miss Margaret gondosan ügyelt arra, hogy valóban csak a leggazdagabbak előtt nyiljanak meg az intézet bűvös termei.

- Ez kedvesem - magyarázta Lotténak - szintén a hipnozishoz tartozik. Pacienseim már ebben is rejtélyt és különösséget szimatolnak. És még jobban biznak az eredményben. Mert természetesnek találják, hogy gazdagságuk olyan előnyökhöz juttatja őket, amelyet más nem szerezhet meg. Ez örömeiket is növeli. Erhardt főtanácsosné a nyakamba borult örömeiben, mikor megtudta, hogy az ő számlája ezer márkával több, mint Hildebrandt bárónőé. Azóta különbnnek és előkelőbbnek érzi magát. Mi lelki örömeiket is adunk, kedves doktorkisasszony és így működésünk mindenképpen hasznos, nemes és erkölcsös!

De Lotte arra a gunyos fintorra gondolt, mellyel kolléganői vonogatták orrukat, mikor munkája után érdeklődtek.

- Irigyek, - vigasztalta magát Lotte - nincs egy fillérjük sem, fáj nekik, hogy én boldogulok.

- Nem tudom, - mondotta Lottenak dr. Hilde Lehmann, akivel azelőtt együtt működött a klinikán - hogy a pacienseidet is megszépíted-e, de annyi bizonyos, hogy te nagyon szép lettél! Ha nem tudnám, hogy csakugyan orvosnő vagy, azt hinném, hogy táncosnő lettél valamelyik éjjeli mulatóban.

Lotte csakugyan csodálatos változáson ment át. Kivirult. Fiatalsága, mely fakó és élettelen maradt a kloroform és a karbon-gőzben, most egyszerre diadalmasan szárnyat bontott az új, pompás környezetben, ahol minden hívta, szolgálta, kényeztette. A gondtalan élet eltüntette azt a fanyarságot és keménységet, amely azelőtt elrontotta arca kedves élénkségét. Megtanult

öltözködni. Parfőmje enyhe és diszkrét volt. És titokban örült pompás leányságának, hogy nem járt rosszszagu kórházba és hogy az utcán csodálkozva, hódolva fordultak utána.

Néha megállt a káprázatos fényüzéssel berendezett fehér szalón ezüstkeretű tükre előtt és figyelmesen vizsgálta alakját.

- Ha így találkoznánk! - sóhajtotta.

És Fritz von Battenbergre gondolt, akit már olyan régen nem látott! Néha, mintha egy rohanó autóban megpillantotta volna, a férfi szeme egy pillanatig rávillant, azután eltűnt. Nem ismerte meg.

- Ha egyszer találkoznánk, ha egyszer láthatnám! - sóhajtotta Lotte. - Minden megváltoznék. Valahogyan megérett az idő. Ma másképpen látok, más érzéseket, szavakat vinnénk egymáshoz!

De sokkal szemérmesebb és büszkébb volt, semhogy találkozót mert volna kérni Battenberg-től. Mikor néha megszólalt a telefon és megérezte, hogy ismét Battenberg szólítja, elsápadt és reszketve, mint egy kis diáklány, emelte füléhez a kagylót.

- Maga az Lotte?

- Én vagyok!

- Magára gondoltam és csak azt üzenem, hogy: szeretem!

És Lotte már nem is válaszolhatott. A férfi letette a kagylót.

Lotte sirva, kétségbeesetten vetette magát egy karosszékre. Szerelem, harag, kétségbeesés viaskodtak benne. Oh, hát férfi Battenberg? Érzelgős, holdvilágos sóhajtozást hallat nagy időközben. És ki tudja, hogy valóban őszinte-e az üzenet? Vannak hiu férfiak, akiknek gyönyörűséget okoz az a gondolat, hogy egy nő vergődik, vágyódik utánuk. És ezek a telefon-üzenetek csak arra valók, hogy egyre szítsák, ébren tartsák Lotte szenvedélyét.

Lotte százszor is elhatározta, hogy véget vet ennek a bizonytalan állapotnak, melynek nem látta végső kibontakozását. Mit tervez Battenberg? Mire vár? Mit remél? Miért szítja és tartja életben a régi lángot, ha nem mer vagy nem tud előbbre menni?

- Szakitani! - gondolta Lotte, de nyomban tudta, hogy erre képtelen. Most, mióta váratlan virágzásban pompásodott ki fiatalsága és minden, ami körülötte történt csak a szerelemről beszélt, hevesebben és kinzóbban gyötörte szerelme, mint valaha.

Igen, pénze volt, kényeztették, bókokkal és ajándékokkal halmozták el, de boldogtalanabb volt, mint valaha. Százféle tervet szőtt, hogyan adhatna új fordulatot életének? De sohasem volt elegendő lelki ereje a döntő, határozott lépéshez. Oh, az évek során annyi szépet álmodott erről a szerelemről! Félt, hogy a valóság másképpen festene. És akkor minden összeomlana, talán nem is tudná túlélni!

De a tegnapi találkozás egyszerre megváltoztatta a helyzetet. Nyílt hadüzenet és kihívás volt. A nők csálhatatlanul megérik, ha veszélyben forog szerelmük. Lotténak fogalma sem volt, hogy Friderika miért jött, mit akar, ismeri-e egyáltalában Battenberget, lehet-e módja, alkalma arra, hogy vele találkozzék, de a pillantása találkozott vetélytársnője tekintetével és egyszerre megértette, hogy baj van! Micsoda baj? Erről nem tudott volna számot adni. De megjelent valaki, akiről azt hitte, hogy már régen eltűnt, valaki, aki szerelmes volt Battenbergbe és aki csodálatosan megszépülve bukkant fel újra. És a pillantás, melyet Lottera vetett, ezt mondta: Megismersz? Mersz még szánakozón mosolyogni rajtam? Ezuttal egyenlőbb fegyverekkel fogunk küzdeni, kedvesem. És ugyancsak szedd össze magadat, ha győzni akarsz!

Lotte végtelenül ideges lett. Az éjszaka alig aludt és szórakozottan, elkinzottan kezdte meg munkáját a szépművészeti intézetben. La Bella Florentina, a milliárdos argentinai táncosnő, aki harmadik hónapja vendégszerepelt Berlinben, csodálkozva és kissé sértődötten állapította meg, hogy az orvoskisasszony két dekával tévedett testsúlya lemerésénél. De sokat tapasztalt nő volt, aki nyomban felismerte a helyzetet.

- Kedves orvoskisasszony, - mondotta - engedje meg, hogy egyszer én adjak önnek egy igen fontos szépművészeti tanácsot. Ne legyen szerelmes. A szerelem nyugtalanít, az ember megsápad, vörösre sirja a szemét. Én már tizenkilenc éves korom óta leszoktam róla. A barátnőim, akik kevésbé voltak okosak, részben öngyilkosok lettek, részben az imádott férfibe röpitettek néhány revolvergolyót. De mindenesetre szegények maradtak!

- De kedves művésznő, - szólt közbe Müller szénkirály felesége - hiszen a maga szerelmi kalandjairól már köteteket írtak az újságok!

- Ah, kérem, mindezt Gilbert ur, az impresszárióom hazudja az újságíróknak. Sőt időnkint mesterséges botrányokat is rendeztet. Monte Carlóban például nagy pénzt adott két letört mágásnak, hogy a legelőkelőbb étteremben rendezzenek bokszt-mérkőzést. Indok: mindketten szerelmesek belém. A két gavallér másnap még pisztolypárbajt is vívott. Soha egyikkel sem beszéltem, de néhány nap múlva Európa valamennyi képes lapjában benne volt mind a hármunk arcképe azzal a megjegyzéssel, hogy az isteni művésznő közben egy harmadik ismeretlen úrral, valószínűleg azonban az éppen Monte Carlóban időző sziámi alkirályal tűnt el. Az ilyesmiről természetesen nem szokás beszélni, üzleti titkok, de hát itt, ebben az intézetben valamennyien meztelenre vetkőzödünk és nem tudom, megfigyelték-e, meztelenül nagyon kényelmetlen hazudni.

Müllerné, akinek igen boldog napja volt, mert éppen az imént állapították meg, hogy nyolcvan kilóról nyolcvanhét és félre fogyott, tiltakozva intett:

- Nem, nem kedves művésznő! Az ember nem parancsolhat érzéseinek. Természetesen igaza van, nem nyithatjuk meg a szívünket minden kalandor előtt, de ha eljön az igazi, a férfi, aki szenved értünk, aki meghalna, ha nem hallgatnánk meg, ahhoz nem lehetünk kegyetlenek.

Florentina mosolygott:

- Nem olyan veszélyes a dolog, asszonyom. A férfiak tudják, hogy a gyémánt a legkeményebb anyag a világon. Nincs az a kemény szív, melyet gyémántkulccsal ne lehetne kinyitni.

Müllerné megbotránkozva tiltakozott :

- Bocsánat művésznő, lehet, hogy ez így van az önök világában, de én éppen az ellenkezőjét vallom. Én sohasem kaptam, mindig csak adtam!

Mire Florentina szemtelen nevetéssel jegyezte meg:

- Ha nyolcvanhét kiló leszek, asszonyom, valószínűleg én is ezt fogom tenni!

A fürdető asszony lépett közbe, aki mindkettőjüket leöntötte egy-egy vödör hideg vízzel és ez véget vetett a vitának.

Lotte kiadta utasításait az orvosoknak és a személyzetnek, azután a szobájába vonult. Mintha személyes támadás érte volna, olyan felháborodással töltötte el az iménti beszélgetés. Hogy is mernek szerelemről beszélni a léhán, felületesen élők? A szerelemhez a szenvedés vezet és arról frivolán beszélgetni éppen olyan szentségtörés, mintha valaki Beethoven vagy Bach muzsikájából kuplét írna.

Íróasztalához ült. Az érzések szinte szétfeszítették a keblét. Beleőrül, ha ez még sokáig így tart. Talán jó lenne, ha brómot szedne? Nem. Hiszen az érzéseket nem lehet így megölni. Cselekedni kell. Most mindjárt. Amíg a bátorsága tart.

Lotte felvette a telefonkagylót.

- A külügyminisztériumot! - mondotta.

A szive vadul vert, azt hitte eszméletét veszti. Egy hang jelentkezett. A külügyminisztérium. Kit tetszik keresni? - kérdezte.

- Battenberg Fritz báró urat!

Néhány izgalmas másodperc. S azután Fritz hangja:

- Halló! Itt Battenberg báró!

- Maga az Fritz? Itt Lotte!

Csodálkozó felkiáltás s azután az udvarias biztatás:

- Parancsoljon... boldog vagyok... hogy jutott eszébe?

- Kérem, Fritz, nekem azonnal... sürgősen beszélnem kell magával!

- Baj van? Mi történt?

A férfi hangja ijedt volt.

- Nem... semmi baj!... De ne csodálkozzék, majd mindent megmagyarázok! Hol találkozhatunk?

- Én - fájdalom - nem mehetek el a hivatalomból, de kérem üljön autóba és jöjjön ide. Intézkedni fogok, hogy várakozás nélkül bebocsássák hozzám.

- Köszönöm. Egy órán belül ott leszek!

- A viszontlátásra, kedves Lotte. És engedje megsugnom: nagyon, nagyon kíváncsi vagyok és nagyon örülök a találkozásnak!

Lotte letette a kagylót. Végigsimitotta égő arcát.

- Mégis beveszem a brómot! - gondolta magában.

Egész testében remegett. Néhány másodpercig mozdulatlanul állott és nehezen lélekezett. Végre visszanyerte kissé a hidegvérét és felment a második emeleten lévő divatszalomba.

- Kedves König kisasszony, - fordult a szalón főnöknőjéhez, - válassza ki a legszebb, leg-elegánsabb ruhát, kalapot és cipőt. Ma hódítani akarok!

König Mici elégedetten bólintott:

- Ez már okos beszéd, doktorkisasszony. Nem mindig a tudomány, meg a könyvek. A szívnek is vannak jogai. Olyan kombinét adok magának, hogy az angol királynő sem visel különbet!

- Micike, - nevetett Lotte - a maga királyhűsége határtalan. Látja, én eddig azt hittem, hogy a táncosnők hordják a legszebb kombinékat és most kiderül, hogy még ebben is a királynők vezetnek! Ámbár igaz, a történelem hemzseg a királyi nők szerelmi históriáitól. Messalina, Cleopatra, Katalin, Stuart Mária...

Átnézték a legujabb párisi modelleket és Lotte választása egy halványkék látogató-ruhára esett. Amikor felpróbálta, úgy festett benne, mint egy bakfis.

- Ennivalóan bájos! - jegyezte meg Mici. - A felsőrész sima, egyenes vonala hangsúlyozza a termet tökéletességét, a derék karcsúságát. A rövid, plisszírozott alj pedig finom pikantériát kölcsönöz.

Félórával utóbb Lotte autótakszija a külügyminisztérium kapuja előtt állt meg. A gyakorlott szemü portás egy pillanat alatt felértékelte és osztályozta az illatos, ragyogóan szép elegáns nőt.

- Valamelyik nagy ur kedvese, aki protezsálni jön valakit! - mormogta magában.

- Battenberg bárót keresem! - mondotta Lotte.

- Első emelet 15, elnöki osztály.

A zsakettes, monoklis, szőke titkár legbájosabb mosolyával fogadta Lottét, aki megnevezte magát.

- A báró ur szerencsétlen, kétségbe van esve, - de előre nem látott gátló körülmény folytán nem tud a doktorkisasszony rendelkezésére állni. Fontos diplomáciai tárgyalás, mely sokáig húzódhat.

- Kik vannak bent?

- Egy japán tudós. Itt a névjegye. Dr. Sawaky Yto. És az asszisztensnője. Egy német hölgy.

Lotte megszédült. A titkár ijedten, megzavarodva ugrott melléje.

- Rosszul van? Parancsol vizet?

- Nem. Köszönöm... Hirtelen léptem be a hideg folyosóról a tulfütött szobába.

Elköszönt és szinte rohanva sietett le a lépcsőkön. Csak az autójában tért kissé magához.

- Megelőztek! - kiáltotta magánkivül.

6.

Battenberg Fritz báró élete legidegesebb napjait élte. Gróf Tannenburg Edgar Krisztina nevű leánya szerelmet vallott neki néhány nap előtt charleston közben. A harmincadik évéhez közeledő tulzottan sovány és vérszegény lány nyíltan megmondta, hogy szerelmes és hogy ő az egyetlen férfi, akinek kedvéért „bolondságot” is hajlandó lenne elkövetni. Tannenburg Krisztinának volt két belvárosi palotája, kétezer hold földje és egy száz lóerős autója. Az édesatyja, aki valamikor szintén diplomata volt, a legmagasabb körökkel tartott összeköttetést. Battenberg karrierjét ez a házasság véglegesen megszilárdította volna. És erre őszintén szólva egy kis szüksége is volt. Mert egy idő óta valósággal üldözte a balszerencse. Az ázsiai veszedelem kérdésének tanulmányozásával bízták meg, de a rádión és kábeleken beérkezett hírekből és a különböző bizalmas jelentésekből nem tudott tiszta, megbízható képet alkotni. Természeténél fogva az optimista felfogásra hajlott és így szívesen helyezkedett volna arra az álláspontra, hogy komoly veszedelemről szó sincsen. Ázsia csupán nyugtalanítani akarja Európát, hogy a kereskedelmi szerződéseknél előnyöket csikarjon ki és főleg, hogy Angliát elriassza Indiától. Ezt a nézetét számos érveléssel tudta volna alátámasztani. De szabad-e egy ilyen rettentő horderejű kérdésben a felelősséget vállalnia? Szabad-e határozott álláspontot elfoglaltatnia, ha nem fűti száz százalék erejéig a meggyőződés, sőt a fanatizmus ereje? Nem... ezt nem teheti. Ugy kell tehát csoportosítania a beérkezett jelentéseket, hogy végeredményben semmiféle határozott kép azokból ki ne alakulhasson. Mindenesetre kellemetlen, hogy nincs egyetlen zseniális, meglepő ötlete. Ha most sikerülne valamilyen diplomáciai mesterlépést

kezdemenyeznie, úgy talán külügyminiszternek is kineveznék. Mig így a legkedvezőbb eset, ha nagy óvatosan, nehéz köntörfalazással legalább eddigi helyzetét megvédi valahogyan. Különösen a legutóbbi napokban vált az ügy nagyon kinossá. A tokiói német követség már másfél hónap előtt jelezte, hogy Sawaky Yto, aki a japán kormány bizalmasa, Európába indult és valószínűleg Németországba szándékozik menni. Battenberg imádkozott, hogy Sawaky változtassa meg szándékát és kössön ki Párisban, Londonban vagy Rómában, csak éppen Berlinbe ne jöjjön. De fájdalom, az égiek nem hallgatták meg buzgó fohászatát és a titkos rendőrség egy napon már hajnali öt órakor jelentette, hogy Sawaky megérkezett. Ugyanaznap délelőtt Battenberget felhivta a belügyminiszter és utasításokat kért. A külügyminiszter is telefonált: huszonnégy órán belül pontos jelentés teendő Sawaky utazásának céljáról.

Battenberg átkozta balsorsát, amely éppen az ő nyakába zuditotta az ázsiai viszonyokról való referálási köteleességet. Kétségbeesésében arra gondolt, hogy hirtelen valami jó kiadás tüdőgyulladást szerez, vagy szivbajra hivatkozik és hosszabb egészségügyi szabadságot vesz. De hát ez igen kényes és kockázatos dolog, amely könnyen nyugdíjaztatással is végződhetik. Battenberg tehát egyelőre mindent a főkapitány nyakába igyekezett varrni. Rátelefonált, hogy Sawaky minden lépését ellenőrizték és tegyenek neki naponta jelentést.

Ebben a kinos hangulatban érte Lotte telefonja. Még ez is! Ez a régi, nyugtalan, kinzó szerelem! Amely állandóan gunyolta, szemébe vágta tehetetlenségét. Igen, ennek is véget kell vetni. Elveszi feleségül Krisztinát és Lottenak férfiasan megmondja, hogy ez az egyetlen mód, amely mostani, teljesen kátyuba jutott életét megint a rendes kerékvágásba zökkenti. Ah, Battenberg olyan ideges volt, hogy a bőréből szeretett volna kibujni. Mindent unt, minden gyötörte, teljes bizonytalanság vette körül. Ez volt a helyzet délelőtt tizenegykor. Tíz perccel később a titkár bejött, a keze remegett, egészen ki volt kelve magából.

- Sawaky Yto... - rebegte.

- Mi az? Mi történt? Mi van vele?

- Itt van. Az osztályvezető urral óhajt beszélni!

Battenbergnek kiesett a toll a kezéből. Ez volt a nagy pillanat. A diplomáciai aranypróba. Most kell megőriznie fölényét, hidegvérét, ravaszságát. A nagy küzdelem, melynél el kell tüntetni az arcáról minden érzést s egy merev mosoly mögé kell rejtőzni. Vigyázva latolni minden szót. Az ellenfélnek nem szabad sejtene, hogy a sok közönyösnek látszó kérdés között melyik a csapda.

Battenberg felállt, minden akaraterejével nyugalmat parancsolt magának.

- Beengedhetem? - kérdezte a titkár.

- Még nem! Mondja, hogy az államtitkárral tanácskozom éppen. Néhány percnyi türelmet kérek!

A titkár távozott. Battenberg pedig néhány aktát tett maga elé, cigarettát készített, maga is rágyújtott egyre, azután várt. Figyelmesen nézte magát a tükörben. Gondosan fürkészte arcvonásait. Meg volt elégedve. Hideg volt és merev, mint egy angol lordé. Nyakkendője, ruhája, kinosan rendben. Érverése szabályos. Most már jöhet. Visszaült az íróasztala elé és csengetett. Az ajtó kitárult. Csincsilla prém, Houbigant „haldokló szerelem” című parfümje, apró fekete kalapon briliáns csatt és néhány paradicsommadártoll tódult a szobába. És egy gyönyörű asszony, akit mindez szerelmesen és hódolattal ölelt át. És ködbevesző távolságban egy alacsony, pápaszemes, fekete japán férfi.

Battenbergnek pillanatok alatt villantak át agyán ama diplomáciai regények, melyekben kalandornők játszották a főszerepet. Gögösen és fölényesen mosolygott magában: így akarják behálózni.

- Battenberg báró főtanácsos urhoz van szerencsém?

- Igen, az vagyok!

- Dr. Sawaky, amint a névjegyemen méltóztatott olvasni. És az asszisztensnőm. Dr. Müller Friderika. A doktorkisasszony szives volt a tolmács szerepét vállalni. Én ugyanis rosszul beszélek németül.

- Parancsoljanak helyet foglalni! Mivel szolgálhatok?

Battenberg ezt hüvös udvariassággal mondotta. Egy pillantást sem vetett Friderikára. De a nő tudta, hogy mindez mesterkéeltség és hamarosan buborékként fog szétpattanni. Szép, hatásos mozdulattal ült le és a lábát hanyagul keresztbe vetette. Térdig mutatta ama csodálatos selyemharisnyákat, amelyhez hasonlókat csak a felülmulhatatlan japán selyemipar tud termelni.

- Báró ur, - kezdte Sawaky - szeretném önt kinos helyzetéből megmenteni. Mert úgy látom, hogy emberei, bármennyire is buzgólkodnak, nem tudják önt céljaim felől kellően felvilágosítani.

- Nagyon sajnálom, doktor ur, ha kénytelen voltam önnek kellemetlenséget okozni, de megbízható forrásból úgy értesítettek, hogy ön titkos politikai megbizatással jött Európába.

- Egész életemben soha mással nem foglalkoztam, mint a tudománnyal. És talán nem vagyok szerénytelen, ha azt hiszem, hogy élettani kísérleteim Európában is ismereteseek.

- Magam is a doktor ur tisztelői közé tartozom! De lehet, hogy az ön kormányának választása éppen azért esett önre, mert azt hitték, hogy a személye minden gyanun felül áll!

- Tudom, hogy önök bizalmatlanok. Ezért jöttem ide személyesen. És azt hiszem, néhány perc múlva egészen más véleménnyel lesz felőlem. Nos, báró ur, én azért jöttem, hogy Németországnak mérhetetlen vagyont, sohasem sejtett gazdagságot szerezzek.

Battenberg arca minden óvatosság ellenére is e pillanatban élénk csodálkozást és megrökönyödést árult el.

- Nem értem, - mondotta - de kíváncsian várom a magyarázatot.

- Ön jól tudja, báró ur, - folytatta Sawaky - hogy a hatalom alapja minden időben az arany volt. Ezért törték fejüket évszázadokon keresztül az alchimisták a bölcsek kövének felfedezésén. Amely mindent arannyá változtatna. Ám ez nem sikerült.

- Bocsánat, doktor ur, de hálás volnék, hogyha a középkorból napjainkba méltóztatnék visszasétálni.

- Már ott is vagyok. Mert hiszen éppen a modern alchimiáról akarok beszélni, arról a rengeteg laboratóriumról, melyekben az új bölcsek követ szeretnék felfedezni. Azt a szert, amely megszépít és amely meghosszabbítja a fiatalságot.

Battenberg türelmetlen lett.

- Engedelmet, de mindez talán mégsem tartozik a külpolitikai kérdésekhez.

- Téved, báró ur és ez a kijelentése - bocsánatot kérek, - súlyos diplomáciai tévedés. A szépség a trójai Szép Heléna óta mindig nagy szerepet játszott az országok történetében. Rengeteg háború, forradalom tört ki már nők miatt, az uralkodóházak szerencsés házas-

ságokkal szilárdították meg hatalmukat és olyan birodalmak, melyek évtizedeken keresztül háboruskodtak egymással, az ellenséges dinasztiák összeházasításával békültek meg.

Battenberg valami ingerült megjegyzést akart tenni, de pillantása hirtelen Friderikára esett és a szó torkán akadt. A női szépség, melyről Sawaky ennyi lelkesedéssel szónokolt, ott ült előtte és... mosolygott. Igen, ehhez kétség sem férhetett. Különös, titokzatos mosoly volt ez, amely megérteti a férfivel, hogy tetszik. Amelyben szellem, könnyelműség, kihívás és fenyegetés játszanak ingerkedve. Battenbergnek nagy megerőltetésébe került, hogy el ne veszítse hidegvérét. Sawaky pedig felhasználta Battenberg szórakozottságát és folytatta:

- A női szépség tehát pénzt ér. Sok pénzt. Rengeteget. Aki megszerezné a szépség árusításának kizárólagos jogosultságát, gazdagabb lehetne, mint a világ trösztvezérei együttesen. Több pénze lenne, mint az Egyesült Államoknak. A világ minden pénze hozzá vándorolna. Mert gondoljon arra, uram, minden a női szépség szolgálatában áll. A gyárak, melyek a selymeket és szöveteket ontják, a szabók, szücsök, ékszerészek, művészek... de ki győzné mindezt felsorolni. Mindezek a nők szépségét igyekeznek fokozni, bekeretezni, arról szavalnak a színpadokon, azt örökitik meg könyvekben, vásznakon és a zenészek azokat a hangulatokat szóltatják meg műveikben, melyeket a szép nők látása vált ki belőlük. Nos, méltóztassék elképzelni, mit jelent aranyban, ha ennyi vágy, lihegés, erőfeszítés végcélját megvalósítjuk és pénzre változtatjuk!

- Uram, - szólalt meg Battenberg - kérem, fogja rövidebbre mondanivalóját és szíveskedjék a tárgyra térni.

- De hiszen egész idő alatt erről beszélek. Én önnek ezeket a számlálatlan milliárdokat ajánlom fel. A nők megszépítésének arany egyenértékét.

Battenberg báró most már bizonyos volt, hogy Sawaky vagy megőrült, vagy valamilyen példátlan szélhámosságot akar elkövetni.

- Ismételten kérem, fejezze ki világosabban magát. Mert amit mond, abból egy szót sem értek!

- Csodálom, pedig nem vagyok diplomata! - válaszolta ártatlan arccal Sawaky. - És biztosítom, hogy szavaimnak semmiféle burkolt, vagy rejtett értelme nincsen. Egyébként végére értem mondanivalómnak. Uram, én megtaláltam a bölcsek kövét. Ismerem a titkot, mellyel minden embert meg lehet szépíteni. És azt a mérhetetlen pénzt és hatalmat, melyet ez jelent, az ön hazájának bocsájtom rendelkezésére.

Battenberg legszívesebben felugrott volna és alaposan megverte volna a kis japánt, aki ilyen vakmerően próbálja őt ugratni.

- Valóban, doktor ur, - mondta epésen - úgy érzem magamat, mintha a XVIII. században élnék...

- Ön Cagliostro-ra gondol, ugyebár? - mosolygott a japán.

- Bevallom. És most már az sem lepne meg, ha ezek után - akár csak ez a másik nagy mágus - ön is kijelentené, hogy már elmúlt kétszáz esztendő és csak saját csodaszerének köszönheti, hogy ilyen fiatalnak látszik!

- Báró ur, nagyon jól tudom, hogy a diplomáciában nincsen bizalom. Én hát arra kérem, méltóztassék egy olyan csunya hölgyet kiválasztani, aki hajlandó magát szépítő eljárásomnak alávetni. És én kötelezem magamat, hogy négy hét alatt tündérré varázsolom!

- Nos, jól van. Tegyük fel, hogy csakugyan birtokában van a nagy titoknak. Ugy még mindig nem tudom: miért éppen az én hazámat akarja vele boldogítani? Avagy Japánban egyáltalában nincsenek csunya nők?

- Ezt én akartam így... az én kívánságomra történt! - szólalt meg váratlanul Friderika. - Sawaky doktor sikerében igen nagy részem van, sőt egy kis szerénységgel azt is állíthatnám, hogy a felfedezés érdeme teljesen közös. S mint német nő, természetesen hazámra gondoltam!

- Ez azonban csak érzelmi indok, mely még nem lenne elegendő! - vette át a szót Sawaky. - De őszintén be kell vallanom, hogy a japán embertípus kísérleteimre kevésbé alkalmas, mint az európai faj, amelynek koponya-alkata, bőr-színeződése, szem-metszése hasonlíthatatlanul változatosabb, mint a mienk. Az emberi szépség-ideált a maga tökéletességében csak a fehér faj valósíthatja meg és mi sárgabőrűek - a tudomány hideg objektivitásában - ezt kénytelenek vagyunk belátni. Természetesen magam is érzem a sors iróniáját, hogy a titkok titkát egy olyan nemzet fia találta fel, amely annak aránylag kevésbé veheti hasznát. Viszont mint tudós arra az álláspontra helyezkedem, hogy minden felfedezés az emberiség közkinccse, mely köré nem szabad határokat vonni.

- De én úgy tudom, - vágta ki Battenberg utolsó ellenérvét - hogy önt nagy összeggel támogatja a japán kormány.

- Ez igaz. De miért ne tenné? Ha győzők, úgy ez hazám dicsősége is. És azonfelül üzleti szempontból is jó tőkebefektetés vagyok. Hiszen mérhetetlen vagyont fogok szerezni és ebből bőségesen adózhatok majd hazámnak is.

Battenberg szíve hevesen dobogott. Ha mind az igaz, amit Sawaky mond, úgy nemcsak a hónapok óta tartó kínos helyzetet uszta meg szerencsésen, hanem igen nagy érdemeket is szerzett kormánya előtt. De még mindig nem mert hinni.

- Hajlandó ön mindazt, amit élőszóban mondott, írásban is megismételni? - fordult Sawaky-hoz.

- Természetesen. Bárhol és bármikor!

- Például most, azonnal?

- Nagyon szívesen!

Battenberg csengetett. A titkár belépett.

- Titkár ur, - mondotta Battenberg - szíveskedjék Sawaky Yto doktor urral a másik terembe fáradni és jegyzőkönyvbe foglalni azt a nyilatkozatot, melyet tenni fog!

A titkár Sawaky felé fordult és a szomszédos szoba felé mutatott:

- Szabad kérem!?

Sawaky egy pillantást vetett Friderika felé. Battenberg megértette a pillantás értelmét.

- Majd én addig gondoskodom a doktorkisasszony szórakoztatásáról! - mondotta.

A japán mosolygott és a titkárral együtt távozott.

Abban a pillanatban, mikor a szoba ajtaját bezárták, Battenberg izgatott mozdulattal fordult Friderika felé:

- Mit jelent mind ez? Ön német! Őszinte válasszal tartozik!

A ragyogó szép asszony felvetette szemét és Battenbergre nézett, akinek ettől a pillantástól egyszerre nagyon melege lett. Megdöbbsent, megzavarodott és majdnem dadogva ismételte:

- Mit jelent ez?

Friderika felállt, az ajka remegett, a keze görcsösen tépett egy kis csipkekendőt. Feldultnak, idegesnek, agyonhajszoltnak látszott.

- Ami történt, - rebegte olyan halkán, hogy Battenberg alig értette meg - az mind azt jelenti, hogy...

A szava elakadt. Izgalma a legmagasabb fokra hágott. Battenberg, akire önkéntelenül átragadt a túlfűtött idegesség, hozzá ugrott, mert attól félt, hogy Friderika elájul. Most már bizonyosra vette, hogy egészen különös, rendkívüli dolgot fog hallani.

- Beszéljen, mit akart mondani? - kérdezte.

- Azt... hogy szeretem magát!

Tikkadt, elámult csend támadt. Battenberg néhány pillanatig levegő után kapkodott, szavakat keresett. De Friderika megelőzte.

- Ne szóljon, ne legyen gunyos, ne nézzen kalandornőnek! - kiáltott fel. - Majd emlékébe idézem magamat. Emlékszik-e még arra a furcsa levélre, melyet öt esztendő előtt kapott egyik hallgatónőjétől. Egy levélre, amely így szólt:... ma meg akartam halni magáért... borzasztó percek a halál küszöbén. Azután mentők... gyomormosás, kámfor-injekciók és most... újra élek...

- Igen, emlékszem... akkoriban nagyon kutattam az íróját!

- Akkor még nem jelenhettem meg ön előtt. Nem volt szabad. Az a régi életemben volt. Mert én csakugyan új életre támadtam. Legyőztem a lehetetlent. Csodát műveltem, hogy eljöjjek újra, amint a levelemben írtam! Emlékszik az utolsó sorokra?: Elindulok megkeresni a másik éneket, amely szépséggel teljes lesz. Meg akarok ujhodni, mint a bőrért levett kigyó és visszajönni hozzád, akit szeretek!

Battenberg a meglepetés és elragadtatás mozdulatával közelgett Friderika felé, aki azonban megállást intett:

- Az Isten szerelméért, vigyázzon! Sawaky szeret... féltékeny! Óvakodjék előtte bármit is elárulni! És még egyet. Tudom, hogy amit mondtam, arról a nők nem szoktak általában beszélni. Szemérmes titok. Ne magyarázza hát félre viselkedésemet. A mozdulatán, melyet az imént tett, láttam, hogy szabad zsákmánynak tekint. Ez tévedés. Meg kellett mondanom, hogy szeretem, mert azt akarom, hogy bizzék. Hatalmassá fogom tenni. De a szerelemhez nem elegendők az én érzéseim. Az majd csak akkor teljeseodik ki, ha viszont fog szeretni. És erről előbb meg kell győződnöm... meg kell győznie!

Battenberg felzaklatva, szédülten hunyta le szemét. Mi ez? Mi történt vele? Három nő ostromolja egyszerre: Lotte, Tannenburg Krisztina és most Friderika. Forró örvény viharzott körülötte. A szíve Lotte felé hajtja, az esze Krisztinát sugja, a szenvedélyét Friderika korbácsolja fel.

- Vigyázat! - mondta magában. - Vigyázat!

És csak homályosan, kábultan hallotta, amint Friderika suttogva mondta:

- Ezentúl gyakran fogunk találkozni. És bizzuk a véletlenre a többit!

Az ajtó kinyílt, Sawaky és a titkár visszajöttek.

- Készen vagyunk, a nyilatkozatot jegyzőkönyvbe vettem, - jelentette a titkár.

- Főtanácsos ur, amint tudja, az Adlonban lakom. Várom az értesítését és a megszépítendő hölgyet! - szólt Sawaky. De miközben beszélt, nem Battenberget nézte, hanem Friderikát, aki zavartan harapdálta az ajkát és nagyon piros volt.

Battenberg úgy érezte, hogy diplomáciai tudományának legnehezebb pillanatát éli. Közönyt és hüvös udvariasságot tetetett:

- Jelentést fogok tenni a miniszter urnak és értesíteni fogom önöket!

A két férfi meghajolt, Friderika fejével biccentett.

Mikor Battenberg magára maradt, karosszékebe roskadt és gondolkozni próbált. Szeretett volna rendet teremteni a különös, váratlan eseményzuhatagban. Amit hallott, szédületes volt. De igaz-e? Nem tudott hinni. Jövője, karrierje függött attól, hogy milyen álláspontot foglal el. Olyan súlyos és nagy horderejű volt az ügy, hogy Battenberg végre is belátta, hogy feltétlenül ki kell kérnie egy okos, tapasztalt, minden hájjal megkent diplomata véleményét is. De ki legyen az?

Néhány percig erősen gondolkozott, azután hirtelen felderült az arca. Már tudta, hogy kit fog megkérdezni: Tannenburg Edgar grófot, a csunya Krisztina édesatyját.

7.

Tannenburg gróf kastélyának nagy szalónjában különös társaság verődött össze ezen a napon. Az inasok és a komornák véresre harapdálták a szájukat, hogy el ne kacagják magukat. Ami nem is volt csoda, mert még a legöregebb lakájok sem emlékeztek hasonló látványra. Helén, a kotnyeles kis szobalány, aki fehér bőbitát, finom selyemharisnyát és ennivalóan bájos fitos orrocskát hordott, rosszul lett a nevetéstől és azt mondta, hogy nem bánja, ha felmondanak is neki, de a világért sem szolgál fel, mert képtelen komoly maradni. Ugy látszik, valóban történhetett valami a szalonban, mert a hölgyek, akik eleinte egészen elfogulatlanul, vidáman fecsegték egymással, egyre nyugtalanabbak lettek, idegesen figyelték az ujonnan érkezőket és a hangulat egyre feszültebb, sőt kinosabb lett. Igen, eleinte semmi különös sem volt abban, hogy a Trautenheim és Walldendorf kisasszonyok belibegtek. A két vérszegény, sovány, deszkamellű hölgy régi barátnője volt Krisztinának, sokat tenniszeztek és sportoltak együtt. Azután ismét hölgyek jöttek. Günther Katalin, az aggszűz, aki állítólag romantikus szerelme miatt pártában maradt és most, harmincnyolcéves korában keserűen hirdette, hogy egyetlen férfi sem érdemli meg, hogy szépségünket és fiatalságunkat feláldozzuk érte. Rosner Izabella, aki angol nyelvtanár nő volt, óriási pápaszemet és bokán alul érő, hosszú szoknyát hordott, amely valósággal lógott sovány derekán. Hartwieg Elena és Frida bárókisasszonyok, akiknek vörös krumplicorruk volt és akik tíz év óta nem merték magukat lefényképeztetni.

A hölgyek valamennyien ismerték egymást és az első percekben semmi különöset nem találtak abban, hogy összeháldoztak Krisztina szalónjában. De csakhamar valami gyanuság kezdtek szimatolni. Hol van a szép Hietzenthal Klára, aki még sohasem hiányzott Krisztina zsúrján? Hát az eleganciájáról és hódításairól híres Breitenstein Éva? De még nem voltak bizonyosak a dologban. Hátha csak véletlen?

De nem. Ujra nyílt az ajtó és megint két feltűnően csunya lány lépett a szalónba. Az előbb érkezettek valósággal elsápadtak, az ujonnan jöttek megütközve néztek körül. Most már többen feszengtek, a társalgás kezdett akadozni. De Krisztina olyan elfogulatlanul csevegett, udvariaskodott, bókolt, hogy megint elűzték gyanakvásukat. De azután olyasmi történt, ami kétségtelenné tette az események tervszerűségét. Egyszerre vagy tíz hölgy lépett a terembe, közöttük olyanok is, akiket a vendégek nem ismertek. És valamennyien feltűnően csúnyák voltak. A hangulat ekkor már egyenesen kinos volt. Többen a kesztyűjüket kezdték huzni, mintha távozni akarnának. De Krisztina az ajtó mellett tartózkodott és elszántan utját állta mindenkinek.

- Nagyon fontos mondanivalóm van... kérlek, maradjatok!

Ujabb hölgyek érkeztek. Éppen olyan csunyák, mint az előzőek. A vendégeknek arcába szökött a vér. Mi ez? Gunyt üznek belőlük? Saját karrikaturájukat teregetik eléjük?

Bittner Borbála, egy harcias sportlady, már-már felelősségre akarta vonni Krisztinát. De ebben a robbanásig feszült, ingerült légkörben Krisztina hirtelen egy asztalkához lépett, meg-
rázta az onnan felvett csengőt és harsány hangon elkiáltotta magát:

- Hölgyeim, szót kérek!

Meglepett csend támadt. A vendégek megütközve néztek össze. Mit jelent ez? Hát nem teára, hanem titokzatos célu ülésre hívták őket? Krisztina különcködését már régen ismerték, kíváncsiak voltak, miféle újabb ötletet sütött ki?

Krisztina még egyszer csöngetett, komoly, szigorú arccal pillantott végig a hölgyeken, egy kis hatásos szünetet tartott, azután Franz főlakáj felé fordulva így szólt:

- Ameddig a tanácskozás tart, szünetel a felszolgálás. A vendégeken kívül senki sem tartózkodhatik a szalónban!

Franz meghajolt és parancsoló pillantást vetett a többi inasra. Valamennyien kimentek és betették maguk mögött az ajtót.

Ujabb pillanatnyi szünet. A vendég-hölgyek valósággal rosszul lettek a kíváncsiságtól.

- Kedves barátnőim! - kezdte most újra Krisztina.

- Halljuk! Halljuk! - sürgették türelmetlenül.

Krisztina egy kicsit a torkát köszörülte, megvárta, amíg ismét feszült csend támadt s azután beszélni kezdett:

- Kedves barátnőim! Tekintetek szét ebben a teremben. Vegyétek szemügyre egymást és megállapíthatjátok, hogy végre egymás között vagyunk. Mert, amint látjátok, csupa olyan hölgyet hívtam meg, akiket az általános izlés csúnyának szokott nevezni!

Mozgás támadt, többen hangosan méltatlankodtak.

- Mit jelent ez? Kikérjük magunknak! Gyerünk! Hiszen ugrat bennünket!

Bittner Borbála ingerülten ugrott fel:

- Sértegetni akarsz bennünket?

- Ellenkezőleg, - tiltakozott Krisztina. - A bennünket ért sérelmek és sértések ellen akarok harcot hirdetni! Türelem, barátnőim. Nézzetek rám, hiszen láthatjátok, hogy joggal vállaltam ebben a gyülekezetben az elnöki tisztséget. És csak nem gondoljátok, hogy magamból is gunyt akarok üzni?!

- Ez igaz! - bólintott Günther kisasszony, aki titokban sokkal szebbnek tartotta magát Krisztinánál.

- Ime, - kiáltotta lelkes szónoki hangon Krisztina - ebből a felzudulásból is láthatjátok, hogy a sok méltatlan csipkelődzés és guny mennyire végsőkéig feszítette már idegességünket és milyen érzékennyé tett bennünket. De ideje, hogy végét vessük ennek a türelhetlen állapotnak!

- Ugy van! - zugták most már helyeslően a hölgyek, ámbár fogalmuk sem volt még, hogy hová akar a szónok kilyukadni?

- Ha egy pillantást vetünk a történelemre, - folytatta Krisztina - úgy nyomban megállapíthatjuk, hogy az emberiség igen gyakran kényszerült revízió alá vonni és megváltoztatni olyan tétteleket, melyeknek szentségéről és örökérvényéről azelőtt meg volt győződve. Néhány

évszázad előtt még vérpadra hurcolták, aki azt állította, hogy a föld mozog. A fizikára, természettudományra, lélektanra, orvostudományra, kémiára, technikára vonatkozó régebbi alaptörvényeket szinte egytől-egyig megváltoztatták az utolsó két évtized felfedezései. Ki meri hát mondani, hogy csak éppen a szép és csunya fogalmáról felállított esztétikai szabályok csálhatatlanok, helyesek és örök életre szólók? Nos, én kimondom és nyomban bizonyítani is fogom, hogy egyetlen téren sem vétkezett többet az emberiség, mint éppen e kérdésekben.

Óriási izgalom, nagy mozgás, élénk felkiáltások: Halljuk! Halljuk!

- Felesleges különösebben bizonyítani, hogy abban a kérdésben, hogy mit tartunk szépnek, rendkívüli szerepet játszik a megszokás, a tömeg-szuggeszció, képzelődés. A páviánt, ugye bár, mindnyájan rutnak tartjuk? Holott egészen bizonyos, hogy a pávián-anya a saját kisedét tartja a világ legszebb teremtményének. Ilyen pávián-csemeték voltak az ősemberek is. Mai szemmel nézve, valamennyi emberösünk rettenetesen rut, visszataszító szörnyeteg volt. Akkoriban tehát elragadóan bájosnak és szépnek tartottak olyan nőket és férfiakat, akiket ma borzalmas félállatoknak nyilvánítana a közizlés. Ebből tehát nyilvánvaló, hogy a szépség nagyon is tágítható, ruganyos fogalom. Hogyan alakult ki a női szépség fogalma? Nyilvánvaló, hogy erőszakkal, csellel, hatalmi harccal. Durva izmu, gyilkos barbárok, félelmes himek előszeretettel hódoltak bizonyos fajtájú nőknek és divatba hozták azokat. Mindenki olyan nőt keresett, mint a félelmetes nagyur. A nők hamarosan észrevették az ebből származó előnyt és azok, akik ezt a primitív, barbár férfiizlést leginkább megközelítették, kinevezték magukat szépeknek és igyekeztek minél jobban háttérbe szorítani a másfajtájú nőket. A szerelmi győzelmet, - amint tudjátok - a legrégibb időben a himek egymással való élet-halálharca döntötte el. A nők elszaporodásával kapcsolatban azonban már minden himnek volt nője és így nem lett volna értelme a további harcnak. Kitalálták tehát a szép nők fogalmát. Azt mondták, hogy csak bizonyos fajú és típusú nők szerelme érték. Csak azokért érdemes harcolni. És kinevezték, gunyolták azt a férfit, aki beérte a másfajta nőkkel, a csunyákkal. Így azután megint nem volt elegendő nő és a férfiak tovább harcolhattak egymással. A magát ilyen ravasz módon szépnek nyilvánított nőcsoport gondoskodott arról, hogy babonával, női furfanggal, megvesztegetett írók, festők és szobrászok segítségével csak magának csináljon reklámot. Ezzel a durva szemfényvesztéssel és erőszakkal sikerült csak állandósítani az emberiségnek ezt az alapvető tévedését, mely ellen pedig éppen a legkiválóbb gondolkozók lázadtak fel. Gondoljatok Richelieure, aki az asszonyi test mulandó szépsége felett a szellemesség fölényét hirdette. De idézhetném Kantot, Hegelt, Schoppenhauert, Nietzschét és Spencert, akik valamennyien hiuságosnak, értelmetlennek és károsnak bélyegezték a női szépség-kultuszt és műveikben ismételten kifejezést adnak ama nézetüknek, hogy e téren súlyos eltévelyedésekkel állunk szemben. És valóban, csak az évszázadok folyamán megkövült előítélet, a hipnotikus erővel ható tömegszuggeszció lehet az oka annak, hogy a másvo-nalu és formájú nőket tartják szépeknek és nem bennünket! De amint meg lehet dönteni más kérdésekben az évezredes babonákat, úgy nem lehet akadálya annak sem, hogy felnyissuk végre az emberiség szemét és megtanítsuk őket a helyes látásra! És én ezennel kimondom, hogy lesz erőnk, bátorságunk és hatalmunk bebizonyítani, hogy mi és a hozzánk hasonlóak a szépek és akik eddig ezt a jelzőt bitorolták, csak tömegbódulatból és butaságból tarthatták fenn uralmukat. Talán meg vagytok lepetve, megdöbbentek a feladat látszólagos nagyságától, de higgyétek el, hogy sokkal egyszerűbb lesz a siker megvívása, semmint gondoljátok!

Az izgalom a tetőpontra hágott. Rosner kisasszony idegességében felborította az előtte álló teáscsészét. Trautenheim Helén csuklani kezdett, Wallendorf Viktória pedig az orrát fujta. Krisztina csengetett.

- Csendet kérek! - mondotta erélyesen.

Még néhány halk felkiáltás hangzott: Óriási! Szenzáció!

Azután helyreállt a nyugalom, az elnöknő folytatta a beszédet.

- Az első és egyuttal döntő lépés is: divatba kell hoznunk magunkat. Ez pedig egyáltalában nem lesz nehéz. Legalább kétmillió olyan dús gazdag nő van, aki a mi csoportunkba tartozik. E nők mindegyikének sürgős kötelessége, hogy magát kiváló festőkkel megfestesse és magáról fényképeket készíttessen. A festményeknek ott kell lógniok a tárlatokon és a fényképekkel elárasztjuk a világ valamennyi képeslapját. Állandóan, mindig és mindenütt a mi arcunkkal fog találkozni a közönség és a fényképek alatt hízogó jelzők, dicsérő sorok lesznek. W. miniszter szép leánya. Z. kormányfőtanácsos bájos menyasszonya. Y. bankár felesége legújabb párizsi divatruhájában. Ugyanakkor összeköttetésünkkel, pénzzel és szivós akarattal, birtokunkba vesszük a színpadot is. Színházban, kabaréban, mindenütt, ahol a női szépségnek döntő szerepe van, elhelyezzük néhány tehetséges kartársnőnk. Hiszen számos példát sorolhatnánk máris fel, hogy hány csunya nő lett már világhírű a színpadon. Gondoljatok Mária Orskára, Elisabeth Bergnerre, Heléne Thiemingre... Büszkén, határozottan, önérzetesen leszünk mindenütt jelen. És azután következik a második lépés: pénzzel, csellel és ha kell, terrorral is, olyan cikkeket íratunk magunkról a divatos írókkal, melyekben az új, modern izlés szépségideáljaként szereplünk! Számos sorstársnőnk édesatyjának van nagy újságvállalata vagy könyvkiadó üzlete. Ezek leszerződtek a szükséges írókat és megadják nekik a kellő utasításokat. A tekintélyek mindenütt és állandóan a mi dicséretünket fogják rengeni. Ez lesz a mi nagy lázadásunk, az ellen-szuggesztió, amely újjá formálja a világ izlését. Ismétlem, nem lesz nehéz győznünk, mert hiszen mindenki tapasztalhatta már, hogy milyen kevés embernek van önálló, egyéni, határozott izlése. A legtöbbnek az tetszik, amiről a szaktekintélyek azt mondják, hogy szép, vagy ami divatban van. A világ izlését alig néhány ezer ember irányítja. Néhány szabó, esztétikus, festő és divathölgy. A nagy tömeg nem a látás, hanem a tekintély alapján dönt a szépség kérdésében. Amint már mondtam: a szuggesztiók hatása alatt áll. A szuggeszálás pedig az erő, a nagyobb akarat kérdése. Ha nem hagyjuk magunkat elnyomni, hanem mi fejtjük ki a nagyobb hipnotikus erőt, úgy rövidesen világszerte megünnepelhetjük a diadalunkat és a férfiak boldogok lesznek, ha legkisebb kegyünkre is méltatjuk őket!...

A mérték betelt. Ennél többet már nem lehetett csendben és nyugodtan meghallgatni. A nők felugrottak és sikongva, kacagva, lelkesen, kipirultan ölelték, csókolták, majdnem szétszedték Krisztinát. Évtizedek óta visszafojtott keserűség, irigység, világgyűlölet, fájdalom és kétségbeesés változott át hirtelen ujjongó reménnyé és szökött robbanó akarásba. Máris gőgös önérzet feszítette keblüket. Nevek és ötletek röpködtek a levegőben, mindenki ismert néhány előkelő társadalmi nagyságot, akit a sorompóba akart állítani. Elhatározták, hogy a világ minden városában fiók-egyesületeket alapítanak, egymást támogatják, szerelmi céljaikat kölcsönösen előmozdítják. Felsenheim Flóra azt a kérdést vetette fel, hogy mi lesz az új egyesület neve? E körül viharos vita indult meg és végre is Bittner Borbála ötletét szavazták meg, aki azt javasolta, hogy a „Helyes Izlésért Küzdő Nők Világszövetsége” elnevezést fogadják el.

Hillebrand Dóra kért most szót.

- Kedves bajtársnők! - mondotta. - Mai összejövetelünk és elvi állásfoglalásunk nem lenne teljes, ha azt nem egészítenénk ki férfiúi vonatkozásban is. A női szépség-ideál megváltoztatásával kapcsolatban természetesen meg kell változnia a férfi-ideálnak is. Hadat kell üzenünk a film-gladiátoroknak, a hetyke bajszos Don Juanoknak, a buta sportfiu-típusnak, a negédes dandyknek...

Hillebrand Dóra nem jutott tovább. Viharos, minden oldalról felzúgó ellentmondás némitotta el. Végre is Krisztinának sikerült erélyes csengetyűrázással néhány hivat teremtene, akik erélyes „Halljuk az elnöknőt!” felkiáltással nagy nehezen csendet teremtettek.

- Hillebrand Dóra kartársnőnk, - mondotta Krisztina - végzetes tévedésben van. Mert ami igazság a nőkre, az nem igazság egyuttal a férfiakra is. De még ha ez nem is így volna, akkor

sem lehet egyszerre megváltoztatni a mai helyzetet. Bizonyos átmenetet kell teremtenünk. Először csak a mi szépségünket kell elismertetni. Ám ennek teljességéhez és eredményességéhez éppen az szükséges, hogy a ma divatos nőhódítók és szépnek nevezett férfiak nekünk hódoljanak és ne ellenlábasainknak! Mi nem teszünk különbséget, kivétel nélkül valamennyi férfit meg akarjuk hódítani, mint ahogy ezt a most még a mi helyünket bitorló nők teszik.

- Ez az! Ugy van! Helyes! Jól beszél! - kiáltották lelkesen a hölgyek.

Wanda, Nóra és Klára, - Krisztina régi barátnői - az elnöknő nyakába borultak és szenvedélyes csókokat cuppantottak rá.

- Ez a tuláradó indulat, - mondotta Krisztina, mikor végre ismét szóhoz jutott - amellyel szavaimat fogadtatok, bizonyítja legjobban, hogy mennyi titkos regény, igazságtalan tragédia játszódott le eddig a színpalak mögött, melyről restelletek szólni. De mindez másképpen lesz ezentul!

E pillanatban megszólalt a házi telefon csengője. Krisztina odament, füléhez illesztette a kagylót és néhány halkán suttogott szó után sápadtan, látható izgalommal fordult barátnői felé:

- Bocsássatok meg, az ülést berekesztem, sürgős, váratlan látogatóm érkezett. Kérlek, gondolkozzatok azon, amit mondtunk és holnap délelőtt egy szűkebb bizottság, amelynek kivülem Bittner Borbála, Günther Katalin és Felsenheim Flóra lesznek a tagjai, megkezdí az előkészítı munkát.

- Éljen az elnöknő! - kiáltották a hölgyek lelkesen és kifelé indultak.

Amikor a hallban Helén, a szemtelenül csinos kis szobalány, felsegítette Bittner Borbála belépőjét, Borbála végignézte, azután Hillebrand Dóra felé fordulva feltűnő hangossággal jegyezte meg:

- Mit szólsz, milyen csunya nő? Nem értem, hogyan lehet ilyent felfogadni!

8.

Tannenburg Edgar gróf a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig Battenberg Fritz báró bizalmas előadását, mellyel Sawaky Ytoval való párbeszédét ismertette. Tannenburg gróf meggondolt ember volt, aki elvként állította fel azt a szabályt, hogy az ember mielőtt nyilatkozik, vagy szívjon egy mélyet szivarjából, vagy igyon egy pohár likőrt. Ő rendszerint mind a kettőt megcselekedte és állítólag ennek köszönhetette, hogy sohasem mondott elhamarkodott véleményt. Gömbölyü, alacsony, kopasz emberke volt, a szemei ravaszul pislogtak és híres volt arról, hogy minden anekdotát ismert. A német kancellárt is megnevettette már néhány-szor és a gonosz nyelvek szerint inkább kitűnő anekdotáinak köszönhetette sikereit, mint diplomata tehetségének. De kétségtelenül nagy tekintélye volt, melynek megteremtésén azonban szintén nem kellett sokat fáradnia. Távoli rokonság fűzte az uralkodóházhoz és majdnem minden főuri családban volt vagy egy nagynénje, vagy sógora, unokabátyja. Makacs és bosszuálló volt, aki, ha megharagudott valakire, nem nyugodott addig, amíg hatalmas összeköttetései révén súlyos kellemetlenséget nem okozott az illetőnek.

Battenberg elbeszélése kissé hosszúra nyult és Tannenburg gróf már az ötödik pohár cointreaut hörpintette fel, hogy elméjét élesebbé tegye. Néhány érthetetlen szót dünyögött időnkint, arcán váltakozva hol meglepett, hol gunyos mosoly látszott és végre, mikor Battenberg felizgulva, várakozásteljesen elhallgatott, így szólt:

- Kedves Fritz, tudod, imádom a női szépséget és magam is nagy szakértője vagyok annak. De éppen ezért sokkal ingatagabb alaphoz tartom, semhogy arra építhetnénk politikai terveinket!

A gróf, - mint mindig, mielőtt kimondta a végső nézetét - pillanatnyi szünetet tartott és egy újabb pohárka likőrt hajtott fel.

- Barátom, - mondotta azután méltóságteljes, ellentmondást nem tűrő és a kérdést végleg elintéző hangon - szerintem az ügynek kalandor ize van!

Battenberg élénk tiltakozó mozdulatot tett:

- De kérek, elfelejted, hogy Sawaky világhírű tudós. Képtelenség, hogy bármilyen csalási kísérletben részt vállaljon.

- Politikai bérenc!

- Micsoda politika lehet abban, ha megszépíti a nőket? Végre is titkos rendőrségünk útján minden lépését megfigyelhetjük. Módunkban van a legpontosabban ellenőrizni, hogy szépítési kísérletein kívül foglalkozik-e mással, érintkezik-e gyanús egyénekkal?

Tannenburg gróf gunyosan kacagott.

- Micsoda naivság! Drága Fritz, jegyezd meg, hogy a világon nincsen olyan ember, aki ne szeretne megszépülni. Bevallom, magam is naponta dögönyöztetem magamat és kölnivizes fürdőket veszek. A fogaimat nem arannyal tömetem, hanem platínával. Szóval, Sawaky doktornak igen kényelmes és könnyű dolga lesz, ha bárkivel akar érintkezni. Egyszerűen ráfogja, hogy a paciense. Mint a szepítészet koronázatlan királya, belopja magát minden szalonba, mit mondjak? még a külügyminiszterhez is, mert hiszen éppen tegnap mondta nekem Kurt barátom, hogy kétségbeejtően öregszik, ami annál nagyobb baj, mert éppen most szeretett bele egy kis francia táncosnőbe. A lelkiismeretét még csak megnyugtatja, hogy szerelmileg Franciaország felé orientálódott, mert azt mondja, hogy a külügyminiszternek minél több külföldi kapcsolatot és jó viszonyt kell teremtenie. És ő ezt a barátságát jó viszonynak tartja. Ám az arcán levő ráncokon már nem tudja tul tenni magát. Ő is fiatalodni akar. Sawaky ur, illetve megbízói igen kitűnő helyen próbálják tehát elhelyezni az első robbanó aknát!

Battenberg heves mozdulatot tett, válaszolni akart, de Tannenburg megragadta a kezét, visszanyomta karosszékébe és egy pohár likőrt tett eléje.

- Mielőtt válaszolsz, igyál. Nem szeretek olyan emberekkel vitatkozni, akik feltűnő hátrányban vannak velem szemben.

Battenberg ivott és meglepetten állapította meg, hogy valóban nyugodtabb lett.

- No, most már beszélhetsz! - biztatta a gróf.

- Kedves gróf uram, - mondotta Battenberg - nem adhatok teljesen igazat. Amit mondasz, az csak gyanu, amely lehet, hogy igaz, lehet, hogy nem. Ám ezzel szemben a kínálkozó előnyök egész sora áll, melyeket nem szabad elmulasztanunk. Ha igaz, amit Sawaky mond, hogy megoldotta a szépség és hosszú fiatalság kérdését és az ebben rejlő mérhetetlen anyagi lehetőséget Németország javára akarja gyümölcsöztetni, úgy nekünk nincs jogunk ezt elhárítani magunktól.

- Hm, és olyan biztos, hogy Sawaky ur csakugyan igazat mondott?

- Felajánlotta, hogy bárkit hajlandó megszépíteni.

- Csakhogy én senkiben sem bízom. Csalás, szemfényvesztés, összejátszás... ej, a trükkök száma és faja kifogyhatatlan...

- Kivéve egy esetet!
- Melyiket?
- Ha megfordítjuk az egész dolgot és mi lépünk támadásba!
- Hogy érted ezt?
- Hogy egyik bizalmasunkat küldjük Sawakyhoz. Aki okos, élesszemű és mindenről beszámol. Nos, kit ajánlanál, kire gondolsz?

Tannenburg gróf jóízűen felkacagott:

- Barátom, annyi csunya nőt ismerek, hogy valóban nehéz a választás.
- De ne feledd... csak hozzánk tartozó, egészen megbízható hölgyről lehet szó.

Tannenburg a változatosság kedvéért nem ivott, hanem a szivarjából szippantott elgondolkozva, mielőtt válaszolt. Arcán bizonyos zavar tükröződött.

- Mondd, kérlek, - fordult Battenberghez - feltétlenül szükséges, hogy az illető hölgy csunya legyen?
- Természetesen. A szépet felesleges megszépíteni.
- Ugy gondolom, ha az illető egyébként bájos, vonzó egyéniség, csak bizonyos apró rendellenességei vannak... hiszen teljesen elegendő az ilyen apróságok korrigálása is. Ebből is megállapíthatjuk, hogy mit tud Sawaky.
- Szóval van már jelölted?
- Csunya nem, de megbízható igen.
- Akinek, izé, ilyen apró rendellenességei vannak?
- Tulajdonképpen szóra sem érdemesek, sőt talán kár is azokon változtatni, mert lehet, hogy éppen ezek fedik egyéniségét és teszik érdekessé.
- Kire gondolsz?
- A leányomra, Krisztinára.
- Remek! - kiáltott elragadtatva Battenberg.

Tannenburgot kissé bosszantotta ez a lelkesedés és nyomatékosan jegyezte meg:

- Természetesen csak egészen kis beavatkozást engedek meg, nem szeretném, ha mai harmonikus külsejét lényegileg megváltoztatnák.
- Mindezt leghelyesebb lesz Krisztina kisasszonnyal személyesen megtanácskozni, - vélte Battenberg.

A gróf helyeslően bólintott. Becsöngette az inast és megparancsolta, hogy küldje be Krisztina kisasszonyt.

Krisztina izgalomtól kipirulva, mosolyogva lépett be és egyenesen Battenberg felé sietett, üdvözlésre nyújtott kézzel.

- Negyvenkét barátnőmet hagytam el a maga kedvéért! - mondotta - és ez felelősséggel jár. Kötelessége, hogy olyan dolgokról meséljen, melyek kárpótolnak az elmulasztottakért!
- Minden más esetben kétségbe estem volna a feladat súlyosságán, de ma valóban szenzációval jövök!

Tannenburg gróf titokban megrángatta Battenberg kabátját:

- Vigyázz! Csak tapintatosan! - sugta.

Krisztina mosolya még édeesebb lett, a szeme csillogott.

- Négyszemközt akar velem beszélni, vagy a papa is jelen lehet?

- Igen, annál inkább, mert a papa már tudja, hogy miről van szó.

Krisztina ujjongó örömmel csapta össze a kezét:

- Igazán? - kiáltotta szerelmesen és elragadtatva - maga beszélt a papával...

Battenberg majdnem elvágódott ijedtében,

- Teremtő Isten, - gondolta magában. - Krisztina azt hiszi, hogy a kezét kértem meg!

És villámgyorsan, az utolsó pillanatban, mielőtt Krisztina még túláradó boldogságában a keblére vethette volna magát és jövátehetetlen helyzetet teremtett volna, sietett közbeszólni:

- Igenis, Krisztina kisasszony, bizalmas politikai szolgálatot kell tennie!

- Politika? - kérdezte csalódottan, kihülve és bosszankodva Krisztina.

- A haza érdekében! - tette hozzá nagyképűen Battenberg.

Krisztina leült egy karosszékbe, fanyar arccal és teljesen érdektelenül.

- Beszéljen! - mondotta.

Battenberg egyszerre megzavarodott. Nem tudta, hogyan kezdje. Félt, hogy tapintatlanságot fog elkövetni. Tannenburg gróf észrevette a kinos helyzetet és segítségére sietett.

- Kedves leányom, - mondotta - a haza áldozatot követel tőled. Egy ember, akiről még nem tudjuk, hogy tudós, szélhámos vagy politikai ügynök-e, mérhetetlen gazdagságot ígér Németországnak. Mi azonban előbb próbára akarjuk tenni!

- El kell csábítanom talán? - kérdezte ismét felélénkülve Krisztina. - Ha a hazáról van szó...

- Nem... nem! - sietett közbevágni a gróf.

- Valóban nem tudom, micsoda furcsa, titokzatos dolgaitok vannak! - mondotta Krisztina bosszankodva.

- Ez a tudós - folytatta a gróf - azt állítja, hogy feltalálta a szépség csálhatatlan gyógyszerét... a titokzatos eljárást, amely mindenkit megszépít...

Krisztina gőgösen emelkedett fel:

- Mit érdekel ez engem? Nem vagyok ugyan hiu, de talán szépülési kísérletekre mégsem vagyok alkalmas médium. És egyébként is, hátha ez az ember kuruzsló, aki elcsufít, megpörköli a bőrömet, anyajegyeket éget belém?... Nagyon csodálom, apa, hogy tulajdon leányodat ajánlod fel efféle kísérletekre. Ilyen kérelmet legfeljebb a férjem, vagy mondjuk a vőlegényem terjeszthetne elém, akinek joga van azt követelni, hogy az izlése szerint alakuljak át, bár erre...

- Semmiféle szüksége nincsen, Krisztina kisasszony! - bókkolt Battenberg.

- Krisztina, az ember, akiről beszélek, nem kuruzsló, hanem a világ egyik legnagyobb tudósa, akinek a neve előtted sem ismeretlen.

- Ki az?

- Doktor Sawaky Yto!

Krisztina megszédült és lélekzet után kapkodott. Csupa felgyulladt izgalom, elragadtatás volt.

- Sawaky... - dadogta - Sawaky Berlinben van?

- Igen. Itt akarja kísérleteit folytatni. Berlin a világ központja és zarándokhelye lesz. Új aranyfolyam indul meg, amely az államkasszába folyik és te lennél az első...

Tannenburg gróf megakadt, a likőröspohár után nyult, nem találta meg a helyes kifejezést, félt megsérteni leánya érzékenységét. De Krisztina így is megértette, hogy miről van szó. Kétségbeesetten ugrott fel és izgatottan járt fel és alá.

- Istenem, ha csak két órával előbb tudom vagy sejtem ezt! De most már nem lehet!... Késő!...

A gróf és Battenberg elképedve néztek Krisztinára.

- Mi történt? Miről beszélsz? - kérdezte édesatyja.

- Nem hagyhatom el áruló módon a zászlót, melyet én emeltem fel! - mondta Krisztina, aki nem törődött azzal, hogy a két férfi még értelmetlenebbül bámul rá.

- Krisztina kisasszony, - szólt Battenberg - legyen kegyes és magyarázza meg világosabban szavait!

Krisztina végre leült. Arcán mély szomorúság tükröződött.

- Értse meg, báró ur, éppen most alakítottam meg ama nők világszövetségét, akik a mai izlés szerint Sawaky szépítő kurájára szorulnak. A szövetség célja minden módon és eszközzel meggyőzni az emberiséget arról, hogy súlyos vakságban él, mert valójában és a helyes izlés szerint éppen a mellőzött nőket kell szépeknek itélnünk!

- Kisasszony! - kiáltott fel Battenberg - önnek tökéletesen igaza van. Ámde mikor a szövetség megalakult, még nem tudta, hogy Sawaky kísérletei sikerrel jártak és így a harcüzenet jogos és szükségyszerű volt. De most egészen más a helyzet. Gondolja meg, kérem, sokkal könnyebb és célszerűbb minden harc és fáradság nélkül beilleszkedni a már fennálló keretekbe, mint forradalmakat végigharcolni. Egy órával előbb még nem lehetett volna ezt az eggyéolvadást megvalósítani, de most már semmi akadályja sincsen. Ennélfogva önnek, mint a szövetség elnöknőjének, éppen az a kötelessége, hogy saját személyén próbálja ki: megoldható-e így is a kérdés? Ha a kísérlet sikerrel jár, úgy a kész eredménnyel lép barátnői elé, akik bizonyára hálásan fogadják ezt a megoldást.

Krisztina arca felderült:

- Igaza van. Ha nem önzően cselekszem, hanem a közjóért áldozom fel magamat, akkor nem érhet szemrehányás. Áruló csak akkor lennék, ha a többieket kizárnám abból a lehetőségből, hogy ugyanezen az uton kövessenek!

- Ugy van! - helyeselt Tannenburg gróf. - Kedves Fritz, - fordult Battenberg felé - ezuttal csodálatos éleslátással ítélted meg a helyzetet.

- Eszerint - szólt Krisztina - jelentse Sawakynak, hogy kész vagyok magamat a kísérletnek alávetni. És ne felejtse el, kedves Battenberg, hogy ezt az ön kifejezett kérelmére tettem és így bizonyos mértékben felelős minden következményért.

Battenberg mélyen meghajolt és megcsókolta Krisztina kezét. Azután bucsut vett és elsietett a grófi palotából.

Az utcán mindenekelőtt elővette zsebkendőjét és megtörölte a homlokát. Nagyon nyugtalan volt a lelkiismerete. Valahogyan úgy érezte, hogy Krisztinával félig-meddig eljegyezte magát. Krisztina elég világosan megmondta, hogy az ő kedvéért veti magát alá a szépítő kurának. Sőt úgy tüntette fel a dolgot, hogy Battenberg egyenesen kérte erre. Már pedig ilyen bizalmas

természetü kérelmet csak a férjnek vagy a vőlegénynek van joga előterjeszteni. Igen, ezt is így mondta Krisztina!

Battenberg mérgesen csettintett ujjával.

- Szép kis kelepce! - mormogta.

Végiggondolta egész napját. A támadó, vakmerő, gyönyörű Friderika jutott eszébe... azután Krisztina félreismerhetetlen célzásai... és végül Lotte! Ah, igen! Hozzá kell menekülni, felüldülni. És különben is, Lotte kereste őt, sürgős mondanivalója van, kötelessége rendelkezésére állni. Battenberg autóba ült és bemondta a Viktória-penzió címét.

9.

Boncz András délután négy órakor a penzió szobalányával gyönyörű krizantémeket küldött Lotte szobájába és megkérdezte, hogy meglátogathatja-e? Lotte visszaüzent, hogy köszöni a virágokat, de fáj a feje, ideges, senkit sem fogadhat.

Délután öt órakor Boncz egy kiló csokoládébonbont és két aszpirintablettát küldött Lottenak egy kis cédula kíséretében, melyen ez állt: „Jobban van már? Nagyon aggódom és szeretnék beszélgetni magával. András.” Lotte szintén írásban válaszolt. Azt írta egy névjegyre: „Kedves András, rémes hangulatban vagyok, nem tudok embereket látni. Majd holnapra, remélem, megint fogadóképes leszek. Figyelmességét köszöni, a viszontlátásig, Lotte.”

Félhétkor Boncz új követet küldött. Ezuttal két színházjegyet mellékelte leveléhez, melyben ezt írta: „Aki rosszkedvű, annak mulatni kell. Jegyet vettem a No no Nanettehez. Azt mondják, hogy az ember halálra kacagja magát. Kérem, öltözzék és jöjjen azonnal. Ezt egyébként orvosi kötelességévé is teszem, mert vérmes ember vagyok és egy ilyen szörnyen vidám dolgot, melynél a kacagástól megüthet a guta, nem nézhetek meg orvosi kíséret nélkül. Okvetlenül várja: András.”

Két perc múlva megjött a válasz.

„Kedves András, magát nem azért küldték Berlinbe, hogy minden pénzét rám költse. Ne küldjön tehát több ajándékot és különben is kérem, hogy legyen tekintettel hangulataimra és alkalmazkodjék kéréseimhez. Ma nem találkozhatunk, csak holnap. Lotte.”

Boncz le volt sujtva, de nem adta fel a küzdelmet. Kilenc órakor új levelet adott át a szobalánynak, aki azonban kijelentette, hogy Lotte kisasszony szigorúan megtiltotta neki, hogy a nagyságos úr leveleit bevigye. András zavartan dűnnyögött valamit, de kemény fiú volt, aki konokul keresztülvitte akaratát. Felvette a telefonkagylót és egy boyvállalathoz telefonált. Néhány perccel utóbb már ott is állt előtte feszesen tisztelegve az egyenruhás boy.

- Ezt a levelet - mondotta András - beviszed ide a szomszéd szobába és azt mondd, hogy az illető úr sürgős választ kér!

Lotte félig nevetve, félig bosszankodva olvasta a levelet:

„Apám dusgazdag, nyugodtan költhetek. Utolsó levele óta éhségsztrájkba kezdtem. Csak akkor fogok vacsorázni, ha velem jön. Orvosi esküjére emlékeztetem! Önnek kötelessége segíteni szenvedő embertársain és én iszonyúan szenvedek. Nemcsak a gyomrom korog, hanem a szívem is sajog. András.”

Lotte mérgesen firkantotta egy szelet papírra a választ:

„Kozmetikus vagyok és nem belgyógyász. Semmi közöm az esetéhez! Lotte.”

András lehangoltan ült egy karosszékbe.

- Szerelmes! Biztosan megint Battenbergre gondol! - sóhajtotta keserűen. És elhatározta, hogy idetelepszik Lotte ajtaja elé és addig nem eszik, nem alszik, amíg nem beszél vele. Arra azonban nem tett fogadalmat, hogy nem is iszik és nagy üveg konyakot állított maga elé. És hogy az idő gyorsabban muljon, patience-kártyát rakott.

Féltizkor egy magas, szőke, elegáns ur lépett a hallba. András egy pillantást vetett rá.

- Bizonyára új lakó! - gondolta magában.

Az ur kissé zavartan nézett körül és mert Andrásen kívül senkit sem látott, hozzálépett és köszöntötte.

- Bocsánat, uram, - mondotta - Kaiser Lotte doktorkisasszonyt keresem!

András meglepetten és kissé gyanakodva mérte végig.

- Azt hiszem, uram, hogy hiába fáradt!

- Hogyan? Nem itt lakik?

- De igen. Az ötös szobában. Ámbár stilusosabb lenne, ha 13. lenne a szobaszáma. Amint azt egyébként nyomban tapasztalni tetszik majd!

Az idegen csodálkozva nézett Andrásra, azután vállat vont és bekopogott az ötös számú ajtón. Abban a pillanatban ingerült, éles hang csattant fel belülről:

- Miféle tolakodás ez? Megmondtam, hogy nem fogadom!

András majdnem megpukkadt nevetésben. Boldog volt, hogy más is megjárta. Annál meglepettebb arcot vágott az idegen.

- Mi ez? - dadogta - nem értem!

- A doktorkisasszony azt hiszi, hogy én kopogok! - magyarázta András. - Ugyanis délután négy óra óta próbálok bemenni hozzá. Amint látni méltóztatik, meglehetősen előnyöm van már önnel szemben.

Az idegen kezdte érteni a dolgot. Arcán könnyű mosoly suhant át.

- Hm, engem talán mégis fogad. Meg kell próbálni.

A házitelefonhoz ment és az ötös számú szobát kérte. András mérgesen a homlokára csapott. Hogy ez neki nem jutott az eszébe! A házitelefon!

- Halló, maga az, Lotte? Itt Battenberg... itt vagyok az előszobában!

Andrásnak leesett az álla. Ugy érezte, hogy véres és felháborító igazságtalanság történt vele. De nem volt ideje elmélkedni, mert az ötös szoba ajtaja felpattant és a küszöbön legigézőbb pizsamájában Lotte jelent meg. Arcán félreismerhetetlen öröm és izgalom. A hangja meleg volt és remegő, amint Battenberget köszöntötte.

- Kedves... milyen régóta vártam!

Battenberg kezet csókolt és gyönyörködve nézett végig Lottén:

- Még mindig olyan szép, mint mikor utóljára láttam!

- Kérem, - mondotta Lotte - foglaljon helyet, nyomban jövök, csak átöltözködöm!

Visszasietett szobájába és becsukta maga mögött az ajtót. András észre sem vette. Battenberg elégedetten ült a klubfotelbe és szivarra gyujtott. András mérgesen kapkodta össze kártyáit és gunyos udvariassággal hajolt meg:

- Elmegyek... nem akarom önöket zavarni!

Battenberg könnyedén biccentett fejével.

- Ön gentleman, uram! - jegyezte meg.

Andrásnak nagy kedve lett volna valami mázsás gorombaságot mondani, párbajt provokálni, de érezte, hogy ezzel örökre elvesztené Lottét. Már pedig azért is megmutatja... övé lesz itt még az utolsó szó.

Lotte visszajött. Meggyvörös velourruha volt rajta, dus ezüst diszitéssel. Amiből a tapasztalt férfi nyomban megállapíthatta, hogy Lotte tetszeni akar és... szerelmes.

- Bocsásson meg, hogy délelőtt nem fogadhattam! - kezdte Battenberg.

- Talán jobb is így - mondotta Lotte. - Az a délelőtti találkozás, amely megelőzte az enyémet, lehet, hogy tisztázta a helyzetet.

- Ön ismeri Sawaky doktort?

- Nem, én Müller Friderikát ismerem. Együtt jártunk az egyetemre.

- Ah, akkor hát igaz, hogy a hallgatónőm volt!

- Több volt annál! Szerette magát! De hiszen bizonyára nyilatkozott erről.

- Ugyan, hová gondol. Igen komoly államügyekről beszéltünk!

- Szerelemről beszéltek, Fritz!

Battenberg megütődve nézett Lottéra.

- Nem értem... hogy mondhatja...

- Akármiről beszéltek, a szerelemről volt szó! - vágott közbe szenvedélyesen Lotte. - Oh, ismerem Friderikát, tudom, milyen vakon, fanatikusan és makacsul tör célja felé. Minden, amit mondott, eszköz ehhez a végső célhoz. Kérem, ne tagadja, vallja be, hogy ez így volt!

- Két év után - mondta csalódottan Battenberg - erről beszél?

Lotte kinzottan nézett a férjira:

- Hát nem érzi, nem érti, hogy Friderika magát akarja elrabolni... tőlem!

- Lotte!... Doktorkisasszony!... - mondta gyengéd szemrehányással Battenberg.

- Eh, mit bánom én a doktorságot, a diplomát! Hát a diplomás férfiak, a legkiválóbb állam-férfiak, uralkodók, tudósok, nem voltak soha szerelmesek? Miért csak éppen tölünk, diplomás nőktől kívánják, hogy mindig józanok, fölényesek legyünk. Óh, hiszen elég ideig voltam az. Mennyit szenvedtem, Fritz, két év alatt... Teremtő Isten, ha tudná!

A kerevetre ült és hevesen zokogni kezdett. Battenberg kinos zavarban volt.

- Mi történt? - kérdezte riadtan magában. - Valamennyi nő döntő rohamra indult ma ellenem.

De igyekezett legyőzni izgatottságát és nyugalmat erőltetett magára.

- Kérem, csillapodjék, hiszen azért jöttem, hogy barátilag beszéljessünk és megkérdezzem: mit óhajtott ma délelőtt tőlem?

Lotte hisztériásan felkacagott:

- Mit tudom én? Megrémültem, félelem fogott el. Magához kellett mennem. De mit kinez? Miért kérdez? Hát azt hiszi, hogy mindig mindent meg lehet indokolni?

Felállt, a hangja elcsuklott, a könnyei végigfolytak az arcán.

- Most már... nincs is mit kérdezni. Köszönöm, hogy eljött.

Battenberg megrémült.

- Mit jelent ez? Elküld? De hát miért? Mit vétettem? Hiszen szeretem!

- Nem szeret! Csak jól esett a hiuságának a gondolat, hogy szenvedek magáért. Ha ez kielégíti, akkor győzött. Mert én szeretem. Látja, ilyen bután, egyszerűen mondom meg. Szeretem!

Battenberg arca felderült és egy lépést tett Lotte felé.

- De hiszen akkor!...

Lotte tiltakozva állította meg:

- Nem... kérem, ne közelítsen felém. Most nem szabad. Nem *így* kellett volna találkoznunk.

- Igazságtalan, Lotte. Ma minden ellenem esküdött. Soha életemben nem volt ilyen izgalmas, zavaros, sorsdöntő napom. És talán éppen azért jöttem, mert itt reméltem pihenést...

- Pihenni közönyös, semleges helyen szoktunk, Fritz. A szerelem harcot és szenvedést jelent. Két év alatt... mennyi érzést, álmot, vágyat lehet gyűjteni és csak ezt hozta el, a mai napot? És ami azelőtt történt? Hol van? Kinek adta? Ki vitte el?

- Téved, szavamra mondom...

- Oh, hagyjuk ezt! Eskü, becsületszó! Mint két szomorú, civódó szatócs! Hát nem érti? Valami nagyszerűnek kellett volna történnie! Átsírt éjszakákban kinyílt és ránk hulló virágok, vágy és félelem édes felremegése... óh, ennek kellett volna jönnie! Mit érti ezt? Mit tudhat erről? Menjen, Fritz. Gyötör a nézése, zavara... minden, ami itt történt, ami jövátéhetetlen!

A férfi habozva állt.

- Örökre elküld? - kérdezte.

- Nem tudom. Erről nem beszélhetek. A maga gondolatait és érzéseit ma államügyek foglalták le és ezt a nyugtalanságát, kétségét hozta elő. És én más, egészen más tájakról jövök... hogyan beszélhetnénk hát egymással?

- Sajnálom, Lotte, nem érzem bűnösnek magamat és talán később, ha nyugodtabb lesz...

- Igen, akkor majd újra beszélünk egymással. De most, Isten vele!

Battenberg ajkába harapott és meghajolt. Kezet sem nyújtott, megbántva, hidegen megfordult és távozott.

Lotte felállt, az ajtóig rohant. Hallotta, hogy az előszoba ajtaja becsapódott. A távolból szabályos, elhaló léptek. Megy le a lépcsőn. Hogyan lehetséges ez? Miért nem jön vissza? Ilyen könnyen, egyszerűen fejeződik be az élet legnagyobb, legszentebb fellángolása? Két perc vihara elsöpri évek mosolyát, könnyét, vergődését, imádatát? Két perc? Oh nem! Egy asszony, aki kettőjük közé lépett!

Lotte sápadt arcára piros rózsát égetett a harag. Heves mozdulattal letörülte könnyeit és felugrott. Nem, most nem szabad gyengének lennie. Nem adhatja át magát a fájdalomnak és csalódásnak. Harcot üzen neki. És a harchoz erő kell.

A tükör elé állt. Rizsport és egy kis ruzst vett elő. Eltüntette a könnyek nyomát. És azután izgatottan, türelmetlenül bekopogott András szobáján:

- Boncz ur! Beszélni akarok magával!

András úgy kipattant szobájából, mintha rugón röpitették volna ki.

- Parancsoljon, kedves Lotte!

- Meggondoltam magamat. Kérem, vigyen el vacsorázni. Valami nagyon vidám, kedves helyre. Ahol táncolni is lehet!

10.

Három hónappal utóbb egy májusi reggelen Berlin világszenzációra ébredt. A „Berliner Tageblatt” vezető helyen óriási betűkkel szedett fő- és alcimek alatt a következő riportot hozta:

„Meggzúnt a rutság és öregség!

Minden ember szép lesz és fiatal!

Dr. Sawaky, a Berlinben élő japán tudós

Új korszakot nyitott az emberiség történetében!”

Néhány hónap előtt érdekes és titokzatos vendég költözött az Adlon-szállodába. Egy alacsony termetű, amerikai pápaszemet hordó, szénfekete haju japán, akit állandóan egy feltűnően szép német doktorkisasszony társaságában láttak. A japán inkognitóban élt Berlinben, de sokan voltak, akik tudni vélték, hogy a rejtélyes japán nem más, mint dr. Sawaky Yto, a tokiói egyetem világhírű tanára, az élettan ma élő legnagyobb tudósa.

Sawaky nyomban megérkezése után bizalmas beszélgetést folytatott a német kormánnyal, ahol bejelentette, hogy tudományos kísérleteit Berlinben óhajtja folytatni. Miután az ehhez szükséges engedélyt elnyerte, kétmillió márkáért megvásárolta dr. Jüngerth grunewaldi szanatóriumát, melyet újabb milliók árán saját céljaira alakíttatott át. Felszereltette Japánból hozott különleges gépeit, berendezte a hatalmas laboratóriumot, műtőszobát, fény- és hősugárzó gépeket és azután haladéktalanul munkához fogott.

Minderről a nyilvánosság semmit sem tudhatott, mert Sawaky a legszigorubban elzárkózott minden interjú elől és senkit sem fogadott. Csak most derült ki, hogy Sawaky munkáját maga a kormány helyezte a legszigorubb ellenőrzés alá és működése megkezdésének feltételéül azt szabták, hogy egy államilag hozzá utalt hölgyet szépsítsen meg. Bizalmas tanácskozás után a diplomáciai testület egy ismert tagjának, T. E. grófnak leánya ajánlkozott arra, hogy a tudományos kísérletnek önként aláveti magát. A szépítő kúra, melynek ideje alatt a grófkisasszony nem hagyhatta el a szanatóriumot, körülbelül nyolc hétig tartott. Négy nap előtt mutatta be Sawaky doktor a megszüpített grófkisasszonyt a kormány meghívott tagjainak, ugyanazoknak, akik a páciens a kúra előtt is megtekintették. A hatás leirhatatlan és elképesztő volt. T. K. kisasszony, aki a fényképek tanúsága szerint azelőtt súlyos szépséghibákban szenvedett, ma Berlin legszebb leánya. A jelenlévők mélyen megrendültek és eleinte azt hitték, hogy szemfényvesztésnek estek áldozatul. De az egyetemi tanárokból álló bizottság minden kétséget kizáróan megállapította, hogy az átváltozás valóban megtörtént és a gyönyörű T. K. grófkisasszony azonos azzal, akit nyolc hét előtt a bizottság a szanatóriumban átadott. Az ünnepélyes pillanatnak, amelynek beláthatatlan következményeit e pillanatban még kellően értékelni sem tudjuk, egyébként, mint minden fenségesnek, volt egy humoros epizódja is. Beavatottak szerint K. grófkisasszony jegyese volt a külügyminisztérium egyik előkelő tagjának, aki szintén jelen volt a megszüpített hölgy bemutatásánál. Az illető ur elragadtatva rohant megszüpült menyasszonyához és bókjaival halmozta el. K. kisasszony ellenben - aki pedig a hírek szerint mindeddig halálosan szerelmes volt vőlegényébe - hidegen utasította el magától a szerelmi rajongást és gőgösen jegyezte

meg, hogy a megváltozott körülmények lényegesen más helyzetet teremtettek, melynek kellő tanulmányozása után fog csak dönthetni afelett, hogy régi elhatározását érvényben tarthatja-e?

Ajánljuk tehát férfiolvasóinknak, hogy házasságaikat sürgősen üssék nyélbe, mielőtt még a menyasszonyuk... megszépül!

Mit mond Sawaky?

Munkatársunknak alkalma nyílt a kiváló tudóssal beszélni, aki meglepően jól tud németül. Ezt nyilván bájos, szőke asszisztensnőjének köszönhetjük, dr. Müller Friderikának, aki honfitársunk és Berlinben végezte az egyetemet. Sawaky nagyon boldognak látszik. Csak úgy sugárzik az arca. És amit mond, az szédületes, sohasem álmodott perspektívákat nyit meg az emberiség előtt.

- Amit teszek, - mondja Sawaky - az egyáltalában nem csoda. Hiszen mindenki tudja, hogy amit szépségnek nevezünk: az üde arcszín, formás tagok, dus haj, fénylő szem, igen egyszerű és természetes élettani törvényekre vezethetők vissza, melyek a helyes vérkeringéssel, a zsírpárnák szerencsés lerakódásával és a helyes csontképzéssel függenek össze. Aki tehát úgy tudja szabályozni az emberi szervezet életnedveket (hormonokat) kitermelő különböző mirigyeit, hogy azok mindig a kellő minőséget és mennyiséget termeljék és ne zavarják egymás cirkulusait, az már meg is oldotta a szépiülés alaptörvényét, mert a nedvek helyes kiválasztása és szabályozott vérkeringés mellett a bőr felületéről eltűnnek az összes torzító foltok és pattanások, megszűnik a bőr petyhüdt, fakó színe, a páciens fiatalos, egészséges külsejű lesz. Ugyancsak régtől fogva tudja az orvosi tudomány, hogy a csontképződés, zsírlerakódás a táplálkozással, emésztéssel és a megemésztett anyag helyes eloszlásával függ össze. Ám az emberi test olyan furcsa gépezet volt eddig, amelynek ugyan ismertük minden részecskéjét, nevet adtunk minden idegszálnak, ismertük a gyomrot, agyat, lépet, májat, vesét, mindent, csak éppen nem tudtuk a gépet tetszésünk és akaratom szerint uralmunk alá hajtani. Hogy hasonlattal éljek, úgy voltunk ezzel, mintha egy eszkimónak megmutatnánk egy rádiót vagy vasuti mozdonyt. Látná és ismerné rövid időn belül az összes alkatrészeket, a huzalokat, hengereket, csavarokat, de nem tudna bánni velük. Egy kicsit tenne-venne, felfedezne egyet-mást a titokzatos masinán, de soha annak urává nem lenne. Nos, én nemcsak ismerem az emberi test egyes szerveit, hanem korlátlanul tudom szabályozni is élettani működésüket, serkentem, csökkentem vagy egészen működésen kívül helyezem azokat. Sikerült olyan kémiai vegyületeket előállítanom, melyek bizonyos apró és veszélytelen orvosi műtétekkel kapcsolatban a test teljes megszépítését és megfiatalodását vonják maguk után. Ez utóbbi természetes velejárója a fent mondottaknak, mert hiszen az öregség a szervezet elkopása. Ha azonban az egyes szerveket kellően karbantartjuk, úgy az elkopás idejét is messzire kitolhatjuk. Ismétlem, amit teszek, egyáltalában nem csoda, hiszen mióta az orvostudomány fokozott mértékben rátért az orvosi kémiára és tért hódított az a felfogás, mely az emberi életet kémiai processzusnak tekint, az eljövendő forradalmi eredmény bizonyosnak látszott. Az orvosi kémia ugyanolyan korszakos jelentőségű a gyógyászatban, mint a technikában az elektromos hullámok, melyek segítségével a rádiót, távolbalátást, távolbafényképezést, sötétben látást fedezték fel. Ha éppen nagyon meg akarnak tisztelni valamilyen jelzővel, úgy mondjuk azt, hogy én az orvuskémia Marconija vagyok. Az a bizonyos uttörő, aki először alkalmazza gyakorlatilag és tudatosan a már mások által is megsejtett és elméletileg kifejtett tudományos tételeket.

- Igaz az, hogy professzor ur Németországban óhajt működni?

- Igen. Természetesen a mainál sokkal tágabb keretek között. Felfedezésem csak úgy válhatik az emberiség közkincsévé, ha minél több olyan intézet nyílik meg hamarosan, melyek utasításom szerint kezelik a pácienseket. Hiszen Newyorkban kétezer, Párizsban ezerháromszáz, Berlinben ezernél több szépsészeti intézet működik, melyeket a nők és férfiak milliói keresnek fel. Mindezek természetesen száználmas kuruzsló és pepecselő tanyák, ahol kizárólag külső kezelés folyik. Olyan ez, mintha, mondjuk, egy forrást úgy akarnánk eltüntetni, hogy a barlang szája előtt mindig feltöröljük a kifolyó vizet. Az olyan szépséghibákat, melyeket a szervezet hibás működése idéz elő, hasztalanul próbáljuk festéssel, sugárzással, dörzsölgetéssel eltüntetni. Csakis a benső, gyökeres átalakítás járhat kellő eredménnyel. Én nem a női hiuságot akarom szolgálni, uram, hanem az emberiség megszépítése a célom. Ez tehát éppen úgy vonatkozik a férfiakra, mint a nőkre. Minthogy a kezelés végtelenül egyszerű és olcsó, azt hiszem, hogy igen rövid időn belül az öregség és rutság a legritkább látványok közé fog tartozni!

Reggel kilenc órakor valamennyi berlini lap új, második rendkívüli kiadást bocsájtott ki s a rikkancsok tébolyodottan ordították: Ujabb részletek Sawaky doktor csodakurájáról! Nyilatkozik a megszépült grófkisasszony! Kik jelentkeztek a professzornál?

A rádióigazgatóságok telefonja szakadatlanul idegesen csengett és az előfizetők ezrei követelték, hogy a rádióműsor megváltoztatásával azonnal tartsanak szakelőadást Sawaky fiatalító kurájáról.

Délelőtt tizenegyig harminchétezer sürgőnyt adtak fel a különböző postahivatalokban, melyekben a külföldi napilapokat értesítették a világraszóló eseményről.

Déli tizenkét órakor már megérkezett az első két repülőgépes riporter, akik Párizsból és Londonból jöttek interjút kérni. Déli egy óráig negyvenhét filmoperatőr robogott autón Sawaky grunewaldi villája elé, hogy felvételt készítsenek a tudósról. Az autók azonban megakadtak az országúton, melyen az új, modern népvándorlás hisztériás jelenetei játszódtak le. Autók ezrei torlódtak össze éktelen túlkölés, káromkodás közepette. Az emberek mint a tébolyultak ordítottak, kacagtak, Sawakyt éltették, egymást csipkedték, szemetlen szellemességeket tettek a feltűnően sok csunya nőre és férfira, akik nyilván első páciensként óhajtottak Sawakynál jelentkezni. Berlin milliárdosai mind megmozdultak. A huszezer autóban mérhetetlen vagyonok urai izgultak, szorongtak. De voltak, akik kerékpáron igyekeztek, buzgó újságírók és kíváncsiak. Valamennyi üzletben megállt a munka, a gépirókisasszonyokat, kiszolgáló hölgyeket, mannekíneket nem lehetett semmire sem használni. Reszketve, magukból kikelve, egymáshoz bujva olvasták az újságokat, idegesen kacagtak, úgy viselkedtek, mint a részegek. És a férfiak is egészen furcsa, sajátságos változáson mentek át. Komoly üzletemberek, rideg bankárok és kereskedelmi tanácsosok a tükör elé álltak és titokban azt vizsgálták, hogy nem férne-e rájuk egy kis szépítés és fiatalítás. A kárpitozott szobák telefonjai egyre szóltak és mikor a direktorok fülükhöz emelték a kagylót, a következő párbeszéd hangzott el:

- Halló, te vagy az, Gusztáv? Itt anyuka. Olvastad a Tageblattot? Kérlek, azt hiszem, azonnal, még délelőtt kellene jelentkezünk Sawakynál. A Mayerék és Anzergruberék már hajnalban odaautóztak. A Gizi és Edit is elmentek... mindenki megelőz bennünket, rajtunk fog röhögni az egész világ. Kérlek, telefonálj Sawakynak, mondd meg neki, hogy mi mindenkivel többet fizetünk. Láthatatlanban ígérd neki a dupláját. Inkább ne menjünk az idén nyaralni. Most nem lehet smucigoskodni, apuka. Ha nagyon sokat kér, akkor csak én megyek. Hiszen a férfinél nem olyan fontos a szépség és te még különben is olyan fiatalos vagy, Gusztikám, ráérsz esetleg jövőre is!...

De Guszti hiába akart beszélni Sawakyval, a szanatórium valamennyi telefonja állandóan foglalt volt.

Még ugyanaznap délelőtt soronkívüli interpellációt terjesztett elő az egyik képviselő, mely így szólt:

- Remélem, hogy a kormány gondoskodni fog arról, hogy Sawaky doktor, aki Németországban kormányunk támogatásával folytatja tudományos működését, mindenekelőtt a német állampolgárokat szépitse meg. Azt akarjuk, hogy a német nép ne csak a legszorgalmasabb, hanem a legszebb nemzete is legyen a világnak! (Viharos derűtség és zajos helyeslés a ház minden oldalán.)

Ugyanakkor az utcákon már a negyedik rendkívüli kiadást árusították. A legújabb hírek komoly zavargásokról szóltak. A grunewaldi szanatórium elé kivezényelt ötszáz főnyi rendőr nem volt elegendő, mert a tömeg percről-percre szaporodott. Százezerre tették azok számát, akik mindenáron be akartak hatolni a szanatórium parkjába. Két óra tájban automobilon katonaság vonult ki és kétségbeesett erővel próbálták a tömeget hátraszorítani.

Miss Margaret szépitőintézetében drámai jelenetek játszódtak le gyors egymásutánban. Reggel tizenegy órakor még egyetlen páciens sem jelentkezett. Miss Margaret sápadtan ült a gyönyörű gobelines hallban. Lottét nézte, aki dermedten, szinte megsemmisülve ült vele szemben.

- Beszéljen, az Isten szerelmére kérem, nyugtasson meg, hiszen ön orvos. Mondja, ugye ez szélhámosság, képtelenség!! - könyörgött Lotténak.

Lotte ajka remegett, a szava bizonytalan, akadozó volt.

- Kedves Miss Margaret, magam sem tudok hinni a dolog komolyságában. És ha igaz is lenne, akkor is, gondolja meg: Sawaky egy ember! Mit tehet, mihez foghat, mikor milliók akarnak megszépülni? Hány embert tud egy év alatt megszépíteni? Százat? Kétszázat? Mit jelent az? Semmit! Egy csepp a tenger végtelenjében!

Miss Margaret megkönnyebbülten sóhajtott fel:

- Igaz! Nagyon okosan mondja!

Pillanatnyi szünet következett. Azután Miss Margaret keserűen mutatott az üres termekre:

- Látja, alig néhány órája terjedt el a hír és már cserbenhagytak. Mind rohantak a grunewaldi szanatóriumba.

- Az első pillanat szenzációja. Holnapra lehül az izgalom. Látni fogják az ügy reménytelenségét.

Csengettek. A postás jött. Táviratot hozott Lotténak. Lotte kíváncsian tépte fel a sürgönyt. Egy pillantást vetett a tartalmába. Mindössze egy sor volt: „Érzed-e már erőmet, Kaiser Lotte?!”

Lotte észrevétlenül bement az egyik üres terembe. Magányra volt szüksége, hogy egy kissé összeszedje magát. Oh, hát még ezekben az izgalmas órákban is rája gondol? Micsoda mély, feneketlen gyűlölet lehet az, amely ilyen mohó örömmel készül a halálos csapásra?

Az utcáról vad rikoltás üvöltött fel, az emberek szinte kitepték a rikkancsok kezéből a lapokat. Elegáns, jól öltözött asszonyok valóságos közelharcot vívtak egy-egy ujságpéldányért. A lányiskolákban meg kellett szakítani az előadást, mert a növendékeken olyan izgalom vett erőt, annyira szórakozottak voltak, hogy a nagyobb botrányok elkerülése végett a tanárnők kivonultak a tantermekből. A lányok erre mind a természetrajztanárt rohanták meg és kérdésekkel ostromolták, hogy igaz-e a hír? A legtöbb lány azonban egyszerűen megszökött és Grunewald felé rohant.

Lotte szórakozottan nyult az egyik ujság felé, melyet az imént Miss Margaret olvasott. Szeme néhány vastag betűvel szedett soron akadt meg: *Grunewaldban ostromállapot van!* Sawaky

parkját négyszeres katonai kordon veszi körül. A kormány autóját, melyen a hivatalos bizottság kiszállt, a felingerelt és végtelenül izgatott asszonyosereg megdobálta, mert azt hitték, hogy gazdag protekciós emberek ülnek benne. Az autóra rendőrök kapaszkodtak fel és lovassággal törtek utat. Csak így sikerült a kapuig nyomulniok, ahol a külügyminiszter és Battenberg Fritz főtanácsos sietve és látható idegességgel hagyták el az autót és besiettek a parkba. Itt majdnem végzetes szerencsétlenség érte őket, mert egy vakmerő pilóta, aki repülőgéppel akart a parkban kikötni, majdnem rájuk zuhant. Az illetőt nyomban letartóztatták.

Lotte letette az ujságot.

- Battenberg tehát Friderikánál van e pillanatban! Ez a győzelem napja! Micsoda pokoli gyönyörűséget érezhet most Friderika! A büszke, elbizakodott Battenberg Fritz, milyen kicsi, alázatos és hódoló lett. És Müller Friderika, mint egy győzelmes királynő magasul fel, gunyos kacagása idáig hallatszik!

Lotte úgy érezte, hogy a szíve szakad meg. Rosszul volt, szédült, egész testében remegett. Az intézetet be fogják zárni, nincs többé létjogosultsága. És a szerelme... az ő szép, könnyes, szent szerelme! Mi lett belőle? Mivé gyalázták, tépték?

A titkárnő hirtelen belépett. Magából kikelten, feldultan, mint aki hihetetlen dolgot akar jelenteni.

- Főorvosnő kérem, új páciens jelentkezett.

Lotte megfagyott szíven mintha meleg szellő suhant volna végig. No lám, még sincsen minden elveszve. Már a pánik első óráiban akadt új páciens. Milyen boldog lesz Miss Margaret!

- Ki a jelentkező? - kérdezte a titkárnőtől.

- A nevét nem mondotta. Egy férfi.

Lotte eltüntette arcáról a mézédés mosolyt. Ez csak a hölgyeknek jár. Komoly, tekintélyes ábrázatot öltött. Viszont önkénytelen mozdulattal megigazgatta a haját.

Az ajtó már nyílt is és a küszöbön zavart mosollyal egy úr jelent meg.

A nyakát gallérja közé huzta, általában igen szégyenlősnek és gyávának látszott. Egyáltalában nem sugárzott róla az a fölény, mely a fizető pacienseket jellemzi. Lotte egy pillantást vetett rá és meglepetten kiáltott fel:

- Boncz!

A férfi zavartan köszörülgette a torkát.

- Bocsánatot kérek, kedves Lotte...

Lotte szigoruan, bosszankodva vágott a szavába.

- Micsoda tréfa ez, Boncz úr?

- Engedelmet, szó sincsen tréfáról. Kezeltetni jöttem magamat. Ehhez éppen annyi jogom van, mint bármely idegennek. Ezt nem tilthatja meg!

- Ugy! És miféle panasza van kérem?

- Hull a hajam. Azt mondják, hogy ezt igen sikeresen lehet kvarz besugárzással kezelni!

- Majd szólok az orvosnak, hogy vizsgálja meg.

- Bocsánat... Az orvos személye szigoruan bizalmi kérdés. Én senkiben sem bízom, csak önmagamban. Ragaszkodom magához.

Lotte szigorúan nézett Bonczra:

- Ez vallomás?

- Nem. Tegnap este, mikor ugyanezt a vacsoránál mondtam, az volt. De most itt, a rendelő szobában, a beteg hódolata az orvosi tekintély előtt! Tehát kérem, vizsgáljon meg.

- Rendben van. Üljön le!

Lotte felvette fehér orvosi köpenyét. Felgyújtotta a vizsgáló szék felett lévő erős villamos reflektort, nagyító üveget vett elő és vizsgálni kezdte a Boncz fejbőrét. Ujjai szakértelemmel szaladgáltak a sűrű bozótban, néha meghuzigálta az egyes szálakat. A paciens felszisszent.

- De hiszen a haja egyáltalában nem hull! - állapította meg.

- De igenis hull. De hát tetszik tudni a beteg mindig jobban érzi magát, ha az orvos jelen van. De ha magam leszek, megint hullani fog.

- Mit vett észre? Korpázik a fejbőre?

- Nem!

- Zsiros a haja?

- Nem!

- Fejfájásban szenved?

- Nem. Én azt hiszem, hogy a hajam nem testi, hanem lelki okokból hull.

- Ugy? Akkor miért nem fordul pszichiáterhez?

- Mert az én lelki bánatomat a világon egyedül a főorvos kisasszony tudja meggyógyítani!

- Szóval mégis szerelmi vallomás! Ez felháborító. Kérem, hagyja el az intézetet!

- Szó sincs róla. Én lefizettem az első kezelésért járó ötven márkát. Jogom van panaszkodni. A modern orvosi tudomány, a pszichoanalízis megállapította, hogy bizonyos betegségek egyetlen gyógyszere, ha a beteg alaposan kipanaszkodhatja magát. Én az ötven márkámból legfeljebb kettőt panaszkodtam le. Tehát tessék engem türelmesen végig hallgatni.

- András, maga megőrült. Egész Berlin a fejetetejére állt, a világ kifordult a sarkaiból, fölöttem összedőlt minden és maga léhaskodik. Hát nem érzi, hogy micsoda rémségek küszöbén állunk? Nem látja, hogy a talaj izzik alattunk, soha nem álmodott fordulat előtt áll az emberiség? Ébredjen fel az Istenért!

E pillanatban, mintha csak Lotte szavaira adott válasz lett volna, az utcáról irtózatossággal hallatszott és a szoba ablaka csörömpölve vágódott be. Egy kő süvített el a fülük mellett, nyomban utána egy második, azután füttyülés, rekedt, érthetetlen kiabálás, szitkok, fenyegetések, tomboló, örvényező tömeg. A folyosó felől rémült sikolyok, lent döngve csapódott be az erős bronzkapu.

- Mi ez? Mi történt? - rebegte Lotte elfehéredve.

Az ajtóban Miss Margaret jelent meg, remegve, kezét tördelve.

- Elvesztünk! Végünk van! - dadogta.

- De hát mi történt? - kérdezte újra Lotte.

- A csöcselék fellázadt. Bolsevista és anarchista izgatók azt a hirt terjesztették, hogy csak a gazdagokat szépitik meg. Kétszázezer munkáslány hisztériás dühvel vonul végig Berlin utcáin, rombolva, örvénygve. Beverték valamennyi áruház kirakatát, kirabolták az illatszeráru-

sokat és drogériákat. Leszaggatják a szépitő-intézetek címtábláit. A külvárosok férfi népe csatlakozott hozzájuk, most ezek a grunewaldi országot felé vonulnak és megtámadják az autókat...

Ujabb ablakcsörömpölés, állatias, dühös kiabálás. Azután hirtelen csend. Néhány revolver-lövés. Élesen, ijesztően csattan a fegyver. Vonító, rémületes hangok. Lotte merev szemekkel nézett az utcára. Levegőbe lóbált átkozódó öklök. Eltorzult arcu némberek. Tehetetlen dühükben leköpi a rendőröket, az öklükbe harapnak, rugnak, hörögnek, karmolnak. A rendőrök riadtan, tanácstalanul néznek a parancsnokra, ősi férfi lovagiasságuk fellázad a gondolat ellen, hogy asszonyokat kardlapozzanak. Őrjöngő némberek rikoltva dobálják a köveket.

- Halál a selymes condrákra! Lekaparjuk arcukról a pirosítót!

Egy mellbeteg, rongyos ruhákba öltözött lány, akinek ruháján még ott zsirosodik a gyári munka ezerféle piszka, egy pacira kapaszkodva szónokol:

- Asszonyok... lányok! Mi szemétbe fullasztva döglünk meg, husz éves korunkban öregek vagyunk, megaszalódunk és ök... mind szépek lesznek és fiatalok... velünk senki sem törődik!

Köhögési roham fogta el, a hangja sipolt, a száján vér buggyant ki. Eszméletlenül fordult le a padról. A körülállók felüvöltöttek, bögtek, gyalázó szavakat kiáltottak.

- Irtózatós! - nyögött fel Lotte és egy székre rogyott.

Trombitaharsogás. Vad káromkodás és ijedt felhördülés. Az utcán páncélos autók söprik ketté az embereket. Mindenfelől katonai sisakok tompa érce kigyózik. A levegőben szörnyű feszültség. Ellenőrizhetetlen rémhírek terjednek el. Grunewaldban a csöcselék megtámadta az autókat. Kétezer autót izzé-porrá törtek. A katonaság sortüzet adott. Kétszáznál több halott van. A szanatórium lángokban áll... Mi történt? Mi történt?

Az emberek megálltak, kezüket homlokukra tették és azt kérdezték: megőrültünk? Mi ez? Mi van itt? Világforradalom? A végítélet napja? És a postahivatalokban ájultan dőltek ki a tisztviselők. Nem győzték a sürgönyöket átvenni és továbbítani. A vasutigazgatóság rádió-híreket kapott: Európa minden tájáról külön vonaton érkeznek az érdeklődők százezrei!

Délután négy óra volt.

Az üzleteket bezárták, az utcákon falragaszok jelentek meg: a színházak mai előadása elmarad. Azután újabb hatalmas hirdetmények. A rendőrség figyelmezteti a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalma. Este kilenc órára mindenki otthon legyen. A kapuk zárva tartandók.

Hat órakor újabb zöld plakátokat ragasztottak ki:

HIRDETMÉNY.

Felelőtlen izgatók azt a hirt terjesztik, hogy Sawaky Yto japán tudós szépitőkuráját csak bizonyos kiváltságos emberek és osztályok fogják élvezhetni. Ezzel szemben a valóság az, hogy Sawaky doktor intézete kormányfelügyelet alatt áll és - mihelyt megfelelő számu orvos fog rendelkezésre állni - kivétel nélkül mindenkinek módjában lesz magát kezeltenni.

A belügyminisztérium megbízásából

Ortler, államtitkár.

Este nyolc órakor a főposta előtti rendőrkordonon kettévált és rést nyitott egy fiatalembernek, aki a japán követség címerével és lobogójával diszitett autóból szállt ki. A fiatal követségi titkár egyenesen az első emeleten lévő rádió-sürgöny hivatalhoz ment és ott Tokióba való továbbítás végett egy titkos számjegyekből és betűkből kombinált sürgönyt adott át. A

sürgöny egy órával később már átrepült Ázsián és ott feküdt a japán hadügyminiszter asztalán. És mikor megfejtették, a következő szöveg világosodott elő:

„Számításunk minden várakozáson felül bevált. Már az első nap lázba hozta egész Európát. Berlinben forradalmi jelenetek. Siker bizonyosra vehető. Sawaky.”

11.

Szépség!

Kirobbantója művészetnek, halálos szenvedélynek. Utja sikernek, titka szédítő karriereknek. Gőg és arany porszemmé alázkodnak előtte. A világot betöltő őrvongó vetélkedés, mely évezredek óta naponta ujul meg. Egyiptom félisten királynői éppen úgy sóvárogták, mint az állati sorban tengődő emberpáriák leányai. Szobrokat és képeket alkottak tiszteletére, istenséggé magasztosították és bachikus ünnepeken zengették hatalmát. A végtelen harc, mely gyilkos dühvel lobban ki valahányszor két nő találkozik. Az életet mozgató ősmotor. Papok és próféták ezerszer megátkozták. Kacagva és paráznán tört át minden emberi erkölcsön. Megkisérti a pusztába menekülő szenteket, megzavarja a tudósok munkáját, feldulja a komoly kereskedők életét. Megihleti és megtébolyítja a művészt. A nőt hatalmasabbá teszi a császároknál. Véreskezű Césárok sirva fetrengenek lábai előtt. Diadalkapuknál, tömjénnél, ércszobornál, országokat igázó dicsőségnél nagyobb a varázsa. A női tükrök százmilliói előtt mindennap elroppen a vágy: ha szép lennék! És akik szépek, azt sóhajtják: Ha még szebb lennék! A férfiak is arra gondolnak, miközben nyakkendőjüket kötik: hódítónak lenni, hasonlítani a híres amerikai moziszinészekhez, akik kényurként gázolnak végig a nőkön és fejedelmi pompába ágyazzák életüket. És az öregek! Oh jaj, a vénülők, akik aggódva, szorongó szívvvel látják a szaporodó ráncokat és rettegve gondolnak az elmúlásra! Ujra szépnek, fiatalnak lenni! - gondolják vergődő, siró akarással. - Százmilliók áldozzák a nap néhány óráját arra, hogy szépségek magukat. És milliók vannak, akik egyáltalában mást sem tesznek. Lihegő álmot, szerelmet és regényeket hajszoló nők bujják a divatszalonokat, tanácskoznak barátnőikkel ruhák és kalapok felett. A város délelőttjének embersorvasztó munkájában, kenyérért folyó keserű, dühös, kétségbeesés gyehennájában sorvadnak el. Átkozzák a gunyos véletlent, az esztelen, vak sorsot, mely eltorzította őket. Örök békétlenség és meghasonlás marcangolja lelküket. Naponta száz megalázást, szégyent szenvednek el. Megbénítja bátorságukat, megöli önérzetüket, megrontja örömeiket. Átkozzák a vágyat, melynek méhében fogantak, az élet statisztái, szolgálói, játékszerai, lenézettjei. És hiába bölcsek, emelkedett lelkűek, filozófusok! A tudomány titkait kutató Faust, mikor megjelenik előtte a csodát kínáló Mefisztó, rajongva és elkárhozásra készen sikoltja el egyetlen őszinte, igaz vágyát: megszépülni! Fiatalnak lenni!

A rutság!

Micsoda fájdalom! Mennyi dacos, félelmetes lázadás lobog vad tüzekkel a csunyákban. Gyűlölet, irigység, őrvongó kétségbeesés gyehennájában sorvadnak el. Átkozzák a gunyos véletlent, az esztelen, vak sorsot, mely eltorzította őket. Örök békétlenség és meghasonlás marcangolja lelküket. Naponta száz megalázást, szégyent szenvednek el. Megbénítja bátorságukat, megöli önérzetüket, megrontja örömeiket. Átkozzák a vágyat, melynek méhében fogantak, az élet statisztái, szolgálói, játékszerai, lenézettjei. És hiába bölcsek, emelkedett lelkűek, filozófusok! A tudomány titkait kutató Faust, mikor megjelenik előtte a csodát kínáló Mefisztó, rajongva és elkárhozásra készen sikoltja el egyetlen őszinte, igaz vágyát: megszépülni! Fiatalnak lenni!

Rutnak lenni! Kegyetlen tragédia. Annál nagyobb, minél finomultabb lelkű s izlésű embert sujt. Gaugin levágta az egyik fülét, mert úgy találta, hogy az nevetséges és torzit. Balsac könyvet irt arról, hogyan kell elegánsan öltözködni, gavallérnak lenni. Musset, a leheletfinom

költemények nagy poétája, kora legnagyobb dandyje volt. Wilde ruhái éppen olyan feltűnést keltettek, mint káprázatos szellemmel irt művei. A harmonikus, költészettel teli lélek fellázad és kétségbeesik, ha rut külseje gunyos megcsufolása annak a szent hódolatnak, mellyel a Szépért lelkesedik.

És jogosan jajdulnak fel a nők szerencsésebb vetélytársnőik láttán: miért nem vagyunk mi is ilyen szépek? Oh, nem gyarló hiuság ez. Ne legyünk nagyképűek és szemforgatók. Mondjuk meg őszintén: az élet gyökeréig nyúló, sorsot döntő kérdés ez. Szellem, szorgalom, tehetség nem pótolhatják. A legemelkedettebb bölcs, a legelmésebb ember is ha szerelmes lesz, szeretne megszépülni. És ilyenkor rádöbben a kétkedés: lehet-e őt, aki nem szép önmagáért szeretni? Ősi ösztönök ezek, erősebbek a kultúra fölényességénél. A Szemiramiszok és Bátor Erzsébetek szüzek vérében fürödtek, hogy szépségüket megóvják, teljesebbé tegyék. A szépségért gyilkoltak és a szépség szolgálatában milliók aszalódnak el a gyárak sorvasztó levegőjében. És millió élet pusztul el a levegőben, vízben, erdőben és sivatagokban, ahol állati tollakra és bőrökre vadászik a magát szépitni akaró ember. Minden erő, energia idegéletünk legmélyebb szövevényében ezért feszül! És csak a tehetetlenség, a céltalan küzdelem lesújtó érzése tudja ezt a sok indulatot lefékezni. De most... felvillámlott a megváltó csoda!

A világ felrázódott és gigászi taifun erejével viharzott fel mindenfelől a mohó, őrjöngő vágy: megszépülni! fiatalodni!

Berlin válságos órákat élt.

A szállodák, magánlakások zsufolva voltak a Berlinbe érkezett tömegekkel, a drágaság mérhetetlen nagyságot öltött, mert az emberhordák valósággal kirabolták az üzleteket. A szegényebb néposztály lázongása egyre fenyegetőbb lett, a parlament előtt éjjel-nappal gépfegyveres katonaság állt őrt. A várost éhség fenyegette. A hirtelen milliókkal megsaporodott lakosságot nem tudta a környék élelmezni. A kormány parancsot bocsájtott ki: minden idegen két napon belül tartozik Berlint elhagyni.

Huszonnégy órával később súlyos diplomáciai zavarok támadtak. Párizs, London, Bécs, Budapest, Róma és Madrid követjeik útján bejelentették, hogy amennyiben a kitiltó rendeletet nem vonják vissza, úgy ők is haladéktalanul kiharcolnak országukból minden németet. A megrémült kormány éjjel-nappal tanácskozott. Gróf Lützow belügyminiszter azt javasolta, hogy Sawakyt azonnal távolítsák el Berlinből, különben nem garantálja tovább a rend fenntartását. Erre felállt a pénzügyminiszter és élénken tiltakozott az ötlet ellen.

- Sawaky - mondotta - már eddig is számlálatlan milliárddal növelte az állami bevételeket. A Berlinbe gyülekező emberhordák, különösen a gazdag angolok és amerikaiak, valóságos aranyfolyamot árasztanak mindenfelé. Ezekről lemondani nem lehet.

Néhány nap múlva újabb riasztó hír rémitette az embereket. Nincsenek orvosok. Hirtelen, szinte máról-holnapra katasztrofális orvoshiány állt elő. Berlin valamennyi orvosa ugyanis tanfolyamra jelentkezett Sawakynál. De tömegesen jöttek az orvosok a vidékről is, a nagy német városokból és kis községekből egyaránt. Számos külföldi orvos sürgönyileg jelentette be, hogy részt akar venni a tanfolyamon.

A zavar, fejetlenség tetőfokát érte.

Nyílt tereken szónokok álltak fel, akik lázító beszédeket tartottak.

- Embermilliók üdvözlük az új Messiást, - mondták - aki elhozta nekünk a test megújulását, a fiatalságot és a kormány tehetetlensége miatt mindez halott kincs és érték marad. Meddig várjanak még Németország aggastyánjai? Követeljük, hogy az orvosok haladéktalanul kezdjék meg működésüket!

Az utcákon mindenfelé tüntető menetek vonultak végig. Asszonyok és férfiak, akik Sawakyt éltették és a kormányt szidalmazták. A rendőrség éjjel-nappal fegyveres készültségben volt. A legénység holtra volt fáradva és zugolódott.

Sawaky megközelíthetetlen volt. A szanatóriumot egy kilométeres körzetben ágyukkal, gépfegyverekkel, kézi gránátokkal felfegyverzett erős katonai kordon vette körül, amely drótkerítéssel, lövészárokkal sáncolta el magát. E kordonon kizárólag a kormány autóját engedték keresztül.

De a tömegnek látványosság kellett. És kíváncsi érdeklődése teljes erővel Tannenburg Krisztina felé fordult. Mindenki látni akarta az első megszületett nőt. A grófi palotába természetesen nem lehetett a tömeget bebocsájtani. Minthogy azonban komoly zavargásoktól lehetett tartani, Krisztina, egyenesen a kormány bizalmas kérésére, naponta hosszabb sétautat tett autóján Berlin legforgalmasabb utcáin. Az autó lassu tempóban haladt és mert utvonálát előre közölték, a kíváncsiak százezrei sorakoztak fel két oldalt, akik látcsövekkel vették keresztűzbe a híressé vált ifju hölgyet. A fényképezők hadserege fotografálta reggeltől-estig. Nem volt a világnak olyan ujságja, amelyben ne jelent volna meg fotográfiája és valamennyi mozgóképszínházban látható volt az a jelenet, amikor Krisztina elhagyja palotáját és autója diadalmenetben halad végig a bámulók sorfala között. Krisztina végtelenül boldog és büszke volt, úgy érezte, hogy a szépség teljhatalmu királynője és néhány uralkodóházi herceget kivéve, akik személyesen tisztelegtek a Tannenburg-palotában, már egyáltalában nem állt szóba férfiakkal. Boldogságába csak az vegyített némi ürmöt, hogy néhány szemfüles riporternek sikerült megszereznie Krisztina régebbi fényképeit is és most az új és a régi fénykép egymás mellett jelent meg a lapokban. E felett azonban Krisztina még megvigasztalódott volna, mert igen helyesen úgy okoskodott, hogy sokkal jobb, ha valaki előbb csunya és azután megszépül, mint hogyha fordítva esik a dolog. De június tizenharmadikán délből olyan botrány történt, amely fényesen igazolta, hogy mennyire jogos a 13-as számtól való irtózás. Krisztina szokása szerint ezen a napon is kiautózott. Mikor az autó a Potsdamer-térre kanyarodott, a bámuló és lelkes tömeg, szokása szerint, harsány kiáltásokkal üdvözölte. Különösen egy hölgyekből álló csoport lobogtatta zsebkendőjét, éljenzett és virágokat dobott az autóba. Krisztina önkénytelenül feléjük fordult, de abban a pillanatban elsötétült előtte a világ. Valami sötét, fekete tömeg, mint a magasból lecsapó héja, egyszerre rávetette magát és Krisztina csak azt érezte, hogy a haját huzzák, tépik, bokszolják, karmolják és éktelenül visítoznak körülötte. A sötét tömeg, amely rázuhant, most oldalra fordult, Krisztina visszanyerte látását. De bár ne látott volna, mert az eléje terülő látványtól a vér megfagyott az ereiben. Bittner Borbálát ismerte fel, azután Rosner Izabellát, aki napernyőt forgatott kezében, Hartweg Elenát, aki mint dühös megéra, körmeit meresztette, Günthner Katalint, Trautenheim Helént, Wallendorf Viktóriát, akik magukból kikelve rikácsoltak és irgalmatlanul záporozták rá az ütéseket.

- Megcsaltál, elárultál bennünket! Gunyt üztél belőlünk! - kiáltozták vad összevisszaságban és közben kegyetlenül ütötték-verték, ahol csak érték.

A körülállók első pillanatban megrémültek, de azután felismerve a helyzetet, remekül mulattak.

- Nagyon helyes, - mondták - ez az igazság. Amíg a többiek nem szépülnek meg, ő se hetykélkedjen!

Végre is rendőrök léptek közbe és kiszabadították a vérző, agyonkarmolt, dagadtra, kékre bokszott szerencsétlen Krisztinát, aki félig eszméletlenül dőlt hátra autójában.

- Most azután mehetsz, megszépítheted megint magadat! - lihegte harciasan Bittner Borbála, akit két rendőr is alig tudott lefogni.

- Vigyenek, uraim, a börtönbe! - kiáltotta Borbála, miközben egy autóba tuszkolták. - Nem én leszek az első, aki mártirhalált szenved az igazságért!

Egy félórával utóbb ellenőrizhetetlen hírek keringtek arról, hogy Tannenburg Krisztina gróf-kisasszonyt meggyilkolták. A beavatottak már tudni vélték, hogy a gyilkosságot a szépítő-intézetek kenyerüket veszített tulajdonosai követték el.

A zavargás, nyugtalanság óráról-óra nőtt.

Mi lesz? Mikor kezdik a szépítést? Ez volt az egyetlen dolog, amely az embereket érdekelte. Berlin harminc szinpadján adtak parodisztikus szindarabokat és operettet, melynek Sawaky volt a hőse. A kabarékban meg éppen nem eshetett másról szó.

Ugyanakkor a tőzsdén elterjedt a híre, hogy a Morgan és Rotschild csoport egy billió márka alaptőkével részvénytársaságot akar alapítani Sawaky találmányának kihasználására. A német kormány azonban kijelentette, hogy állami kezelésben akarja a találmányt kihasználni. A Rotschild- és Morgan-ház főnökei erre személyesen Berlinbe jöttek és ott bizalmas kormány-tanácskozásokon a következőkkel érveltek:

Diplomáciai szempontból nem helyes a dolognak állami színezetet adni. Németország ezzel erősen kiélezné külpolitikai helyzetét. A vállalkozás virágzása is megköveteli, hogy oda nacionalista szempontok nélkül minden ország becsatlakozhassék. Európa minden városában kell fiókinézeteket nyitni és ezt csak magánvállalkozók tehetik meg. Mindazonáltal Németországnak igen tekintélyes előnyt biztosítana a részvénytársaság. Tulajdonába bocsájtaná a részvények egy ötödét. Ezenkívül garanciát vállal, hogy a részvények után fizetendő osztalék egy évben sem lesz kevesebb ötven milliárd arany márkánál.

A megegyezés létre jött. És ekkor örjögő, sohasem látott napok virradtak az európai tőzsdékre. Azt a pár ezer részvényt, amely az első napokban a tőzsdére került, egymást tipró, taposó megdühödött tömeg percek alatt tuljegyezte irtózatossággal magas árfolyamon. Ugyanakkor azonban a különböző államok diplomáciai megbízottai, valamint pénzügyi vezetői bejelentették, hogy csak abban az esetben engednek országukban fiókszanatóriumokat felállítani, ha ugyanott leányrészvénytársaságokat alapítanak, mert egyetlen állam tőzsdéje sem nélkülözheti azt a hatalmas fellendülést, melyet a *Sawaky-szanatórium részvénytársaság* részvényeinek bevezetése jelent. Körülbelül ötezer szanatórium azonnali felépítése és ugyanannyinak megvétele vált már az első pillanatban szükségessé. Az alaptőkét tehát újabb egy billió márkával emelték fel és az ennek megfelelő részvény mennyiséget elosztották a különböző államok között. A tőzsdék megalapítása óta nem állt még papír ilyen szilárdul. Ez volt az ideális érték, az aranyrészvény, melyet biztosabbnak tartottak minden állami kötvénynél. A részvénytársaság elnökgazgatója Sawaky Yto lett, akinek életét ötszáz millió dollárra biztosították. És ugyanilyen összegre biztosították a nagy titok másik tudóját, Müller Friderikát is, akinek fantasztikus jövedelmet biztosító szerződést ajánlottak fel egyidejűleg.

De még nem volt vége az idegrázó, megrendítő epizódoknak. Meg kellett oldani az orvoskérdést. Kivétel nélkül minden orvos jelentkezett a megnyitandó tanfolyamra. Valamennyien tudták, hogy a Sawaky-féle szanatóriumokban való elhelyezkedés életfogytiglan tartó fényes megélhetést és gondtalan életet biztosít. De hát erről szó sem lehetett. Európa-szerte a legsúlyosabb orvosválság fenyegetett volna. Ugy határoztak tehát, hogy a kezdetnél sorshuzás útján jelölik ki azt a tizezer orvost, akiket egyelőre alkalmazni óhajtottak. Ekkor már Amerikából, Afrikából, sőt Ausztráliából is jelentkeztek orvosok. Csak éppen Ázsia tartotta magát távol. Ez azonban senkinek sem tűnt fel. Haragszanak Sawakyrá, amiért idegen országban értékesíti tudását! - mondták sokan. Mások meg vállat vonva jegyezték meg: ázsiai közöny az ősi tunyaság! Az orvosok gyors kitanítása nem okozott különösebb gondot. Sawaky könnyen érthető, világos módon írta le az eljárást egy szakkönyvben, melyet kellő illusztrációval, gyakorlati tanácsadóval látott el. A szükséges preparátumok, sajátos műszerek már a gyárak százaiban készültek. A kisorsolt orvosok mindegyikének esküt kellett tennie, hogy a titkot megőrzi és nem közli senkivel. Csak így lehetett megakadályozni, hogy valamennyi

orvos ne foglalkozzék kizárólag szépítéssel és fiatalítással. Mert hiszen ellenkező esetben a részvénytársaság szanatóriumaira nem lett volna szükség. Már pedig azok jövedelmezőségéhez nem csak nagy magánérdekek fűződtek, hanem államiak is. Éppen ezért nemzetközi egyezményrel valamennyi állam szigorú büntetést szabott ki azon orvosokra, akik a velük közölt eljárási módokat bárkivel is közölni mernék. Amikor az orvos-sorsolás eredményét nyilvánosságra hozták, drámai jelenetek játszódtak le. Azok, akiknek nem kedvezett a jószerencse, teljesen kétségbeestek és sokan közülük öngyilkosságot követtek el. Napokon keresztül közzétették a lapok a szerencsétlen öngyilkosok listáját, akik többnyire morfiummal ölték meg magukat.

Valóban, a vér- és arany boszorkányos orgiája volt ez, a megtébolyodott és részeg világ üvöltő tánca. És mindezt két ember viharoztatta fel. Két sápadt, fáradt, égőszemű ember, akik ott álltak a grunewaldi szanatórium emeleti szalónjának ablakánál és hallgatták a feléjük zugó lármát és megrezzentek, mikor a feldult, magukból kikelt államférfiak benyitottak hozzájuk. Telefonjukat leszerelték. Rádió-készüléküket sem merték megszólaltatni. Mert a világ minden tájáról titkos adóállomásokról üzentek nekik. Minden hatalom, pénz az övék volt. Reggeltől estig kegyelmes és excellenciás államférfiak álltak előttük vagy pénzfejedelmek, akik alázatos hódolattal kínálták milliárdjaikat. És jöttek a szerelmes üzenetek. Végtelen levéláradat, koronás címekkel, kézzel és géppel írottak, férfiak, világhírű nevek viselői, akik Friderikát kérték feleségül, mágnások, bohémek, földbirtokosok. És illatos, finom, vékony, hosszukás betűkkel irt levelek, melyek Sawakyhoz hozták a nők lázas üzenetét: Te vagy a férfi, a nagy, mindent letipró, világot felforgató. Te vagy méltó alázatunkra! Micsoda roham volt ez! A vágy és remény még ott remegtek a levélpapíron. A buta és naiv csodavárások. Mennyi harsogó frázis, hizelgés, könyörgés, csodálat, felkinálkozás szállt feléjük! Ők voltak minden vágy betetőzése, a végcél, az ember-istenek! Bálványok, új Krözusok, világ urai! Ötven titkár rendezte éjjel-nappal a leveleket, ujságokat, különböző nyomtatványokat, melyek mind a dicséretüket, híruket, nagyságukat zengték. Hatalmas postaautóbuszok szállították hozzájuk a rengeteg címükre érkezett iratot, nyomtatványt és ajándékot. Ékszereket, arany plaketteket, megszámlálhatatlan disztárgyat küldöztek nekik. Legalább háromszáz kis Vénusz-szobrot, melyen a szépség istennője megkoszoruzza Sawakyt. Ezt a szobrot egy Toussain nevű francia szobrász készítette és gipsz-másolata ott állt minden kirakatban. És közben a miniszterelnök személyesen tudatta velük, hogy az egykori császári palota egyik szárnyában már javában folynak az átalakítási munkálatok, hogy mielőbb átadják nekik lakosztályul. Az átköltözés titokban fog történni és egy testőrszázad fog nyugalma felett őröködni.

Éjfélkor a táborozó katonák örtüzei vörös fénnel szűrődtek be az ablakon és bíborpalástot borítottak a szanatórium szalónjában álló butorokra.

Sawaky ott állt Friderika mellett, aki szemét lehunyva hátra dőlt a magas támlájú karosszékből.

- Szeretsz? - kérdezte Sawaky. És a hangja úgy hallatszott, mintha nagyon messziről jönne, különös világokból.

Friderika nem válaszolt. A lélekzete nehéz volt, eltikkadt.

- Mire vársz még? - kérdezte a férfi. - Mindent elértünk, nézd, hogy nyulnak felénk láthatatlan kezek a világ minden tájáról, esedezve és csodátvárón. Mit tudom már, hogy mi vagyok? Mágus, király, félisten?... nem bánom, nem örülök semminek, nem érzem a hatalom, a siker ízét. Szeretni akarok, téged akarok, Friderika! A csókot, amely engem illet, mert én tettelek széppé. Magamnak alkottalak, mint Évát Ádám, a magam testéből! Az én testemből és lelkemből sarjadt tudással szépítettem meg. Ezt a szépséget nem viheted más elé. Az enyém... értsd meg... egyedül az enyém! Lehajolt a mozdulatlan leányhoz és szenvedélyes csókokkal árasztotta el. Friderika kinzottan védekezett:

- Olyan fáradt vagyok, barátom... olyan végtelenül fáradt!

Sawaky felcsattant:

- Nem igaz! Hazudsz!

Friderika ijedten szökött talpra:

- Mi ez? - kérdezte riadtan. - Ez új hang: eddig még nem merészelted!

- Igen, eddig vártam, hiszen nem tudhattam, hogy valóban mindent elérek, amit terveztem és ezt, a mi szerelmünket, a koronának szántam, a diadal betetőzésének. Hát miért nem részegülsz meg te is? Mit kérhetsz még? Mi jöhet több, szebb? Nézd, a kandallóban még ott hamvadnak az új levelek, a nekem kínált szerelmek. Nem koldusként, hanem fejedelemként jövök hozzád. Ezernyi szíven és vágyon átgázolva. A siker csúcán, át sem tekinthető, mérhetetlen vágyon és hatalom uraként kérem a szerelmedet. Értsd meg, Friderika. Én adom az emberiségnek az új szépséget, én támasztom fel a szerelmet sohasem remélt magasságokig. Nézz körül, olvasd a lapokat! Minden munka megállt, mint milliárd kis katlanból tör az évszázadon keresztül fegyelemmel, álszeméremmel, fásult belenyugvással visszafojtott tűz. Én gyújtottam fel, én szabadítottam fel a szerelmet. Nézd, hogy ujjongtak fel a világ emberei, micsoda kavardása a forrongó új világnak! Ki volna hát hozzád méltóbb, mint én, melyik szerelem lehet izzóbb és csodálatosabb, mint az, amely érted tette ezt a csodát?

Friderika kábultan hátrált.

- Igen, nagy vagy és félelmetes, Sawaky! - rebegte.

- Még nem, csak a szerelmed tehet azzá. Szeress... akarom!

Friderika megrázkódott. Mintha fagyos lehelettől didergett volna meg a teste.

- A világ minden asszonya a tied, Sawaky. Irgalmazz nekem. Beteg vagyok... beszámíthatatlan... az évek, az öt hosszú esztendő felégette a vágyaimat, megölte a képzeletemet. Én nem tudok szeretni!

- Nem igaz... a szemembe nézz!

Kemény, kegyetlen kézzel megragadta Friderika csuklóját és kényszerítette, hogy szembe forduljon vele. Akkor azután gyűlölettel, minden szót külön az arcába égetve, lihegte:

- Tudom jól, hogy hazudsz. Olvastam a naplódát. Hiszen szándékosan hagytad az asztalodon néhány hónap előtt. Az Adlonban történt... jól tudod. Megirtad világosan, mást szeretsz! Szerelmes vagy! Tagadod?

Friderika lehajtotta a fejét.

- Nem tagadom! - mormolta alig hallhatóan.

Sawaky megtántorodott. Keze előre lendült, mintha le akarna sujtani.

- Ki az? - ordította. - A nevét? Ki lehet, aki velem szembe mer szállani. Eltaposom a nyomorultat! Mikor láttad, beszélj!

- Nem találkoztam vele!

- Nem tudok hinni neked. De vigyázz, Friderika. Lesben állok. Találkozni fogok vele. És visszaveszlek. Örület!... Mi visz hozzá? Micsoda rögeszme, dac? De még nem ismeresz! Kényszeríteni foglak és megtörlek!...

Friderika arcán végtelen megvetés suhant át.

- Ázsiai barbár! Veréssel, erőszakkal akarsz szerelmet csikarni?

Sawaky gunyosan nevetett.

- Oh, csak nevezd barbárnak. Ez erőt jelent. Félelmetes, nagy erőt. Majd még megismered!

A hangja különös, rejtélyes volt. Friderika megborzadt.

- Váljunk el békességgel, Sawaky!

- Soha, Friderika, soha!

- Nem maradok veled. Nem akarok... nem bírom tovább ezt a rettentő életet!

- Nem mehetsz. Nem engedlek. Ha megszöknél, erőszakkal hozatlak vissza. Minden hatalom rendelkezésemre áll. A kormánynak száz milliárdos érdekei fűződnek munkámhoz. Az egész emberiség fel van zaklatva. Milliók követelik a munka megkezdését. És én azt mondom: csak veled! Elém hoznak, visszacipelnek, vagy megölnék! Nem szökhetsz meg, Friderika!

A leány elsápadt.

- Irtózatos vagy! - suttogta elszörnyedve.

A pamlagra rogyott s a szeméből sűrűn patakzott a könny. Sawaky ridegen mérte végig:

- Engem nem hatnak meg a könnyek. Semmiféle érzelgősség nem győzheti le szerelmem erejét. Még mindig nem nyíltak ki a szemeid. Még mindig nem tudod, hogy ki vagyok. Talán nemsokára. Néhány hét múlva. Ha királyi palotába vonulunk és részese leszel annak a mérhetetlen sikernek és dicsőségnek, amely körülvesz. Nem lehetsz olyan vak és háládatlan, hogy mindezért jóssággal ne fizess. Ha uralkodóként állok majd melletted és összehasonlíthatsz azzal a másik ismeretlennel, akkor belátod tévedésedet. Észreveszed különbségem voltomat és... szeretni fogsz! Emlékezz a szavaimra... szeretni fogsz!

Lassu léptekkel elhagyta a szalont, alakja mint egy nagy, nyomasztó árnyék tűnt el az ajtó mögött. S utána csend, kinos, fenyegető, fullasztó csend támadt. Friderika tikkadtan, arcán keserű mosollyal ült a félhomályban. Ezt jelenti hát a szépség, hatalom, világhír és gazdagság teljessége? Soha nem lehet boldog? Örökké kísérteni fogják a múlt gyötrő gnómjai, nem maradnak el tőle még most sem? A teste megszépült, szürke kis udvari szobája helyett fejedelmi palotában fog lakni, filléres gondoktól nyöszörgő emberek helyett fejedelmek hódolata veszi körül, de a lelke és szerelmes, ostoba leányszive... azok nem változtak. Mit ér akkor hát minden egyéb, ha éppen legforróbb életörömét dermesztik meg?

Battenberg Fritz! E tébolyult napokban többször találkoztak. Battenberg pillantása ilyenkor csodálattal, alázattal és elragadtatással pihent meg rajta. A nő értette ezt a beszédet. Érezte, mint vált Battenberg gyanakvása, melyet első találkozásukkor táplált, bámulattá és ájult hódolattá. Most már ő volt az, aki nem mert hinni szerencséjében és félt, rettegett, hogy Friderikát elveszítheti. De nem beszélhettek erről. Sohasem voltak egyedül. Miniszterek, nagykövetek, külföldi diplomaták társaságában tanácskoztak, jegyzőkönyveztek egyezményekről, rendeletekről, szanatóriumokról. Számokat mondtak, statisztikát készítettek, kerületekre osztották az országot, részvénytársasági térképet készítettek Európáról, pontosan megjelölve a helyeket, ahol a Sawaky-féle szépítőintézeteket felállítják. És tudtak minderről beszélni, közönyt tettetni. De néha találkozott a tekintetük és ilyenkor tudták, hogy nekik meg más elintézni, megtanácskozni valójuk is van. De hát mikor találkozhatnak végre? Még ha megszűnne is az első napok kaosza, Sawaky bizonyára éberén fogja őrizni minden lépését. Ha megszökne? Titokban értesitené Battenberget, hogy hol várja?

Friderika lemondóan legyintett. Ugyan hová bujhatna el ő, akit a karonülő kisgyermek is ismernek már mindenütt közölt fényképei alapján. Talán Afrika vagy Brazília őserdejében bujdosson el? Oh, hiszen oda Battenberg nem is követné. A férfi szerelmében a hiuság döntő szerepet játszik és az őserdőben, a hir, irigység, hatalom nimbuszától megfosztottan, ki tudja,

hatna-e még Battenbergre? A szerelem a képzelet dus tárát gyújtja fel és Battenberg a kettőjük szerelmét bizonyára úgy képzele, hogy az betetőzése karrierjének és megvalósítja a hatalommal és sikerrel kapcsolatos minden becsvágyát.

Friderika vállat vont. És ha így is lenne! Hát neki vajjon csak a szerelem az egyetlen célja? Nem bujkál-e mögötte a kegyetlen öröm: győzni Lottén és minden diadalmas, az élet felszínén csillogó asszonytársán! Ez is karrier. Asszonyi diadal. Mindennél többet érő. Battenberg képzeletét és becsvágyát más célok izgatják. De mindkettőjük sikerének alapja, feltétele és megkoronázása: a szerelmük.

Belecsodálkozott a homályos szalonba. Mennyi furcsa árnyék, sejtelmes forma, remegő halvány szín. A képkeretek tompa aranya, a kárpit rózsás brokátja s a függöny bibora, amely most feketének látszott. Nem mert lámpát gyújtani. Valami félelmetes és kísérteties volt a csendben és homályban, melyet nem mert megzavarni. Vajjon mit csinálhat most Sawaky? Lefeküdt és ébren virrasztva töri fejét, hogyan álljon bosszut? És ő... mint egy nagy fehér krizantém a sötétben, fehérén vár valamire. Lelke különös nyugtalansággal telt meg. Idegei remegnek a feszült várakozásban. Valami történni fog. És hirtelen halkan felsikoltott. Felugrott, minden izében remegve, tébolyult rémülettel. Vele szemközt megmozdult a függöny. És egy férfi lépett ki.

- Betörő! Gyilkos! Sawaky! - villant át Friderika agyán, de nem jött ki hang a torkán. Mintha bűvölet szegelte volna a padlóhoz, védekezésre képtelenül várta, hogy mi történik? A férfi zajtalanul siklott feléje. Most az ablakon beszűrődő fénysugárba került és Friderika felismerte. Battenberg volt!

A meglepetés, öröm, izgalom vérhulláma szökött fel Friderika szívéből. Nem értette, hogyan történt ez a csoda, de nem is ért rá ezen gondolkodni. Ösztöne megsugta, hogy mindenekelőtt biztonságukról kell gondoskodni. Sawaky minden pillanatban meglepheti őket itt. Ujját ajkához emelve csendet intett, azután megfogta a férfi kezét és lábujjhegyen, szorongó óvatossággal vonta maga után a puha, hangfogó szőnyeggel borított szalonon keresztül. Két másik szobán mentek át, a sötétben tapogatódzva, némán, mint a halálos veszély elől menekülők. Akkor Friderika szobájába értek. A leány bezárta maga mögött az ajtót, fülét még a kulcslyukra tapasztva hallgatódzott. Azután megfordult és magánkívül, egész testében remegve kérdezte:

- Hogyan került ide? Hogyan merészelte ezt? Tudja, hogy az életével játszik?

- Tudom, hallottam, amit az előbb beszélgettek!

- Hallgatódzott? Azért rejtőzött el, mert politikai titkokat akart kikémlelni?

- Azért maradtam itt... mert szeretem! Amikor lekisértém a minisztert, az autóban felkiáltottam, hogy vissza kell jönnöm, mert itt felejtettem egy fontos iratot. Tudtam, hogy a miniszter siet, nem várhatja meg, amíg visszajövök. Megállapodtunk, hogy én egy másik autón megyek vissza a városba. Így azután visszafordultam. Ismertem már itt a járást. Tudtam, hogy a portáson kívül mással nem találkozom. Így is volt. A portás tisztelgett és én feljöttem a lépcsőkön. Sawaky és ön a laboratóriumban voltak. Feltűnés nélkül, észrevétlenül lopózkodtam be a szalonba. És azután elrejtőzve vártam... magára! Találkoznunk kellett végre, hogy megmondjam... szeretem!

Friderika mintha sulyos álomból ébredt volna. Csilingelő örömharangok ébresztették életre, a feltámadás, szerelem hajnala virradt. S a férfi szerelmes ostromlással sugta az édes szavakat.

- Ugy-e, engem vártál, én vagyok a férfi, akit szeretsz? Hiszen magad mondtad ezt, mikor először találkoztunk. Rám gondoltál az előbb, mikor Sawaky a titokért ostromolt. Látod, én is szeretlek, eljöttem érted... semmivel sem törődöm... mint egy diák, szédülten, imádva, csak a szerelmedet kérem!

Friderika felkacagott boldogságában. Ez volt a nagy, győzelmes pillanat. De már annyit szenvedett életében. A fakó nyomorúsággal, inséggel, gyűlölettel és megaláztatással eltelt mult sokkal mélyebben ágyazódott idegeibe, semhogy egyszerre gondtalan boldogságba fordulhatott volna. A férfi érezte, hogy nagy felujjongása elhalkult és aggódva kérdezte:

- Mi bánt? Miért szomorodtál el?

- Sok minden jutott eszembe, Fritz... oh, hiszen olyan sokáig vártam erre a percre, amikor majd így... először szólítalak a keresztneveden! Látod, bevallom: szeretlek!

- Drága!...

- Nem... nem, Fritz... nem szabad hozzám nyulnod. Ül le, kérlek és bocsásd el a kezemet! Beszelnünk kell... okosan és józanul!

- Most, ebben a gyönyörű órában... most is a józanságot keresed! Te, az asszony? Miért akarsz bölcsőbb, megfontoltabb lenni, mint én, a férfi, aki, látod, minden megfontolás nélkül áldozok mindent érted?

- Nekem sokkal szentebb és nagyobb öröm ez a perc, mint neked! De félek, nem merek hinni...

- Nem mersz hinni? Miben?

- Bocsáss meg, Fritz... talán igazságtalan vagyok, de esküszöm, nem akarlak megbántani!

A férfi növekvő nyugtalansággal figyelt fel.

- Miért mondod ezt, kedves?

- Én olyan messziről jövök és annyit szenvedtem. Ne csodáld, hogy nem tudok egyszerre hinni a csodákban! Nem ismerlek, Fritz. Nem tudom, hogy valóban engem szeretsz-e, vagy az a fény kábitott csak el, amely körülöttem felragyogott. Ne szólj... ne haragudj... esküszöm, nem akarlak bántani. De idő kell ahhoz, hogy elűzzem magamtól a mult minden árnyékát és csak a napsugarat fogadjam be! Gondolj arra... bujdosunk, rejtőzünk, mint az üldözöttek, vagy a bűnösök. Nekem le kell számolnom Sawakyval. Tisztáznunk kell a helyzetet. Nem akarok titokban találkozni, mint a találkára siető polgárasszonyok. Ez megaláz és méltatlanná tesz. Szabadon, aggodalmak nélkül akarok a tied lenni. Megérted ezt? Így képzeltem el, ezen nem szabad változtatnunk.

Ebben a pillanatban hirtelen felgyulladt a szobában lógó csillár. Egy láthatatlan kéz csavarta fel a kontaktust. És a fal egyik oldala megnyílt. A hirtelen támadt fényességben élesen látszott a tapétaajtó. És az ajtóban, szemében ádáz dühvel, halálsápadtan Sawaky állt.

- Bocsánat, - mondotta alázatosan meghajolva - nem tudtam, hogy excellenciád még itt tartózkodik!

Battenberg, aki revolveréhez nyult és önkénytelenül Friderika elé állt, már visszanyerte hidegvérét:

- Rendelkezésére állok, uram! - mondotta.

- Nem tudom, miben óhajt rendelkezésemre állni? Hiszen a tanácskozásokat, tudtommal ma már befejeztük. Talán a miniszter ur küldte vissza excellenciádat? Vagy asszisztensnőmmel vannak titkos megbeszélőnivalói? Ezt csodálnám és kénytelen lennék ellenséges lépésnek tekinteni!

Friderika, aki eddig a borzalomtól megbénítva állt, most hirtelen és határozott mozdulattal előre lépett.

- Minek ez a komédia, Sawaky? Nagyon jól tudod, hogy miről van szó!
- Valóban? Ugyan miről?
- Nagyon jól tudod, hogy nem politikáról és nem találmányról beszélgettünk...
- Ebben a házban, amely most az enyém, senki sem léphet be engedelmem nélkül és senki sem beszélhet veled, aki tolvajként lopózik ide!
- Uram!

Battenberg remegve, magánkívül tett egy lépést Sawaky felé, aki gyilkos dühvel mérte végig és gunyos mozdulattal állította meg.

- Türelem, báró ur! Én orvos vagyok. A tört és a kést csak a laboratóriumban szoktam kezelni. Az ellenségeimen másképpen is tudok bosszút állani. Ön holnap távozni fog hivatalából, Battenberg báró. El fogja hagyni Németországot. Így akarom és ön jól tudja, hogy így is lesz.
- Battenberg megsemmisülten állt.
- Elvesztem! - mormogta.

De ekkor egy kézszorítást érzett és Friderika meleg, különös tekintete érintette.

- Távozzék, báró ur! - kérte Friderika.
- És... mi lesz önnel?... - dadogta Battenberg.
- Azt hiszem, sokkal helyesebb lenne, ha a báró ur csak magával törődne! - mondotta Sawaky.

Battenberg kitántorgott az ajtón. Reszketett, mint a hideglelés. Sawaky és Friderika magukra maradtak.

- Tehát ő az! - sziszegte Sawaky.
- Igen. Ő az. Battenberg Fritz báró!

Friderika keményen, hangjában különös elszántsággal mondta e szavakat.

Sawaky meglepetten nézett rá.

- Micsoda dac, - mondotta ingerülten - mennyi hetyke öntudat. De majd megismered erőmet is!
- Gyáva, férfiatlan dolog érzéseket zsarolni!
- Puffogó frázisok. A gyöngé szaval. Az erős cselekszik.

Friderika felkapta fejét, a szemében félelmetes tűz égett.

- És ha azt mondom, hogy erősebb vagyok nálad és megtiltom, hogy Battenberg bárónak a legkisebb kellemetlenséget is okozd...
- Megtiltod? - hökkent vissza meglepetten és gunyos csodálkozással Sawaky. - Ugyan? És honnan, miből veszed ezt a nagy fölényt?

És ekkor Friderika egészen közel hajolt Sawakyhoz és egy szót sugott a fülébe. Egy rettenetes szót, amelytől annak arca fakószürke lett, megtántorodott, néhány pillanatig némán kapkodott levegő után s azután vad mozdulattal feltépte az ajtót és kirohant a szobából.

12.

Mint mikor a süllyedő hajó utasai egymást taposva, gyilkolva törnek a mentőcsónakok felé és elfelejtenek udvariasságot, kulturát, olyan vad rohammal indult a szépülni vágyó ember-milliók csapata az első szanatóriumok ellen, melyek megkezdték működésüket. Féktelen türelmetlenség, mohó önzés korbácsolta az emberhordákat és mindenfelől sulyos zavargások, véres rombolások hire érkezett. A férfiak arra hivatkoztak, hogy ők dolgoznak, termelnek, első sorban tehát az ő megfiatalításukat követeli az állami érdek. A csunya nők viszont deputációk és kérvények tömegét zuditották a kormányra, melyekben kifejtették, hogy számukra létkérdés a megszépülés, mert csak ha megszépülnek, tudnak elhelyezkedni, férjhez menni, boldogulni. Az idegek a pattanásig feszültek és ha egy férfi, meg egy nő egymással találkoztak, ugy két percen belül feltétlen összevesztek.

- Most végre kibujik a szeg a zsákból! - mondotta a hölgy. - Ime teljes nagyságában a férfiúi nyers, erőszakos önzés és hiúság. Bókokkal halmoznak el bennünket, az önfeláldozó és udvarias lovag mezében tetszelegnek, de abban a pillanatban, amikor komoly áldozatot kellene hozniok, amikor a legkisebb hátrányt is jelenti az udvariaskodás, kiméletlenül és brutálisan taposnak keresztül a nőkön! Oh, mennyit hencegetek, mennyire dicsekedtek azzal, hogy a férfinél nem fontos a szépség, hogy a szellem és erő, a munka és szorgalom adják meg értékét. És mennyit gunyoltak bennünket gyarló, hiu nőket! Most azután nem lehet folytatni a kétszínű játékot. Kiderült, hogy a férfiak sokkal hiubbak, kétszínűbbek, mint mi!

- Bocsánat, asszonyom, - válaszolta ilyenkor az ur - az erő és egészség nem lehet a nők monopóliuma. Mi tartjuk el önöket, az önök érdeke, hogy minél tovább tartson munkaképességünk. A nők, ha megfiatalítják és megszépítik őket, legfeljebb kiegészítik szerelmi kalandjaik sorozatát még néhány izgalmas regény-fejezettel. Mi ellenben a munka, fejlődés, kultura érdekében kívánjuk az elsőbbséget!

A hölgy felháborodott.

- Micsoda zagyva beszéd ez, uram? Hát a nők között nincsenek százezrével kenyérkeresők? Hát az asszonyok és lányok nem éppen úgy részesei a kulturának és a társadalom gépezetének, mint a férfiak?

És a hölgy feldulva elrohant a feminista egyesületbe, a férfi pedig a klubjába. És mind a két helyen heves beszédek hangzottak el és az utcákon zajongva, tüntetve vonultak fel az ellenséges csoportok. Minden család egy-egy kis forradalmi fészek volt. Férj és feleség gyűlölték egymást. A legszebb harmóniák felbomlottak, mert nem tudták eldönteni, hogy a férfiaknak vagy a nőknek van-e elsőbbségi joguk a megszépüléshez? Mint egy modern gigantikus Lisistrata komédiában, a nők harcot hirdettek a férfiak ellen. A bíróságok zsufolva voltak válóperekkel s a házasságkötések száma ijesztően csökkent. De nemcsak a férfi és női tábor állt ádáz ellenségként egymással szemben, hanem a nők és férfiak egymással is éles harcokat folytattak az elsőbbség kérdésében.

Bittner Borbála, akit három heti fogság után szabadlábra engedtek Tannenburg Krisztina megveretése után, sürgős ülésre hívta össze a Művelt Nők Klubját. Általában, ezekben az izzó időkben mindennap legalább ezer ülést tartottak Európa különböző városaiban a férfi- és nőegyesületek. Politika, művészet, ipar és kereskedelem mind háttérbe szorultak az egyetlen és mindent lehengető nagy aktualitás mellett: hogyan kell megoldani a megszépülés kérdését a gyakorlatban?

- Bajtársnők! - kezdte Bittner Borbála a beszédét - a legfelháborítóbb jelenségnek vagyunk nap-nap után a tanui!

- Ugy van! - dörögték a hölgyek, akik ugyan még nem tudták, hogy miről lesz szó, de tisztában voltak azzal, hogy a felháborodásra bőven akad okuk.

- Természetesen a Sawaky-ügyről van szó. Valóban legfőbb ideje, hogy valami rendet teremtsenek ebben a káoszban, amely a kulturemberiség szégyenévé kezd lenni!

- Igaz! Helyes! - kiáltották fokozódó izgalommal a hölgyek.

- A férfiak váratlan és gonosz orvtámadása megbotránkozással tölti el a világ minden asszonyát és leányát. Fájdalom, a hatalom az ő kezükben van, ők hozzák a törvényeket, övék a fegyveres erő és joggal félhetünk attól, hogy bennünket, nőket, sikerül majd egészen háttérbe szorítani. Mégis hinnünk kell abban, hogy még ebben a világfelfordulásban is megmaradt a lelkiismeretnek legalább némi csökevénye az emberiségben és mi ehhez kiáltjuk jogos kívánságunkat:

„Mondják ki törvényhozási uton, hogy a megszüpítésnél legelső sorban a harmincadik évüket betöltött hajadon leányok jönnek tekintetbe...”

Viharos helyeslés, tomboló taps követte a szavakat. Rosner Isabella sirva fakadt izgalmában, Wallendorf Lidia idegrohamot kapott és ez átragadt a többiekre is. Mint egy középkori vitustáncos csoport, örvongtek, kiabáltak, rikácsoltak. Percekig tartott, míg végre nagynehezen elült a láрма.

- Végre is - folytatta Bittner Borbála - a fiatalabb leánygeneráció ráér még várni. Gondolják meg, hogy az ő várakozásuk sokkal könnyebb és kevésbé szenvedéssel telített lesz, mint a mienk, mert hiszen ők biztosan tudják, hogy sorsuk meg fog változni. De mi a poklok minden kinját szenvedtük át és e szenvedésekkel megváltottuk az elsőbbséghez való jogot. Indítványozom tehát, hogy sürgősen adjuk át a kormánynak ezt a kívánságunkat tartalmazó kérvényünket. És ugyanakkor letelepszünk a parlament lépcsőire és éhségstrájkba kezdünk. Addig nem megyünk el és nem eszünk egy falatot, amíg kérésünket nem teljesítik!

Ennek a temperamentumos javaslatnak igen különös következményei lettek. Másnap egész Berlin a parlament lépcsőjére heveredő száz idős lányon mulatott. A rendőrség természetesen erőszakkal elhurcolta őket és mert kijelentették, hogy egy falatot sem esznek, kórházba vitték őket, ahol mesterséges táplálkozással gyötörték a boldogtalanokat. Ám ez a példa ragadós volt és másnap már az ötvenévesek klubja kezdett éhségstrájkba, mert ők is így akarták a kormány határozatát kicsikarni. Az általános káoszt feltétlenül meg kellett oldani. Az egyes országok képviselői sürgős tanácskozásra jöttek össze Bernben, ahol idegtépő, filmregényekbe illő jelenetek játszódtak le. A legagyafurtabb uton-módon igyekeztek ugyanis megkörményezni, megvesztegetni az egyes állami kiküldötteket. Hasztalan vette mindegyiket valóságos testőrség körül és hiába zárták el a kongresszus tagjait szigorubban a külvilágtól, mint a pápát választó biborosokat. Az inasról, aki kiszolgálta őket, a szobalányról, aki szobájukat takarította, kiderült, hogy mindegyik valamelyik érdekeltség szolgálatában áll. Berlin megtelt kalandornőkkel és politikai ügynökökkel. Pénzt, szerelmet, fényes állást és jövőt kínáltak az érdekeltek egy-egy kedvező szavazatért. A világ minden lapjának riportere a városban tartózkodott és a kongresszus palotájából rádión röpitették szét a híreket. Minthogy a tanácskozások titkosak voltak, a hirlapírók mesterséges szenzációkat találtak ki, pletykákat továbbítottak, melyeknek ugyanakkor a cáfolatát is közölték. A zürzavar, fejetlenség, izgalom tetőfokára hágott. Két heti, végtelennek látszó, rövid megszakítással éjjel-nappal tartó tárgyalás után a kongresszus végre meghozta határozatát. A nagyterem ajtóit kinyitották és a hirlapírókat, valamint néhány politikai előkelőséget bebocsájtották. Mikor az elnök felállt, feszült, megdöbbszent csend támadt, amilyenvel sorsdöntő perceket szoktak várni.

Az ünnepélyes bevezető szavak után az elnök a lényegre tért.

- A kongresszus - mondotta - tisztában van azzal, hogy minden kívánságot komoly és meg-szívelendő érvek támogatnak és éppen ezért soha döntés nem volt még nehezebb, mint amelyet most kellett hoznunk. Mégis, tekintetbevéve úgy a gyakorlati, mint a méltányossági szempontokat, a döntést akként hoztuk meg, hogy elsősorban az idős férfiakat és nőket bocsájtjuk a Sawaky-féle szanatóriumokba. Ezután a kétségtelenül csunya nők következnek. És csak legvégül kerülhet a sor az egészen fiatal korosztályra és azokra, akik ugyan szépek, de szépségüket bizonyos tekintetben tökéletesíteni óhajtják. Minthogy az új szanatóriumok egyre gyorsabb tempóban épülnek és a szakorvosok számát rövidesen ötvenezerre sikerül felemelnünk, a statisztikai számítás szerint két éven belül mindenkire sor kerül. Hiszen ne felejtjük el, hogy igen sok olyan szép férfi és nő van, akiknek a Sawaky-féle gyógykezelésre egyáltalában nincsen szükségük, továbbá a földművelők, bányászok, általában az őstermelők között nagy számmal lesznek olyanok, akiket ez a dolog egyáltalában nem érdekel. A tulajdonképpen nagy tömeget a városi lakosság szolgáltatja. A kongresszus egyuttal kimondotta, hogy a kezelési díjak az állami adók arányában állapíttatnak meg. Akik vagyontalan-ságuk miatt adót nem fizetnek, a kezelésben is ingyenesen részesülnek...

Ez a határozat általános felháborodást és elégedetlenséget keltett. Minden szakértő megjegyezte, hogy a kongresszus okoskodása téves, mert csakis valamennyi orvos bekapcsolása esetén lehet a jelentkezők százmillióit két éven belül kiszolgálni. A felzudulás olyan viharos volt és a zavargások olyan nagy mérveket öltöttek, hogy a határozatot módosítani kellett. Kimondottak, hogy minden ország orvosi állományának kétharmada foglalkozhatik a Sawaky-féle eljárás alkalmazásával. A már kitanított tizezer orvos kötelessége a szükséges tanfolyamokat az utólag ugyancsak sorsolás útján kijelölt kartársak számára megtartani. Valamennyi luxus szanatórium és hidegvizgyógyintézet állami tulajdonba megy át és az állam a Sawaky féle szanatórium részvénytársaság céljaira bocsájtja azokat. Ez a határozat azonnal életbe is lépett.

Igy kapta meg miss Margaret egy augusztusi reggelen a hivatalos értesítést, hogy szépiészeti intézetét az állam kisajátította. Ugyanakkor Lotténak pecsétetes levelet kézbesítettek, melyben tudatták, hogy felvétetett az orvosok közé, akik a Sawaky-féle gyógymóddal foglalkozhatnak. Felhívták egyuttal, hogy szakkiképzése miatt haladéktalanul jelentkezzenek a dr. Hittler Henrik vezetése alatt álló tanfolyamon.

Lotte még aznap délelőtt tisztelgő látogatást tett Hittlernél, aki igen szívélyesen fogadta. Boncz ezalatt türelmetlenül várta az utcán, mert megbeszélték, hogy ezt a szabadnapot egy kis szórakozással töltik el. Boncz, akit az áruházak tanulmányozására küldtek szülei Berlinbe, titokban riportokat küldött a pesti lapoknak, a berlini eseményekről. Néhány tudósítása már meg is jelent és Boncz örömtől sugárzó arccal rontott be egy reggel Lottéhoz.

- Ide nézzon, olvassa! Elhiszi most már, hogy szeretem?!

Egy pesti ujságot nyomott Lotte kezébe, aki azonban kijelentette, hogy sajnálja, de egy szót sem ért magyarul. Boncz észbe kapott. Persze, erről egészen megfedekezett. De nem jött zavarba. Rámutatott egy vastag betűkkel nyomtatott névre:

- De ezt csak el tudja olvasni? Ezt a nevet remélhetőleg ismeri?

Hát azt csakugyan ismerte Lotte. Hogyne, hiszen az övé. Dr. Kaiser Lotte.

Ijedten kérdezte Boncztól:

- Az Isten szerelméért, mi áll itt rólam?

- A legragyogóbb dolog. Hogy Berlin legnagyobb szépitő intézetének orvos-kisasszonya kételkedéssel fogadja a Sawaky-féle szépitő eljárást és a minisztériumban máris élénken foglalkoznak a különvéleménnyel, melyet orvosprofesszorokkal vizsgáltatnak felül.

- De hiszen ebből egy szó sem igaz!

- Nem baj. De szenzációs. Látja, főhelyen, nagy betűkkel közölték. Ezt a hirt legalább husz más lap is átveszi. Onnan kikerül a külföldre. Holnap már benne lesz a nagy angol és francia lapokban is: Budapesti forrásból vesszük a következő érdekes hirt: Kaiser Lotte berlini orvoskisasszony kimutatta a Sawaky-találmány súlyos tévedéseit. A berlini lapok titkolni próbálják a pikáns hirt, nyilván azért, mert hiszen a dolgot ők kürtölték világgá és onnan indult el a világot felforgató lázhullám. Gróf Tannenburg kisasszony állítólagos megszépítése körül igen rejtélyes bonyodalmak merültek fel, valami nincsen rendjén. Erre vall az is, hogy nevezett hölgy már hosszabb idő óta seholy sem mutatkozik!

Lotte rémülten csapta össze kezét:

- Ez örülség, Boncz. A legsúlyosabb kellemetlenségeim támadhatnak belőle.

- Ugyan micsoda? Először is eddig még nem sorozták be a szépítő szanatórium orvosai közé. Másodszor mindenért én vagyok felelős, aki aláírtam a nevemet. És hát egy szemernyi igazság mégis van a dologban. Ha nem több, hát annyi hogy fanatikusan gyűlöli Sawakyt és Müller Friderikát. Hát hadd okozzunk nekik néhány kellemetlen percet. Azonkívül sohasem árt, ha egy ilyen nagy tözsdei manőverrel, mint amilyenné a szépítő eljárás nőtte ki magát, egy kis kontremint mozgatunk meg.

- Nem... nem! Még ma felmegyek a minisztériumba és bejelentem, hogy én soha senkinek ilyen nyilatkozatot nem tettem. És maga azonnal írásban jelenti ki, hogy az interjut tévedésből írta meg.

- Rendben van, Lotte. Én akár mártírhálált is halok maga miatt. De azért egy jó szót mégis csak megérdemelnék, amiért világhírűvé tettem a nevét!

Lotte ellágyulva, némi meghatottsággal szorította meg András kezét.

- Hiszen tudja, hogy jó barátomnak tartom. De ilyen bolondságot ne tegyen többé.

De Lotte mégsem ment a minisztériumba. Megkapta kinevezését és előbb Hittlerrel akart beszélni. Egyébként is telefonon való tudakozódásra azt felelték, hogy báró Battenberg napok óta senkit sem fogad és csak nagyon ritkán tartózkodik hivatalában. Hittler nagyon barátságosan fogadta kolleganőjét és Lotte jókedvűen tért vissza Bonczhoz.

Találomra bolyongtak a pompás napsütésben és nevettek a kereskedők élelmességét, akik hatalmas táblákat tettek a kirakatba helyezett divatcikkék és ékszerek mellé: Nem kell bevárnia a Sawaky-kurát. Anélkül is megszépül, ha francia modelljeimet hordja!

Egy öreg virágárusnő előtt megálltak, András rózsákat vásárolt a fogatlan, piszkos, legalább hatvanesztendős, elhízott, rettentően csunya asszonytól.

- No, néni, - kérdezte tőle - mit fog tenni, ha majd megfiatalítják?

- Táncosnőnek megyek, kezit csókolom, nagyságos ur. Mert nem akarom, hogy mire megöregszem, megint az utcára kerüljek. Ezelőtt ugyanis mosónő voltam. Nem is gyűjtöttem semmit. De most már több eszem lesz!

Nevetve mentek tovább.

- Remek, - jegyezte meg András. - hatvanéves ifju táncosnők fogják szórakoztatni a megfiatalított öreg urakat.

Egy leánynevelő intézet növendékei jöttek velük szemben. Nyurga, vérszegény, kamasz lányok, akik viháncolva sugtak össze minden pillanatban. Kisérőjük egy szemüveges, szikár vénkisasszony megbotráncozva utasította őket minduntalan rendre. Egy utcai trafik mellett

haladtak el, melynek ablakában számtalan röpirat tarkállott: Mit várhatunk a Sawaky-módszertől? Milyen lesz a megszépített emberiség? Pontos adatok Sawaky eddigi működéséről.

A pápaszemes professzornő észrevétlenül elmaradt növendékeitől és gyorsan megvásárolt két röpiratot és egy filmlapot s azokat lázas, izgatott mozdulattal süllyesztette táskájába. De bármilyen ravasz is volt, szemfüles növendékei észrevették és Lotte meg András jól hallották, amint nevetőgörcsök között mondták egymásnak: Szerafin filmszínész nő lesz a Sawaky-kura után!

Egy vendéglőbe tértek be. Találomra botlottak be, mert éppen megéheztek és a vakító fehér abroszok, az asztalokra rakott gyümölcs-piramisok, a kristály-poharak, gyengéd virágcsokrok, a topáz és rubin színekben csillogó borospalackok étvágygerjesztően hívogatták őket.

Előételnek fogast rendeltek és az első palack bor után Andrást édes szédület fogta el.

- Gondolt-e arra, Lotte, hogy maga most új életet fog osztogatni az embereknek? Milyen nagyszerű lenne, ha maga is eldobná a régit, minden bántó, szenvedést okozó emlékével... és nekem adná az ujat!

Lotte arca elborult.

- Ne beszéljünk most erről, András. Ugy örülök, hogy néhány percre megfeledkeztem arról a sok szörnyüsről, amely mostanában rám szakadt.

- De hát mire jó ez? Ígyék, Lotte... nézze a borospoharán keresztül a napsugarat és gondoljon arra, hogy ebbe a borba is a tűz, a fiatalság van zárva. Milyen nagyszerűen süt a nap, az élet sohasem volt zengőbb és szebb, mint ma. És milyen nagyszerű, hogy nem kell többé reszketve gondolnunk az elmúlásra. Urai lettünk a nagy titoknak. Mindenki bőven kiveszi ezentul a részét az ifjúságból és szépségből! Nemcsak nézői, hanem biztos részesei leszünk a nagyszerű, világot éltető és megújító erőknél. Nem érzük be morzsákkal, melyeket a véletlen szabott többé-kevésbé fukar adagokra, hanem komolyan és bőségesen lakmározunk az Élet asztalán. Oh, milyen nagyon, mámorosan szerelmes vagyok. Mennyire szeretem magát, Lotte. Hol találhat az enyémnél vidámabb, őszintébb szerelmet? Hogy is ülhet mellettem ilyen komolyan? Mért nem kacag, miért nem csókol meg?

- Itt? Ennyi ember szemeláttára? - mosolygott Lotte András hevületén.

- Mi szégyelni való lenne abban? Van-e valami, ami szebben illeszkedhetne ebbe a nagyszerű nyári napsütésbe, mint egy csók? Én úgy szeretném belekiáltani a boldogságomat az egész világba. Tudja, Lotte, de ne nevéssen ki, már gondoltam arra, hogy tulajdonképpen költőnek születtem. Mit gondol, ne próbáljak verseket írni?

- Nem, András. Sokkal szebb, ha érzi, mintha írja a költeményeket.

- Lotte, néhány hónap óta az egész világ megbolondult. Miért lennék hát éppen én kivétel? Olyan szerelmes vagyok, hogy majdnem kiszakad a szívem. Szeressen engem. Kiváncsonom tőlem valamit. Hogy megöljem Sawakyt. Vagy hogy megskolpoljam Battenberget. Vagy gunyos cikket irjak Müller Friderikáról! Olyan szép az élet és én éppen ma kaptam megint ezer márkát hazulról. Képzelve, a „Börsenblatt”-ból kiírtam Karl Kappeler egyik közgazdasági cikkét és levél alakjában beküldtem édesatyámnak. Azóta engem tart Közép-Európa legképzettebb kereskedőjének. Duplájára emelte fel a zsebpénzemet és azt írta, hogy csak így folytassam tovább is. És én csakugyan így fogom folytatni. Már kivágtam a „Morgenpost”-ból a selyemgyártásra és kivitelre vonatkozó nagyobb tanulmányt. Most azt fogom beküldeni jó atyámnak. A jövő héten statisztikai táblázatokot fogok levelemhez mellékelni. Apám sirni fog örömeiben. De ez mind nem ér semmit. Nekem egy célom van. Nyíltan, bátran, őszintén...

András nem fejezte be mondatát. Hirtelen és meglepetésszerűen Lottéhez hajolt, magához ölelte és mielőtt a meglepett és megrémült doktorkisasszony védekezésre gondolhatott volna, szájoncsókolta.

Lotte biborpirosan, felháborodva ugrott fel.

- Ez szemtelenség! Soha többé nem akarom látni!

El akart rohanni, de amikor megfordult, hirtelen elsápadt, visszahökkent és a helyére roskadt.

A vendéglő ajtaján egy férfi és egy nő léptek be. Lotte első pillantásra felismerte őket. Battenberg Fritz és Müller Friderika. Hidegen, gőgös előkelőséggel álltak meg. A főpincér mély bókkal sietett eléjük.

- A jobboldali hármast fülkét rezerváltam excellenciádnak!

Battenberg biccentett és, anélkül, hogy egy pillantást vetett volna maga köré, elindult a jelzett irányba. A pincérek hada utánuk kullogott. Müller Friderika mint egy fejedelemlány, felragyogva és győzelemittasan karolt a férfiba. A pillantása a vele szemközi tükörbe esett. És ez a tükör az övé kívül még egy másik nő arcát is megmutatta neki. Egy arcot, melynek láttára Friderika még gőgösebb és győzelemittasabb lett. Megfordult és élesen, határozottan, lesujtóan és gyűlölettel nézett Lottéra, aki sápadtan, elhaló lélekzettel, megsemmisülten és megalázva ült a helyén. Csak asszonyok érthetik meg, hogy mennyi fájdalom, szégyen és keserűség összessége az ilyen pillanat.

Azután eltűntek. A fülke függönye eltakarta Battenberget és Friderikát. Lotte még mindig mozdulatlanul ült. Szemei merevek voltak, didergett, a szája megvonaglott.

András, a rémülettől magánkívül, egy kis bort erőszakolt a szájába.

- Lotte, könyörgöm, mi baja van? Térjen magához!

A száj néhány pillanatig még némán vonaglott. Azután egyszerre halk, de érthető szavak röppentek el róla:

- Meg fogom ölni ezt az embert!

Lassan magához tért. Fáradt volt, megtört, alig tudott András karján kitámaszkodni és egy autóra szállni.

A férfi úgy érezte, hogy beszélnie kell.

- Ne busuljon, Lotte. Most már láthatja, hogy méltatlanra pazarolta szerelmét. Felejtse el... Talán azért kellett ennek így történnie, hogy észrevegyen végre engem! Lotte, legyen a feleségem!

Lotte tagadó mozdulatot tett.

- Most ne beszéljünk erről. Nagyon megbántottak... szenvedek!

Szeméből könnyek szivárogtak. András mérgesen szorította ökölbe a kezét.

- Hát van józan ész, logika a világon? - kiáltotta haragosan. - Ime, a méltatlan emberért szenved, még most is szereti, engem pedig, aki szívből imádom, semmibe sem vesz!

De hát Lottén sem érv, sem könyörgés nem fogott. Letörten, halálos szomorúan érkezett a penzióba.

- Isten vele, András! - mondotta. - És örüljön, hogy mindez így történt, mert különben nagyon összevesztem volna magával a csók miatt. De a nagyobb baj elhomályosítja a kisebbet és úgy érzem, szükségem van magára!

András e pillanatban boldog volt. Hiszen ez már közeledés, talán egy kis vallomás is! Lelkesen csókolta meg Lotte kezét.

- Mindig, mindenben rendelkezésére állok! - kiáltotta.

- A baj sohasem jön egyedül - mondotta Lotte - s én úgy érzem, hogy nehéz napjaim következnek.

- Ugyan mi történhetne?

Lotte maga elé nézett és csendesen mondta:

- A harc megindult és sohasem lehet tudni, hogy hol áll meg, hová vezet.

Kezét nyujtotta és lehajtott fővel, lassu léptekkel bement a szobájába.

*

Másnap reggel küldönc kereste Lottét. Hivatalos, pecsétes levelet hozott. Lotte remegve nyult a levél után. Érezte, hogy csak rossz hír állhat benne, Alig tudta leküzdeni felindulását és percekig tartott, amíg végre el tudta olvasni a két gépelt sort: „Értesítjük, hogy magasabb helyről történt utasítás folytán önt a Sawaky-féle orvoskurzus névjegyzékéből töröltük...”

Lotte keserűen mosolygott. Jól tudta, ki az a felsőbb hatóság, akinek ő nem kell. Tegnap délben Müller Friderika bizonyára érdeklődött, hogy Kaiser Lotte dr. szerepel-e a névsorban? És személyesen adta ki az utasítást: azonnal törölni!

Ez az újabb vereség érzékeny és súlyos volt. Nemcsak azért, mert igen tekintélyes és biztos jövedelemtől ütötte el, hanem azért, mert Lotte valahogyan úgy érezte, hogy neki joga van megismerni azt a rejtélyt, amely vetélytársát ilyen fölényes győzelemhez segítette.

- Micsoda élet, micsoda nyomorúság! - sóhajtotta Lotte.

Ágya szélére ült és arra gondolt, hogy néhány hónap előtt még büszke reménykedéssel nézett jövője elé. Pompás jövedelme volt és a telefon pontosan fülébe csilingelte bizonyos időközben Battenberg vallomását. Mennyire szerette ezt az embert! És most kiderül, hogy önző, kapaszkodó, csak a sikert hajszoló ember, akinek nincs szíve. De hát akkor miért rabolta el annyi szép évét? Miért fosztotta ki legdrágább érzéseit? És ezt talán még meg lehetne bocsájtani. De nevetségessé tette. Cinkosa lett legádázabb ellenségének. Segített neki őt letiporni. Ezért lakolnia kell...

Lotte felugrott, fel és alá sétált, próbálta átgondolni a helyzetet. Mi történt tulajdonképpen? Hol van Sawaky és micsoda viszony füzi a japánt Friderikához? Valóban csak a tudományos együtt buvarkodás? Oh, Lotte sokkal inkább nő volt, semhogy ezt elhihette volna. Jól megfigyelte az Adlon halljában, hogy milyen gyengéd, szinte szenvedélyes mozdulattal közeledett Sawaky Friderikához, hogyan nézett rá, milyen féltékeny és szigorú pillantással figyelte, amikor Friderika táncolt. De hát akkor miért engedte át Friderikát Battenbergnek? Itt valami mély, sötét titoknak kell rejtőzködni. Egy titoknak, melynek ha felfedi nyitját, úgy... Lotte megállt, a szíve hevesen vert, nem is merete végiggondolni a mondatot. De homályosan és makacs erővel egy elhatározás kezdett érlelődni benne: meg kell ismerkednie Sawakyval!!

Az ajtón kopogtak. András lépett be. Arca csupa mosoly. Kezében levelet lobogtatott.

- Hurráh, Lotte, gratuláljon! Óriási siker!

- Micsoda nagy gyerek maga - utasította Lotte rendre. - Bizonyára megint sikerült egy kivágott cikkel megpumpolnia az édesatyját.

- Nem, Lotte. Ezuttal komoly keresetről van szó. Közös keresetről, ha szabad így neveznem. Meggazdagodtunk! Mind a ketten!

Lotte gyanakodva nézte Andrást.

- Barátom, nincsen magának láza?

- Nem, Lotte!... Ugye maga is látja ezt a levelet a kezemben? Akkor hát nem káprázat. De egy kis türelem... sorjában kell mennem. Ugye emlékszik, hogy a multkoriban megmutattam azt a kis hirt, melyet magáról tettem közzé egy magyar ujságban?

- Amelyben azt irta, hogy én megtámadtam Sawaky elméletét?

- Ugy van. Hát most már bevallhatom... Ugyanakkor egy pesti bankárnak, személyes, bizalmas jóbarátomnak azt irtam, hogy e hir hatása alatt okvetlenül nagy áresés lesz a Sawakyszanatórium rt. részvényeiben. Kértem, hogy amennyi pénzt csak szabaddá tud tenni, azért mindért vegyen az áresés napján részvényeket, mert hiszen a támadás hírét azonnal megfogják cáfolni és a részvények szilárdabbak lesznek, mint valaha. Viszont mindig akad néhány gyáva részvényes, aki, ha elolvassa az ártatlannak látszó hirt, megrémül és azt mondja: valami lehet a dolog mögött! És siet piacra dobni részvényeit. A bankár eladta a részvényeket százezer márka nyereséggel és a nyereségből negyvenezer márkát az én számlám javára irt. Ennek a fele, huszezer márka, természetesen önt illeti, minthogy a maga segítségével ez a trükk sohasem sikerült volna.

- Csak nem hiszi, kedves barátom, hogy valóban elfogadok magától ilyen hatalmas összeget!

- Bocsánat, de megint a saját szavaira kell emlékeztetnem. Ugye akkor azt mondta, hogy magára súlyos kellemetlenségek hárulhatnak a cikkből kifolyólag?

- Ez igaz és ma is fenntartom.

- Rendben van. Akkor hát nyilvánvaló, hogy a spekuláció kockázatának nagy részét maga viselte. Amiből nyilvánvaló, hogy éppen ilyen arányban kell részesülnie a nyereségben is. Egyébként az összeget van szerencsém e nevére irt takarékkönyv alakjában átnyújtani!

Lotte mélyen meghatódott.

- Maga nagyon jó fiu, András. Sokkal jobb, mint amennyire én azt megérdemlem. De kérem, legyen türelemmel, talán eljön az idő, amikor egész szívvvel fogom viszonzni tudni az érzéseit. De most nem lehet még... Egy nagy, igen nagy harcot kell megvívnom előbb!

13.

A világot felforgató nagy események többnyire más hatást és eredményt szülnek, mint amelyet a józanul és logikusan gondolkozó emberek várnak. Most is így történt. Kormányférfiak, ujságírók mind azt jósták, hogy a nagy izgalom lecsapolódik és a munka visszatér régi medrébe, a megszépített és megfiatalított embertömegek arányában.

A szanatóriumok ezrei éjjel-nappal ontották az átformált, újjá fiatalított embereket. Valósággá lett a régi mesebeli csodamalom, melynek egyik kapuján öregen és csunyán lépnek be, a másikon pedig fiatalon és szépen távoznak.

Az első hónapokban az öröm és ujjongás általános volt. Valóban úgy látszott, mintha az Ovidius által megénekelt aranykorszak éledt volna újjá. Valami névtelen öröm, édes megmámorosodás fogta el az embereket, az egészséges test természetes ruganyossága és energiateltsége kiváltotta azt a vidám optimizmust, melynek semmi más alapja nincsen, mint a kellemes közérzet. Sugárzó, vidám arccal, ragyogó szemekkel álltak a tükör előtt, alig tudtak betelni a maguk nézésének gyönyörűségével. Ismerősök, ha az utcán találkoztak, elsikoltották

magukat örömben, összelelkeztek, csókolódtak és akárhányszor gyermekek módjára ugrándoztak örömben. De nemcsak a testek, hanem a lelkek is sajátságos változáson mentek át. Mindenki könnyelmű lett. Az ifjuság tékozló könnyedségével vetették magukat az örömökre, mindenki bizott a jövőjében, úgy érezték, hogy csodálatos újjászületésükkel kapcsolatban a környező világnak is meg kell változnia. Szinte csodálkoztak és nem értették, hogy miért nem emelkednek a munkabérek, miért nem enyhül a munka sulyossága, hogyan lehetséges az, hogy a főkönyvek éppen olyan ridegek és savanyuak, mint azelőtt, hogy a gépek is éppen olyan olajosak, porosak és lármásak, mint a régi világban. Csak az utcák képe változott. Mindennap új embercsoportok tartották diadalmenetüket. Milyen isteni pillanat volt az, mikor a csunya, öreg lány először lépett ki az utcára szépen, fiatalon, hódító, bájos lány-ságot sugárzóan. Mindegyik új ruhát készíttetett, kábultan, mintegy könnyű részegségben léptek ki a kapun és kacagó boldogsággal érezték először életükben, hogy tetszenek. Igen, a férfiak megfordultak utánuk, sőt kitartóan követték őket. Évek sirása változott egyszerre mindent felejtő boldogsággá és egyetlen mohó vágytól remegtek meg: pótolni, kiélni azt, amit a múlt megtagadott, amiért annyit szenvedtek. És fizetni is! Bosszút állni mindazokon, akik kegyetlenül megcsufolták hervadt, szomorú lányságukat. Megkínózni a férfiakat, akiket szerettek és akik nem vették észre őket. Most felkeresték őket, felkorbácsolták szenvedélyüket és a szemükbe kacagtak. A hetyke barátnők sápadtra váltak, mikor meglátogatták őket és elhódították udvarlóikat. Micsoda bódult, táncos világ volt ez! A testek és életerők tobzódó, fékevesztett diadala. Mindenki élvezni akarta a sikerét, szépségét, fiatal-ságát, melyet váratlan, felfoghatatlan adománynak tartottak. A társadalmi rendet komolyabb felfordulás fenyegette, mint valaha. Békés családtyák csábító Don Juanokká váltak és derék polgárásszonyok, akik már csendesen beletörődtek szerelem és viharok nélkül elmúlt szürke életükbe, most dacos örömmel rázódtak fel és kijelentették, hogy nem lesznek többé bolondok ugyanolyan szolidan élni, mint eddig. Mindenki bölcs és Epikur lett, lenézték az erkölcsöt és önmegettartózkodást, amelyből szerintük előbbi életükben semmi jó nem fakadt. A családi élet veszedelmes zátonyra jutott, a hatóságok és az egyház megrémültek. Rómából bizalmas parancs érkezett a főpapsághoz és a templomokban egyre sűrűbben dörgött a hivek felé a szigorú prédikáció, melyek között különösen nagy feltűnést keltett Páter Hillárus benedekrendi szerzetes beszéde, aki a következőket mondotta:

- Testvéreim! Új tömegőrület lázában lejt a boszorkánytáncát a világ. A sátánsugallta bölcsesség a halhatatlan lélek megszépítése helyett a mulandó testet ejti nagyzási hóbotba, elhitei vele, hogy mindenféle bűbajoskodással és természetellenes mesterkedéssel örökifjúvá lehet. Trónt emelnek a testnek, olyan őrzőgő kultuszt üznek vele, amilyenre még az antik Rómában sem volt példa. De nézzetek körül és lássatok. Nézzétek, mint süllyed sárba minden, ami magasztos és szent volt. A test uralma a sátán uralma! Az asszony nem szereti többé az urát, az apák tivornyák között töltik éjszakáikat és a gyermekek lelkéből kivész minden fennköltség, jóság, tisztaság. Vigyázzatok! Értsétek meg, hogy a romlás felé rohantok. Mindenfelé pusztul a vagyon, a komoly munka egyre nagyobb válságba kerül. Dorbézolásatok közepette nem veszitek észre, hogyan távolodtok egyre jobban a helyes utról és mint fordultok el az Urtól. Ostoba, vak emberek! Hát mit ér az, ha meg is hosszabbíthatjátok ifjuságtokat? A halál mégis elkövetkezik, a test nem lehet halhatatlan. És akkor jaj nektek, ezerszer jaj! azoknak, akik elvesztették lelküket! Az Ur ellen lázad és sulyosan vétkezik, aki, ahelyett, hogy imádkoznék és dolgoznék, a szanatóriumok előtt áll hosszú, türelmetlen sorban és várja, hogy mikor kerül sorra. Jól tudjátok, hogy az egyház emberei közül senki sem veszi igénybe Sawaky doktor tudományát. Sem a papok, sem a rendek tagjai. És aki az egyház hű és igaz fiának tartja magát, az fölényel és megvetéssel fordul el a modern átoktól, amely új Szodomává és Gomorhává változtatja a világot!

A prédikációnak óriási visszhangja támadt. Az ujságok vezércikkekben foglalkoztak vele. A szabadelvű lapok azt hangoztatták, hogy mindenki szabadon rendelkezik testével, senkit sem lehet eltiltani attól, hogy szép és fiatal legyen. Ha vannak is átmenetileg bizonyos kilengések, ezek idővel feltétlenül elmúlnak. De különben is most, mikor már sok millió embert kezeltek a szanatóriumok, nem lehet a többi várankozót egyszerűen eltiltani a kurától. Ez világforradalomra, beláthatatlan rémségekre vezetne. És ne feledjük el, hogy a Sawaky-szanatórium részvénytársaság részvényeinek elértéktelenedése irtózatos pénzügyi válságot idézne fel, mely nemcsak a magánvagyonokat semmisítené meg, hanem megrázkódtatná az államháztartásokat is, melyek rengeteg milliárdot keresnek a szanatóriumok által fizetett részesedési összegekből. És végül, eltekintve az anyagi szempontoktól, kétségtelen, hogy az emberiség általános jóléte, munkaképessége és boldogsága is megköveteli, hogy minél tovább legyünk fiatalok és minél többen legyenek szépek!

A keresztény lapok is óvatosan irtak. Dicsérték az egyházat, amely ragyogó és fennkölt példáját adta az önmegtartóztatásnak. Ime, a papok és apácák lemondtak a világi hívságról és bebizonyították, hogy nemcsak prédikálják, hanem követik is a hit magasztos parancsait. Tisztelet nekik, akik így tesznek tanúságot a lélek mindenek felett állósága mellett. Fájdalom, a hiuság és testiség valóban megdöbbenő módon lett urrá az emberiségen. Ijesztő eseteket látunk nap-nap után és - amire talán évszázadok óta nem volt eset - mindenfelé munkáshiány mutatkozik. A megszépült munkások és munkáslányok nem térnek többé vissza a gyárakba, valamennyien megkötyagosodnak a nagyravágyás és könnyű élet vágyától. A népvándorlás mindent elsőprő hordáira emlékeztető tömegek ostromolják a filmgyárak, színházak és mulatók kapuit. Mindenki a szépségével óhajtja megkeresni a kenyerét. A testiségét akarja tökéletesíteni. Borzadva kérdezzük: hová vezet ez? A világ a kicsapongás és nyomor tanyája lesz. A legszörnyűbb erkölcsi rothadás útjára léptünk. Minden harsonát meg kell fujnunk, fel kell ráznunk az alvó hatóságokat: gyors segítséget, szigorú beavatkozást követelünk, különben menthetetlenül elvesztünk!

Az ujságok nem tuloztak. A munkakerülők száma rettentően megnövekedett. Csak elenyésző számmal akadtak olyanok, akik új formájukban is visszatértek régi mesterségükhöz. A legtöbben lenézték és undorodtak előbbi életüktől. Különösen a szegényebb néposztályra állt ez. Akiket megszépítettek, úgy érezték, hogy közös származási titok, testvériség fűzi őket össze mindazokkal, akik - mint ők - ugyancsak a szanatóriumokban lettek új emberekké. Ebben a megújított életükben az egyes osztályok már nem érezték annyira az elválasztó falakat, mint azelőtt és ez az öncsaló képzelgés azt a hitet keltette bennük, hogy mindenkinek egyforma könnyű és gondtalan élethez van joga. A helyzet annyira veszedelmessé vált, hogy a hatóságok kénytelenek voltak erélyes módon beavatkozni. Szigorú rendeletet bocsájtottak ki, hogy mindenki köteles a kúra befejezése után haladéktalanul előbbi munkahelyén jelentkezni. A bankokat utasították, hogy szorítsák meg a hiteleket és megfenyegették a közönséget, hogy amennyiben nem térnek vissza a termelő, komoly foglalkozáshoz, bezárják a színházakat, mulatókat és betiltják a mozielőadásokat.

Mindez azonban pusztába kiáltott szó maradt. A valóságban naponta ezren és ezren ünnepelték megszépülésüket. Ezek az ünnepi lakomák többnyire orgiákká fajultak, melyeken Sawaky szobra előtt áldoztak a szerelemnek.

Sawaky!

Mint valami mithológiából kilépett ősi isten, aki visszatért a földre és megbabonázta, megörjítette az embereket. Valamelyik francia tudós azt mondta róla, hogy az emberiség zavarban van: megkövezzék vagy imádják-e? A legnagyobb jót és a legnagyobb rosszat hozta egyidejűleg.

A tömeg bálványozta Sawakyt. Palotája előtt diszörség állt és fejedelmeknek kijáró hódolat övezte. Sawakyt semmiért nem lehet vádolni, - mondták a higgadtabbak. Ha a jót, amit ad, rosszra fordítják, úgy a baj nem Sawakyban van, hanem az emberekben, akiket nagyobb jellemerőre kell nevelni!

Általában mindenki azzal mentette a nagy felfordulást, hogy csak átmeneti jellegű. Természetes, hogy az első megmámorosodás tulzásra ragadja a tömeget.

Sawaky visszavonultan élt. A meghívásokat, melyekkel elhalmozták, sorra visszautasította. Annál többet suttoztak azonban szépséges asszisztensnőjéről, Müller Friderikáról, akit gyakran láttak az új külügyminiszternek, Battenberg Fritz bárónak a társaságában. Ezt a barátságot a legkülönbözőbb magyarázatokkal kísérték és a legilletékesebb helyeken úgy vélték, hogy Battenberg zseniális trükkje, mellyel annyira Németországhoz rögzítette Sawakyt, hogy nem kellett tartani más nemzetek csábítási kísérleteitől. Mert - amint Battenberg leleplezte - angol és francia részről ismételtén történtek kísérletek, hogy Sawakyt elvigyék Berlinből.

Október derekára világzarándoklatot hirdettek Berlinbe Sawaky hívei. A tudományos és művészvilág legragyogóbb nevei jöttek el, hogy hódolatukat lerójják. E zarándoklásból tizen-négy napos őrzöngő pogány ünnepély lett, amelynek azt a nevet adták: hódolat a Szépség Messiása előtt! Berlinben egész éjjel lobogtak a fáklyák, az utcákon virágos kocsikon gladiátorok vonultak végig és római köntösbe öltözött énekkar a szépségről és ifjúságról zengett himnuszokat. Sawaky reflektorok fényében jelent meg palotája erkélyén. Néma meghajlással fogadta a tömeg üdvözlését, de semmiféle hatalom nem birta megszólalásra. Sokaknak feltűnt, hogy Friderika nem állt mellette. Pedig Friderika egyébként mindenütt látható volt. Megjelent az ünnepélyes megnyitáson és átvette a nők egyetemének fejedelmi ajándékát: a hatalmas arany pálmalevelet, briliáns diadémot, a szépséget allegorizáló bronzszobrot, melynek főalakja maga Friderika volt. De azután történt valami, ami egészen új fordulatot adott a dolgoknak. Az ünnepély utolsó napján villámgyorsan terjedt el az a hír, hogy a japán követ estélyt ad Sawaky tiszteletére. Ez különösen diplomáciai körökben keltett nagy meglepetést, mert hiszen kezdettől fogva feltűnt, hogy Sawakyval szemben rendkívül zárkózottan, szinte tüntető közönnyel viseltetik kormányja. Ám a táviratok és üdvözlő iratok tömege, melyeket a japán követségre küldtek és melyben Japánt mint a világ legnagyobb fiának hazáját ünnepelték, úgy látszik, álláspontjának feladására birta a követet, aki káprázatos fénnel készült megülni az estélyt. Ennél nagyobb szenzációra nem ébredt még az európai diplomácia.

Az ázsiai veszedelem kérdése, úgy látszott, fenyegetőbben lépett az előtérbe, mint valaha. Igen sok nyugtalanító jel vallott erre. Augusztus havában az angol, francia és német követek több ízben tartottak bizalmas értekezést különböző városokban, ahová inkognitó érkeztek. A külügyminisztériumokban számos titkos aktában voltak e tanácskozások lefektetve, a hadügyminiszterekhez sürgős utasítások mentek és a hadianyagot készítő gyárak éjjel-nappal üzemben voltak. A repülőgépek és hadihajók számát napról-napra szaporították. A levegő tele volt villamos feszültséggel, a diplomaták vihart szimatoltak, de semmiféle ügyeskedéssel sem lehetett tiszta képet teremteni. Ellenkezőleg. Ázsia előzékenyebb, udvariasabb és mosolygóbb volt, mint valaha. És mégis!... Mindenki félt, mindenki tudta: valami készül! A Sawakyszanatatoriumok bizalmas parancsot kaptak: elsősorban a férfiak fiatalítandók meg, minél több erőteljes férfire van szükség. Érthető ezek után, hogy a berlini japán követ estélye világese ménné nőtte ki magát. Hogyne, hiszen az estélyre meghívást kapott a Berlinbe sereglett egész európai diplomáciai kar. Úgy látszott, nagy meglepetés készül. Erre vallott az is, hogy valamennyi ország sajtóképviseelőjét meghívták. A vendéglátó követség tehát súlyt helyezett arra, hogy azok a szavak, melyek az estélyen el fognak hangzani, minél nagyobb körben és minél pontosabban jussanak nyilvánosságra. A meghívókat a követség titkári hivatala állította

ki és Boncz Andrásnak, aki, mióta riportokat küldött Budapestre, állandó érintkezést tartott fenn a berlini újságírókkal, nagyszerű ötlete támadt. Személyesen jelentkezett a titkárságon, felmutatta igazolványait és meghívatta magát. Ugyanakkor engedélyt kért, hogy magával hozhassa fotóriporterét, Kaiser Lotte kisasszonyt is, aki valamennyi magyarországi képeslapot ellátja az estélyről készítendő fényképekkel. A titkár kissé vonakodott, de András olyan meggyőző erővel és tüzzel érvelt, hogy a titkár végül is attól félt, hogy diplomáciai konfliktus támad, ha a kérelmet megtagadja. És Lotte számára is kiállította a meghívót.

Lotte leirhatatlanul izgatott lett, mikor András átadta a meghívót. Hol elpirult, hol elsápadt, nem hitt a szemének és... egyszerre csak András nyakába vetette magát és megcsókolta.

- Drága, kedves, okos barátom... milyen boldog vagyok! - ujjongott szinte önfeledt örömeiben.

András nagyon szerette volna visszacsókolni, de érezte, hogy ez a csók csak elismerés, jutalom, amelynek semmi köze sincsen a szerelemhez, tehát nem is lehet viszonzni. Ha Lotte ugyan ezt a csókot egy kis szerelmi ostrom után adja, úgy András karjaiba ragadta volna és a földkerekség legboldogabb vőlegényének nyilvánította volna magát. Így azonban a csóknak nem volt édessége, ellenkezőleg, kissé bántotta is, mert nyilvánvalóvá tette, hogy Lotte még most is egész lelkével arra a másik férfira gondol. Őt és vetélytársnőjét akarja látni, különös gyönyörűséget talál abban, hogy ezzel gyötörje magát.

De mikor András idáig ért gondolkozásában, hirtelen úgy megrémült, hogy az asztalba kellett fogóznia, nehogy a karosszékbe rogyjon. A lábai remegtek és csendesen füttyürészni kezdett kinjában. Homályosan és kísértetiesen az villant át agyán, hogy Lotte talán valamilyen botrányra vagy merényletre készül. Hogy erre nem gondolt mindjárt! Ismerte barátnője konok, erős akaratát, tudta, hogy minden érzése, gondolata: elégtételt venni! Az előbbi nagy izgalmat is ez váltotta ki belőle: az öröm, hogy alkalma nyilhat leszámolni.

Lotte csodálkozva nézett Andrára.

- No mi az, miért vág olyan savanyu arcot? Nem izlett a csókom?

- Lotte, - nyögte a kétségbeesett András - ígérje meg, hogy semmiféle bolondságot nem fog elkövetni!

A lány szeme furcsán villámlott.

- Ah, milyen gyávák, erkölcsösek maguk férfiak, akik a vérontást és katonáskodást kisajátították. No ne féljen, megigérem, meg lesz velem elégedve. És ha bármit is tennék, megnyugtatam, magát semmiért sem fogják felelősségre vonni.

András megbántódott.

- Nem a magam bőrét akarom menteni, hanem magéért aggódok!

Lotte lehajtotta fejét és csendesen mondotta:

- Nekem... sokkal jobb, ha bizonyosságot teremtek. Így, ahogyan most állnak a dolgok, nem bírom tovább!

14.

Ilyen felvonulást még nem látott Berlin. A japán követ palotájára reflektorok és ivlámpák voltak felszerelve, melyek tündéri fényt árasztottak a környékre. És ebben a fényözönben egymás után kigyóztak végtelen hosszú sorban a kapuhoz az autók. Felbecsülhetetlen értékű prémek és briliánsok revüje volt ez és a tér francia parfüm illatával telt meg. Fehérkesztyűs

rendőrök izgatottan és harsány hangon igazgatták az egyre jobban torlódó autótábort és közben sűrűn tisztelegtek az érkező előkelőségeknek. Az urak fehér ingmellén különböző színes rendjelszalagok hasítottak keresztbe, cilinderek, frakkok, egyenruhák kavaroztak, mintha ekzotikus festő vázolta volna fel színorgiába vesző, egymásba örvénylő vonalakkal készült festményét.

Stower Henrik, a „Morning Post” levelezője, gunyosan jegyezte meg:

- No lám, Ázsia máris csatát nyert Mert, ugyebár, tisztában van, kedves Jüttner kollégám, azzal, hogy itt senki sincsen, aki valóban Sawaky kedvéért vagy tiszteletére jelent meg. Ellenkezőleg, valljuk meg, a hivatalos köröknek és kormányoknak meglehetősen kellemetlenséget okozott ez az ur. A mi derék kormányaink ugyanis a régi típusu, kellő időben megöregedő és megrutuló állampolgárok természetrajza szerint szervezték meg a társadalmat és most nagy zavarban vannak, hogy mint rendszabályozzák meg a váratlanul kialakult más formájú és természetű embermilliókat.

- Szóval, ön szerint...

- Szerintem, kedves Jüttnerkém, erre az estélyre mindenki félelemből jött. Titkokat szeretnének kiszimatolni. Tudja, mit mondok? A követ és Sawaky ünnepélyes találkozása megbeszélte diplomáciai komédia.

- Ugyan kérem! Maguk, angolok, lélekzeni sem tudnak anélkül, hogy arra ne gondolnának: mikor próbálhatják ki új típusu hadihajóikat!

- Komédia, ha mondom. A követ ur egyszerűen meg akarja mutatni Tokiónak, hogy mennyi izgalmat, milyen óriási megmozdulást vált ki ma Európában minden, ami Japánnal kapcsolatos! Egyébként is pokoli gondolat a mai feszült időkben egy japánt ünnepeltetni az európai diplomáciával!

A két újságíró beszélgetés közben a hallba ért, amely valósággal pálmaerdővé volt változtatva. Vörös, puha szőnyeg fedte a márvány lépcsőházat, ahol egyenruhás inasok sűrűgtek és segítettek le a bundákat és belépőket.

- E fickóknak legalább fele kém! - jegyezte meg Stower, mikor a bundájukat letették. - Miközben felszolgálnak és a kívánságok iránt érdeklődnek, éles füllel figyelik a vendégek beszélgetését és megjegyzéseit. Fogadni mernék, hogy már hetek óta tanulmányozták a meghívottak fényképeit és mindenkiről tudják, hogy kicsoda? Bizonyára pontos utasítást is kaptak, hogy kik azok, akiket különösen szemmel kell tartaniok.

- Barátom, - kacagott Jüttner - maga nem újságírónak, hanem detektívfnöknek született!

Stower nem válaszolt. Az eléjük táruló látvány egészen lenyűgözte. A hatalmas szalonban szikráztak, remegtek a színek, égő vörös, vidám kék, meleg sárga, mosolygó rózsaszínfoltok, halványzöld tüllök, fekete és arany gyöngyhímzések, London, Párizs és Newyork őrjöngő fényülése, káprázatos brokátok, vakmerő és lenyűgöző formák hullámoztak mindenfelé forró örvényléssel. Amit a pompát kereső képzelet kitalálhat, az mind életre támadt e teremben.

Jüttner egy közelében álló fiatalemberre lett figyelmes, aki szinte megbabonázva, tágranyilt szemekkel bámulta a tündéri látványt.

- Nos, mit szól mindehhez, Boncz kollégám? - kérdezte Jüttner.

- Csodálatos! - mondotta kábultan András.

- Igen... és az ön kíséretében levő hölgy is az! - tette hozzá gálánsan Jüttner.

Lotte valóban nagyon szép volt. Arany lamééruhát hordott s a homlokát értékes diadém fogta körül. Még ebben a káprázatos társaságban is feltűnést tudott kelteni. Sok férfi kíváncsian fordult utána.

- Kisasszony, - mondotta Jüttner - ön egyszerre csavarja el a fejét az öt világrésznek. Ime, eddig Brazília, Egyiptom, Anglia és Törökország követei lövellték legtüzesebb pillantásaikat ön felé.

- Ezt még megértem, - avatkozott a társalgásba Stower - de annál különösebb, hogy mind e fény és hódolat tulajdonképpen ama ferdeszemű, íróasztalom apró bronz démonjaira emlékeztető urnak szól!

A terem jobboldalára mutatott, ahol egy emelvényen, trónszerű biborszék mellett Sawaky állt és szinte megmerevedni látszó mosollyal fogadta a gratulációkat. Ugy vonultak el előtte, mint a legnagyobb uralkodók előtt szokás. Mindenkit bemutatnak és mindenki mondott néhány többé-kevésbé szellemes vagy banális frázist. Boufflers gróf, a francia követ került sorra:

- Professzor ur, - mondotta a gróf - engedje meg, hogy mint a világ legnagyobb diplomatáját és békeapostolát üdvözljem. Amit mi kontárok sohasem tudtunk megtalálni, - azt az alapot, amely mindenkinek egyformán rokonszenves - ön végre a világ elé tárta. Az ön programjában egyesül és kezet fog az egész emberiség. Reméljük, hogy a megszépült emberiség gyűlölni fogja a csunya háborukat!

Zajos taps zugott fel. Az emberek összenéztek. Mindenki tudta, hogy e szavak nem egyszerű elmésségek voltak, hanem - mint valamely vivóbajnok mestervágása - a legérzékenyebb oldalán találták az ellenfelet. Sawaky mosolya egy árnyalattal szélesebb lett, a japán követ mereven és titokzatosan állt, mint Buddha templomának szobrai. Az újságírók lázasan jegyeztek és a termen átcaptak az izgalom hullámai. Mindenki feszülten, nyugtalanul várt. Ezek olyan szavak voltak, melyekre válaszolni kellett. A gróf élesen, szinte kihívóan nézett Sawakyra, aki most könnyedén meghajolt.

- Gróf ur, - mondotta - én a tudomány munkása vagyok. Kutatásaim során felfedezésemnek csupán élettani és nem politikai eredményeivel törődhettem. De ha ezen felül - amint megjegyezni szives volt - politikailag is értékes gyümölcsöt termeltem, úgy ezt örömmel veszem tudomásul!

- A válasz ügyes és semmire sem kötelező! - jegyezte meg Stower. - Sawaky ur kétségtelenül nagy tudós, de egyszersmind egy minden hájjal megkent ravasz és titokzatos fickó!

Lotte elcsattantotta a kezében lévő kis fényképezőgépet.

- Ki tudja, talán az ujkor történetének egyik legérdekesebb pillanatát örökítettem meg! - mosolygott Lotte.

- Azt hiszem, - válaszolta Stower - hogy a história számára még érdekesebb és jellemzőbb ez a másik kép!

Valóban, hihetetlenül furcsa és megdöbbentő jelenet tárult eléjük. A diplomáciai bemutatkozás végetért és most egyszerre minden oldalról nők rohanták meg Sawakyt. Mint illatos rózsa-, liliom- és aranypehelygomolyagok viharoztak mindenfelől elő, széttépve a merev etikettet, előkelő modort, szinte hisztériásan és önkívületben rajzottak köréje, virágokkal szórták tele. Ugy hulltak az emelvény lépcsőjére, mint ama fanatikus indusok, akik a bálványisten vas-szekeérének kerekei elé vetik magukat, hogy eleven testüket nyujtsák áldozatul. Félelmetes, az idegekbe markoló, mindenkit magával ragadó jelenet volt.

- Isteni! - kiáltotta Stower - a megfiatalított és megszépített előkelő hölgyek róják le hálájukat megváltójuk előtt!

Boncznak csak most tűnt fel, hogy a teremben valóban csupa gyönyörű nő van.

- Mind e hölgyeket már régebben ismerem különböző estélyekről - folytatta Stower. - Rettentő csunyak voltak. És most... csupa tündér és démon.

Sawaky kissé zavartan állt, szerényen hajlongott, ám ezt az ostromot nem lehetett olyan semmire sem kötelező általánosságok között meguszni, mint a diplomaták udvarlását. Mert a nők indulata féktelen, vad szenvedéllyel lobogott fel, a kezét, a ruhája szegélyét csókolták, sőt Donna Huerta átölelte és szájoncsókolta. Mesternek szólitották, meghaltak volna egy szavára, örvongtek. Sawaky sápadtan, szédülten állt, a szeme elsiklott a hörgő, vonagló tömeg felett és Friderikát kereste. A terem legvégén állt, Battenberg mellett. Látta Sawaky szédítő sikerét, a nők ájuló hódolatát. És érezte, mint remeg meg mellette Battenberg. Megértette, hogy Battenberg attól fél: elveszti. Hiszen a nők mindig a győztes férfihez pártolnak. De Friderika arcán kegyetlen mosoly ült és hidegen, gögősen nézett vissza Sawakyra. Csak ők ketten tudták, hogy e pillanatban nem Sawaky volt a győztes, hanem Friderika. Az ő gonoszsága ülte gyilkos diadalát. Ime, megmutatja a sikerének csucsára ért férfinak, hogy néki még most sem kell. Megmérgezi ezt a forró, mámoros pillanatot, beléfagyasztja a kétségbeejtő érzést: hasztalan minden diadal, az a nő, az egyetlen, akit szeretsz, sohasem lesz a tied!

Battenberg azonban mindebből semmit sem értett. Reszketett, hogy elveszitheti ezt a nőt, akinek miniszterré való kinevezését köszönhetette. Már többször gondolt arra, hogy feleségül veszi Friderikát. Őszinte, magát fürkésző pillanataiban úgy érezte, hogy valami furcsa kalandor-szerűség van mind a kettőjükben, amely megmagyarázza és természetessé teszi egymáshoz való vonzódásukat. Eddig még sohasem beszélt erről Friderikával, de most hirtelen szükségét érezte, hogy valami meglepőt, érdekeset mondjon.

- Micsoda visszatartó, csuf látvány! - fordult Friderikához. - Jöjjön, szeretném, ha rám figyelne néhány pillanatig.

Egy ablakfülkébe vonultak és Friderika megkérdezte:

- Nos, mit óhajt?

Battenberg komoly, ünnepélyes arcot vágott.

- Kérem, ne ütközzék meg, ha valami nagyon váratlan dolgot mondok és főleg ne kérdezze, hogy miért éppen most hozakodok azzal elő. De látja, ha diplomáciai pályára is léptem, bennem mindig voltak bizonyos művészi hajlandóságok. A hangulat embere vagyok. Minden kis részletében érzem például ennek az estélynek a bizzar szépségét is, melyben ujjongó öröm, diplomáciai furfang, szenvedély, aggódó félelem, szerelem és gyűlölet vivják harcukat. Hősei és harcosai, primadonnái és statisztái vannak e különös egyvelegnek, melybe a világ minden tájáról embermilliók küldik el irigy, kíváncsi és miszticizmussal teljes érdeklődésüket. S mi ketten többek, sokkal többek vagyunk, mint egyszerű résztvevők. Ez a pillanat megérezte velem, hogy a mi kapcsolatunk nem bontható meg többé.

- Szóval: örök barátság?

- Talán több, talán kevesebb, amit kérni akarok: legyen a feleségem!

Friderika heves mozdulatot tett:

- Nem, kérem, erről ne beszéljen, erről szó sem lehet!

Battenberg megütődve és megsértődve nézett Friderikára.

- Nem érdemeltem meg ezt a fájdalmat...

Friderika türelmetlenül szakította félbe:

- Ne értsen félre. A legjobb barátnője maradok. De a munkám és a mult, melynek különös titkai vannak, Sawakyhoz köt.

- Micsoda titkok? Szerette?

- Nem, esküszöm, sohasem...

- Akkor hát...

- Ne faggasson, Fritz. Oh, ha tudná, mennyire gyötrődöm, mikor magam vagyok és gondolkozni kezdek.

- Ha igazán szeret, úgy biznia kell bennem. Megosztani a gondját, közölni a titkait!

- Majd ennek is eljön az ideje. De kérem, könyörgöm, ne beszéljünk erről... kérjen fel táncra... nem akarok gondolkozni, csak élvezni a perc édes szédületét.

A zenekar már percek óta vidám muzsikával izgatta a vendégek táncos kedvét. A szakszofon érzelmes, mélabús tangót jajjongott, a bandzsó és hegedü epekedve kísérték. Azután tüzes, a trópusi vidékek izzó, szenvedélyes temperamentumát árasztó charleston következett.

- Valamikor - jegyezte meg Stower - a keringő fejezte ki az emberek szerelmi érzését. Ez a széles medrű, méltóságosan hullámozó muzsika, amelybe szinte beleomlott a táncos. Minden operettnek a keringő volt a sláger száma. A keringő a szerelem érzelmes, regényes korának a kifejezője. A jazz a szenvedélyé, az ábrándozás nélküli őszinte érzékiségé. A filozófusok törhetik a fejüket, hogy a szerelmi élet megváltozása hatott-e a zenére, vagy fordítva, az új zene diktált-e más erkölcsöket? Mindenesetre leszögezhetjük azt az igazságot, hogy a mindenkori tánczene a leghűbb kifejezője az egyes korok és nemzetek szerelmi életének. A rokokó negédes, finomkodó flörtjeit milyen pompásan fejezi ki a menuette! Róma és Athén izzó érzékiségét a lágyság fuvola. A magyarok tüzes, hetyke férfiasságát a csárdás, Kelet vérengzésig feldühödő érzékiségét a dobok és csörgők.

Sajnos, Stower kitűnő fejtegetéseire már senki sem figyelt. Jüttner egy amerikai kollégával tanácskozott arról, hogy milyen politikai színezetet adjanak tudósításaiknak? András a jelen lévő hölgyek toalettjeit jegyezte, mert tudta, hogy erre feltétlenül minden újság olvasónő kíváncsi. Lotte lefényképezésre alkalmas érdekes személyiségeket keresett. Az általános mulatozásban, a nagy forgatagban fel sem tűnt két férfi eltűnése, akik - mint akik igen jól ismerik itt a járást - egy kis oldalajtón tűntek el és most egy párnázott falu és ajtaju szobában találkoztak.

- Végre, - mondotta a követ - már alig vártam, hogy négy szem között beszélgethessünk, kedves Sawaky. Igen komoly mondanivalóim vannak.

- Szolgálatára állok! - válaszolta Sawaky.

- Mindenekelőtt komoly szemrehányást kell tennem. Ön nem kiméli eléggé magát. Nagyon fáradtnak látszik és a kedélye is feltűnően nyomott. Ez nem helyes. A hazának szüksége van az ön teljes erejére és frissességére.

Sawaky arcán különös, fájdalmas mosoly jelent meg.

- Azt hiszem, - mondotta - hogy mindent megtettem, ami tőlem tellett. Talán még többet is...

- Oh, igen. Ön nagy és kiváló ember, Sawaky. Csak szeretetből és aggodásból kérem, hogy kiméli magát. Attól félek, - kérem ne vegye tolazkodásnak megjegyzésemet - hogy önnek lelki bánata van. Valami gyötri, nyugtalanítja. Ez nagy baj. Elhomályosítja éleslátását. Talán ennek tulajdonítható, hogy bizonyos különös körülmények máris elkerülték a figyelmét.

Sawaky idegesen figyelte.

- Mire céloz követ ur?

- Az ön asszisztensnőjére. Dr. Müller Friderikára. Nem tartja feltűnőnek és gyanusnak azt a barátságot, amely Battenberg báró külügyminiszterhez köti?

Sawaky minden erejét összeszedte, hogy nyugalmat színleljen.

- A doktorkisasszony Battenberg bárót még egyetemi tanár korából ismeri. A hallgatója volt.

- Lehet. De ennek az ismeretségnek a felújítása egyáltalában nem volt kívánatos. Tokiónak jelentést tettek az ügyről és utasítást kaptam, hogy a dolgot tegyem vizsgálat tárgyává és megkérdezzem önt: tud erről a bizalmas barátságról? Tudja azt, hogy Battenberg báró és a doktorkisasszony gyakran mutatkoznak bizalmas együttesben.

Sawaky torkát kegyetlen fájdalom szorongatta. De azért kinyögte:

- Tudok róla!

- Arról is, hogy ez a barátság olyan mérvű, hogy abból arra lehet következtetni, hogy a doktorkisasszony a miniszternek a kedvese?

Sawakyt elhagyta nyugalma. Homlokán kidagadtak az erek, halálsápadt lett, remegett a felindulástól.

- Ez nem igaz! - kiáltotta.

A követ csodálkozva nézett rá. Nem értette, hogy miért indult fel annyira Sawaky.

- Bocsánat, - mondotta - nem akartam a kisasszonyt megbántani. De végre is bizalmas és hivatalos beszélgetést folytatunk, mely kizárja az udvariaskodást. Szóval, miféle magyarázatát adja ön e gyanus barátságnak. Ne legyen sem elfogult, sem naiv, kedves Sawaky. Müller kisasszony német és a külügyminiszter ur bizonyára érteni fogja a módját annak, hogy honfitársnőjének gyengéd érzelmeit bizonyos titkok megtudására használja fel. Mondja meg kérem, de egészen őszintén: sejti Müller Friderika azt, hogy ön miféle titkos megbízatással jött Európába?

Sawaky nehezen lélekzett. Eszébe jutott a néhány hét előtti borzasztó jelenet. Amikor Battenberget kiüzte házából és Friderika füléhez hajolva egy szót sugott fülébe. Egy gyilkos, borzasztó szót: kém! Azután a rémületes magyarázat: Ostoba ázsiai, azt hiszed, tuljársz az eszemen? Emlékezz: számtalanszor beszélgettetek előttem nyugodtan, abban a biztos hitben, hogy egy szót sem értek japánul. De tévedtél barátom. Nagyon lebecsülted az európai intelligenciát. Mikor Tokióba mentem, már tökéletesen beszéltem franciául, angolul, olaszul, spanyolul és értettem valamit az indus és arab nyelvekhez is. Két hónap alatt tökéletesen értettem a japánt is. De hát erről nem kellett tudnod...

A követ megismételte kérdését.

- Tudhat Müller Friderika az ön küldetéséről?

Sawaky ajka megvonaglott. A szó úgy tört fel rajta, mintha sirboltból jönne.

- Igen!

A követ elvesztette hidegvérét. Felugrott.

- De hiszen ez borzasztó! - kiáltotta. - Ön árulta el?

- Nem. Csellel hallgatta ki Tokióban néhány bizalmas beszélgetésemet, amiről csak utóbb értesültem.

- Eszerint Battenberg mindent tud?

- Nem! Erre esküszöm.

- De hiszen a barátnője!

- Éppen ezért. Friderika tudja, hogy abban a pillanatban, mikor a titkot felfedi, Battenberget örökre elveszti. A külügyminiszter, ha csak nem akar cinkosává lenni, kénytelen őt is le-tartóztatni. Müller kisasszony nem ért a politikához, de azzal tisztában van, hogy olyan fel-borulás következne be, amely mindent és mindenkit elsöpörne. Őt is, Battenberget is.

A követ felindulva járt néhány percig fel és alá. Azután megállt és mereven Sawakya nézett.

- Figyeljen rám, Sawaky. Ön kiváló hazafi, aki máris óriási szolgálatokat tett hazájának. De a termés csak most kezd érni. Még egy évre van szükségünk, hogy a siker teljessé legyen. Egy év alatt Európát tökéletesen forradalmasítjuk, intézményeit, erkölcsi szervezettségét megsemmisítjük, úgy, hogy háborus ellenállásra gondolniok sem lehet. Minden pontosan úgy megy, amint azt előre láttuk és terveztük. Ez a nagy terv nem bukhat el egy porszemen. Lehet, hogy önnek igaza van, Sawaky és Müller Friderika egyelőre csakugyan nem szól senkinek. Hangsúlyozom azonban, hogy egyelőre. Mert ki biztosít a nők szerelmének állhatatosságáról? Lehet, hogy már holnap, vagy még ma összevész Battenberggel. És gyűlöletből, vagy bosszúból, hogy mind a két férfit elveszítse - mert maga is benne van a játékban, Sawaky - leleplezi titkunkat. Ennek nem szabad megtörténni. Érti? Nem szabad!

A követ hangja fenyegető, izzó, ingerült volt.

- De hát mit tegyünk? - mormolta Sawaky.

A követ egészen közel hajolt Sawakyhoz. Alig hallhatóan, rekedten sugta:

- Müller Friderikának meg kell halnia!

Sawaky felhördült. Tiltakozó mozdulatot tett, válaszolni akart. De a követ lefogta a kezét és hallgatást intett. Az ajtóra mutatott, amely hirtelen felnyílt és egy nő jelent meg a küszöbön. A két férfi zavartan, megdöbbenve meredt rá. A követ hidegen, ellenségesen nézett az elegáns, szép nőre, aki, úgy látszott, hogy szintén lámpalázzal küzd.

Habozva állt a küszöbön, arcán zavart mosoly látszott s valami apró tárgyat szorongatott a kezében.

- Kicsoda ön, asszonyom és hogyan került ide? - kérdezte a követ.

- Bocsánat, - válaszolta az ismeretlen hölgy - nem akartam önöket zavarni, csak egy pillanatot esedeznék...

- De hát miért?

- Szeretném lefényképezni önöket! A magyarországi képeslapok fotóriportere vagyok.

A követ kinosan mosolygott.

- Ön valóban hivatása magaslatán áll, kisasszony. Remekül kinyomozta, hogy hová rejtőztünk, De én, sajnálom, semmiesetre sem állhatok a fényképező gépje elé. Izlésem tiltakozik az ellen, hogy vendégeimtől elkülönítve vétessem le magamat. Majd később, bent a teremben, a társaság közepette. Az ünnepelt természetesen más... azt - ha a tanár ur megengedi, - lefényképezheti.

A követ meghajolt és kisietett a szobából. Sawaky a karosszékbe vetette magát, hátrahajtotta a fejét és kellemetlen megadással mondta:

- Tessék!

De az ismeretlen hölgy nem csattantotta el a fényképező masinát. Sőt fel sem emelte. Odalépett a meglepett Sawakyhoz és fojtott, izgatott hangon suttogta: Dr. Kaiser Lotte vagyok. Az ég irgalmára kérem, ne kérdezzen tőlem semmit és bizzék bennem! Beszélnem kell önnel. Adjon találkát!

Sawaky ránézett a felindulástól remegő nőre, azután azt mondta:

- Holnap délelőtt 11 órakor jelentkezzék a palotámban. Ez a névjegy igazolni fogja!

15.

A világ megőrült. Mintha a Marsról vagy más idegen bolygókról idegbomlasztó, látást megváltoztató, erkölcsi és szépérzéket gyökerében felforgató sugarakat vetítettek volna a földre, melyektől minden felborult. Aki a szépitő-kurán átesett, annak mintha a lelkét, addigi életét is kicserélték volna. A testi szépséghez az embermilliók évezredek óta a szerelem és könnyed élet ábrándjait fűzték és amikor valóban megszépültek, olyanok voltak, mint a színész, aki a vállára aggatott biborköpeny és a fejére tett papirkorona szuggesztív hatása alatt komolyan királynak hiszi magát. A szerelem mindenhatóságának eget-földet betöltő bacchikus ünneplése volt ez, szakadatlan mámor, amelybe napról-napra újabb tömegek vetették be magukat.

A társadalom minden rétegében katasztrófák és válságok dultak. Régi, nagyhirű kereskedőházak összeomlottak. A londoni Hammond bankház főnöke, akit azelőtt soha senki még mosolyogni sem látott, márvány tengerparti villát építtetett, ahol Apollónak öltözve verseket szavalt a Folies Bergère táncosnőinek. Csupa Nárciss szaladgált a világban, akik saját szépségüktől bódultak, öntelten és hivalkodva várták a mások hódolatát.

Igy mult el két esztendő. Az utcák tele voltak rongyos ruhájú Cherubinokkal, festőien szép lányokkal és fiukkal. De ezek a fiúk végtelen közönnyel jártak az utcán, nem fordultak meg a lányok után, arcukon fásultság és szomorúság tükröződött. Ám annál mohóbban és agresszívebben viselkedtek a nők. Mindent elkövettek, hogy a férfiak figyelmét magukra vonják. Kihívóan a szemükbe mosolyogtak, csábító formáikat ezer ravasz trükkel domborították ki. De a férfiak tekintete elsiklott felettük. Egy nő... száz nő... ezer nő... mind egyforma volt. Nem volt érdemes egyikért sem különösebben hevülni. Nem volt szép és nem volt csunya, nem volt szebb sem, gyönyörű sem, őrzítően érdekes... mind ugyanaz a kifogástalan, szabályszerű szépség. Semmi változatosság órákon, napokon, heteken, hónapokon keresztül, mindig egyformán szép férfiakat és egyformán szép nőket látott az ember. Tilbury, az operett-színház igazgatója a haját tépte őrzőgő kétségbeesésében.

- Átkozott Sawaky, sárga boszorkánymester, tönkre tett bennünket! A kutya sem kíváncsi többé Dolly kisasszony bájaire, egyetlen taps sem hallatszott a görlok felvonulásánál. A szemtelen gépirókisasszonyok, akik azelőtt ideggörcsöket kaptak a lelkesedéstől és szerelemtől, ha a bonvivan elénekelte a nagy áriát, most a vállukat vonogatták és azt mondják, hogy a főkönyvelő ur is van olyan szép férfi.

A főrendező, akihez Tilbury ezt a szónoklatot intézte, csüggedten intett:

- Rövidesen valamennyi színházat bezárhatjuk. Hiszen már eddig is tiz revü-színház közül kilenc ment csődbe.

- Szerelmes darabokat sem játszhatunk többé. Az emberek nevetnek a szerelmen. Nem értik, hogyan lehet megőrülni egy nőért, aki éppen olyan, mint a többi.

Ugyanaznap délután, amikor Tilbury ur és rendezője között a fenti párbeszéd elhangzott, a szociálista nők pártszervezete tartott ülést, amelyen körülbelül ezerötszázan jelentek meg. A

hangulat igen ingerült és puszkaporos volt. Az általános elszegényedés talán sehol sem tűnt fel annyira, mint itt, a nők között. Hiszen azelőtt sem igen volt pénzük a munkásosztályhoz tartozó nőknek, de mégis csak előteremtették az olcsó és mégis csinos ruhát, fehérre mosott, gondosan vasalt bluzokat, izléses kalapokat. Most azonban rossz volt nézni, milyen kopottan, rosszul voltak öltözve. Csupa bájos arcocská, fiatal selymeshaju leány és asszony, de az arcokon ingerült harag és az a furcsa sápadtság, melyet az éhség és nyomor fest. Hét óra felé bevonult az elnökség és elfoglalta helyét az emelvényen. Gyönyörű, szén fekete haju nő ült az elnöki székbe és ő nyitotta meg az ülést.

- Elvtársnők! A végső nyomor szélén sikoltunk fel és emeljük fel tiltakozó szavunkat: elég volt! Nem bírjuk tovább! Kimondjuk nyíltan: valamennyien rettentő szemfényvesztésnek, rut becsapásnak lettünk áldozatai! A vagyontalan nő sorsa a multban is pokol volt, de mégis, hasonlíthatatlanul több esélye nyílt a boldogulásra, mint ma. Ezrekre rugott a szerelmi házasságok száma, rengeteg szegény, de szép lány ment férjhez hozomány nélkül. Mi nem vagyunk hivei a munkanélküli here életnek, de mindig örültünk, ha sorainkból valaki gazdag férfihez ment feleségül, mert hiszen így a magasabb társadalmi osztályokba is bevittük egészséges világnézetünket, demokratikus érzéseinket. Azelőtt szinte szabály volt, hogy aki pénzért adta el magát, az a férfi rut, lehetetlen külsejű gazdag lányt volt kénytelen feleségül venni, akivel ha megjelent valahol, már messziről lemosolyogták, gunyosan néztek rajta végig, mert hiszen nyilvánvaló volt, hogy csak a pénzért nősült. De ma a leggazdagabb lányok is szépek. Ez azt jelenti, hogy a szegény lány szépsége semmit sem ér, azzal többé karriert nem lehet csinálni.

- Vesszen Sawaky! Állítsák vissza a régi rendet! - kiáltották többen.

- Csak a gazdagokat kell ismét elrutítani! - vélték mások.

- Persze, félsz, hogy megint előbbi savószin szemedet, meg ferde orrodát nyernéd vissza! - sziszegte az egyik. - Azelőtt bezzeg nem is mertél abba az utcába menni, ahol én sétáltam, most meg mellém szemtelenkedtél a táncban!

- De nagyra vagy! Mintha bizony nem rohantál volna ész nélkül te is a szanatóriumba, mikor rád került a sor!

- Bár ne tettem volna! Rajtam csak rontottak... Én igenis szebb voltam azelőtt. Egyéniségem volt. Nem hasonlítottam például... hozzád!

Az elnöknő dühösen csengetett, minden oldalról zajongtak, pisszegtek. Végre ismét megnyugodtak egy kissé a kedélyek.

- De nemcsak az a szerencsétlenség zuhant ránk, dolgozó proletár nőkre, hogy a férjhezmenetelünk egyetlen valószínűsítője és reménysége, a szépségünk, értéktelenné vált és vonzó erejét elveszítette, hanem ennek tetejébe még munkaalkalmunk is kilátástalanabb, mint valaha. Mert mi történt? A szegény, de csinos férfiak tekintélyes része azelőtt nem dolgozott, hanem gazdag partikra spekulált. Ám ma, mikor a háztulajdonosok és a szatócsok éppen olyan szépek, mint akár a filmszínészek, a gazdag nők nem törődnek velük és a hozományvadász ifjak kénytelenek szintén állásokba menni, vagyis elveszik előlünk a kenyeret!

- Le a férfiakkal! Tiltakozunk a férfiak megszépítése ellen! - hangzott mindenfelől a szenvedélyes kiáltás.

- Ám a nyomorúságunk betetőzése csak ezután következik! - harsogta túl a lármát az elnöknő.

- Mert tegyük föl, hogy nagy keservesen sikerül valamilyen sovány állásba jutnunk, mit tapasztalunk? Azt, hogy a főnökök soha még olyan durvák, udvariatlanok nem voltak, mint most! Azelőtt észrevették és tisztelték bennünk a nőt, hiszen akárhányszor megtörtént, hogy a főnök feleségül vette titkárnőjét, vagy az írógépkisasszonyt, vagy legalább is bizonyos kedves

flört indult meg közöttük, de amióta a főnökök feleségei éppen olyan szépek és fiatalok, mint az alkalmazottak, a főnök urakat egyáltalában nem érdekeli és közönséges kulik, ki-uzsorázott szerencsétlen páriák lettünk!

- Igaz! Követeljük a megszépítési numerus clausust! Csak a havi ötszáz márkánál kisebb jövedelműeket szabadjon megszépíteni!

Viharos lármák, élénk vita következett. Mindenki tudott a saját életéből néhány borzalmas példát felhozni.

- Felháborító, - mondotta Mária Neusser, egy szőke, kissé molett szépség, Ilona barátnőjéhez fordulva. - Az elmúlt évben még butorozott villát bérelt számomra a főnököm és feleségül akart venni, most pedig a konkurens cég megszépített leányát vette feleségül, akitől azelőtt valósággal borzadtam...

- Ah, szívelem, - válaszolta Ilona - én már féllábbal bent voltam a Hölle mulatóban. A leg-ragyogóbb jövő előtt álltam. És most valamennyi mulató megbukott. Gyalázat, hogy a nyakunkra bocsájtották a csunyákat. Aki milyennek születik, olyannak maradjon!

- Pardon, - szólt közbe Carola Wilbrandt, Mária barátnője - én inkább úgy vélem, hogy igazság szerint azokat, akik eddig szépek voltak, el kell rutítani. Mindenki fele életét szépségben, a másik felét pedig rutságban töltse el. Csak így állna helyre ismét az egyensúly.

- Én pedig azt mondom, - kiáltotta hevesen Ilona - hogy nekünk, akik szépeknek születtünk, a legélesebb harcot kell hirdetnünk a betolakodott, parvenü, mesterséges uton készült szépek ellen. Megkülönböztető jelvényt kell hordanunk. Meg fogjuk teremteni a szépség nemességét...

Ez a kijelentés, melyet többen meghallottak, újra fellobogtatta a szenvedélyeket.

- Rüdiger Ilona elvtársnőnk - kiáltotta az elnöknő - súlyosan vétett pártunk szelleme ellen. Szocialista nő létére új nemességnek óhajtja megvetni az alapját, amely gondolat ellen természetesen valamennyien tiltakozunk.

- Nem tiltakozunk! - harsogták százan is egyszerre. - Igaza van! Éljen a születési szépség! Vesszen a talmi utánczat!

Még csak ez hiányzott. Akik találva érezték magukat, vörösen és magukból kikelve támadtak az éljenzőkre és valóságos közelharc fejlődött ki a két párt között. Minden rend felborult, remegve a dühtől, forradalmi hangulatban, egymással viaskodva tódultak ki az utcára. Az utcákon a szokott esti kép pergett véget nem érő filmként. Mindenfelől üvöltő, jelszavakat kiáltó menetek tüntek fel, férfiak és nők véres elkeseredéssel rázták az ökleiket, kiabáltak, fenyegetődztek. Mindenki mindenkire haragudott, semmi sem volt jól, intézmények, hivatalok, boltok, művészet, emberek zavartan, össze nem hangoltan álltak egymással szemben. A falakon ezrével rikoltottak a plakátok, melyeket az egyes pártok szinte félóránként raktak ki. A rendőrséget megháromszorozták, erős őrzékek cirkáltak. Minden nagyváros képe olyan volt, mintha állandóan ostromállapotban lennének. Rengeteg üzlet redőnyét már egyáltalában nem húzták fel. Egész Európában retentő gazdasági válság pusztított és a legkétségbeejtőbb az volt, hogy tulajdonképpen senki sem tudta, mi történt? Miért omlik minden össze?

- Sawaky! - mondták az emberek, - ő hozta ezt a pusztulást.

- A szerelem csődjé! - állapították meg a társadalom lélektanával foglalkozó tudósok. - A szerelmi élet az izlésbeli ellentéteken és a változás utáni vágyakon épült. A szerelem legfőbb ösztönzője - miként már Stendhal megállapította - a hiúság. A férfi irigyeltetni akarja magát. Dicsekszik szép kedvesével. Büszke a meghódított szépségre. De ha minden nő egyformán

szép, akkor nincs irigység, megszűnik a vetélkedés, féltékenység, a szerelem pikáns francia lakomájából diétikus konyha lesz, amelynek nincsen sava-borsa.

De a nők még nem adták fel a küzdelmet. Megpróbálták új eszközökkel felizgatni a férfiak képzeletét. A nagy női divatáruházak kirakataiban mintha tébolyult költők és festők lázálmai elevenedtek volna meg, bizarr ruhák, fátylak és prémek egyvelegje döbbsent a nézőre. Ez volt az utolsó mentsvár: meglepően, egyénien, képzeletet izgatóan öltözni. A divat megszűnt. Abban a pillanatban, mikor a női szépség uniformizálódott, a nők rémülten vetették el a gondolatát is annak, hogy a hasonlóságot még a ruhák szabásában, izlésében és színeiben is folytassák. Mintha örökös farsang lett volna: a nők kigyók, párducok és vadmacskák bőreiben jelentek meg, hangulatukhoz tervezett színskála virult belépőiken, voltak, akik királynőt, mások démonokat, vagy tüzes egzotikus néptörzsek asszonyait utánozták. Világhírű festők kénytelenek voltak kosztümtervezéssel foglalkozni, mert az előkelő asszonyok nem arcképeiket festették meg, hanem ruhákat terveztek maguknak. A színeket keverni, a vonalakat meglepően vezetni, megtéveszteni a látást, lépre csalni az elkábitott férfiakat: ez volt a cél. A ruha-őrület minden képzeletet felülmúlt. Eltűntetni a nőt a ráaggatott vakmerő és egyéni diszletek között: erre törekedett mindenki. Majdnem mindenki parókát hordott: arany, ezüst, lila és kék haját viseltek és mindennek tetejébe még festették arcukat, szemhéjukat és akár a rokokóban: tapasztokat ragasztottak ajkukra, állukra. De mindez nem hozhatott gyökeres változást. Ha valamelyik nő ruhája nagyobb érdeklődést keltett a férfiak között, másnapra már valamennyi barátnője utánozta és a férfi ismét megsokszorozva látta maga körül ideálját. De egyébként is, a férfiak lassankint megszokták a legvakmerőbb jelmezeket is és éppen olyan érzéketlenül és közönyösen haladtak el mellettük, mint ahogyan a színész nem veszi észre és nem méltányolja a színpadi látványosságokat. A boldogtalan nők ekkor a parfümökre vetették magukat. Hiszen annyi költő énekelte meg az illatok csodálatos érzékcsiklandozó hatását. Hihetetlenül fellendült a parfümgyártás. Hordókban, vagonszámra szállították a legkülönbözőbb illatokat, melyeknek a legcsábítóbb neveket adták. Volt: férfi-mámor, lobogó tűz, örök csók, ellenállhatatlan... A gazdag nők rengeteg pénzért egyéni parfümöket gyártattak, melyekből mindössze néhány liter készült személyes használatukra. De hát az illatbeli izlés is különböző. Van, aki szereti a rózsaillatot, más rosszul lesz tőle és fejfájást kap. A vak szerencse és véletlen dolga, hogy valaki éppen olyan férfire bukkanjon, akinek kedvenc illatát használja.

Szóval a parfüm sem segített.

E forrongó, zürzavaros időkben Boncz már kizárólag laptudósítással foglalkozott. Témája kimeríthetetlen volt. Naponta felkereste a különböző békétlenkedők üléseit és azokról hosszú beszámolókat küldött, melyekből azonban legnagyobb keserűségére alig négy-öt sort látott viszont a tudósított lapokban. Ám e hírlapírói bánatánál is sokkal nagyobb volt szerelmi gyötrődése. Lotte érthetlenebb, titokzatosabb és zárkózottabb volt, mint valaha. Boncz tudta, hogy Lotte összekötötést tart Sawakyval, hogy titokban a legkülönbözőbb helyeken találkoznak, de Lotte megeskette Andrást, hogy soha e találkozások okát nem fogja megkérdezni és azokról nem beszél senkinek. Akárhányszor megtörtént, hogy Lotte a nap legkülönbözőbb órájában egyszerre csak beállított hozzá, felöltözve, láthatóan felindultan és rászólt:

- Jöjjön, kísérjen el!

András lázadozott és bosszus volt. Hát ő csak arra jó, hogy elefánt legyen, fedezze és védje Lotte rejtélyes látogatásait? De Lotte hizelegve simogatta meg az arcát:

- Drága, jó András... maga olyan édes, gavallér, őszinte barátom. Ne hagyjon cserben. Az egyetlen ember, akire számítok. Hát nem érzi, hogy csak azért veszem igénybe szolgálatait, azért bízom magára legnagyobb titkomat, mert szeretem?

- Gyönyörű bizalom! - mormogta András, hiszen fogalmam sincsen, hogy miben töri a fejét?

De azért engedelmesen kísérte el Lottét zárt autóban a városon kívül fekvő rejtett villákba és mielőtt Lotte besurrant volna a kapun, óvatosan körülmélelte a vidéket: nem leselkedik-e valaki? És mialatt Lotte gondosan lefüggönyözött ablakok és zárt kapu mögött tárgyalt Sawakyval, Boncz váltig törhette a fejét, hogy mi dolguk lehet kettőjüknek. Voltak pillanatok, mikor megingott bizalma, számárnak nevezte magát, aki őrt áll, mialatt a nő, akibe szerelmes, mással mulatozik. Ilyenkor előntötte a méreg, elhatározta, hogy mindezt kiméletlenül szemébe vágja Lotténak és szakítani fog vele. De mikor bizonyos idő múlva Lotte sápadtan, szórazottan és idegesen visszajött, Andrásnak torkán akadtak a szemrehányó szavak. Nem - mondotta magában - kizárt dolog, hogy Lottét és Sawakyt érzelmi szálak kössék össze. De hát akkor, - tette fel magának századszor a kérdést - miről beszélhetnek? Mit forralnak?

És Andrást megmagyarázhatatlan félelem, szorongás fogta el.

A férfit nem csalta meg ösztöne. Lotte csakugyan veszélyes, kockázatos játékba fogott. Az a végzetes este, melyen először találkozott Sawakyval, akitől találkat kért, forradalmi változást hozott életébe. Másnap délelőtt - mindenre élesen emlékezett - melléklépcsőkön vezették fel Sawakyhoz, aki ezuttal himzett selyem kimonóban ült egy alacsony kereveten. A szeme kutatva siklott végig Lottén.

- Vártam s bevallom, bizalmatlan vagyok. Félek, hogy ezuttal sem fogok mást hallani, mint eddig mindenkor, ha nőket fogadtam. De ön... olyan különösen és hevesen támadott rám... Kíváncsivá tett. Nos, mi az a nagyon fontos dolog, melyről beszélni óhajt velem?

Sawaky hangja gunyosan hangzott. Emberggyűlölet és megvetés érzett ki belőle. Lotte nyugodtan viszonzta a lenéző pillantást.

- Ön, ugy látszik, sokkal inkább szenved, semmint gondoltam, uram! - válaszolta.

Sawaky meglepetten kapta fel a fejét. A gunyt zavar váltotta fel.

- Miért és milyen alapon mondja ezt?

- Orvos vagyok és egy kicsit lélektanál is foglalkoztam. Ön nőgyűlölő, tehát nem volt még igazán szerencséje a nőknél. Nem viszonzta a szerelmét olyan valaki, akibe szerelmes.

Sawaky elképedése és idegessége egyszerre forrpontra szökkent.

- Mit jelent ez? - kiáltotta. - Ki küldte önt? Ki beszélt, ki hazudott önnek az én legszemélyesebb ügyeimről? És mi joga avatkozik azokba?

Lotte hidegen hagyta elzúgni a szóáradatot.

- Ön nem tulságosan udvarias, professzor ur. Elfelejt, hogy nemcsak nő vagyok, hanem kollégája is! - válaszolta.

- Egyik minősége sem jogosítja fel arra, hogy ilyen bizalmas hangot üssön meg!

- Helyes. Akkor hát egy harmadik jogcímet fogok választani.

- Ugyan!? És melyiket?

- A közös gyűlöletet!

Sawaky megrezzent. A határozott, erélyes hang nem tévesztette célját.

A férfi visszaült helyére s egy karosszékre mutatva helyet kínált Lotténak.

- Beszéljen! - mondotta halk, száraz hangom

- Rövid lesznek. Müller Friderika kolléganőm volt az egyetemen. Szerelmes volt egy férfiébe, akiről tudta, hogy engem szeret...

- Battenberg professzorba! - mormogta Sawaky.

- Igen, Battenbergbe. És Friderika bosszut fogadott. Azzal a gyilkos, soha meg nem bocsájto gyűlölettel, ahogyan csak nők tudnak egymás ellen törni. Évekig nem láttam. Eltűnt. Most már tudom, hogy önnél volt. És mikor viszontláttam az Adlonban, ön már ott ült mellette. És láttam a pillantásait, mellyel Friderikát nézegette. Megértettem: szerelmes Friderikába. Az ilyesmikben mi nők nem tévedünk. Szereti...

- Igen, szeretem! - nyögte Sawaky.

- Köszönöm, hogy őszinte. Akkor hát megmondhatom... segíteni jöttem!

- Segíteni! - kiáltotta Sawaky felragyogó reménységgel és vergődő tehetetlenséggel. Fölénye, erélye egy szempillantás alatt lefoszlott róla és szinte könnyörögve fordult Lotte felé:

- Ha ezt tudná! Ha valóban segíthetne!

- Az érdekünk közös, Sawaky professzor! Ön Friderikát akarja elvenni Battenbergtől és én... bosszut akarok állni Battenbergen. A nőt megértem és megbocsátok neki. De a férfinak, aki megalázott, pusztulnia kell!

- Igen, pusztulnia kell! - hörögte Sawaky.

Szemében gyűlölet parázslott, szinte megnyult alakja a lendülettől, amint az indulat előre vetette. De azután ismét elhunyt a tűz.

- Hogyan kellene ezt végrehajtani? - kérdezte.

- Figyeljen rám, Sawaky! Battenberget ön tette naggyá. Az ön felfedezésének gyümölcseit kamatoztatja a maga javára. Ezzel lett népszerű. Elvette magától Friderikát és központjában áll a világforradalomnak, melyet ön gyújtott fel. Battenberg mindenképp kifosztotta magát. Elrabolta a szerelmét, meglopta a tudományát. Magának kell hát leszámolni vele.

- De hogyan? Mit tegyek?

- Avasson a titkába. Tegyen bizalmasává!

Sawaky egy pillanat alatt ismét visszamerevült rideg, visszautasító zárkózottságába.

- Miféle titokba? Miről beszél?

Lotte egészen közelhajolt Sawakyhoz.

- Ha sikerülne Battenbergre bizonyítani, hogy az ön tudta és beleegyezése nélkül, sőt világos ellenzése ellenére politikai célok szolgálatába állította be az ön tudományos felfedezését, olyan célok szolgálatába, melyek nem kedvezőek Németországra...

Sawaky ideges mozdulatot tett, felháborodást, tiltakozást kifejező, felvilágosítást kérő mozdulatot, de Lotte most már lázasan folytatta:

- Értse meg a helyzetet! A maga lába alatt már forróvá lett a talaj. Európa minden városában naponta tizezrével találkoznak a békétlenkedők. Egyre sűrűbben hangzik a panasz: mindennek maga az oka! Az általános forradalom kirobbanása már csak rövid idő kérdése. A kormányok fejvesztve keresik a kibontakozás módját. A politikusok már mindent megpróbáltak, hogy a tömeg figyelmét másfelé tereljék. Beszéltek szabadkereskedelemről, tisztviselői fizetés-reformról, megpróbálkoztak az antiszemitizmussal, szónokoltak háborus veszedelmekről, de a népet kizárólag a szépülés és az azzal kapcsolatos kérdések érdeklik. Olyan valakit kell tehát áldozatul dobni, akinek munkája e kérdéssel összefügg, aki látható feje az egész ügynek. Ilyen ember pedig csak egy van: maga! A hangulat már olyan izzó, hogy minden órában várhatja, hogy mikor lövi le egy fanatikus, vagy mikor robbantanak pokolgépet a szobájában.

- De hiszen én csak jót tettem velük, - rebegte Sawaky.

Lotte vállat vont.

- Ön naiv, mint minden tudós. Elfelejtí, hogy az emberiség nagy jótevői, Krisztuson kezdve, mindig mártírhálált szenvedtek. A tömeg kétségbe van esve. Nyomorog, agyonkinzott, meghasonlott lelkü, nem tudja, hogy mihez kezdjen. Új teste, melyet ön szabott rájuk, újjá formálta lelküket is és nem tudnak elhelyezkedni a régi keretek között. Átkot mondanak hát alkotójukra. A tehetetlen düh véres áldozatot liheg. Valakit meg kell ölni. És ez az áldozat csak maga lehet!

Sawaky lehajtotta a fejét.

- Rettenetes! - mormogta. - Ennyire közel lenne már?...

Lotte meghallotta a félhangosan mondott szavakat és megértette, hogy Sawaky már gondolt erre, számolt a rettenetes véggel, csak az lepi meg, hogy már ennyire közel van.

- Közel van - mondotta Lotte - és mégis ha akarja, elmenekülhet idejében és... célunkat is elérjük!

- Beszéljen! - sürgette a férfi.

- Haladéktalanul jelentkeznie kell a miniszterelnöknél és ott panaszt tesz. Méltatlankodva jelenti ki, hogy önt törbeejtették. Üzleti spekulációkra és célokra használták ki tudományos felfedezését, amely a helytelen és mohó kizsákmányolás folytán az emberiség átkává lett. Mindennek Battenberg báró az oka, aki ahelyett, hogy csendesen és nyugodtan engedte volna dolgozni magát, ilyen szörnyen felnagyította a dolgot. Minde ezért ön nem vállalhatja a felelősséget és ezért bejelenti, hogy haladéktalanul elhagyja az országot és visszamegy Japánba.

Sawaky némán, magába temetkezve ült. Látszott, hogy a legkülönbözőbb érvek és ellenérvek hadakoznak benne.

- Köszönöm, - mondotta kis idő múlva - minderről gondolkozni fogok.

Ujabb csend következett. Sawaky magában folytatta a megkezdett gondolattal való viaskodást.

- Elmenjek - szólalt meg hirtelen - és itt hagyjam nála Friderikát?

- Ha elmegy, - mondotta Lotte és arca e pillanatban démonian szép és kegyetlen volt - akkor Battenberg ellen fordul a nép dühe és semmi sem mentheti meg. És ugyanez a vihar elsöpri majd Friderikát is.

Tikkadt, borzasztó csend támadt. Véres, gunyos kisértetek figyeltek láthatatlanul a szobában. Sawaky felállt. Viaszsárga arca szinte ijesztő volt. A keze remegett, mikor Lotte felé nyujtotta.

- Meg fogom fontolni... gondolkozni fogok!

Mikor Lotte eltávozott, Sawaky titkárja lépett be, aki már régóta türelmetlenül várakozott. Egy sürgönyt nyujtott át. Sawaky izgatottan tépte fel és arca fájdalmas, keserű mosolyra torzult, mikor elolvasta:

„Az ügyek megértek. Vigyázzon, nehogy gyanut keltsen. Az utolsó percig helyén kell maradnia...”

Lotte ezen az estén nyugtalanabb volt, mint valaha. Távoli ismeretlen veszélyt sejtett. Félelmének maga sem tudta okát adni. Legszívesebben nekivágott volna a világnak, hegynek, tengernek és csak rohant volna előre, amíg elbódul, elfelejt gondolkozni. Valósággal fel-lélekzett, mikor Andrást meglátta.

- Üljünk autóba - mondta - és szóljon a sofförnek, hogy hajtson valahova a városon kívüli vidékre. Rohanjunk... és ne beszélgessünk. Csak némán, behunyt szemmel szeretnék ülni, hogy a szél az arcomba vágjon. Ez még a régi... a mezők illata, a jó levegő... a többi, minden megbolondult!

- Sajnálom, Lotte, előbb a *huszonötévesek* ülésére kell mennünk. Részletes jelentést kell küldennem az eseményekről...

Lotte arca felderült.

- Ah, igen! Erről egészen megfeledkeztem. Végre!... talán ott, a fiatalok között hallunk valami merészet, újat, friss levegőt hozót!

Az utcákon egyetemi hallgatók rajzoltak sűrű csoportokban. A legkülönbözőbb tányérsapkák tűntek fel mindenfelől. Bölcsészek, jogászok, mérnökök és művészakadémiák növendékei. A falakon, hirdetőoszlopokon ordító betűkkel nyomott felhívások:

FIATALOK!

HARMINC ÉVEN ALULI FÉRFIAK ÉS NŐK!
LEGYETEK OTT HÉT ÓRAKOR A SPORTPALOTA NAGYTERMÉBEN!

Az egyesült ifjúsági egyesületek vezérkara.

Róma és Athén nagy gladiátori ünnepein vonulhatott fel ennyi gyönyörű férfi és Vénus, meg Afrodite tiszteletére gyűlhetett egybe ennyi szép lány, mint ahányan a sportpalota bejárata előtt tolongtak. De ezeken az arcokon nem a kellemes izgalom láza ült, hanem dühös lázadás, halálos keserűség sötétedett. A szép arcok soványak és sápadtak voltak, a szemek alján lilás karikák gyűrődtek. A férfiak nem vetettek gyengéd pillantást a nőkre, hidegen és közönyösen beszéltek hozzájuk és a leányok sem igyekeztek titokban hajukon, vagy ruhájukon egy kis kacérkodó szépítést végezni. Elkinzott, fáradt emberek voltak, tele robbanó gyűlölettel, akiknek testét elcsigázta a nyomor, képzeletüket kiégette a mindennapi gond.

Hét órára zsufolásig megtelt az óriási kupolaterem, egymás hegyén-hátán szorongtak a várakozók és türelmetlen kiáltások, tüntető dobolás, tapsok hangzottak. Negyednyolckor már szinte életveszélyes volt a tolongás. Az ajtónállóknak megparancsolták, hogy senkit se bocsássanak már be. Az előadói emelvényen az első szónok megkezdte beszédét.

- Barátaim! - harsogta a mikrofonba, amely nyomban a hangszórók tömegén keresztül szóltatta meg a beszédet - a frázisok kora lejárt. Elég a hazug és érzelmes jelszavakból, a világcsaló hazugságokból, melyeknek legnépszerűbbje úgy hangzott, hogy: adjuk vissza az öregeknek a fiatalságukat! Ime, láthatjuk, hogy mit jelent ez a gyakorlatban! A fiatalok kiirtását, megsemmisítését, tönkretételét!

Éktelen lárma, fültépő füttyülés és orditozás támadt ezekre a szavakra.

- Vesszenek az álfialatok! Nyugalomba az ötvenéves pubikkal!

- Lámpavasra velük.

Néhány ügyes mechanikus bömbölően erősebbre fokozta a hangszórók hangját és így az elnöknek sikerült túlharsognia a lármát.

- Csendet! Hallgassuk meg a szónokot!

A rémes hang, amely már szinte úgy hatott, mintha az ezeregyéjszaka nagyszakállu démona üvöltött volna a teremben, megtette hatását. A zaj elhalkult, a szónok folytatta beszédét.

- Nekünk, fiataloknak - mondotta - sohasem volt rózsákra ágyazva az ágyunk. Régi hazug közhelyek szerint mienk volt az élet minden rózsaszínű gyönyörűsége, a valóságban azonban csak a nyomor, a kietlen és kinos várakozással teli éveket jelentette az irigyelt fiatalság. A fiatalokat mindig a legsilányabbul fizették, legszebb éveinkben nem alapíthattunk családot, az energiával teli időnköt megalázó állaskoldulással kellett tölteni. Így böjtöltünk, nyomorogtunk körülbelül harmincesztendő korunkig. Ez volt az a kor, amikor sikerült valahogy gyökeret vernünk. Elhelyezkedtünk és kerestünk is annyit, amennyiből nagynehezen megélhettünk. Fiatalságunk határán, az érett férfikor kezdetén azonban a legtöbben mégis csak elhelyezkedtünk. De mi történik ma? Az öregek megfiatalodtak. Nagyapák friss erővel járnak és eszükben sincs nyugalomba vonulni. Nagymamák új házasságot kötnek azzal a vagyonnal, melyet már régen meghalt férjeik után örökölték. A megfiatalított öregek tönkreteszik a fiatalokat. Elveszik állásainkat, kilátástalanná teszik elhelyezkedéseinket. A mi társadalmunk nincsen annyi munkaerőre berendezve, mint amennyi jelenleg rendelkezésre áll. A termelés régi rendje számolt a megöregedéssel és halálozással. Ez most lényeges eltolódást mutat és így a nyomor, züllés elkerülhetetlen. Azt mondták azelőtt, hogy legalább a szerelem a fiatalság előjoga. Most már azt is elvitték tőlünk. Se kenyér, se pénz, se szerelem! Hová vezet ez? Vagy öngyilkosokká kell lennünk, vagy vissza kell állítanunk a régi rendet! Ha pedig ez lehetetlen, úgy követeljük a hatvan éven felülieknek kötelező nyugalombavonulását... Ha valakinek annyi pénze van, hogy annak kamataiból megélhet, úgy már ötvenéves korában vonuljon vissza. Csak így remélhetjük, hogy mi is hozzájutunk sovány kenyérünkhöz.

E pillanatban éles, metsző női hang süvitett át a termen:

- Vesszen Battenberg! Ő hozta Sawakyt Berlinbe!

A tömeg egy pillanat alatt felkapta az új jelszót és dühödten ordította:

- Vesszen Battenberg!

Boncz András sápadtan, magánkívül ragadta karon Lottet, aki szinte tébolyultan állt. Zilált fürtökkel, tágranyilt szemekkel, remegve nézte a vihart, mint a pirománikus az általa felszított tüzet.

- Az Isten szerelmére, mit tett? - dadogta András.

És egész erejével huzta, tuszkolta kifelé Lottét.

- Gyilkoltam! - mondotta. - Megöltem! Nézzé!... ott jönnek már... a fejét követelik... ezren... kétezren!

Csakugyan a tömeg nagy része kitódult az utcára és öklüket rázva, indulatosan ordították: Halál Battenbergre!

Lotte didergett és egyszerre tombolva, nevetőgörcsökbe fulladó hangon sikoltotta: Megölik! Megölik!

Sipolás hallatszott. Mindenfelől rendőrök tüntek fel. A tüntetők köveket kezdtek dobálni. Az ablakok és villamosgömbök csörömpölve zuzódtak le. A rendőrök kardot rántottak.

- Hajtson teljes sebességgel... meneküljünk! - kiáltott Boncz a soffőrré.

Az autó utat tört magának az embergyűrűben. Mögöttük hangos sikoltás, fenyegető, dühös ordítás hallatszott. Néhány lövés dördült el.

- Hallja! - kiáltotta magánkivül Lotte. - Most kezdődik! A nagy leszámolás! És én indítottam meg! Én!

Sirt és őrzöngve nevetett egyszerre. Boncz kétségbeesetten próbálta csillapítani. De Lotte nem hallgatott rá.

- Szét fogják verni őket, - kiáltotta - de most már ez hasztalan! Ezer helyen ezerszer ilyen erővel fog feltámadni. A kő elrepült, többé semmi sem állíthatja meg. Ma mulatni akarok, András. Vigyen valamelyik mulatóba, táncolni fogunk. Pezsgőt iszunk. Udvaroljon nekem. Hiszen szép vagyok, szebb, mint a többiek, engem nem szépitett meg Sawaky kollégám. Mi ketten, maga és én, bosszút állunk a régi világ elrablásáért. Most indul meg a harc és mi ünnepelni fogunk!

Az autó a Wilhelmstrassen robogott. Egy mulató vörös és sárga reflektorai vakítottak az éjszakába. A mulató előtt világító táblán rengeteg nagyságu fénybetűk hirdették:

EGZOTIKUS REVÜ!

NÉGER, MALÁJ, INDIÁN, ESZKIMÓ, JAPÁN ÉS KINAI SZÉPSÉGEK!

A mulató előtt hatalmas autótábor állott. Berlin férfinépsége már hónapok óta idetódult. Rajongva, csillogó szemmel nézték a torz, laposorru eszkimó nőket, a vékony, ferdeszemű, csenevész kis kínai leányokat. Európa mulatói megteltek néger nőkkel, a tropikus vidékek vastagajkú, eltorzított, rémes tetoválásokról éktelen asszonyaival. A mulatók parkettjein ezek váltották fel a régi táncosnőket és nekik udvaroltak, rájuk költötték pénzüket a gazdag gavallérok. Ezernyi botrány szövődött körülöttük. Az igazgatók szédületes gázsikat fizettek nekik, az artista ügynökök válogatás nélkül minden színes bőrű nőt leszerződtettek. Valóságos új rabszolgakereskedés indult meg. Mindenki csak egzotikus nők után sóvárgott, akik mások voltak, mint a halálosan megunt, egyformán szép fehér asszonyok. Mindennap megjelent néhány hír arról, hogy a születési arisztokráciának, vagy a pénzmágnásoknak valamelyike színes nőt vett feleségül, többnyire valamelyik mulató artistanőjét. Ezen senki sem háborodott fel, sőt, igen természetesnek találták. Irigyelték a szerencsés halandót. Azaz mégis... az efféle házasság csak a férfiak osztatlan tetszésével találkozott, ellenben az asszonyok és leányok annál jobban felháborodtak. Az erkölcs és kultúra nevében tiltakoztak és sürgősen követelték olyan törvény hozatalát, amely az ilyen vegyesfajú házasságokat megtiltja. De hát a törvényeket férfiak hozzák és így a nők felzudulása semmiféle eredményre nem vezetett.

András az egyik páholyban foglalt helyet Lotteval. Megjelenésük meglehetősen feltűnést keltett, mert Lotte volt az egyetlen fehér nő a mulatóban. Az asszonyok ugyanis bojkottáltak minden olyan helyiséget, ahol színes bőrűeket léptettek fel. Az is feltűnt, hogy Lotte másképpen fest, mint a többi megszépített asszony és leány. A látcsövek valósággal keresztstű alá fogták.

Lotte azonban mindezt észre sem vette. Gondolatai egészen máshol jártak. Néha, mikor a jazz kis szünetet tartott, aggódva figyelt ki az utcára, hogy nem hallatszik-e onnan sikoltás, puska lövés?... Azután pezsgőt ivott. Mohón, idegesen, mint aki mindenáron el akarja vesztetni eszméletét. A jazz vad tűzzel jajongott, sipolt, dobolt, félig meztelen trópusi nők érzéki táncokat lejtettek s a férfiak féltékeny dühvel próbálták egymás kezéről elűzni a táncosnőket. Most ezek voltak divatban, a barbár, minden szépérzékét megcsufoló, szívtelen és félig állati nők, akik hetyke fölénnyel, érzéki varázsuk gögös tudatában, félvállról beszéltek a férfiakkal, kinozták őket, mulattak vergődésükön.

Most a revü főszáma következett. A kép címe: Tropikus álom. Lágy dal csendült fel a bendzsón s a függöny szétnyílt. A szín fantasztikus, álomszerű kertet ábrázolt. Óriási vörös és sárga virágok emelkedtek szinte a színpad tetejéig. S a fűben egy férfi hevert. Kínai leányok libegtek be, akik ópiumos pipát kínáltak neki. A férfi rágyújtott a pipára s a szín lassan sötétedni kezdett. A pipából felszálló füst egyre sűrűbb lett, olyan volt, mint valami felhőfüggöny,

melyet lila, vörös és sárga fények világítottak meg. A füst lassan eloszlott és egy trópusi erdő buja szépsége bontakozott ki. Különös virágok sápadtak a holdfényben és mindegyik virág tövében asszonyok feküdtek. Néger nők, akik lusta mozdulattal felemelkedtek és belenyújtóztak a holdvilágba. A zene szilajabb lett, az álmos testek megélnékültek és lassu táncba kezdtek. Körültáncolták a mákonyos bódulatban fekvő férfiut. Felébresztették és szerelmi táncba vitték. Őrjöngő, forró sodrású tánc volt ez, melynek lángja és lendülete leáradt a nézőtérre és a férfiak tombolva tapsoltak. Néhány pohár csörömpölve a földre hullott, többen csendet akartak teremteni és rendreutasító szavakat kiáltottak, máshonnan zavart beszélgetés, tiltakozó szavak hallatszottak. Valami zavar támadt, érthetetlen kiabálás. A színpadon megállt az előadás, a zenészek előrehajoltak, abbahagyták a muzsikálást, az ajtó felé figyeltek. Mindenki felugrott, az arcokon zavart meglepetés, megdöbbenés. Ekkor hirtelen felpattant a nézőtérre vezető széles ajtó, fülsiketítő láрма, ordítás, sivalkodás hatolt be és néhány jegyszédő, meg szolgál, fejvesztetten rohant be. Nyomukban üldöző tömeg. Mintha modern ruhákba öltözött mitológiai alakok elevenedtek volna meg. Erynniszek és furiák. Magukból kikelt, a felháborodástól hörgő, dühödt asszonyok. Kezükből korbácsok, botok és vasboxerek. És a következő pillanatban tajtékzó dühvel nekiestek mindennek és mindenkinek. Korbácsaikkal a férfiak képébe vágtak és gyalázó szavakat zuditottak rájuk. Széttörték az asztalokat, letépték a függönyöket, elrongyolták a terítőket, darabokra zúzták a zenészek hangszereit. S azután rávetették magukat a sikoltozó, ököllel, diszletgerendákkal, kezükügyébe eső tárgyakkal védekező, színes nőkre. Borzalmas, véres dulakodás támadt. A fekete nők fajuk minden kegyetlen vadságával védekeztek. De a fehér nőket megörjítette és oroszlánokká tette a bosszuvágy. Letiporták őket, véresre marcangolták sima párducos bőruket, hörögve, tajtékot turva harcoltak, ütöttek. A férfiak, mikor első meglepetésükből kissé magukhoz tértek, a halálos veszélyben forgó néger nők segítségére akartak sietni, de vesztükre. Az egyik nő egy páholy peremére ugrott és onnan rikácsolta, ökölbe szorított kézzel:

- Nyomorultak! Még most is a kanibál lányokat védik! Pusztuljatok velük együtt!

És felkapva egy súlyos hamutartót, úgy vágta a főpincér fejéhez, hogy az menten elterült a földön. Ehhez fogható borzalmas, ellenszenves és ennél véresebb verekedést még keveset látott Berlin. A rémületes és nevetséges úgy kavartak, mintha Goya valamelyik démoni festménye kelt volna életre. Lotte az elszörnyedéstől és utálattól holtápadtan kapaszkodott Andrásba.

- Menjünk innen!

Szerencsére a páholyok ajtaja egy kis oldalfolyosóra nyílt és innen baj nélkül kijuthattak az utcára.

De mintha minden elszabadult gonosz éjszakája lett volna a mai. Az emberekbe süritett őrzítő gondok, rájuk szakadt nyomoruságok csodát, megváltást, világfelfordulást vártak, mindegy, akármit, csak vége legyen a türhetetlen feszültségnek. És az éjszakában az egyik nyolcemeletes palota tornyán futó villamos ujság betűi hirtelen riasztó hirt szikráznak bele a sötétbe:

ÁZSIA HADAT ÜZENT EURÓPÁNAK!
JAPÁN, KINA EGY BLOKKBAN! INDIA FELLÁZADT!

Mi ez? Farsangi tréfa? Agyrém? A betűk elszikráznak. Nincs folytatás. Ezernyi telefon csilingel a szerkesztőségekben. Mi történt? Részleteket! De nincs válasz. A várost forró izgalom, halálos rémület, szívetdermesztő iszonyat rázza. Melyik villamos ujság röpitette szét a hirt? Az Abendblatté. Ki adta nekik erre az utasítást? Honnan vették a hirt? A főszerkesztő nem tud semmit. A rendőrségre viszik és kihallgatják. Igazolja, hogy egész idejét az írók klubjában töltötte. A felelős szerkesztő, a munkatársak, mind ártatlanságukat hangoztatják. Hoffer, a villamosujság kezelője azt mondja, hogy a hirt telefonon kapta. A hangot nem ismeri, illetve

ismerős, de nem meri határozottan állítani. Felsorolják a munkatársakat. Egyik sem volt. Hoffert őrizetbe veszik. Az utcákon már ordítják a rendkívüli kiadásokat. Cáfolják a hirt. Ostobaság. Semmi ok nincsen a nyugtalanságra. Mindenfelé autók száguldoznak, a minisztériumok ablakai kivilágosodnak az éjszakába. Az izgalom percről-percre nő. Senki sem nyugszik meg. Asszonyok sirógörcsöket kapnak. Néhány katonán kitör régi idegsokkjá. Ujabb tüntető csoportok bukkannak fel, akik már azt kiáltják: Vesszenek Európa árulói! Le a gyilkos diplomatákkal!

A rendőrség tehetetlenül áll, a legénységet hatalmába ejtette az általános idegroham. Bizonyosságot! Bizonyosságot!

A puha, sulyos bársonyfüggönyök és párnázott ajtók csendet varázslón keretezték be Battenberg elegáns szobáját. Az asztalon ezüst csészékben párolog a tea, mellette csábító színekben csillog a sokféle likőr. Cukorkák, édességek tornya a tányérokon. A lámpa színes üveggömbje a mesék halk hangulatát sugározza szét.

- Szeretném, ha ez mindig, örökké így tartana! - suttozja szerelmesen Friderika.

- Drága... hiszen csak téled függ.

Friderika a fejét rázta:

- Nem... Ma ritka kincs a boldogság és sokan irigylik. Talán jó lenne, ha még ma éjszaka autóba ülnénk és nekivágnánk a világnak, a tengernek...

Battenberg kacagott:

- Csinos kis botrány kerekedne ebből! A megszökött külügyminiszter. Képzelheted, mekkora szemeket meresztenének a határrendőrök. És mit mondanának ama országokban, ahová megérkeznénk? Hasábos riportok és fényképek jelennének meg, politikai kérdéssé fujnák fel az ügyet, diplomáciai bonyodalom támadna. Nem, szívem, kénytelenek vagyunk beérni ezzel a kis világgal, a szobámmal.

Friderika közelebb húzódott kedveséhez.

- Boldog vagy? - kérdezte.

Battenberg maga elé meredt, végigsimitotta a homlokát.

- Különös... csodálatos a mi szerelmünk! - mondotta. - Talán sohasem volt még szerelem a világon, amely ennyi ujjongáson, káoszon, világrengésen keresztül teljesedett ki. Mint a vihar... folytonos, félelmetes rohanás a szerelmünk.

- Ez így szép, így nagyszerű! - izzott fel Friderika. - Ott sarjadt ki a mélyben, megcsufolt szörnyű lányságomban és most világok remegtek meg erejétől!

- Félek, Friderika. Ami történt, már nem mérhető emberi mértékkel s már nem vagyok ura az eseményeknek. Őszintén beszélek... a helyzet Európaszerte egyre nyugtalanítóbb. Lelki járvány lépett fel. Az emberek lelki egyensúlya megingott. A régi erkölcsi világrend megsemmisült és az új még nem alakult ki. Európa óriási tébolydához lett hasonló. És én úgy érzem néha, hogy mindezért felelős vagyok. Rettegve riadok fel éjszakánkint és mintha apokaliptikus törvényszék szólítana dörgő szellemszavával. Irtózatoss! Félek...

Friderika sápadtan meredt barátjára.

- Te félsz? - dadogta.

- Igen... félek. A csókjaid közepette hirtelen rémitő látások rohannak meg. Naponta ideges sürgönyök, telefonok, feldult arcú követek hörgik rám a verejtékbe fulladó, aggódo kérdést: mi történik? Miféle gyilkos titkok forrnak a dolgok megett? Mindenki szűkül, fél, mint a

vihart sejtő csorda. És akkor rád nézek, mikor csókolsz... a szemedbe nézek és a szivembe dobban a lélekzetemet elállító, véretem dermesztő felismerés: tudom, hogy te, egyedül te tudod az igazságot, a nagy titkot, melynek közeledő árnyékától embermilliók reszketnek! Oh, ilyenkor szeretnék felordítani, térdrevetni magamat és könyörögni, hogy beszélj. De a szerelmem elnémitja a sikolyt, hallgatók, gyáva leszek... De most már nem bírom tovább. Könyörülj, beszélj, mondd meg, mi történik körülöttünk?

- Mit törődöl azzal? Mit akarhatsz még? Elérted a legmagasabb ormokat és ezért irigyelnek. Emlékezz, hogy milyen kézcsókoló alázattal borultak lábaid elé, hogyan zengték a világ minden lapjában dicsőségedet, mikor eléjük szórtad a kincset... a megszépülést! De akárcsak zulu kaffereknek próbálnád megmagyarázni a villamos világítást. Hiába adod a legnagyobb értéket annak, aki nem tud bánni vele. Aki gyertyafényhez szokott, nem bírja a reflektorok fényét. Az emberek a szépet csak kis adagban bírják el, akár az orvosságot. Mint az ópiumot vagy morfiumot. Kis adagban álmokat ad, felgyújtja képzeletüket. De nagy adag megöli őket. Amíg csak kevesen vannak a szépek, mindenki őket sóvárogja, csodálja, ünnepli. De ha mindenki megszépül, megzavarodnak, nem tudnak mihez kezdeni a rájuk szakadt királyi ajándékkal. Mert rutaknak születtek és lelkük, gondolkozásuk, életcéljuk, munkájuk mind a rut külsőhöz idomult. És ha megszépülnek, éppen úgy nem tudnak mihez kezdeni, mint a szegény ember, aki hirtelen sok pénzhez jut. Sejtelve sincsen, hogyan kell azt vállalatba helyezni, gyümölcsöztetni, hanem esztelenül és céltalanul szórja szerteszt aranyait.

- De hiszen, - mondotta Battenberg - magad mondtad, hogy te is...

- Igen, én is rut voltam, de nekem életcélom volt, hogy megszépüljek. Az életemet, minden akarásomat két gigantikus akarat fűtötte: a szerelem és a bosszu! Szeretni téged és bosszút állni mindenkin, aki lenézett vagy sajnálkozott felettem. S most mind ez teljesült. És te, miről álmodhattál, amit még nem valósítottam meg? A tömeget sajnálsz? Nevezz rajtuk. Nincs őszintébb gyönyörűség a kárörömnél. E buta embermilliók mindegyike azt hitte, hogy Apollo és Vénus isteni szépségéhez van joga. Holott a szépség éppen olyan egyéni tulajdonság, mint a tehetség, erő, jó vagy rossz idegrendszer. A szép és rut értéke a gyakorlatban kiegyenlítődik. Nincsenek tökéletes emberek. A rutak szellemük élnkségével, temperamentumuk érdekes elevevtségével, sokszor érzéken szép hangjukkal, mozdulataik szépségével, nagyszerű toalettjeikkel pótolják külsejük esztétikai fogyatkozását. A szép és rut arca nagyszerű tehetségeket, értékes energiákat váltott ki, melyek mint örökké mozgó, hatalmas motorok korbácsolták cselekvésre és munkára az embereket. De most, mikor mindenki megszépült, a motor megállt. Rengeteg energia dermedt meg hirtelen, milliók veszítették el életcéljukat, zavarodtak meg. Mert újra mondom, mindössze néhány ezer férfi és nő volt, akiknek rutsága kegyetlen igazságtalanság volt. Akik lelküknél, hivatottságuknál fogva szépeknek születtek. És hiába nevelsz rajtam, hiába mondd, hogy önhitt és képzelődő vagyok, én is ezek közé tartoztam. Van ember, akinek azért kell szépnek lennie, mert nagy színésztehetség. Másoknak azért, mert szegények és szépségük az egyetlen lehetőség, mely nyomorukból felfelé lendítheti. Vannak művészek, írók, akik egész életükben a szépről álmodnak és azt akarják megörökíteni. Ezeknél a szép külső természetes kiegészítője lelküknek. Ám a szépség értékét is csak ritkasága adhatja meg. Mint ahogyan a gyémántnak, aranyak sem volna értéke, ha mindent gyémánttá, arannyá tudnánk változtatni. Ez történt most. A világ teremtése óta a legnagyobb optikai csalódás. Az emberiség mohón nyult a vélt kincs tömege felé és nem vette észre, hogy miközben kapzsin harácsolt, üveggé változott amit briliánsnak nézett és még a régi értékek is elvesztek.

- De már ráeszméltek a becsapásra és a kijózanodás borzasztó rázkódtatással fog járni!

- Mit bánom én! Hát mik vagyunk mi? Apostolok? Világmegváltók? És ha ők Messiásnak is hittek? Legfeljebb kiderül, hogy csak ügyes kereskedők voltunk. Nem fognak szobrot emelni nekünk, de mit törődünk ezzel? Szeressük egymást, hiszen mi ketten valóban győztünk!

És felgyulladva, a szavak lendületétől bódultan tárta ölelésre karját. De Battenberg nem mozdult. A telefonra meredt, amely hirtelen élesen csengetett. Megrezzent és habozott, hogy felvegye-e a hallgatót. Megmagyarázhatatlan szorongás fogta el. Friderika észrevette ezt és egy heves, erélyes mozdulattal a telefontól termett.

- Ki beszél? - kérdezte. És nyomban meglepetten fordult Battenberg felé: - A miniszterelnökség!

Battenberg visszanyerte lélekjelenlétét és a telefonhoz ugrott.

- Itt Battenberg! Igen, személyesen... Nem, erről semmit sem tudok! Hihetetlen! A legszigorubban megbüntetjük a pánik okozóját. Azonnal autóra ülök és jövök!

Letette a kagylót, a homloka verejtékes volt. Arca gondot, nagy benső forrongást árult el.

- Mi ujság? Mit akarnak tőled? Miért kell ilyen gyorsan elmenned?

Battenberg lélektelenül nézett Friderikára, mint aki nem is hallja a hozzá intézett szavakat. Azután egyszerre felordított és vad erővel megragadta Friderika kezét.

- Az igazat akarom tudni! Az igazat! - kiáltotta.

Friderika sápadtan, sirva tántorodott vissza.

- Nem értelek... miről beszélsz? Micsoda durvaság ez?

- Ej, elég a kétszínű játékból... A miniszterelnök személyesen telefonált. Azonnal kéret! Hire terjedt, hogy Ázsia hadat üzent, vagy ultimátumot küldött... Hová? Kinek? Semmit sem lehet tudni. Képtelenség. Nyilván otromba tréfa. Senki sem hisz benne. Csak én!... Én tudom, hogy ez igaz! Rettenetes, de igaz. Ez az, ami hónapok óta az örületbe hajt, elrabolja éjszakáimat. Tudtam és vártam ezt a hirt. Bennem remegett. De nem mertem kimondani. De valahányszor láttalak, hatalmába ejtett ez az érzés. Mert te sugároztad felém!

- Örültség! Sokat dolgoztál, az idegeid tönkre mentek...

- Az Istenre kérlek, Friderika... ha igazán szeretsz... mondd meg végre, mit hoztatok ti ketten... Sawaky és te... miféle titkokat? Beszélj, ugy-e megbizástok van? Nem szerelemből lettél az enyém, hanem a terveimet akartad kifürkészni. Elvakítottál, elkápráztál...

- Nem igaz! - sikoltott Friderika. A kerevetre roskadt és keservesen sirt. - Milyen kegyetlen, milyen igazságtalan vagy! - kiáltozta. Azután vadul felugrott és a férfi elé állt.

- Hát ölj meg, ha azt hiszed, hogy elárultalak! Ha tudnád... mind ennek éppen az ellenkezője igaz. Hiszen bármely percben szívesen halok meg érted!

Olyan őszinte fájdalom volt a szavaiban, hogy Battenberg megzavarodott. Tanácstalanul nézett a zokogó lányra.

- Bocsáss meg, - mormogta sokkal engedékenyebb hangon - majd máskor tisztázzuk mindezt. De most mennünk kell. A minisztertanács vár!

Mélyen lélekezett, a szíve lázasan zakatolt.

- Ha tévednék... mennyire örülnék! Ugy szeretnék boldog lenni!... - sóhajtott. - Hiszen annyit áldoztam miattad! - tette hozzá halkan.

Friderika megértette a fájdalmas szemrehányását. Battenberg Lottéra gondolt. Őt áldozta fel szerelmükért.

Reggel kilenc órakor az üzletek tulnyomó része még zárva volt. A kereskedők nem húzták fel a vasredőnyöket. A kávéházak hatalmas ablakai elé fatáblákat állítottak fel siető munkások. Mindenfelé aggódó arcú férfiak és nők siettek és valósággal megrohanták a piaci árusokat és a nyitva lévő fűszeresboltokat. Gyermekkoszokban tolták haza az ásványvizes palackokat és nagy kosarakban cipelték a konzerves dobozokat meg a kétszersültet. Délelőtt tizenegy órakor az árak már tízszeresre emelkedtek. De még ilyen összegért sem lehetett semmit sem kapni. A tömeg dorongokkal verte az élelmiszeres boltok vasredőnyeit és követelte, hogy mindent árusítsanak ki. A rendőrség kétségbeesve igyekezett rendet teremteni. Hatósági hirdetmények jelentek meg, melyek megcáfolták a pánikot okozó híreket. Nem igaz, hogy általános mozgósítást rendeltek el és hogy az élelmiszert szállító vonatokon kizárólag katonákat és hadianyagot továbbítanak. De az emberek nem hittek a plakátoknak.

- Megint jön a kenyérjegy, a gerstli és az élelem-pótlékok rémes kotyvaléka! - mondták.

Aki tehetett autón, motorkerékpáron rohant a falvakba és zsákszámba vették a lisztet, megvették a disznókat, csirkéket. A ravasz és gazdag nagykereskedők teheneket vásároltak. A parasztok vérszemet kaptak és azt mondták, hogy bankjegyekért semmit sem adnak. Csak aranyért. Kiméletlenül és komiszul kifosztották a megrémült városiakat. És sohasem voltak megelégedve. Még ők zugolódtak, hogy őket csapták be. Csak az öreg Hoffbauer Mihály mesélte ravasz mosollyal a piactéren álló barátainak:

- Itt volt egy buta berlini, azt mondta biztosítani akarja a mindennapi tejes kávéját, hát megveszi a tehenem felét. Meg is alkudtunk, írást is csináltunk, övé a tehen fele. De azért ugyan tőlem nem kap tejet!

- De hát ha követelni fogja? Panaszt tesz a jegyző urnál?

- Hát csak panaszkodjék. Nem csaptam én őt be. Én a tehennek csak az egyik felét adtam el neki. Az elejét. A hátsó felét, ahol a tőgye van, megtartottam.

A jószok és jósnők aranynapokat éltek. Valamennyien nyilatkoztak a az emberiség nagy katasztrófájáról, isteni büntetésről, a hiuság bálványának összeomlásáról, Kelet felől érkező véres felhőkről beszéltek. Egy Dinóra nevű görög jósnő kijelentette, hogy hasztalanul kutatják a villamos ujság rémhírének szerzőjét, mert azt a legfőbb szellem maga sugalmazta, aki így adta tudtul, hogy betelt az idők sora és eljövend a vezeklés napja!

A hatóságok erőszakkal nyitatták fel az üzleteket és súlyos büntetés terhével tiltották meg az árak emelését. Erre azután egyik napról a másikra eltűnt az áru. A kereskedők vállat vontak. Azt mondták: már mindent eladtak.

Battenberg külügyminiszter Berlin valamennyi lapjának tudósítóját a minisztériumba kérte és ott hivatalos megnyugtató nyilatkozatot tett. Szó sincs semmiféle háborús készülődésről. Ugyanakkor Európa többi nagyhatalma is hasonló kijelentéseket tett diplomáciája útján.

Igy telt el egy hét. Akkor azután derült égből lecsapott a villám.

Egy szerdai nap délelőttjén ugyanabban az órában, délelőtt 12 órakor Londonban, Párisban, Berlinben, Rómában, Budapesten, Madridban, Prágában, Bukarestben és Belgrádban a japán követek megjelentek a külügyminisztériumokban és átadták kormányuk demarchéát, melynek lényeges része így szólt:

„A japán királyi kormány a kínai császári birodalommal, valamint Perzsiával, Afganisztánnal és az angol uralomtól magát függetleníteni akaró és az angol Indiától elszakadt szabad részekkel együtt a következő kívánságokat terjeszti elő:

Korlátlan, szabad, vámmentes behozatalt minden porcellán, bronz, üveg, selyem és bőrből készült ipari cikkekre, valamint az őstermelés összes termékeire, különösen a gyümölcsfélékre.

Korlátlan és szabad letelepedési és elhelyezkedési jogot minden ázsiai számára, aki Európában akar élni.

A királyi és császári kormányok fenti előterjesztésüket nem ellenséges szándékkal teszik. Hivatkoznak arra, hogy Ázsiának Európa felé terjeszkedése ama természetes fejlődés folyamata, amely - amint azt különösen a napjainkban lejátszódó események mutatják - Európa előregedésével és Ázsia friss, fejlődést kívánó erőivel kapcsolatos. Ázsia nem elpusztítani, hanem felfrissíteni óhajtja Európa legyengült szervezetét. Az ázsiai és európai Oroszország kapcsolata révén a két világrész közötti szerves összeolvadás lehetősége már amúgy is régóta adva van."

A felhördülés, rémület, kétségbeesés határtalan volt. Mindenekelőtt kiderült, hogy Oroszország szövetségese az ellenségnek, nyilvánvaló tehát, hogy a szárazföldi hadak Oroszország felől fognak Európára támadni. Számos jel vallott arra, hogy az Ural-hegység ázsiai oldalán, továbbá Kis-Ázsiában és Perzsiában máris milliókra rugó, kitünően képzett és felfegyverezett katonaság várja Európa felé indulását. A japán és kínai hajóhad és légi flotta pedig már régen Elő-Indiáig nyomult előre. A demarche frázisai senkit sem téveszthettek meg. A szabad behozatal megengedése az európai ipar és kereskedelem halálos csapását jelentette volna. A szabad bevándorlás kimondása után pedig százával indultak volna a hajók és vonatok Európa felé, melyek az olcsó kínai és japán munkásokkal, mongol csőcselékkel árasztották volna el a gyárakat.

Az európai hatalmakat a legrosszabb időben érte a borzalmas meglepetés. A benső meghasonlás, gazdasági válság, forrongás akkor érte el mindenfelé a csúcspontját. Befelé és kifelé egyidejűleg harcolni... olyan nehézségeket jelentett, melyeknek áthidalása szinte emberfölöttinek látszott. Az amúgy is végsőkig zaklatott idegek teljesen megbomlottak.

- Éhezünk! Nyomorgunk! - ordították az emberek - és még háboruba is sodort a tehetségtelen kormány és rövidlátó diplomácia!

A düh és harag első óráiban véresre vertek minden japánt és kínait, akit az utcákon megcsiptek. A japán követségeknek mindenütt beverték az ablakait. Rendőri és katonai kordonnal kellett elzárni a követségi palotához vezető utcákat. Számos városban statáriumot hirdettek.

Mikor az ujságok az első vészhireket röpitették szét, Lotte feldultan rohant András szobájába. Nem törődött azzal, hogy pizsamában volt és hogy András éppen borotválkozott.

- Olvasta? - kiáltotta magából kikelve. - Hallotta? Megüzenték a háborút!

András úgy megijedt a váratlan támadástól, hogy alaposan belevágott az állába. A vér csak úgy patakozott a sebből.

- Ime, a háboru első sebesültje! - jegyezte meg Lotte.

- És az első önkéntes ápolónő és sebészorvos, aki segítséget nyújt! - mosolygott András.

De ez a kis incidens csak néhány pillanatra kötötte le Lotte figyelmét, aki jóddal bekente és betapasztotta a sebet.

- Köszönöm! - mondotta András. - Nagyon meg vagyok elégedve. A háboru határozottan jól kezdődik. Kár, hogy nem Németország és Magyarország között tört ki. Ez esetben most hadifoglyomnak tekinteném.

- Az Isten szerelméért! - könyörgött Lotte - mikor fog már megkomolyodni!

- Csak, ha feleségül vettem!
 - Rettenetes! Ilyesmin jár az esze, mikor minden ég körülöttünk?
 - Annál inkább. Ha már ránk szakad az Ég, legalább előzőleg szeretném ezt a legsürgősebb ügyemet elintézni.
 - András, hát nem látja, hogy egész testemben reszketek, magamon kívül vagyok...
 - De hát miért? Majd csak elrakjuk azokat a sárga majmokat. Nekem amúgy is a begyemben vannak. Mondhatnám, egyéni leszámolóm van Japánnal.
 - András, kedves barátom, félek, hogy megőrülök!
- Ezek a kisértetiesen kiejtett szavak megdöbbsentették a férfit. Élesen fürkészte Lottét, aki fejét két keze közé temetve ült. Zilált hajfürtökkel, vörösre sirt, karikás szemekkel, sápadt, beesett arccal, valóban szálnalmas látványt nyújtott.
- De hiszen maga - kiáltott fel fájdalmasan - másért retteg!
 - András, én... én gyilkos vagyok! Igen! Én kiáltottam el az átkozott jelszót... emlékezzék, azon a végzetes éjszakán...
 - Battenbergre gondol? Róla beszél?
 - Róla! Én öltem meg...
 - De hiszen Battenberg él. Itt olvasom a nevét... Fontos tanácskozást folytat a miniszter-elnökkel!
 - Meg fogják ölni! A tömeg őt okolja minden szerencsétlenségért. Beszélnem kell vele. Meg akarom menteni!
 - Szereti? Még mindig? Ezt a jellemtelen, önző gazembert?
 - Szeretem! Mit tudom én, hogy miért? Vessen meg, András, nem érdelek mást. Mennyivel jobb, különb ember maga és mégis... látja, belepusztulok a szenvedésbe. Pedig gyűlölöm. Volt erőm elkiáltani a gyilkos jelszót. És ha megcsókolna, ha át akarna ölelni, a tiz körmömmel kaparnám ki a szemét. És mégis, az idegeimben, a testem minden sejtecskéjében benne él, ott van, éget, gyötör, mint egy régi, ki nem élt, életcélá növesztett vágy. Orvos vagyok, jól ismerem a lélekelemzést, fölényesen és gunyosan elemzem magamat is. Mindent tudok, mindent világosan látok, ez a legborzasztóbb. Nem mondhat olyan kemény, megalázó szót, melynél szörnyűbbel nem illetem volna magamat. És mintha két ember lennék... a világosan látó, okos lány, az orvos és a buta, bűnös, csak ösztöneit követő nőtény!
 - De hát mit akar? Mit tegyünk?
 - Mentsük meg... ne hagyjuk elpusztulni! Segítenie kell!
 - Térjen észére! Szedje össze az erejét, Lotte. Miket beszél? Mit tehetnénk mi?
 - Beszélnem kell vele. Még ma... délelőtt!
 - Bolondság! Hogyan képzei ezt? E pillanatban valamennyi miniszter, a birodalmi elnök, diplomaták, riporterek, külföldi követek mind őt szorongatják.
 - Beszélnem kell vele! Ha egy percre is. Kell!
- András vállat vont:
- Kérem, rendelkezze velem!
 - Hozasson autót... a külügyminisztériumba hajtatunk. Két percen belül átöltözöm!

Egy negyedóra múlva András izgatottan, homlokát törölgetve tért vissza.

- Az utcán rémületes dolgok történnek. Mindenfelé véres tüntetések folynak. Már senki sem tudja, hogy ki ellen és miért harcol, csak azt érzi mindenki, hogy a pokol rémségeinek kellős közepébe zuhant és életöszöne vad fellobbanásával üt, ordít, kaszabol. Autónak nyoma sincsen. Életveszélyes kimozdulni. Minden pillanatban sortüzek ropognak. Nem mehetünk el, Lotte!

- El kell mennem! Isten vele, András! Kérem, ne tartóztasson. Magam megyek!

- Az életét kockáztatja... olyan férfiért, aki rossz volt magához?

- Olyan férfiért, akit szeretek!

- Akkor hát én is megyek. Ha maga meghal azért, akit szeret, én is meghalok azért a nőért, akit imádok!

Lotte elérzékenyült. András nyakába hullt, könnyei zápor módjára folytak és forrón megcsókolta.

- Maga a világ legjobb, legderekabb embere!

- Oh, bár inkább rám is rossz jelzőket mondana és szeretne!

- Ez az utolsó harcom, András! A csucs, melyen még át kell vergődnöm. És azután szabad leszek... nyugodt! És a magáé... ezt ígérem!

András ujjongva ragadta karjaiba Lottét.

- Köszönöm! - mondotta. - Jöjjön hát, hadd legyünk minél előbb tul azon a csucson!

Alig léptek ki a kapun, már rájuk döbbsen a forradalom riasztó képe. A villamosközlekedés megállt, az üzletek végig becsukva. Mindenfelől vészes fütyülések, trombitaszó hallatszott. Megriadt, falhoz lapult emberek remegve kérdezték egymástól: mi történt? Az ablakok mögött félénk, kíváncsi fejek. Egy anya rémülten huzta vissza a kapuba a gyermekét, aki az utcára akart menni. Páncélos autók katonák, kezükben töltött puska. Husz rendőr néhány összevert, véres, vad arcú alakot kísért az őrszoba felé. A mellékutcákból elszánt síhederek verődtek össze. Csörömpölés, döngés. Az üveg hirdetőoszlopok, villamoslámpák cserepekké zúzódva heverték a járdán. Vezényszavak. A rendőrök kivont kardokkal rugtattak a tömegnek. Sikoltás, ordítás. Sokan elvágódnak, a többiek végiggázolnak rajtuk. Vér, tajtékzó düh, kétségbeesés, pánik.

Mellékutcákon próbálták megközelíteni a minisztériumot, de mindenütt katonai és rendőrkordonba ütköztek. Egyszerre, az egész szempillantás alatt történt, egy három oldalról előretörő tömeg közepébe sodródtak. Ugy látszott, hogy üldözőik elől menekülnek.

- A katonák! - ordították.

- Sortüzet adtak! - sikoltotta egy nő.

- Mi történt? - kérdezte András egy mellette álló férfitől, akinek inge össze volt tépve és olyan elszánt, gyilkos harag ült az arcán, hogy róla mintázhatták volna a francia forradalom nadrágtalanjainak szobrát.

- Felgyújtottuk a Sawaky-szanatóriumokat... szétzúztuk Sawaky palotáját!...

- Megölték? - kérdezte száraz, eltikkadt hangon Lotte.

- Nem. A gazember a japán követségre menekült. Még tegnap éjjel oda osont. Utána mentünk, de a követséget géppuskások és tüzerek őrzik. A környező házak ablakaiban és háztetőin állnak a géppuskák. Nyolcvan sebesült van...

Vérfagyasztó üvöltés. Néhány lövés dördült el.

- A gazemberek! Megint lönek! Meneküljünk! - ordította a férfi.

De nem lehetett mozdulni. Egymásra zuhantak, préselődtek, mint mikor a süllyedő hajó mentőcsónakjáért marcangolják, gyilkolják egymást halálos deliriumban. Asszonyok sirva, tébolyultan jajveszékeltek. András irtózatossággal öklözte szét a körülöttük állókat és egy kapumélyedés felé vonszolta a félig megfulladt, ájuldozó Lottét.

- Hát kellett ez? Ugye, megmondtam előre? - kérdezte András ingerülten.

Lotte felnyitotta szemét. Mint egy mániákus ismételte:

- A minisztériumba akarok menni!

A tömeg valahol rést tört és most megbomlottan, ész nélkül omlottak mind arrafelé. Mint egy fekete örvény, embertestből sűrűsödött rémületes zuhatag. Két asszony... karcsu, magas, elragadóan szép amazon rohant el mellettük. S a kezükben a még füstölgő fáklya. Ezek gyújtották fel a szanatóriumot. Az asszonyok támadtak a szépséget osztogató csodahelyekre. Ezek keresték halálra az apostolt, aki a legjobban sóvárgott jót hozta nekik! S mintha döbbenetes infernó, pokoli szatira lenne, mindent megcsufoló, szédületes gunyköltemény, a lányok és asszonyok ezrei rohantak el mellettük vijjogó gyűlölettel, és mind a halált, pusztulást sikoltotta a Szépre! Mint Nessus az égő inget, úgy akarták letépni, levájni magukról a rájuk aggatott uj testi köntöst. Átkozták a végzetes ajándékot, amely elpusztította a szerelmet és uj, sohasem sejtett romlással fenyegette a világot.

Lotte elfödte a szemét, az iszonyat megdermesztette szívét.

A tér tisztulni kezdett, az emberhullám elviharzott, a tüntetők zaja mind messzebből hallatszott.

- Menjünk! - mondotta Lotte.

Összeszorított ajakkal, a fájdalomtól félig lehunyt szemekkel ment előre. Alakja szinte megnyulni látszott, ujjai görcsösen tenyerébe mélyedtek. Oh, nagyon jól tudta, hogy minden késő. De ott kellett lennie. András megérezte ezt a tiszteletreméltó fájdalmat és nem ellenkezett. Szótlanul haladtak egymás mellett. Így mehetek a keresztény mártírok valamikor Róma felé, ahol, tudták, hogy Nero kopói lesnek rájuk. És mégsem fordultak vissza. Vagy ötszáz lépéssel a minisztérium palotája előtt tizes sorban felállított katonaság állta útjukat.

- Tessék visszafordulni! - mordult rájuk az egyik tiszt.

- Battenberg miniszter urral kell beszélnem! - mondotta Lotte.

Szavai olyan együgyűen és furcsán hangzottak, hogy a tiszt megütközve nézett rajta végig. Azután gúnyosan mosolygott:

- Azzal ugyan bajosan fog ma beszélni!

- Akkor... engedje meg, hogy itt várjak rá, amíg hazamegy!

A tiszt egy ötven lépésnyire lévő házra mutatott:

- Annak a háznak a kapujában várakozhat. De jó lesz annyi élelmiszerrel ellátni magát, amennyi elegendő... itéletnapjáig!

E pillanatban furcsa zavar támadt, a katonák, tisztek idegesen fordították hátra fejüket. Éles, kemény parancsszó csattant fel. A katonák ércfala egy pillanat alatt kettévált és széles utat nyitott. És ezen az eleven kapun ijesztő gyorsasággal egy lefüggönyözött, titokzatos autó robogott ki. A soffőr mellett dultarcu férfi. Schelling, a detektívőnök. Az autót két másik fekete kocsi követi. Az ablakok lefüggönyözve. Nem lehet látni, hogy kik ülnek benne.

- Battenberg! - sikoltotta velőtrázó hangon Lotte.

Kitépte magát András kezéből és az autóhoz rohant. A tiszt az utolsó pillanatban kapta el a kerekek alól. András krétafehéren, reszketve hajolt föléje.

- Lotte, - kiáltotta magánkivül - térj magadhoz! Mi történt?

De Lotte nem felelt. Eszméletlenül feküdt a földön.

18.

Friderika már órák óta várakozott Battenbergre. Az inas alázatosan köszönt, mikor ajtót nyitott és bevezette a kis szalonba.

- Ha parancsolni méltóztatik valamit, - jegyezte meg - méltóztassék csengetni.

- Jól van, Gusztáv. Köszönöm.

Az inas távozni akart. Friderika utána szólt:

- A kegyelmes ur nem jött haza az éjszaka?

- De igen. Hajnalban, öt óra lehetett. Addig tartott az ülés.

- Mit csinált? Lefeküdt?

- Nem. Át sem öltözködött. Azonnal az íróasztalához ült. Telefonon beszélt a referens titkár urral, akit magához kéretett. A kegyelmes ur rettentően ideges volt. Többször abbahagyta a munkát. Nem tudott dolgozni. Fel és alá sétált a szobában.

- Rólam nem beszélt?

Az inas meglepetten nézett Friderikára, akinek szinte önkénytelenül tódult ajkára ez a kérdés.

- De hiszen a kegyelmes ur csak a legsürgősebb postát intézte és...

- Amikor visszament a minisztériumba, mielőtt ismét elment hazulról, nem üzent nekem valamit?

- A kegyelmes urat váratlanul hívták el. Reggel nyolckor, mikor még javában diktált a titkár urnak. Nagyon fel volt indulva, amikor rásegítettem a kabátját. Ez lesz életem legnehezebb napja, Gusztáv! - mondotta, amikor lefelé ment a lépcsőn.

Friderika összeszorította ajkát. Igyekezett elrejtetni felindulását.

Az inas az asztalra mutatott, melyen likőrös poharak, feketekávés csészék és rengeteg félig elszívott cigaretta feküdt.

- Ebből is méltóztatik látni, hogy milyen állapotban volt! Egyre ivott, cigarettázott. A szívem majdnem megszakadt, mikor néztem. Oh, ez az átkozott politika... ez a politika!

Fejét csóváltgatva, nagy sopánkodások között kifelé indult. De hirtelen aggódva visszafordult és megkérdezte:

- Mit gondol a nagyságos asszony, lehet, hogy a kegyelmes urnak valami kellemetlensége lesz?

Friderika riadtan vetette fel fejét.

- Nem... Miért lenne? Mire gondol?

Gusztáv kissé habozott. Zavartan köhintett.

- Az emberek olyan furcsákat beszélnek! - mondotta végre.
- Miket mondanak? Beszéljen! Mindent tudni akarok! - támadt rá hevesen Friderika.
- Azt mondják, de hiszen annyi butaságot fecsegnek össze... a hadüzenet teljesen elvette az eszüket. Szamárság ez, könyörgöm!

- De miket mondanak?

- Hát... hogy a kegyelmes ur az oka az egésznek!

Friderika idegessége az elviselhetetlenségig növekedett. Minden idegszála remegett. Nagy erőfeszítésbe került, hogy össze ne roskadjon. A rémek, melyeknek árnyképét eddig magát áltató módon hessegette el, most újra felröppentek az inas szavaiban.

- Ugyan? Micsoda örület! Miért mondják ezt?

- Mert hogy a kegyelmes ur telepítette ide azt a Sawakyt! Azt mondják, hogy azóta állt feje tetejére minden.

Friderika összeszedte minden erejét.

- És rólam - kérdezte - mit beszélnek?

Az inas elvörösödött.

- A nagyságáról? Semmit. Igazán semmit.

- Nem igaz! Hazudik! - kiáltotta indulatosan Friderika. - Azonnal válaszoljon! Az igazat akarom tudni!

- Azt mondják, - válaszolta vontatottan, kinos zavarral az inas - hogy a nagyságos asszony babonázta meg, azért nem vette észre a kelepcét.

- Oh, a nyomorultak! Hálátlan bitangok! - kiáltotta magánkívül Friderika. - Soha férfit nem szerettek forróbban és önzetlenebbül, mint ahogyan én szeretem őt! Ez így van, ezt el kell hinnie!

- Pletykák, könyörgöm, nem kell azokkal törődni!

- Gusztáv, mondja, ugy-e a kegyelmes ur nem hisz nekik? Szeret engem!

Friderika annyi szenvedéllyel, olyan őszinte kétségbeeséssel mondta e szavakat, hogy az inas meglepetten és megdöbbenve nézett rá.

- A kegyelmes ur nagyon szereti a nagyságos asszonyt. Az ilyesmit mi, inasok tudjuk a legjobban. Mi látjuk azt az őszinte örömet, gyengédséget és izgalmat, mellyel várnak valakit. Hiszen a kegyelmes urat azelőtt is látogatták szépasszonyok, de akkor gyakran kellett letagadnom és apró cseleket találtunk ki, hogyan kerüljünk el bizonyos találkozásokat. De mióta a nagyságos asszony jár ide, senki más nem tehet be a lábát. És a virágdiszeket a kegyelmes ur maga rendezi el, amit sohasem tett azelőtt. Sőt az étlapot is személyesen állítja össze, pedig máskor mindig azt mondta: Rád bízom, Gusztáv. Te már tudod, hogy mit szeretnek a nők! Ugyanis azelőtt szeparépincér voltam egy mulatóban.

- Köszönöm, Gusztáv, nagyon kedves, hogy megvigasztalt.

Az inas kiment és Friderika magára maradt. Enyhe meleg, kellemes illat ölelte körül. A butorok, a lágy selyemszőnyegek, a finom bronz nipppek, ezüst virágvázák... megannyi kedves, bizalmas barát. Mennyi boldog, drága órát töltött közöttük! Az asztalon metszett kristályüvegben néhány hervadó vörös rózsa, ő hozta Battenbergnek néhány nap előtt. Minden karos-zékhöz édes, mosolygó emlékek kötik. Abban a nagy, vörös selyemmel kárpitozottban szerettek legszivesebben ülni. Összebujtak puha ölében és ezer csacsiságról beszéltek. Olyan

jó volt mindenről megfeledkezni, kamaszos jókedvvel örülni egymásnak. Friderika odament a karosszékhez és besüppedt a dagadó párnák közé. De a selyem most élettelen volt és hideg, a színek nem lángoltak, nem simogatták kedveskedve körül. Halott, ünnepélyes, nagyképű, ellenséges butor volt. Friderika borzongva ugrott fel s a kerevetre ült. A kis sárga selyempárna most is ott feküdt előtte. Ezen szokott ülni Battenberg, innen tekintett fel szerelmes, elragadtatott tekintettel, miközben Friderika feléje nyújtott kezét csókolta. De most ez is elviselhetetlenül józan, hideg és merev volt. Friderika kinzottan lépett az ablakhoz. Ha jönne! Ha megpillantaná!

Máskor, ebben az órában a nap ide aranylott az ablakra. De most esőre hajlott, a fellegek elfödtek a napot. És az utca is!... Friderikának csak most tűnt fel, hogy milyen dermedt, kihalt, ijesztően csendes. Hol vannak a rohanó autók, a sétálók ezrei, az elegáns nők, a csacsogó, színes léggömböket tartó gyermekek, a kenyérért tülekedő, szaladó férfiak? S az üzletek is... az ajtók zárva, a kirakatok, mint halott szemek merednek, az áruk eltűntek az üvegek mögül. Mi történt? Mi van ma? Mintha temetőre néznének az ablakok. Mintha a Halál városában lenne.

De hiszen odakint meleg van, a fák rügyeznek, a szellő távoli ligetek virágillatát hozza, Friderika úgy érezte, hogy torka elszorul, a lélekzete megnehezül. Kinyitotta az ablakot és messze kihajolt az utca fölé. De csend volt. A környék mintha varázslat alatt állna, kihalt, néptelen. Volt ebben a csendben valami fenyegető. A szemközti házak ablakainak nem huzzák fel a redőnyeit. Hány óra van? Délre jár. Miért rejtőztek el az emberek? Miféle iszonyúságok elől menekültek lakásaikba?

Hirtelen tompa, zürzavaros, távoli moraj hallatszott. Friderika felfigyelt. A zaj közeledett. Mintha rettentő folyó lépett volna ki medréből és zuhogtatta volna vad víztömegét iszonyu mélységekbe, úgy dübörgött, harsogott egyre ijesztőbben, fenyegetőbben a hangkaosz, amely minden oldalról egyszerre viharzott fel. Így törhet földindulás, tájfun, medréből kikorbácsolt tenger meglepett városokra. Ez a halál és pusztulás hangja. Nincsen érthető szava, emberi torkok felülvoltásának torz és borzalmas szövevénye. De az ősi ösztön csalhatatlanul érzi: a vér utáni vágy tarajosodik féktelen lendületbe. Rohanó lábak dobbannak, süvöltés, fekete, előrerobbanó embergomolyag, arcok, melyeken nincs könnyörület, fülek, melyek nem hallják meg a könnyörgést, szemek, melyek kint és vért akarnak látni.

Friderika visszatántorodott az ablaktól. A függöny mögé roskadt félig eszméletlenül. Tudta, hogy érte jöttek, az ő vérét akarják!

A pokol lavinája a palota elé ért. Most már érthető hangja is volt a szörnyű ordítózásnak.

- Halál Battenbergre! Lámpavasra Müller Friderikával! Üssétek agyon az árulókat!

Éktelen füttyülés s azután furcsa hangok, mintha a falakat vernék sulyos gerendákkal. A nyitott ablakon ökölnyi kövek röppenek be. A nagy állótükör ezer darabra törik. Az ezüstvázák, kristályüvegek a földre hullanak. Egy nagy olajfestményt középpütt lyukaszt ki egy otromba kődarab.

- Törjétek be a kaput! Másszatok fel az erkélyre! - hangzik odalent.

Gusztáv, az inas, a rémülettől zöldes-sárgán rohant a szobába.

- Menjen... meneküljön! Két percen belül a szobában lesznek! Megölik, ha itt találják!

Friderika nem mozdult. Halálra váltan, mintha eszelős lenne, mereven nézett az inasra.

- Nekem itt kell maradnom! Meg kell őt várnom!.... - mondotta.

A hangja tompa volt és szintelen. Gusztáv kétségbeesetten ugrott hozzá és ki akarta tuszkolni.

- Rejtőzzék el az én szobámban vagy a padláson! - mondotta.

- Mit törődik velem? Hagyjon! Hagyjon! - kiáltotta Friderika. - Teremtő Isten! Mi lesz Battenberggel?

- Biztonságban van a minisztériumban! - válaszolta Gusztáv. - De önt megölik, ha nem menekül!

Ujra fel akarta nyalábolni a makacsul ellentálló nőt. E pillanatban élesen, kiméletlenül csengett a telefon. Friderikának szinte szederjes lett a szája, az arca fakózárd volt.

- Menjen! - mondotta Gusztávnak - emelje fel a hallgatót!

Az inas gépiesen engedelmeskedett. Szeme kerekre nyílt, a keze megremegett és néhány artikulátlan szó hördült ki a száján.

- Meghalt? Megölték? - sikoltotta Friderika.

És mint az őrült tombolni kezdett. Sirt, nevetett, a földön fetrengett.

- Asszonyom, az Istenemre kérem, térjen magához! - könyörgött az inas.

- Beszélj!... Ugy-e meghalt! Az igazat mondd!

- Nem... nem halt meg! Mindjárt itt lesz... haza hozzák!

- Hozzák? De miért?...

De nem lehetett válaszolni. Odakint az üvöltésbe új, mindennél ijesztőbb hangok vegyültek.

- A rendőrök! - ordították.

Velőtrázó sikoltások, káromkodások, lecsapó kardok puffanása, revolverlövések, rohanás, hörgés, sipjelzések...

S azután csend.

Friderika az ablakhoz támoigott. Az utcát rendőrök szállták meg. A tömeg elfutott. A járdán néhány vérző, mozdulatlan alak. Rendőrök felemelik és elcippelik. S utána lázas, gyors parancsszavak. A rendőrök hosszú sorfalat építenek, elzárják a palota felé torkoló utcákat. A tisztek halkán tanácskoznak egymással. Lovasfutár érkezik. Valamit jelent a parancsnoknak, mire az izgatottan néz az utca felső vége felé. Friderika önkéntelenül követi a pillantást. A tisztalátás földöntúli élességével tudja, hogy most onnan jön a végzet, a sorsot formáló rémületes esemény. És a megbüvöltek merev tekintetével nézett, lélektelenül, egyetlen halálos iszonyatba dermedve.

Egyszerre egy kis fekete pont tűnt fel. A rendőrtiszt izgatottan elébevágtatott. A fejek mind némán, mereven arra fordultak. Most már fel lehetett ismerni: a minisztérium egyik autója volt. És nyomában két másik autó száguldott szélvész gyorsasággal. Nem túlköltek, a kocsik szinte hangtalanul robogtak. Kisérteties, szívet dermedtő volt ez a különös csend. Mintha szellemek ülnének a kormányon és a kocsiban... Friderika fején egy név villant át: Mors Imperator! A Halál! Azt viszik ilyen hangtalan, elnémult emberek között kocsizni. Annak fogatától sápad el a rápillantók arca. Annak nyomán támad ilyen névtelen rémület. A három autó a palota kapuja elé ért és zökkenés nélkül, egyszerre megállt. A kocsikból ijedt emberek szállnak ki. Senki sem látja, hogy mit tesz az a hat ember, akik most az első autóba hajolnak. Csak Friderika látja minden mozdulatukat. És tudja, hogy mi jöhet, hogy mi fog következni. Száján az iszonyat és borzalom halk sikolya tör ki. Látja a béna, merev testet, melyet leemelnek. És már hozzák a palota felé. A lépcsőház felől sutogó, ijedt hangok. Gusztáv felsíró, ijedt kiáltása. Az ajtó kinyílik és Friderika szembefordul a menettel. A pamlag felé tartanak. Ott ráfektetik a súlyos testet.

- Megölték! - jajdul fel Friderika.

- A kegyelmes urat szívszélhűdés érte! - válaszolja egy magas termetű ur. És előrelépve bemutatkozik:

- Schelling detektívőnök vagyok! Ön Dr. Müller Friderika?

Friderika kerekre nyílt, tébolyult szemmel néz a beszélőre.

- Mit akar tőlem? Miért jött ide?

- Parancsom van önt letartóztatni!

A szó elhangzott. Meg sem lepte. Várta. Ennek így kellett következnie. Ez feszült a levegőben, ez béklyózta ájult tehetetlenségbe. De most, hogy itt volt és megszűnt a tépő, gyötrelmes várakozás kinja, egyszerre visszanyerte erejét és ruganyosságát. Egy ugrással az ablaknál termett. A teremben levők felkiáltottak. A testek villámgyorsan lendültek előre. De már késő volt. Mint nagy, sebzett, fekete madár, Friderika lehullott a magasból.

19.

Éjjel, titokban temették el Battenberget és Friderikát. A kormány kerülni akart minden tüntetést. Csak néhány hivatalos személy vett részt a gyászszertartáson. De két virágcsokor mégis megtalálta az elrejtett sírokat. Cseresznyevirágból és krizantémből kötötték az egyiket, amely Friderika sirdombjára került, sápadt tearózsákból a másikat, amelyet Battenbergére tettek.

- Új életet kell kezdeni, Lotte! - mondotta András, mikor hajnalodni kezdett a könnyekkel átvirrasztott, gyászos éjszaka után.

A leány fájdalmas mosollyal fordította halvány arcát András felé:

- Miért nem menekül tőlem? Hogyan szerethet engem, mikor látja, hogy milyen szörnyeteg vagyok. Ki látott már hozzám hasonló komédiást? Látja, sírok és gyászt színlelek, pedig én öltem meg őket... én!

- Az események sodorták el őket!

- Nem, András. Mikor Sawakyval találkoztam, hidegen és tervszerűen határoztuk el, hogy áldozatul vetjük őket a fellázadt tömeg első, kegyetlen rohamcsapatának. Azt is tudtuk, hogy Sawakynak is menekülnie kell. És Sawaky vérdíjat adott nekem... jutalmat, amiért segítségére voltam Battenberg elpusztításában...

- Láza van, Lotte. Félrebeszél!

- Egy titokba avatott be. Figyeljen András, különös dolgokat kell meggyónnom. Sawaky senkinek sem árulta el a speciális oltóanyagok gyártási titkát. Ha Sawaky eltűnik, úgy be kell zárni a szanatóriumokat is, kivéve, ha én nem akarom.

- Maga, Lotte? Miket beszél?

- Az igazat! Nézzen oda, az éjjeliszekrényemen, abban a kis vaskazettában mérhetetlen értékű kincs van. Nagyobb, mint a föld valamennyi briliánsa együttevve. Hozza ide és nyissa fel, kérem.

András gépiesen engedelmeskedett. Felnyitotta a kazetta tetejét. Egy lepecsételt boríték feküdt benne. Lotte remegő kézzel nyult utána, arcán borzalom tükröződött.

- Mennyi vér, mennyi átok, mennyi szerencsétlenség tapad ehhez! - suttogta. - És mennyi fogja még követni! - tette hozzá megreমেgeve.

- Mi ez? - kérdezte elképedve András. - Hiszen úgy nyul hozzá, mintha a Borgiák mérge lenne a boritékban, melynek minden cseppje halált rejt.

- Talán annál is rettentőbb! – mondotta Lotte. - Ide nézzen!

Feltépte a boritékot és egy hosszú, keskeny papirost huzott elő, melyen sűrűn egymás mellé irt sorok és számok sorakoztak.

- A nagy titok... a végzetes erő, a világot felforgató gonosz hatalom!

András elsápadt.

- Magának adta? - kérdezte elképedve.

- Igen. Sawaky titka és végrendelete ez.

- A végrendelete?

- Figyeljen, András. Azt akarom, hogy mindent megértsen. Gyónnom kell. És egyedül magától kérek feloldozást, aki mindig jó, megbocsátó barátom volt.

- Beszéljen, Lotte!

- Sawaky nem egyedül jött Japánból. Már jóelőre küldött Európába néhány megbízható vegyész. Ezek lettek az itteni Európai gyárak vezetői. Mindegyik vegyész a gyártási titoknak csak egy kis részét tudta. Az egészet senki sem. Az csak ebben az okiratban van lefektetve. És itt, ugyanebben a boritékban egy levelet is talál. Sawaky sajátkezű írása. Németül van írva. Olvassa el.

András kivette a levelet. És mélységes megindulással olvasta a megrázó sorokat.

Dr. Kaiser Lotte orvoskisasszonynak,

Berlin.

Vannak érzések, melyeket nem lehet élő szóval elmondani. Sérti a szépségüket és szentségüket, hogy akinek elmondjuk, közbeszól, megjegyzéseket tesz, megzavarja azt a tökéletes egységet, amelyben lelkünkben élnek. Friderikára gondolok és róla akarok beszélni. Ön megért engem, Lotte kisasszony, mert mindkettőnk életének ugyanaz a szenvedély lett irányítója és végzete. Friderika megcsufolt, lábbal taposott, beszennyezte a jóságot és meggyalázta a szívet, melyet eléje vittem. Ezért meg kell halnia! De a halál csak a testet pusztítja el. Az érzések, melyek hozzáfűztek, túlélnek őt és még kegyetlenebbé teszik majd szenvedéseimet. Nekem vele kell meghalnom. Ám a becsületem, a vállalt kötelességem arra kényszerít, hogy még rövid ideig életben maradjak. Vissza kell térnem Japánba, munkámat elvégeztem, feloldásomat kell kérnem és azután... szabad leszek, visszanyerem a magam feletti rendelkezés jogát és akkor... követem Friderikát. Nekem tehát már senkire és semmire nincsen szükségem. De mikor az ember a halálba indul, végrendelkezni szokott. És én arra hagyom legfőbb titkomat, akit szenvedései révén lelkemhez legközelebb érzek, Önre, Dr. Kaiser Lotte kisasszony. A mellékelt boritékban megtalálja valamennyi oltóanyag és preparátum pontos leírását és készítési módját. Az Ön kezébe teszem az általam megkezdett munkát. Magára bízom, hogy azt folytassa, vagy megállítsa. Fogadja jó szívvvel és engedje meg, hogy gondolatomban még egyszer megszorítsam a kezét.

*Őszinte barátja
Dr. Sawaky Yto.*

András izgatottsága mondatról-mondatra nőtt. Kábultan, megzavarodva tette le a levelet.

- Mennyivel különb ember, mint én! - kiáltotta Lotte kétségbeesetten. - Látja, én gyáva vagyok. Ma éjszaka... meg kellett volna halnom!

- Ezt mondja? - kiáltotta fájdalmasan András. - Hát az én szerelmem, az én szenvedésem nem számít? Az semmire sem kötelezi? Sawaky egyedül áll a világon. Elvesztette azt, akit szeretett és nem talált új életcélt. De magának élnie kell Lotte, mert szeretik, mert... megígérte, hogy az enyém lesz!

Lotte felállt, bágyadt, gyenge volt. A kezét nyújtotta András felé:

- Igen, András... majd megpróbálom... talán sikerül!

András hosszan, melegen megcsókolta a feléje nyújtott kezét.

- Jöjjön, Lotte, menjünk, sétáljunk egy kissé. A napsugár jobb kedvre fogja hangolni.

Lotte gépiesen, lélektelenül engedelmeskedett. A penzió halljában lihegve, kigombolt mellénnyel, nyakkendő nélkül rohant velük szembe Burger, a mindig jókedvű, kövér tőzsdés, akiről azt mondták, hogy mint a Morgan-ház megbízottja, mesés összegeket keresett a Sawaky-szanatórium részvényeinek elhelyezése körül. Burger olyan erővel rontott Andrásnak, hogy majdnem hanyattvágódott. De mint aki nincsen öntudatánál, még csak nem is kért bocsánatot, kirohant az ajtón, leviharzott a lépcsőkön, bevágta magát a kapu előtt álló autóba és András csak azt hallotta, hogy a sofförnek azt kiáltja: tőzsde!

András maga sem tudta, miért, mintegy hipnotizáltan ugyancsak azt mondta a sofförnek: tőzsde!

- Mért megyünk oda? - kérdezte Lotte.

- Csalhatatlan ujságszimatom azt sugja, hogy ma ott fogom megkeresni az ötven márka riport díjat!

Mintha minden komoly munka megállt volna e napon. Az emberek csoportokba verődve tárgyaltak, kezükkel hadonásztak, mindenki ingerült és izgatott volt. A kereskedők leverten, kétségbeesetten álltak a boltajtókban, még véletlenül sem vetődött be vevő. A nagy irodákban sápadt, kétségbeesett alkalmazottak reszkette várták, hogy melyik pillanatban kézbesítik nekik a felmondó leveleket. De a főnökök úgy látszik, nem értek rá, pánikszerű izgalomban rohantak bankjaikba, azután a tőzsdére, a telefon állandóan szólt.

Háboru és tőzsdekrach! A levegőben rémhírek röpködtek. Az ujságok ordító betűkkel hozták az első oldalon: A Morgan és Rothschild-csoport válsága! A felizgatott tömegek Európaszerte felgyújtják a Sawaky-szanatóriumokat! Repülőgépekről dobtak rájuk bombákat. A világ két legnagyobb bankcsoportjának bukása az egész világ pénzpiacát megrázkódtatja. Egyetlen nap alatt harminc százalékkal estek a részvények.

Déli tizenkét órakor új szenzáció viharzott végig a városon.

- Szerdán adja át az európai diplomácia közös jegyzékét Japánnak. Hír szerint visszautasítják a demarche követelését, de rendkívüli kedvezményeket ajánlanak fel. Lázás készülődés folyik mindenfelé az ellenséges támadások esetére. - Ez több volt, mint amennyit a tulfeszített idegek elbirtak. Az emberek nyílt utcán sirógörcsöket kaptak, örvöngeni kezdtek. A sofför, aki már néhány perc óta feltűnő lassúsággal vezette az autót, egyszerre megállította a kocsit és hátrafordult:

- Bocsásson meg, nagyságos ur, nem tudom tovább vezetni a kocsit. Az idegeim felmondták a szolgálatot. Tessék nézni, hogy reszket a kezem. És nem látok. Minden összefut a szemem előtt.

És a nagy, erős ember hirtelen sirni kezdett.

- Mi lesz velem? A gyermekeimmel!? - kiáltotta kezét tördelve.

- Irtózatós! - mondotta Lotte.

Gyalog mentek tovább. A nap melegen, vidáman ontotta sugarait, a fák élénkzöld levelei között gondtalan verebek csipogtak.

- Micsoda fekete tavasz! - sóhajtotta Lotte. - Nézzen körül: sehol egy virágárus, senki sem mosolyog és senki sem szerelmes! Nézze a férfiakat, akik kalap nélkül rohannak és csak két szót hörögnek vérbe borult szemmel:

Kenyeret! Életet! És a leányok tépetten, koldus rongyokban hordják az ezerszer megkívánt és most elátkozott szépséget.

Egy sétatérre értek. A tér közepén, ahol a zenekar részére szolgáló lépcsős emelvény állott, most egy szakállas férfi szónokolt. Meztláb volt, nadrágja rongyos, az inge a mellén feltárva. De a hangjában lenyűgöző erő és fanatizmus izzott.

- Emberek, - kiáltotta - átkozzátok meg a nőket! Az ő hiuságuk pusztítja el most a világot! Lerombolták, amit a férfiak esze, munkája épített, állattá süllyesztettek bennünket...

- Nem igaz! - rikoltotta egy éles női hang. - Hazudsz bitang. Hát a férfiak nem siettek szintén megszépülni?

- Miattatok... mert nektek akartak tetszeni, a ti gyilkos kegyetek reményében hagytak el munkát, Istent, hazát. De ti, asszonyok, csak magatokért, az uralmatok megszilárdításáért, a szépségért, mint öncélért rohantatok Sawaky szanatóriumába. A test uralmát akartátok, mert azt reméltétek, hogy akkor ti lesztek a világ urai és végleg a férfiak fölé kerekedtek. És ime, lángba borítottátok a világot, éhhalált, nyomort, háborút hoztatok...

- Vesszenek a nők! - ordította egy dühös hang.

És mintha a pokol falairól visszhangozna gunyosan és vértfagyasztón, száz torok ismételte a borzalmas kiáltást:

- Vesszenek a nők!

E pillanatban egy ököl sujtott a szakállas apostol arcába s egy másik férfi dobbant a helyébe. A váratlan, erőyes fellépés csendet teremtett.

- Örjögők! - ordította András, mert ő volt aki felháborodásában leütötte a szónokot - gondoljátok meg, hogy az édesanyátokat káromoljátok. A mártir anyák millióira gondoljatok, a nővéreitekre, a munkában sápadó, reménytelen szüzességben sorvadó milliókra, akik szeretet, napfény, egy kis öröm után vágyakoztak az írógépek, mosóteknők, gyári gépek mellett. Miért bűn az, hogy ők is kinyujtották kezüket a feltámadás felé, melyet megcsillogtattak előttük? Ki meri rájuk vetni az első követ?

A tér tulsó végéről hirtelen zene hangzott fel. Komor, lassu, ünnepélyes zene. Az emberek önkéntelenül, meglepetten arra fordultak. A háttérben már kibontakoztak a Szűzanya képével ékesített zászlók és panaszos, könyörgő ének szállt az Urhoz. Elöl teljes egyházi diszbe öltözött papok vezették a végtelen menetet.

- Mária, könyörögj érettünk!

A mellüket verték, gyermekként sirtak, megtépték ruhájukat, véresre karmolták az arcukat.

- Urunk, Teremtőnk, fordítsd el tőlünk a keserű poharat!

- Szálljatok magatokba! Forduljatok el a földi hivságtól! - mondták a papok.

- Oldozzatok fel! Bocsássátok meg bűneinket! - jajongott a tömeg.

És a nyílt utca során a porba vetették magukat és fejüket a köveken görgetve, kérték az abszolúciót.

- Jaj annak, aki az Ur ellen lázad, aki meg akarja változtatni a természet rendjét, melyet ő bölcseségében alkotott!

Nagy, fájdalmas csend támadt, a zene elhallgatott. S akkor a város valamennyi templomának megkondult a harangja. Zugtak, zengtek, kongottak... szállt a hang szárnyalva a térdeplő, imádkozó tömeg felett.

Igy tartott ez percekig.

S akkor az élet újra felsikoltott.

Örjöngő rikkancsok rohamtábora viharzott végig az utcákon és belesüvitették a megdermedt, ájult városba a megváltást jelentő hirt:

- Elmult a háborus veszedelem! Amerika háborúval fenyegette meg Japánt minden Európa ellen tett háborus lépés esetére. Európa és Amerika szövetségre léptek Ázsia ellen. Ázsia képtelen két fronton egyszerre harcolni. Az angol diplomácia óriási sikere...

Az emberek felkacagtak és egymás nyakába borulva csókolták, ölelték egymást. Micsoda testvériesülés, örömmámor ujjongott végig a megkinzott tömegen! Vissza a multhoz... legyen minden úgy, mint azelőtt volt! Amerika kikötötte, hogy a Sawaky-szanatóriumokat be kell zárni. A Morgan- és Rotschild-csoportokat az egyes államok aránylagosan kárpótolják. Új adókkal és kényszerkölcsönökkel hozzák egyensúlyba az államháztartásokat. Minden állam haladéktalanul nagyarányu építkezésbe kezd, hogy a pénzpiac megjavuljon...

*

- Nyugodtabb már? Tud ismét hinni a boldogságban? Nézzen az utcára! Zenés fáklyásmenetek járnak be a várost. A tavasz mégis belopódzott a városba és beszállt a szívekbe!

Lotte lehunyta szemmel hallgatta a férfit. Hagyta, hogy a meleg szavak csendesen ráhulljanak és elszongitsák a szívét.

- Milyen jó vagy! - suttogta halkan.

Először tegezte Andrást. A férfi megértette az ebben rejlő szerelmi vallomást. És felremegve, boldogan szoritotta karjaiba szerelmesét. S azután megcsókolták egymást. Ijedt és zavart, ezer szenvedéstől fáradt és mégis ujjongó csókkal, amely édes kacagással csilingelte szívébe: Megérkeztem! Itt vagyok! Megváltalak benneteket!

Lotte lassan kibontakozott András karjából. Kissé szédült és mosolygott.

- Holnap - mondotta András - mindent összecsomagolunk és Budapestre utazunk.

- Mindent összecsomagolunk? - ismételte meg Lotte - Ezt is?

A vaskazettára mutatott. Odament és kivette belőle Sawaky receptjeit. András komoran, elgondolkozva nézte.

- Azt hiszem, ezt is! - felelte kis idő múlva. - A nagy bűnbánás, kijózanodás el fog mulni és talán már egy-két év múlva mérhetetlen kincset fog érni ez a titok! Ha elfognak a különleges gyógyszerek és oltóanyagok, úgy a visszafejlődés gyorsan megindul és akkor megint megkezdődik a szépek és rutak örök harca és vetélkedése.

- Igen, megkezdődik és úgy lesz az helyes! - mondotta Lotte - Az élet az erők szüntelen mérkőzése s e küzdelemhez mindenki már születésekor megkapja testi és szellemi fegyverzetét. S a gyengék gyötrelméből és bukásából éppen annyi szépség, költészet és haszon származik az emberiségre, mint az erők uralmából.

András nem mozdult. Némán, szinte lenyűgözve állott és nézte Lottét. Látta, hogy mint gyüri görcsösen össze a fehér papírt és tépi össze apró foszlányokra. S azután kihullatta kezéből, mintha apró hópehelyek, vagy almafavirág fehér szirmai lennének.

Igen, almafavirág... a tavasz bűbájos, szépséget és termékenységet jelentő virága. S mikor az utolsó fehér papírszirom is lehullt, Lotte odaborult András karjába s mint aki félelmes, fekete világból szédül egyszerre az édes, áldott napfénybe, felragyogva és új életre gyulladt boldogsággal sugta:

- Szeretlek!

Vége.